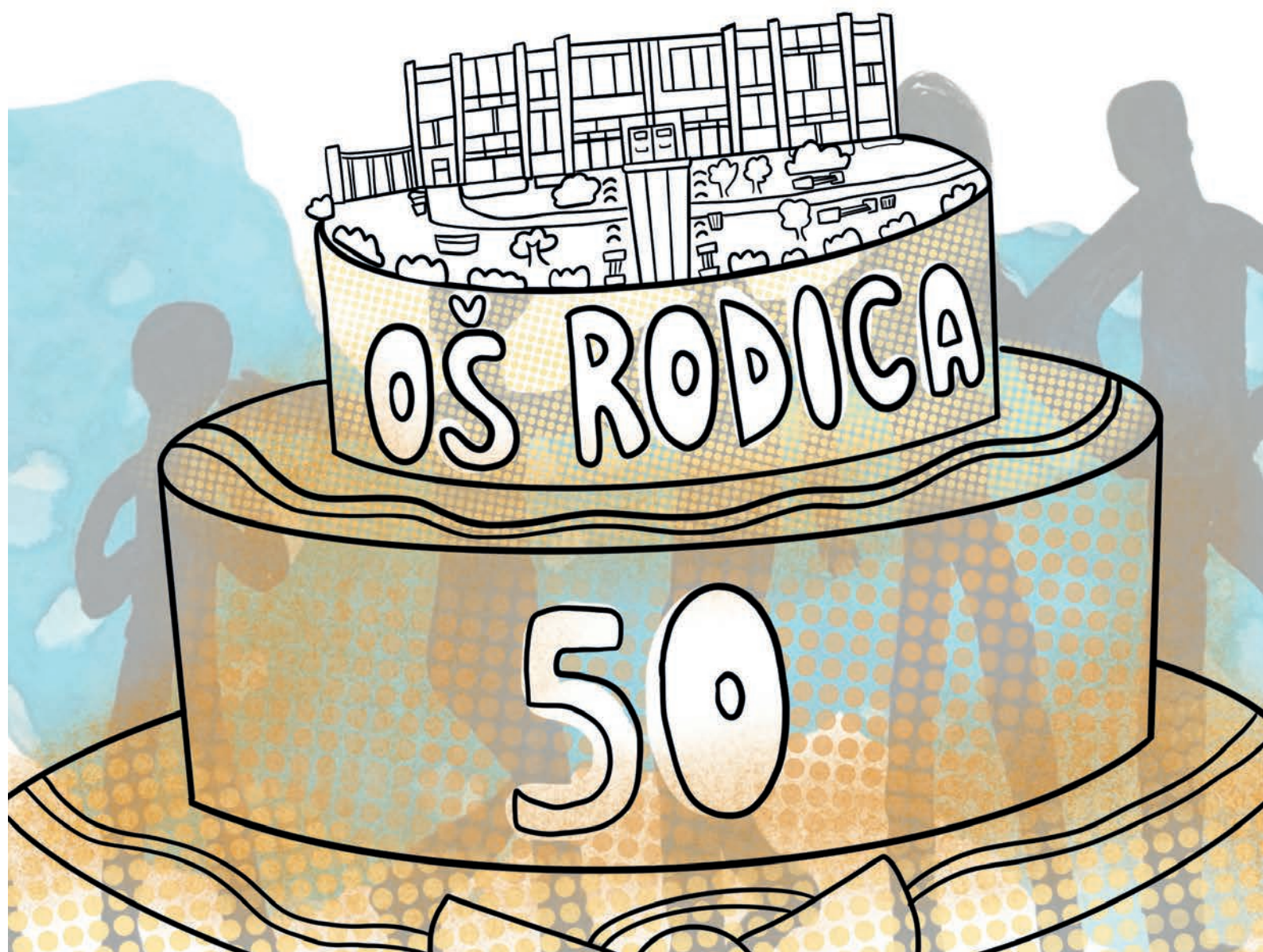

ZBORNİK OB 50-LETNICI OŠ RODICA

PETO DESETLETJE DELOVANJA

ZBORNİK OB 50-LETNICI OŠ RODICA

PETO DESETLETJE DELOVANJA

ZBORNİK OB 50-LETNICI OŠ RODICA, PETO DESETLETJE DELOVANJA

Izdala in založila: Osnovna šola Rodica, zanjo: Milena Vidovič, ravnateljica

Uredila: Vilma Vrtačnik Merčun

Uredniški odbor: Alenka Brovč, Sabina Burkeljca, Anica Črne Ivkovič, Draga Jeretina Anžin, Klemen Kos, Tjaša Medved, Maja Petek Tomšič, Jana Stančič, Milena Vidovič in Vilma Vrtačnik Merčun

Recenzija: Anica Črne Ivkovič

Jezikovni pregled: Maja Krempf

Oblikovanje in prelom: Viviana Škrabec

Naslovnica: Stela Sukič Sušnik, Taja Rebernik in Klara Rovnšek (likovna izdelka), Viviana Škrabec (oblikovanje)

Fotografije: iz osebnih arhivov avtorjev in s spletne strani OŠ Rodica

Skice tlorisov šole: Janez Koncilija

Domžale, december 2022

Spletna izdaja

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

COBISS.SI-ID 134298883
ISBN 978-961-95108-2-7 (PDF)

DOMŽALE, DECEMBER 2022

VSEBINA

UVODNIK	1
<i>Milena Vidovič</i>	
PET DESETLETIJ OSNOVNE ŠOLE RODICA	2
<i>Vilma Vrtačnik Merčun</i>	
PREDNOSTNE NALOGE V ŠOLSKIH LETIH 2011/2012–2020/2021	8
<i>Milena Vidovič</i>	
DELAVCI IN UČENCI ŠOLE	14
<i>Maja Rovanšek, Milena Vidovič, Vilma Vrtačnik Merčun</i>	
IZ ŠOLSKE KRONIKE	20
<i>Klemen Kos</i>	
DNEVI DEJAVNOSTI, EKSKURZIJE IN ŠOLE V NARAVI	24
<i>Vilma Vrtačnik Merčun, Petra Dešman Senčar, Teja Gostinčar, Darinka Šmit Bahčič</i>	
PODALJŠANO BIVANJE	64
<i>Nadja Lemut, Maja Krempel, Vilma Vrtačnik Merčun</i>	
ŠOLSKA KNJIŽNICA PRED (NE)ZNANIMI IZZIVI	70
<i>Sabina Burkeljca</i>	
SVETOVALNA SLUŽBA – (NE)VIDNA NIT MED UČENCI, UČITELJI IN STARŠI	77
<i>Tjaša Kranjc, Maja Petek Tomšič</i>	

TEHNOLOŠKE IZBOLJŠAVE NA OŠ RODICA	80
<i>Dušan Smolé</i>	
DOSEŽKI UČENCEV	87
<i>Vilma Vrtačnik Merčun, Irena Lapanje, Tanja Logar, Žiga Fidler, Alenka Brovč, Darnika Šmit Bahčič, Ana Kovač</i>	
KULTURNI UTRIP ŠOLE	128
<i>Sabina Burkeljca, Draga Jeretina Anžin, Jana Stančič, Tjaša Huth, Ema Cerar, Marija Pepelnak Arnerič, Katja Gačnik, Katarina Škofic</i>	
PROJEKTI	146
<i>Andreja Grabar, Sonja Koželj Juhant, Petra Šuštar, Marko Drobne, Ema Cerar, Sabina Burkeljca, Draga Jeretina Anžin, Kristina Zupančič, Vilma Vrtačnik Merčun, Katarina Škofic, Tamara Gorenc Dušan Smolé, Saša Klemenc, Tjaša Medved, Katja Gačnik, Vanessa Ziernfeld, Ani Gale, Petra Dešman Senčar, Maja Petek Tomšič, Zlatka Gasparič</i>	
DRUGE DEJAVNOSTI NA ŠOLI	189
<i>Tanja Logar, Zlatka Gasparič, Vilma Vrtačnik Merčun, Meta Maček, Darinka Šmit Bahčič</i>	
KORONSKI ČAS (2020–2022)	203
<i>Luna Debeljak, Živa Zore, Anica Črne Ivkovič, Jožica Tomelj, Štefka Ramovš, Simona Gomboc, Irena Mučibabič, Tjaša Grobin Kham, Kristina Zupančič</i>	
SPOMINJANJA	226
<i>Tatjana Flerin Šarc, Klemen Kos, Simona Pirc Jenko, Marija Hafner, Anica Črne Ivkovič, Maruša Grilj, Neža Leben, Sofia Kokot, Nika Podpeskar, Aljoša Škorjanc, Katja Stražiščar, Eva Zarja Hrovat, Klara Matzele, Neža Podpeskar, Gaber Jerman, Jakob Šere, Teo Matzele, Živa Hrovat, Aleksander Kosanovič, Domen Bergant, Tinkara Peterlin, Žiga Fidler, Andraž Kos, Eva Pogačar, Nejc Leben, Miha Kancilija, Jure Žavbi, Tina Topič, Brina Markič, Živa Markič, Jon Švigelj, Maša Ručigaj</i>	
ABECEDNO KAZALO AVTORJEV	260

UVODNIK

*Milena Vidovič,
ravnateljica OŠ Rodica*

Čas riše spomine. Ljudje delujemo v času in prostoru ter puščamo sledi. Generacije učiteljev in generacije učencev leto za letom polnijo šolo, proces vzgoje in izobraževanja pa ene in druge bogati na poti k znanju, ustvarjalnosti, pismenosti, socializaciji in vrednotam – k učenosti in omikanosti.

Izkušnje in znanja preteklosti se nenehno odpirajo izzivom prihodnosti. Desetletje je dovolj dolgo obdobje, da lahko odstre značilnosti delovanja šole, sistemske spremembe, strokovne rešitve, pokaže na posodabljanje pedagoških procesov in spreminjajočo se organizacijo dela.

Zakrožilo je že peto desetletje delovanja Osnovne šole Rodica. Ob pomembnem jubileju je nastal zbornik, v katerega so zajeti podatki, predvsem pa so popisane vsebine življenja in dela šole, njenih učiteljev in učencev. Beremo dejstva in zgodbe, ki predstavitev preteklosti osmislijo, ovrednotijo ter vnesejo doživljajsko plat so-bivanja v šoli.

Koncept zbornika se je skozi nastajanje spreminjal in dopolnjeval. Je obsežen ter bogat s sliko in besedo. Opuščanje ali krajšanje vsebin bi osiromašilo oris bližnje preteklosti ali pa nehote zmanjšalo pomen dejavnosti, kot so šolska knjižnica, svetovalno delo, podaljšano bivanje, šolska prehrana. Za uresničevanje splošnih ciljev osnovne šole so pomembne tudi dejavnosti na področju

kulturnega utripa šole in družabnega življenja v šolski skupnosti. Izjemno drzen in pospešen je bil tehnološki razvoj z izboljšavami, ki posodablajo pouk in poslovne procese v šoli. Predstavljene so številne razvojno-inovativne dejavnosti v nizu šolskih, nacionalnih in tudi mednarodnih projektov.

Dragoceni so spomini nekdanjih učencev in učiteljev.

Zadnja tri leta je šola zaznamovalo obdobje epidemije bolezni covid-19, ki je predrugačilo pedagoško delo in spremenilo interakcije med udeleženci izobraževanja. Prineslo je novo učenje, prilagajanje, prednosti in slabosti, predvsem pa dovolj izzivov za prihodnost.

Zahvaljujem se vsem, ki so sodelovali pri snovanju zbornika: vsem avtorjem, oblikovalki, lektorici, recenzentki, članom uredniškega odbora, predvsem pa urednici, ki je z izkušnjami, vztrajnostjo in sodelovanjem pomembno prispevala k nastanku zbornika ob 50-letnici Osnovne šole Rodica.

PET DESETLETIJ OSNOVNE ŠOLE RODICA

Vilma Vrtačnik Merčun

V šestdesetih letih 20. stoletja je zaradi priseljevanja ljudi na območje Jarš, Rodice in Vira število otrok na tem območju zelo hitro naraščalo. To je bil tudi eden glavnih razlogov, da so severno od zvezne ceste zgradili novo osemletno šolo, današnja Osnovna šola Rodica. Istočasno so zgradili tudi most za pešce čez Kamniško Bistrico, ki je šolo približal otrokom z Vira. V Občinskem poročevalcu, ki je bilo nekdanje glasilo Občine Domžale, je bilo junija 1972 objavljeno vabilo na slovesno odprtje nove osnovne šole na Rojah (današnja OŠ Rodica), ki je bilo 24. junija 1972 ob 10. uri. V kratkem prispevku, z vabilom na prvi strani Občinskega poročevalca, je bilo kar petnajstkrat omenjeno ime Tito. Nova šola, zgrajena s samoprispevkom občanov, je bila namreč na predlog domžalskih družbeno-političnih organizacij poimenovana po dolgoletnem predsedniku Josipu Brozu Titu ob njegovi 80-letnici. Tako ime je šola nosila vse do razpada države SFRJ, preimenovanje skoraj vseh šol na domžalskem območju, ki je bilo politično spod-

bujeno, pa je bilo objavljeno v občinskem časopisu Slamnik julija 1992.

Osnovna šola Rodica je bila zgrajena na območju, ki so mu domačini nekoč rekli Roje. Enajst let kasneje, leta 1983, je poleg te zrasla še osnovna šola s prilagojenim programom, današnja Osnovna šola Roje. Pred izgradnjo OŠ Rodica so šoloobvezni otroci z območja Jarš in Rodice obiskovali Državno osnovno šolo Jarše, ki je do leta 1963 delovala kot samostojna osnovna šola, potem pa pod okriljem I. osnovne šole Domžale. Leta 1972, z odprtjem nove osemletne šole na Rojah, današnje OŠ Rodica, je jarška šola postala del te šole.

Prvotna šolska stavba je bila sestavljena iz glavnega šolskega poslopja, avle, veznega hodnika, hišnikovega stanovanja, garderob in telovadnice. Poleg te je bila kotlarna, dva kabineta za učitelje športne vzgoje in shramba za športna orodja, ki je bila s premičnimi vrati pregrajena proti telovadnici. V glavnem šolskem posloplju je bilo 22

Osnovna šola Rodica ob izgradnji, junija 1972, tik pred slavnostnim odprtjem (vir: Občinski poročevalec, 20. junija 1972, naslovna stran).

učilnic, 14 kabinetov, pionirska soba in knjižnica (v nadstropju) ter zbornica in upravni prostori (v pritličju). Razporeditev prostorov se je ob številnih adaptacijah večkrat spreminjala. Zaradi pomanjkanja prostorov so leta 1986 nadgradili vezni trakt proti telovadnici in nad orodjarno. V nove prostore (zgoraj) se je preselila knjižnica, v nadstropju nad hodnikom proti telovadnici, nad garderobami in stanovanjem hišnika pa so bili novi prostori za upravo šole in zbornica. Leta 1998 so v delu kotlarne uredili plezalno steno in garažo za službeno vozilo.

Prvo računalniško učilnico so na šoli uredili sredi hodnika v nadstropju, poleg pionirske sobe, leta 2002 pa so v kleti preuredili severni del garderob v prostornejšo računalniško učilnico. Naslednje leto so v kleti preuredili še preostali del garderob v novo učilnico biologije in v kabinet za gospodinjstvo. Leta 2004

so pred glavnim vhodom v šolo zgradili avtobusno postajo, leta 2007 pa so za varno igro otrok na zahodnem parkirišču in zelenicah uredili igrišče za otroke, ki so ga obdali s kovinsko ograjo. Dograjevanje šole v zadnjem desetletju predstavljamo v poglavju *Iz šolske kronike*.

Šolski okoliš Osnovne šole Rodica se nahaja na območju treh krajevnih skupnosti (KS). Leta 2021 je 38 % učencev prihajalo iz KS Jarše-Rodica, 43 % iz KS Toma Brejca Vir, 15 % iz KS Slavka Šlandra Domžale, ostali pa so bili iz okolišev drugih šol (4 %). Osrednja šolska zgradba stoji v KS Slavka Šlandra, zgradba z oddelki Jarše pa v KS Jarše-Rodica. Največja oddaljenost bivališč od šole je do štiri kilometre, zato učenci v šolo večinoma prihajajo peš, za učence iz naselja Količevo pa je organiziran brezplačni dnevni prevoz, ki ga financira Občina Domžale. Ravnatelj šole v njeni

50-letni zgodovini so bili: Jernej Lenič (1972–1974), Elizabeta Potočnik (1974–1977), Danijel Potočan (1978–1981), Alenka Tašanoska (1981), Andreja Pogačnik Jarc (1982–2007) in Milena Vidovič (2007–2022). Najdaljše obdobje ravnateljstva je pripadlo Andreji Pogačnik Jarc (25 let), sedanja ravnateljica Milena Vidovič pa to delo opravlja 15 let.

Šola je bila prvotno zgrajena za 600 učencev, a se je že kmalu po njenem odprtju pokazalo, da je premajhna. Zato so morali pouk organizirati v 1,5 izmene. Prva leta po odprtju šole se je število učencev stalno povečevalo, vse do šolskega leta 1979/1980, ko je šolo obiskovalo največ učencev v njeni zgodovini, in sicer 742 učencev. Razlog za naraščanje števila otrok je bil, poleg višje stopnje rodosti v tistem obdobju, pozidava območja na levem bregu Kamniške Bistrice, kjer se je naselje Vir razširilo in se spremenilo v strnjeno pozidano

območje – vse od magistralne ceste na jugu (stari del Vira) do papirnice na Količevem na severu. Poleg tega se je že od odprtja nove šole (od leta 1972 dalje) večala gostota poseljenosti območja Roj, vse do magistralne ceste, pa tudi v ostalih okoliških naseljih.

“Prva leta po odprtju šole se je število učencev stalno povečevalo ...”

Sledilo je obdobje postopnega zniževanja rodosti in umiritve doseljevanja, tako da se je število učencev v obdobju med šolskima letoma 1990/1991 in 2002/2003 ustalilo na nekaj več kot 500 učencev.

Zaradi uvajanja devetletke se je v šolskem letu 2003/2004 število učencev povečalo za eno generacijo (porast na 577 učencev), pozneje je število učencev upadalo (zmanjšanje na 550 učencev). Sredi prvega desetletja 21. stoletja je na desnem bregu Kamniške Bistrice v Srednjih in Spodnjih Jaršah začela rasti nova stanovanjska soseska, kar je postopoma povečalo število učencev vse do 721 v šolskem letu 2017/2018.

Na šoli je bilo najmanj oddelkov v šolskih letih 1990/1991 in 1991/1992 (19), največ oddelkov pa jih je bilo v zadnjih petih šolskih letih (po 29 oddelkov).

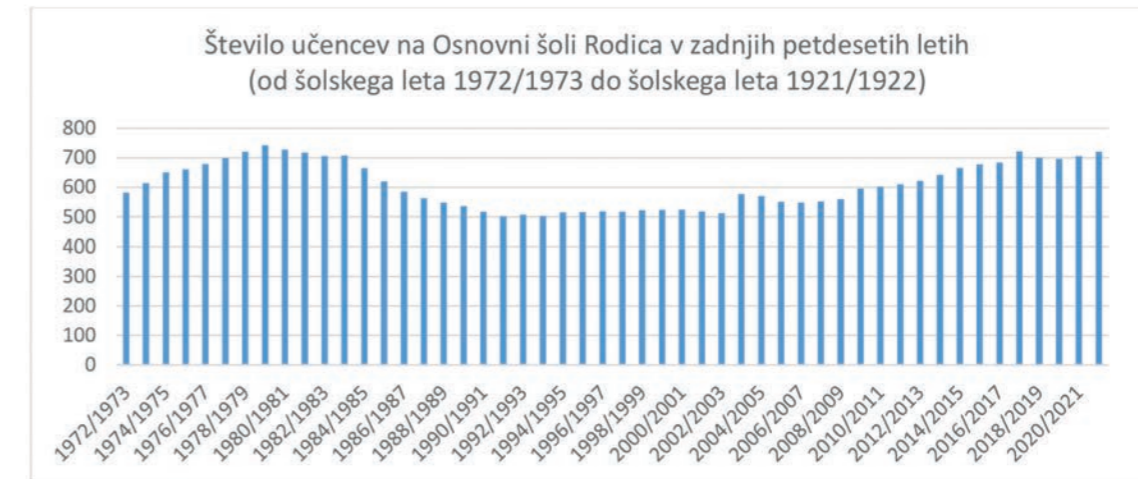
Pomembnejše novosti in dogodki v prvih dveh desetletjih delovanja šole so bili:

- 25. maja 1976 so slovesno odprli novozgrajeni atletski stadion, ki so ga skoraj v celoti zgradili učenci in učitelji s prostovoljnim delom.
- 26. junija 1982 so na šolskem dvorišču svečano obeležili prvo desetletje delovanja šole.
- Uvedba celodnevne šole (COŠ), ki so jo poskusno uvedli 1. februarja 1976 v enem oddelku.
- 15. oktobra 1976, ko je bila preurejena jarška šola, so COŠ organizirali za 355 učencev v 12 oddelkih razredne stopnje. Vpeljava COŠ v slovenski prostor je bil političen projekt, ki je bil ukinjen v šolskem letu 1988/1989.
- V šolskem letu 1984/1985 so v 4. in 5. razredu začeli z uvajanjem novih učnih načrtov, naslednja leta pa še v 6., 7. in 8. razredu.
- V šolskem letu 1990/1991 so v 1. razred začeli uvajati integrirani pouk po t. i. »osiješkem modelu«. Naslednje šolsko leto so ga vpeljali še v 2. razred.
- Šolski strokovni aktiv matematikov je vpeljal projekt nivojskega pouka v 6. razred (naslednje leto pa še v 7. razred). V 5. in 6. razredu se je pri angleščini izvajal t. i. »Project Work«, v 7. razredu pa mladinske delavnice.
- Šolska knjižnica je v šolskem letu 1990/1991 dobila svoj prvi računalnik.
- V šolskem letu 1991/1992 se je v 3. in 4. razredu izvajal pouk angleščine, kar je finančno podprla Občina Domžale.

- V šolskem letu 1991/1992 so znanje osmošolcev prvokrat preverjali z enotnimi testi za vso Slovenijo (danes imenovanimi *Nacionalno preverjanje znanja*).

Pomembnejše novosti in dogodki v tretjem in četrtem desetletju delovanja šole:

- V šolskem letu 1993/1994 so učitelji računalniško opisemenjevali petošolce s projektom *Petra*.
- V šolskem letu 1995/1996 smo se pridružili slovenski mreži ekošol in začeli sistematično skrbeti za čisto in zdravo okolje v najširšem smislu.
- V naslednjih letih se je širil program pouka ob računalniku in obseg šol v naravi ter raziskovalnih taborov v lastni organizaciji (Črna na Koroškem, Ljubelj, Velika planina).
- Prva šolska publikacija je izšla v šolskem letu 1998/1999. Vključili smo se v projekt *Zdrava šola*. Razširili smo program šol v naravi v okviru Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD).
- V šolskem letu 2000/2001 smo začeli uvajati program devetletne osnovne šole v 7. razredu, v naslednjem letu pa še v 8. razredu.
- V šolskem letu 2002/2003 smo pričeli z uvajanjem devetletke v 7., 8. in 9. razredu.
- Vključili smo se v mrežo slovenskih *Unesco* šol, v šolskem letu 2002/2003 kot opazovalci, decembra 2003 pa tudi formalno.
- V šolskem letu 2003/2004 je v 1. razred devetletke vstopila prva generacija leto dni mlajših učencev. Pri vseh predmetih so se uvajali novi ali posodobljeni učni načrti. Po dolgih letih prekinitve je bilo ponovno organizirano jutranje varstvo.
- Promocija zdravja, gibanja in športa je v letih 2006–2014 potekala v obliki projektnega dne Šolske športne igre.
- V šolskem letu 2008/2009 smo dokončali vzgojni načrt in pravila šolskega reda. Nacionalno preverjanje znanja se je izvajalo tudi v 6. razredu.

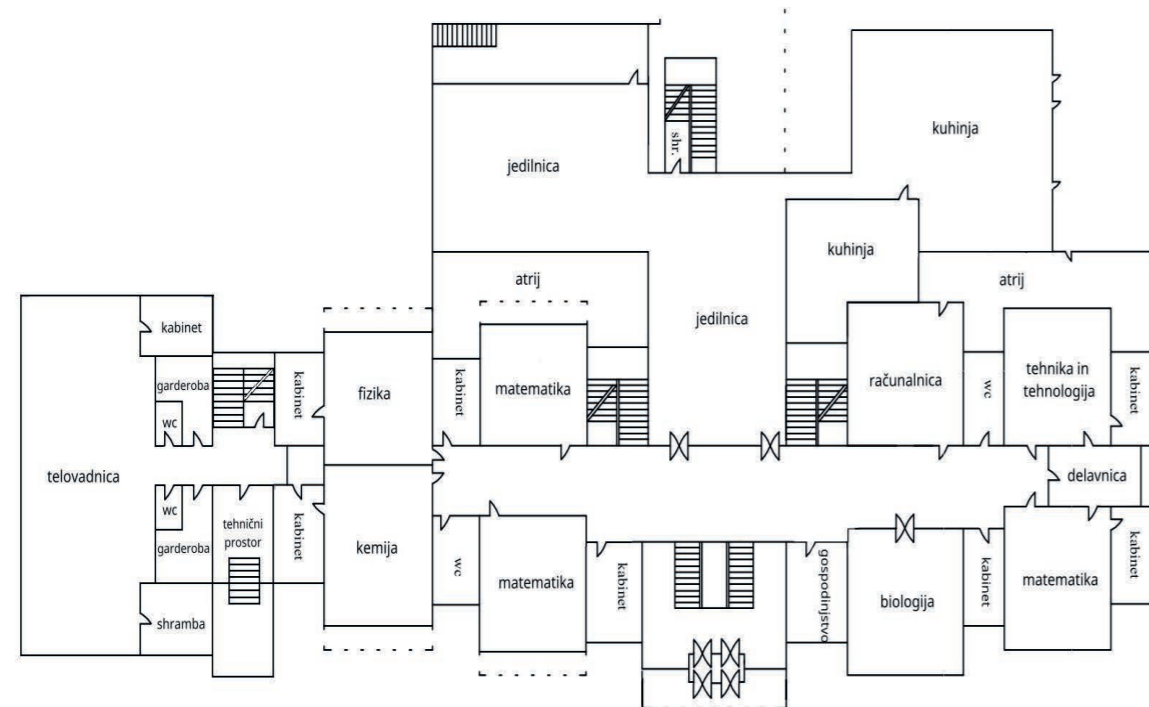
- V septembru 2008 so bili devetošolci, ki so bili aktivni v projektu MEPI (Mednarodni program za mlade), na sprejemu v Slovenski filharmoniji, ko je Slovenijo obiskala angleška kraljica Elizabeta.
- Spomladi 2009 so nas obiskali učenci in učitelji francoske šole iz mesta Cessou. Tako se je zaključilo sodelovanje po spletni povezavi, v okviru projekta *eTwinning*. Mednarodna dejavnost je potekala tudi v debatnih aktivnostih, še posebej v okviru projekta ACES (sodelovanja šol centralne Evrope).
- V šolskem letu 2009/2010 so se pričele aktivnosti v dveh obširnih, dvoletnih mednarodnih projektih: *Comenius šolska partnerstva* (sodelovanje s šolami iz Grčije, Turčije in Poljske) in *Comenius Regio* (sodelovanje ustanov naše lokalne skupnosti s partnerskimi ustanovami iz poljskega mesta Lodž).
- V letu 2003 smo pričeli z izvedbo projekta *Jabolko v šoli*, ki ga je spodbudilo šolsko ministrstvo, danes ga poznamo kot *Shema šolskega sadja*, z bogatimi spremljajočimi vzgojnimi dejavnostmi za spodbujanje zdrave, lokalno pridelane hrane.
- 20. junija 2012 je bila v šolski avli osrednja slovesnost ob praznovanju 40-letnice Osnovne šole Rodica, ki se je zaključila s položitvijo temeljnega kamna za izgradnjo šolskega prizidka. Izšel je tudi *Zbornik – 40 let delovanja OŠ Rodica*.

Predstavitvi dejavnosti v petem desetletju delovanja OŠ Rodica pa je namenjen pričujoči zbornik.

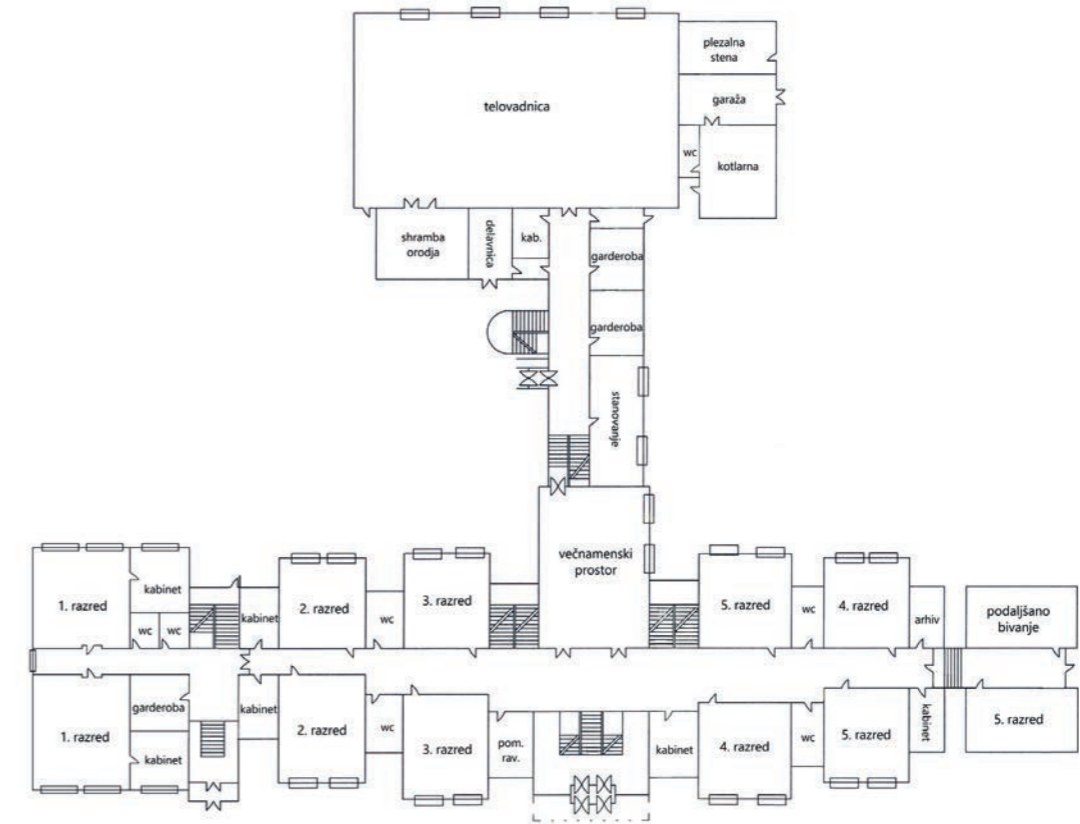

TLORIS OSNOVNE ŠOLE RODICA

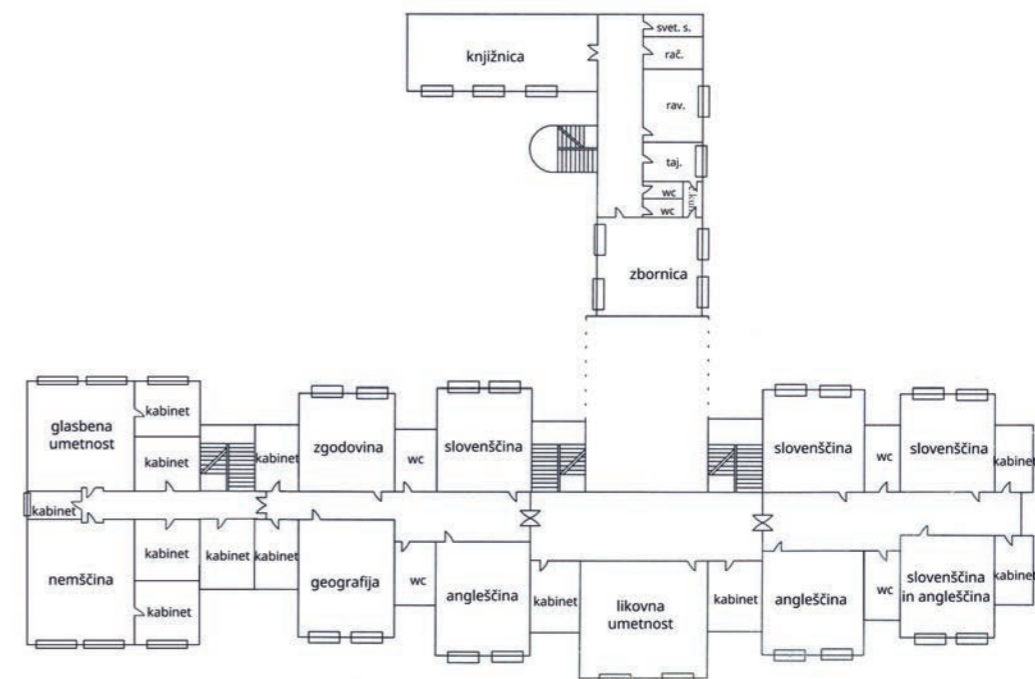
V petem desetletju delovanja Osnovne šole Rodica je bil dograjen prizidek in zgrajena nova kuhinja z jedilnico, kar je predstavljeno v poglavju *Iz šolske kronike*. Na tem mestu pa predstavljamo tloris šole (kleti, pritličja in nadstropja) in zasedenost posameznih prostorov konec šolskega leta 2021/2022. Skice je izdelal učitelj Janez Koncilija.

Podkleteni del šole, prostori v kleti, maja 2022 (skica: Janez Koncilija)

Tloris pritličja Osnovne šole Rodica, maja 2022 (skica: Janez Koncilija).

Tloris nadstropja Osnovne šole Rodica, maja 2022 (skica: Janez Koncilija).

PREDNOSTNE NALOGE V ŠOLSKIH LETIH 2011/2012–2020/2021

Milena Vidovič

Letno načrtovanje programa in dela šole vključuje tudi prednostne naloge, ki predstavljajo vsebine strokovnega dela v povezavi z izvajanjem programa osnovne šole. Prednostno nalogo določamo na osnovi poročil in analiz ob zaključku šolskega leta. Od leta 2008 prednostne naloge umeščamo v procese letne samoevalvacije. Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS 16/07, 36/08) je v 48. in 49. členu opredelil pravo in sprejem samoevalvacijskega poročila šole. Na ta način je bil v šole postopoma uveden sistem ugotavljanja ter zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih zavodov – uKVIZ. Ob uvajanju sistemskih novosti ali sprememb na ravni šole potrebujemo povratno informacijo o učinkih le-teh, predvsem pa na osnovi samovrednotenja sprejemamo ukrepe za izboljšave in delo v prihodnosti. Z vidika metodologije pedagoškega raziskovanja gre za akcijsko-raziskovalni pristop.

Prednostne naloge, kot smo jih zapisali v letnih delovnih načrtih,

so bile področja izboljšav tudi v zadnjem desetletju, praviloma so bile načrtovane po triletnih obdobjih (od začetne analize stanja do zaključne implementacije sprememb). Ob temeljni prednostni nalogi smo zapisali tudi nekatere druge aktualne vsebine, saj so zahtevale sistematičen pristop pri uvajanju izboljšav oz. sprememb, npr.: postopno uvajanje drugega tujega jezika kot obveznega predmeta v zadnje triletje osnovne šole v obdobju 2011/2012 do 2013/2014, zmanjševanje hrupa (jedilnica in nekateri drugi skupni šolski prostori), spodbujanje gibalne aktivnosti za zdrav psiho-fizični razvoj, uresničevanje ciljev vzgoje za trajnostni razvoj (VITR) preko projektov in dejavnosti rednega vzgojno-izobraževalnega programa, z namenom širiti otrokovo izkušnjo z naravnim okoljem (npr. učilnica na prostem, uvajanje elementov šolskega vrta).

Naloge so bile vsebinsko pogosto povezane s projektnimi aktivnostmi, saj smo k projektu pristopali z jasnimi razlogi, npr.: izvajanje razvojno-inovativne dejavnosti ter

uvajanje novosti v vzgojno-izobraževalno delo s strokovno podporo Zavoda RS šolstvo, izboljšanje posameznih področij delovanja, učenje/nova znanja, sodelovanje v mednarodnih projektih *Comenius* in *Erasmus+*, kjer smo v partnerskem sodelovanju s šolami v tujini obravnavali, predstavljali in se učili o vsebinah, ki so predstavljale tudi nekatera naša prednostna področja dela. Razvojno-inovativne dejavnosti smo izvajali še v sklopu nacionalnih projektov, ki potekajo že vrsto let, to so *Ekošola*, *Zdrava šola* in *Unesco šola*.

VIZIJA
*Želimo biti šola,
 ki razvija ustvarjalnost in
 vedoželjnost,
 spodbuja k spoštovanju in
 odgovornosti,
 krepi vztrajnost in zanesljivost
 na poti odrasčanja
 ter odpira vrata v svet
 povezovanja in sodelovanja.*

V nadaljevanju predstavljamo temeljne prednostne naloge, ki smo jih v zadnjem desetletju zapisali v Letne delovne načrte (LDN) in jih povezovali s procesi samoevalvacije.

V šolskih letih 2011/2012, 2012/2013 in 2013/2014 smo se posvetili prednostni nalogi »Izboljšanje bralne pismenosti« (bralno-napisovalnih spretnosti in osnovnih računskih operacij; nalogo smo izvajali v sklopu večletnega razvojnega projekta Zavoda RS za šolstvo). Izhodišče so bili deficiti na področju bralnih spretnosti, branja z razumevanjem ter pisnega sporočanja. Izvajali smo naslednje aktivnosti:

- učitelji od 1. do 9. razreda so prepoznavali ključne težave na področju pismenosti (tehnika branja in bralno razumevanje, pisno izražanje, digitalna pismenost in varnost v spletnem okolju, motiviranost za branje ...);
- lastne ugotovitve smo primerjali z mednarodnimi raziskavami na področju različnih področij pismenosti;
- izvajali smo dodatne aktivnosti za popularizacijo branja kot dela jezikovnega pouka, knjižnično-informacijskih dejavnosti, razširjenega programa (npr. učenci v okviru OPB vsak teden obiskujejo šolsko knjižnico);
- z vsemi učenci smo izvajali aktivnosti za razvijanje zahtevnejših stopenj branja in aktivnosti za zgodnjo diagnostiko bralno-napisovalnih težav ter njihovo odpravljanje;
- nudili smo jezikovno in učno podporo učencem priseljencem v sklopu učenja učnega jezika (dodatna možnost je bila omogočena z izvajanjem nekajmesečnega projekta *Popestrimo šolo*);
- izvajali smo tematske roditeljske sestanke o pomenu predbralnih in predpisalnih aktivnosti;
- učitelji so primere lastne dobre prakse predstavljali drugim učiteljem (medsebojno učenje), nekateri tudi na predstavitev zunaj šole.

V šolskih letih 2014/2015 in 2015/2016 smo za prednostno področje izbrali »Vzgojno delovanje s ciljem izboljšanja medsebojnih odnosov« (odnosi v oddelku, reševanje konfliktov, krepitev socialnih spretnosti). Analize razrednikovega dela so izkazovale povečanje vzgojnih težav, neprimerne reševanja konfliktov, slabših komunikacijskih spretnosti, bontona v medsebojnih odnosih.

Šolska svetovalna služba je učiteljskemu zboru predstavila idejo o aktivnostih, združenih v projektu »Naključna prijaznost«, ki je podpiral prepoznavo in spodbujanje kvalitetnih odnosov na vseh ravneh šole:

- razredniki so v načrte dela z oddelkom razvojni stopnji primerno vnesli dejavnosti za uresničevanje ciljev projekta;
- posebej izpostavljene so bile vsebine za krepitev socialnega učenja (vljudna komunikacija, senzibilnost, uvid za posledice neustreznih ravnanj, empatija, strpnost, asertivnost);
- učenci so skozi dejavnosti prepoznavali pomen vrednot, ki so del šolskega vzgojnega načrta, predstavljajo pa tudi kulturo delovanja v širši družbi, kar vedno predstavlja poseben izziv (ravnanja otrok in mladostnikov so ogledalo družbe);
- izkazana je bila potreba po preverjanju elementov vzgojnega načrta in pravil šolskega reda, zlasti v delu učinkovitosti šolskih kazni in drugih ukrepov za spreminjanje neustreznih oblik vedenja;
- izvedena je bila podrobna analiza, katere cilj je bil preveriti ustreznost in praktično učinkovitost dokumentov na področju vzgojnega delovanja šole;
- po predstavitvi rezultatov smo imenovali delovne skupine, v katerih so strokovni delavci pripravili izhodišča sprememb po naslednjih vsebinah vzgojnega načrta: temeljne vrednote šole, poslanstvo in vizija, vzgojno delovanje in določanje prioritet, nagrajevanje in kaznovanje.

V šolskih letih 2016/2017 in 2017/2018 se je prednostna naloga navezovala na predhodni leti s ponovnim poudarkom na vzgojnem delovanju, to je »Posodobitev vzgojnega načrta in pravil šolskega reda, implementacija v šolsko prakso«. Usmerili smo se na izboljšave na področju vzgojnega postopanja in optimalnega uresničevanja temeljnih usmeritev šole, ki smo jih zapisali v posodobljenem poslanstvu in viziji, izvajali pa z aktivnostmi za razvijanje osnovnih veščin kulturnega sporazumevanja, preventivnih dejavnosti za vzpostavitev notranjega ravnovesja in z lastnim zgledom:

- delovne skupine so v sodelovanju z vsemi strokovnimi delavci aktualizirale vsebine obeh dokumentov, ki regulirata vzgojno delovanje šole (Vzgojni načrt, Pravila šolskega reda);
- dokumenta sta bila predstavljena učencem in staršem z namenom dopolnitev z vidika vseh deležnikov;
- razmejili smo vloge ključnih oseb v vzgojnih procesih (šola, družina, drugi pomembni odrasli) in zmanjšali občutek nemoči, ogroženosti ter nezaupanja v vlogo učitelja;
- poudarili smo pomen realne kritike in pohvale, v medsebojnih odnosih pa zavestno krepili spoštljivost, zaupanje, sodelovanje ter zelo preprosto srčnost;
- v šolskem okolju smo poudarili avtonomno in aktivno držo učitelja, ki učence sooblikuje v samostojne, odgovorne, prijazne ljudi – učitelj je vzgojitelj, ki pomembno vpliva na osebnostni razvoj otrok in tudi s tem postavlja temelje učinkovitega učenja ter družbe znanja.

V naslednjih dveh šolskih letih, 2018/2019 in 2019/2020, smo za prednostno nalogo določili vsebino »Digitalna pismenost in vzgoja za kulturno in varno rabo spleta ter elektronskih naprav«. Področje izboljšav je nastalo še pred t. i. kovidnim obdobjem, v razmerah, ko smo prepoznavali pretiran vdor tehnologij v življenje otrok. V ospredju so bile že prepoznane ali pa vsaj nakazane negativne posledice neselektivne rabe sodobnih tehnologij (otrokom dostopna mobilna tehnologija,

spletne aplikacije in vsebine, katerih ciljna publika so pogosto prav mladi). Otroci in mladostniki odraščajo v digitalnem svetu, odrasli (starši, vzgojitelji, učitelji) pa jim počasneje sledimo. Zato je bilo nujno vzpostavljati zavedanje, da je del temeljne digitalne pismenosti tudi vzgoja za varno vedenje v spletnem okolju. Prednostni nalogi smo pristopili z naslednjimi aktivnostmi:

- ocena stanja z vprašalnikom za učence (osredotočili smo se na populacijo šestošolcev, ki je v zgodnjem pubertetnem razvoju ter že izkazuje izkušnje s tehnologijami, tako z vidika zabave kot učenja);
- ocena stanja z vprašalnikom za strokovne delavce, s ciljem oceniti razumevanje in pomen digitalne pismenosti ter vzpostaviti ukrepe za izboljšanje stanja (npr. potreba po dodatnih znanjih, organizacija izobraževalnih vsebin za celoten kolektiv, novi didaktični pristopi z rabo informacijsko-komunikacijske tehnologije);

- roditeljski sestanki, v katere so učitelji razvojni stopnji primerno vnašali vsebine o spletni varnosti, vplivu tehnologij na zdravje otrok in na oblikovanje njihovih socialnih spretnosti, zmožnosti komuniciranja, naravnega gibanja ter kreativne izrabe prostega časa, pri čemer se je izkazoval pomen zgledov, ki jih otrokom dajemo odrasli;
- uvajanje preventivnih izobraževalnih delavnic za učence, pri čemer smo sodelovali s strokovnjaki v okviru Safe.si, Zavoda Varni internet in Logout-a;
- načrtovanje in izvajanje izobraževanj za šolsko osebje, ki ga je s krajšimi vsebinami omogočal šolski računalnikar – organizator informacijskih dejavnosti, sodelovali pa so tudi s strokovnjaki Arnesa (del izobraževanj je bil dostopen tudi v spletnih izvedbah);
- učitelji so bolj intenzivno preizkušali didaktične možnosti za uporabo orodij, ki so bila uporabna za izvajanje pouka v učilnici ali zunaj nje,

s tem pa so učencem približali številne izobraževalne možnosti, dosegljive že preko telefona (nenačrtno se je pospešen proces digitalizacije pouka pričel marca 2020, ko je prvič prišlo do daljšega zaprtja šol zaradi epidemije bolezni covid-19);

- v obdobju 2018–2020 je Arnes apliciral projekt SIO–2020, ki je zagotavljal sofinanciranje računalniške opreme in posodabljanja internetnega omrežja preko storitve Eduroam – to je gostovanje z dostopom do interneta Wi-Fi za uporabnike na področju raziskav, šolstva in nadaljnega izobraževanja; šola se je na razpis prijavila in do leta 2020 zelo posodobila šolsko informacijsko tehnologijo;
- učitelji in starši so postali pozorni na problem nekontrolirane in dolgotrajne rabe telefonov – v šolskem prostoru smo zato omejili rabo telefonov (dovoljeno izključno za potrebe pouka), kar je terjalo dopolnitev pravil šolskega reda.

Fotografija z naslovnice raziskovalne naloge *Vpliv karantene na psihično in fizično počutje mladostnikov, ki sta jo marca 2021 izdelala mlada raziskovalca Enej Kaše in Jaša Fidler.*

Učenci podaljšanega bivanja vsak teden po posebnem urniku obiskujejo knjižnico, na sliki učenci 2. c (OPB 6), novembra 2018.

POS LANSTVO

V vsakem otroku iščemo pozitivno, prizadevamo si, da se bo znal in želel učiti, da bo odkril in izrazil svoje najboljše lastnosti, gradil mostove prijateljstva in miru, razvijal ljubezen do domovine in znal sobivati z naravo.

Prednostno nalogo v šolskem letu 2020/2021 je zaznamoval naslednji epidemični val. Težko je bilo napovedati, kaj se bo dogajalo glede preventivnih ukrepov. V širšem smislu je bilo delovno področje samoevalvacije še vedno usmerjeno na vzgojno delovanje, z usmerjenostjo na vedenje v digitalnem svetu in poudarkom na pridobivanju kompetenc za izvajanje ter vključevanje v pouk na daljavo, prednostno nalogo pa smo opredelili kot »*Digitalna pismenost in vzgoja za kulturno in varno rabo spleta ter elektronskih naprav in pridobivanje kompetenc za pouk na daljavo od 1. do 9. razreda.*«

Že po prvi izobraževalni izkušnji na daljavo smo ugotavljali nekatere primanjkljaje, ki so se izkazovali na učnem in psiho-socialnem področju. Proces pouka na daljavo je zahteval snovno ter metodično-didaktično prilagajanje, spremenile so se značilnosti socialnih interakcij ter motivacija za učenje, še posebej v okoliščinah dolgotrajne prepovedi zbiranja v šolah. Vse to predstavlja učni kontekst, ki mu je bilo potrebno nameniti dodatno pozornost. V postopku samoevalvacije smo:

- analizirali teoretične podlage in zaključke ter usmeritve v preteklem šolskem letu,
- načrtovali, izvajali in vrednotili dejavnosti za opolnomočenje učencev,
- reflektirali izkušnje z vprašalnikom za učence in učitelje,
- vključili ugotovitve iz raziskovalne naloge, v kateri so učenci raziskovali vpliv karantene na psihično in fizično počutje učencev,
- predstavili smernice za novo šolsko leto v soodvisnosti in s prilagoditvami, ki bi jih še lahko zahtevali ukrepi v šolskem letu 2021/2022.

V zgodnjem jesenskem obdobju 2020 smo ponovno pripravili tehniške dneve za vse učence ter jih poučevali o rabi učne tehnologije v pogojih dela na daljavo, organizaciji učenja, samostojni rabi učnih gradiv, bontonu in varnosti v spletnem okolju. Šolanje je bilo po jesenskih počitnicah ponovno vzpostavljeno na daljavo vse do meseca februarja 2021, po tem so sledila obdobja karanten (posameznikov ali oddelkov).

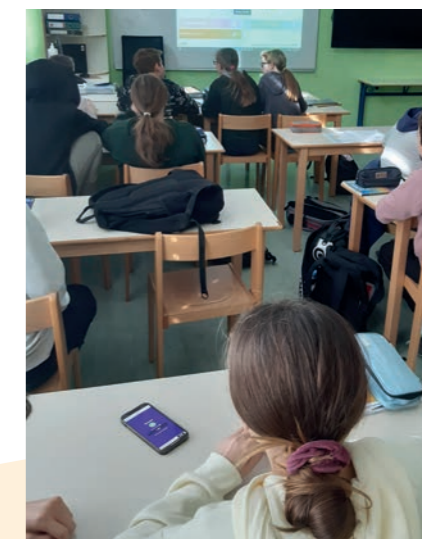
Zaznan je bil upad učne motivacije v januarskem obdobju 2021 – rutino prilagojenega pouka so prekinile letošnje počitnice, razlike med učenci so se kazale tudi v povezavi z okoliščinami v domačem okolju. Del usmerjenega angažiranja razrednikov in drugih učiteljev so bile načrtno povezovalne in motivacijske aktivnosti, npr. družabne spletne igre, skupinska video srečanja oddelka ali posameznih skupin oddelka (pogovori, klepeti, igre z elementi učenja, socialne igre, prepevanje, pripovedovanje „karantenskih“ zgodb, igra *Pa me vprašaj, kar želiš ...*), pisanje skupne zgodbe na razredni tabli (Padlet), kolaž oddelčnih izdelkov, vzpostavljanje kanalov za medsebojno pomoč in sodelovanje med učenci (npr. Viber skupina oddelka), predstavitev in obravnave posebnih tematik (spletna varnost, sprejemanje drugačnosti ...), skupen klepet staršev, učencev in razrednika (po pobudi učencev), zasnova pouka na daljavo, ki je vzpostavljala možnosti za povezovanje/sodelovanje.

Učenci so obdobje pouka na daljavo ocenjevali z vprašalnikom, manjša skupina učencev pa tudi v okviru raziskovalne naloge. Zaznavali smo, da so se konceptu pouka na daljavo sicer prilagodili (niso izkazovali izrazito odklonilnega odnosa), pogrešali pa so običajne stike s sošolci, druženje s prijatelji, sam šolski prostor oz. učitelje, razlago učitelja v živo. Nekateri dejavniki v domačem okolju so bili moteči, npr. slaba internetna povezava, manjša osredotočenost na pouk in učne aktivnosti. Večinoma so navajali, da so bili pri šolskem delu samostojni (raba tehnologije, branje in

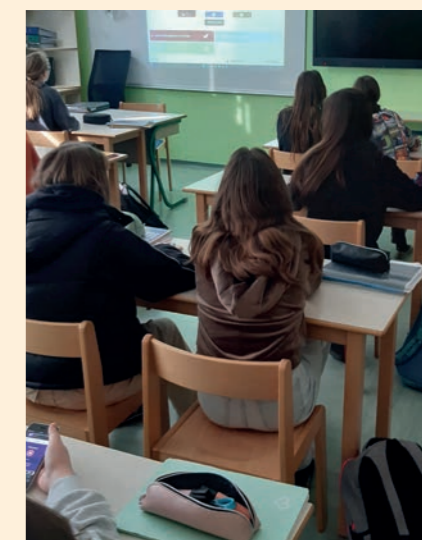
razumevanje navodil, razporejanje časa za šolske aktivnosti, sodelovanje na videokonferencah). Približno tretjina učencev je izrazila, da so bile naloge preobsežne, da jih niso uspeli dokončati ali jih pravočasno oddajati. Zanimive so bile tudi ugotovitve raziskovalne naloge. Čas, ki so ga učenci preživeli pred ekrani, se je izrazito povečal, saj je to od njih zahteval sam proces šolanja, s tehnologijo so vzpostavljali stike z vrstniki, kar je omililo občutek osamljenosti zaradi omejitev pri fizičnem druženju. Zaključno spoznanje pa je bilo, da so za dobro psiho-fizično počutje zelo pomembni stiki z vrstniki in gibalne, športno-rekreativne aktivnosti, za katere so bili prav tako prikrajšani.

Ob koncu šolskega leta 2020/2021 smo upali na izboljšanje epidemičnih razmer in postopno umikanje preventivnih ukrepov, pedagoško presojo pa usmerili v smiselne organizacijske spremembe pri izvajanju pouka (npr. uporabnost sodobne učne tehnologije v učnem procesu, raba spletnih učilnic). Ob koncu šolskega leta je bila ponovno potrebna realna ocena snovnih primanjkljajev, veščin in socialnih spretnosti, ki sooblikujejo celovito osebnost ter mentalno in duševno zdravje posameznika.

Zaradi prepoznave nekaterih negativnih čustvenih doživljanj, ki so se dotikala dimenzij duševnega zdravja, smo v prednostni nalogi za šolsko leto 2021/2022 dali poudarek elementom čustvenega in duševnega zdravja učencev in učiteljev, saj so tudi slednji v pogojih epidemije doživljali številne pritiske. Poučevanje je nemalokrat zahtevalo kombinacijo didaktičnih pristopov v učilnici in na daljavo ter snovno prilagajanje, srečevali so se z nestrpnostjo, še posebej ob uvajanju nekaterih ukrepov, kombiniranjem delovnih obveznosti z osebnimi situacijami zaradi epidemije itd. Prednostno nalogo smo opredelili kot »*Skrb za duševno zdravje – opolnomočenje v posebnih razmerah, pozitiven pogled na prihodnost, pomen gibalne aktivnosti in zdrave prehrane, občutljivost za zgodnje prepoznavanje stisk*«. Vsebinska samoevalvacijskega procesa pa bo pripravljena ob zaključku leta 2022.

Učenci 8. razreda z uporabo aplikacije na mobilnem telefonu utrjujejo učno snov geografije, marca 2021.

DELAVCI IN UČENCI ŠOLE V OBDOBJU 2012–2022

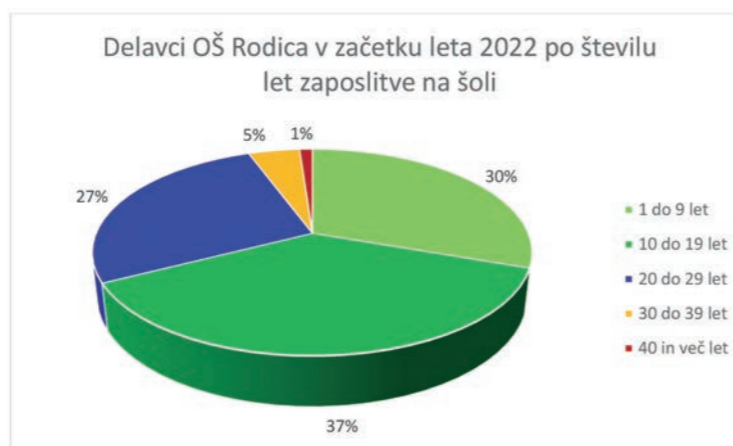
Maja Rovanšek, Milena Vidovič, Vilma Vrtačnik Merčun

ŠOLSKE STROKOVNE IN DRUGI DELAVCI

V začetku leta 2022 je bilo na Osnovni šoli Rodica zaposlenih 89 delavcev, od katerih je bilo največ predmetnih učiteljev (38 %) in učiteljev razrednega pouka (25 %), drugih strokovnih delavcev (ravnateljica, pomočnica ravnateljice, šolski svetovalni delavki, knjižničarki, računalnikar itd.) je bilo 15 %, 22 % pa je bilo tehničnega osebja.

V zadnjem desetletju je na šoli eno leto ali več delalo 129 delavcev, od katerih jih v maju 2022 dela 89 (70 %), ostali pa so iz različnih razlogov šolo zapustili. 14 se jih je upokojilo, ostali pa so začasno nadomeščali odsotne delavce ali se zaposlili drugje. Med upokojenimi delavci jih je šest delalo na naši šoli več kot 25 let. Leta 2012 sta se upokojila Ana Medved in Marjan Tancik (oba sta na šoli delala 33 let) ter Alenka Pavlin (30 let), leta 2013 Miran Mesesnel (40 let), leta 2017 Marija Hafner (40 let) in leta 2020 Eva Blatnik, ki je na šoli delala 37 let.

Krajši čas od enega leta so na OŠ Rodica delali naslednji učitelji: Nataša Štupar Jarovič (2011–2012), Klemen Stepišnik (2014–2015), Andreja Grilj (2014), Anja Jurančič in Katja Kociper Jančič (2017), Anja Žavbi (2017–2018), Neja Klančnik (2018), Nataša Obleščak (2017–2018), Urška Soklič (2019), Liljana Hribar (2019–2020), Maruša Nartnik (2020), Maja Blejcek in Anja Cesar (2021) ter Ana Pirnat in Ana Bartol (2022). Krajši čas so delali tudi štirje tehnični delavci: Dušanka Ferincek (2011–2012), Jožica Gabrič (2013), Verica Pavlovič (2015) in Irena Plestenjak (2022).

Kuharsko osebje na Osnovni šoli Rodica: Emilija Jurman, Simon Božič, Snježana Vuk in Marinka Škrj, marca 2022.

Čistilke na Osnovni šoli Rodica: Aida Nadžak, Olga Urankar, Nedžmija Nukić, spredaj Nataša Bolhar, Ingrid Volčini in Sadeta Hasanić, junija 2022.

ZAPOSLENI V OBDOBJU OD 2012 DO 2022, KI SO NA OŠ RODICA DELALI ENO LETO IN VEČ:

BAZNIK Antonija, učiteljica	2012–2013
BERLEC (Rutar) Andreja, učiteljica	1999 →
BLATNIK Eva, učiteljica	1983–2020
BOGOVČIČ Gregor, učitelj	2012–2014
BOLHAR Nataša, čistilka	1996 →
BOŽIČ Simon, kuhar, vodja kuhinje	2021 →
BROVČ Alenka, učiteljica	2006 →
BURKELJCA Sabina, knjižničarka, učiteljica	2001 →
CERAR Ema, vzgojiteljica, učiteljica	2003 →
CERAR Martin, hišnik	1998–2017
COTMAN Blaž, asistent	2017–2018
ČEH Katja, učiteljica	2011–2012
ČRNE IVKOVIČ Anica, učiteljica, pomočnica ravnateljice	1979–2022
DEŠMAN SENČAR Petra, učiteljica	2010 →
DOVIČ Tadeja, učiteljica	2021 →
DROBNE Marko, učitelj	2005 →
ERIČ Verica, čistilka	2015 →
ERJAVEC Urška, kuhinjska pomočnica	2010 →
GABER PECELI Anita, učiteljica	2008 →
GAČNIK Katja, učiteljica	2018 →
GALE (Jeretina) Ani, učiteljica	1998 →
GASPARIČ (Harter) Zlatka, učiteljica	1995 →
GOMBOC Simona, učiteljica	2003 →
GORENC Tamara, učiteljica DSP	2013–2017
GOSTINČAR Teja, učiteljica	2013 →

GRABAR Andreja, učiteljica	2014 →
GRILJ Vilma, učiteljica	1983 →
GROBIN KHAM Tjaša, učiteljica	2002 →
HAFNER Marija, učiteljica	1977–2017
HASANIĆ Sadeta, čistilka	2012 →
HOLY KOVAČIČ Tatjana, učiteljica	1997–99, 2002 →
HUTH Tjaša, vzgojiteljica, učiteljica	2003 →
JAKOŠ VASLE Mateja, učiteljica	2003 →
JEREB Rado, računovodsko-administrativna dela	2007 →
JERETINA ANŽIN Draga, učiteljica	1994 →
JERETINA Irena, svetovalna delavka -psihologinja, učiteljica DSP	2005–2017
JEROMEN Jurij, učitelj	2005 →
JURMAN Emilija, kuharica	2005 →
KAVČIČ PEČNIK Marjanca, učiteljica DSP	2011–2012
KEŠ Blanka, učiteljica	2012–2014
KLANČIŠAR (Malkoč) Jasna, svetovalna delavka pripravnica	2012–2013
KLEMENC (Majhenič) Saša, učiteljica	2010 →
KOCJANČIČ Valentina, učiteljica DSP	2018 →
KOLENC Marija, učiteljica	2020–2021
KONCILIJA Janez, učitelj, laborant	2012–2022
KOS Klemen, učitelj	2019 →

KOŠTIČ Senija, kuhinjska pomočnica, čistilka	2011 →
KOVAČ Ana, učiteljica DSP	2018 →
KOVAČIČ Tamara, učiteljica	2018 →
KOŽELJ JUHANT Sonja, učiteljica	1998 →
KRANJC (Pianec) Tjaša, svetovalna delavka - pedagoginja, učiteljica DSP	2003 →
KREMPL Maja, učiteljica	2019 →
KRHNIKAR Sonja, kuharica	1999–2012
LAH Romana, učiteljica	2017–2018
LAMUT Ema, čistilka	2009–2015
LAPANJE Irena, učiteljica	1999 →
LEKAN Jože, kuhar, vodja kuhinje	2005–2021
LEMUT Nadja, učiteljica	2003–2004, 2008 →
LOGAR Tanja, učiteljica DSP	2010 →
LOGAR Urška, učiteljica	2005–6, 2010 →
LUKMAN Ana, čistilka	1995–2012
MAČEK Meta, učiteljica, organizatorica šolske prehrane	1998 →
MAH Martin, učitelj	2006 →
MAJCEN Mateja, učiteljica	2012–2019
MAMIČ Mila, kuhinjska pomočnica	1987 →
MARKOVIČ Polona, učiteljica DSP	2012–2013
MEDVED Ana, učiteljica	1974–87, 1992–2012
MEDVED Tjaša, knjižničarka	2018 →
MESESNEL Miran, učitelj	1973–2013
MILANOVSKI BRUMAT Kristina, učiteljica	2012–2013
MUČIBABIČ Irena, učiteljica	1997 →
NADŽAK Aida, čistilka	2018 →
NOVAK Maja, učiteljica	2011–2013
NUKIČ Nedžmija, čistilka	2017 →
OREHEK Martina, učiteljica	2019 →
OŠTIR Anica, čistilka, kuhinjska pomočnica	2002 – 2022
PAVLENC Ina, učiteljica DSP	2013–14, 2017–18
PAVLIČ Nataša, učiteljica	2019 →
PAVLIN Alenka, učiteljica	1982–2012
PEČEVNIK (Močnik) Metka, učiteljica	1992 →
PEPELNAK ARNERIČ Marija, učiteljica DSP	2007 →
PERKO Tjaša, kuharica	2018–2019
PETEK Alenka, učiteljica	2009 →
PETEK TOMŠIČ Maja, svetovalna delavka - pedagoginja, učiteljica DSP	2017 →
PETROVIČ Ajda, učiteljica DSP	2012–2013

PIRC JENKO Simona, učiteljica	2018, 2021–2022
PODGORSKI Rositka, vzgojiteljica, učiteljica	2005 →
PODPEČAN Ana, učiteljica	2003 →
POKOVEC Natalija, učiteljica	1999 →
POLJANŠEK Valerija, kuharica	2019–2020
POSEDI Boštjan, učitelj	2007 →
POTOČNIK Jelka, čistilka	2014–2020
PREMZEL Špela, učiteljica DSP	2018–2019
RAMOVŠ Štefanija, učiteljica	1994 →
ROT Breda, čistilka	2006–2016
ROVANŠEK Maja, tajnica	2004 →
SKUBIC Katja, učiteljica	2017–2019
SMOLE Dušan, računalnikar – organizator informacijskih dejavnosti, učitelj	1998 →
STANČIČ Jana, učiteljica	2012 →
STARČEVIČ Vojka, čistilka	1987–2018
ŠARC (Flerin) Tatjana, učiteljica	2000 →
ŠIMC Eva, učiteljica	2020 →
ŠINCEK Bruno, učitelj	2010–2021
ŠIRCELJ Katja, učiteljica	2017 →
ŠKOFIC Katarina, učiteljica	2004 →
ŠKRABEC Viviana, učiteljica	2020 →
ŠKRLJ Marinka, kuhinjska pomočnica	2016 →
ŠKULJ Marjeta, čistilka	2012 →
ŠLJIVAR Hanka, čistilka	2015–2018
ŠMIT BAHČIČ Darinka, učiteljica	2001 →
ŠUŠTAR Petra, učiteljica	2009 →
TANCIK Marjan, učitelj	1979–2012
TARTARA Maja, učiteljica DSP	2015–2016
TOMELJ Jožica, učiteljica	1993 →
TROBEC Damjana, učiteljica	1998 →
URANKAR Olga, čistilka	2015 →
URBANJA Dušan, hišnik	2017 →
VIDMAR (Cerar) Mateja, učiteljica	1994 →
VIDOVIČ Milena, svetovalna delavka - pedagoginja, ravnateljica	1997 →
VODIČKA Lea, učiteljica DSP	2007–2019
VOLČINI Danica, učiteljica	1998 →
VOLČINI Ingrid, čistilka	2015 →
VRTAČNIK MERČUN Vilma, učiteljica	1993–2022
VUK Snježana, kuhinjska pomočnica	2007 →
ZIERNFELD (Pipan) Vanessa, učiteljica	2017 →
ZUPANČIČ (Brcar) Kristina, učiteljica DSP	2003 →
ŽANKAR Darja, učiteljica	1985–2022
ŽVOKELJ Tanja, učiteljica	2021 →

Učiteljski zbor Osnovne šole Rodica, junija 2022.

Prva vrsta: Mateja Vidmar, Vilma Grilj, Ani Gale, Anica Črne Ivkovič, ravnateljica Milena Vidovič, Marko Drobne, Vilma Vrtačnik Merčun in Klemen Kos.

Druga vrsta: Sonja Koželj Juhant, Ema Cerar, Tjaša Grobin Kham, Martina Orehek, Eva Šimc, Katarina Škofic, Darinka Šmit Bahčič, Boštjan Posedi, Andreja Grabar, Saša Klemenc, Alenka Petek, Tjaša Medved, Irena Mučibabič in Ana Bartol.

Tretja vrsta: Darja Žankar, Natalija Pokovec, Petra Dešman Senčar, Jožica Tomelj, Danica Volčini, Jana Stančič, Alenka Brovč, Vanessa Zierfeld, Tanja Žvokelj, Maja Petek Tomšič, Simona Gomboc, Damjana Trobec in Irena Lapanje.

Zadnja vrsta: Zlatka Gasparič, Metka Pečevnik, Draga Jeretina Anžin, Andreja Berlec, Dušan Smole, Mateja Jakoš Vasle, Martin Mah, Janez Koncilija, Tanja Logar, Nataša Pavlič, Katja Gačnik, Ana Kovač, Maja Krempl, Viviana Škrabec in Valentina Kocjančič.

Manjkajo: Sabina Burkeljca, Tadeja Dović, Anita Gaber Peceli, Teja Gostinčar, Tatjana Holy Kovačič, Tjaša Huth, Jurij Jeromen, Tjaša Kranjc, Tamara Kovačič, Nadja Lemut, Urška Logar, Meta Maček, Marija Pepelnak Arnerič, Rositka Podgorski, Ana Podpečan, Štefanija Ramovš, Tatjana Šarc, Katja Šircelj, Petra Šuštar in Kristina Zupančič.

Posebnost pri zaposlovanju v tem desetletju so bile projektne zaposlitve, namenjene spodbujanju zaposlovanja mladih brez strokovnega izpita:

- v projektu *Popestrimo šolo* se je v letu 2012 za 5 mesecev zaposlila ena strokovna delavka,
- v projektu *Prva zaposlitev 2017* se je zaposlila učiteljica matematike,
- v projektu *Prva zaposlitev 2018* sta se zaposlili učiteljica glasbene umetnosti in angleščine/slovenščine,
- v projektu *Asistenti v VIZ* sta se v letu 2018 zaposlila dva asistenta,
- v projektu *Prva zaposlitev 2019* se je zaposlila učiteljica za izvajanje dodatne strokovne pomoči,
- v projektu *Prva zaposlitev 2020* se je zaposlila učiteljica likovne umetnosti,
- v projektu *Prva zaposlitev 2021* pa še učiteljica razrednega pouka.

Vse projektne zaposlitve so se po izteku pogodbe nadaljevale z redno zaposlitvijo z izjemo asistentov, ki sta bila zaposlena samo za obdobje projekta.

Dodatno so bili v šoli zaposleni tudi delavci preko razpisa Javna dela. Večinoma smo zaposlovali dolgotrajno brezposelne osebe za področje informiranja, občasno tudi za izvajanje učne pomoči. Ti delavci so se zaposlovali za obdobje enega leta ali manj, samo v enem primeru je delavka zaradi izpolnjevanja starostnih pogojev v sistemu javnih del lahko ostala skoraj dve leti.

Večina zaposlenih (v začetku leta 2022) dela na naši šoli od 10 do 19 let (37 %) in od 1 do 9 let (30 %). Nad 20 let dela na naši šoli beleži 27 % zaposlenih, 5 % jih je na šoli več kot 30 let, ena delavka več kot 40 let. Posebno zvestobo šoli izkazujejo zaposleni, ki so na šoli delali več kot 25 let, zato naj jih posebej naštejemo.

- 43 let – Anica Črne Ivkovič,
- 39 let – Vilma Grilj,
- 37 let – Darja Žankar,
- 35 let – Mila Mamić,
- 30 let – Metka Pečevnik (Močnik),
- 29 let – Vilma Vrtačnik Merčun,
- 29 let – Jožica Tomelj,
- 28 let – Štefanija Ramovš,
- 28 let – Draga Jeretina Anžin,
- 28 let – Mateja Vidmar (Cerar),
- 27 let – Zlatka Gasparič (Harter),
- 26 let – Nataša Bolhar,
- 25 let – Milena Vidovič,
- 25 let – Irena Mučibabič.

ŠTEVILO UČENCEV IN ODDELKOV

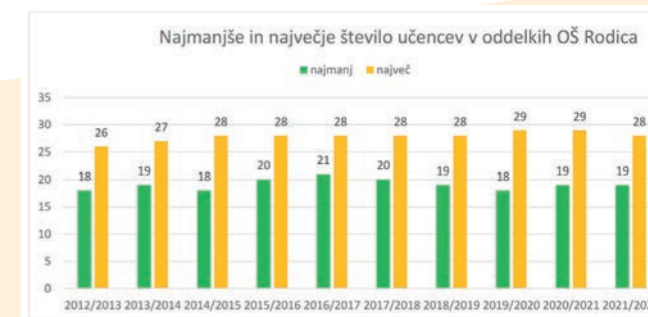
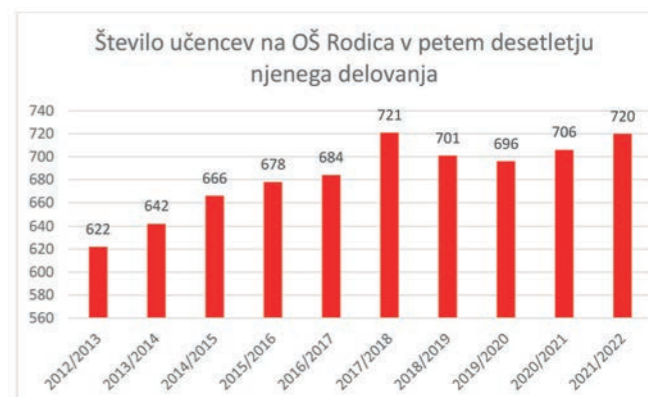
Vilma Vrtačnik Merčun

V zadnjem desetletju je število učencev postopno naraščalo od 622 v šolskem letu 2012/2013 do 721 v šolskem letu 2017/2018. Sledilo je zmanjševanje števila na 696 učencev v šolskem letu 2019/2018, nato pa ponovno porast na 720 učencev.

Na število otrok v šoli vplivata predvsem rodnost in (do)selitve prebivalstva v okoliških naseljih, v manjšem obsegu pa prošnje za všolanje iz drugih okolišev (kar je običajno dvosmeren proces, utemeljitve pa različne: bližina šole, prevoz, varstvo starih staršev, všolan sorojenec itd.). V zadnjih letih je tendenca v celotni Sloveniji (in tudi pri nas) povečano število odlogov za všolanje, za kar zaprosi približno 8 do 10 odstotkov staršev.

Do šolskega leta 2016/2017 so bili razredi učencev razdeljeni na tri oddelke (skupaj 27 oddelkov), od šolskega leta 2017/2018 dalje pa sta dva razreda razdeljena na štiri oddelke, kar pomeni, da je bilo na šoli 29 oddelkov. V šolskem letu 2021/2022 smo imeli po štiri oddelke v 5. in 9. razredu.

V petem desetletju delovanja OŠ Rodica je bilo v oddelkih povprečno po 24 učencev. Razlike med največjim in najmanjšim številom učencev v oddelkih so bile v razponu od 8 učencev (v štirih šolskih letih zadnjega desetletja) do 11 učencev v šolskem letu 2019/2020 (v 9. b je bilo 18 učencev, v 8. b pa 29). Najmanjše število učencev v oddelku je bilo 18 učencev (v 7. b v šolskem letu 2012/2013, 9. b v šolskem letu 2014/2015 in v že omenjenem 9. b v šolskem letu 2019/2020), največje pa 29 učencev v šolskih letih 2019/2020 (8. b) in 2020/2021 (5. c in 9. c).

KAKO SE BO GIBALO ŠTEVILO UČENCEV NA ŠOLI V PRIHODNIH LETIH?

Glede na podatke o številu otrok, rojenih na šolskem območju v obdobju od leta 2015 do leta 2020, sklepamo, da se bo v primerjavi z današnjim stanjem število otrok zmanjševalo vse do leta 2025. V šolskem letu 2025/2026 bo predvidoma povečanje števila otrok za deset več kot danes, kar pomeni, da bomo imeli v prvem razredu spet štiri oddelke. V naslednjih dveh šolskih letih pa se bo število otrok zmanjšalo za več kot 30 glede na današnje stanje, če ne upoštevamo drugih dejavnikov, ki vplivajo na število učencev v šoli.

IZ ŠOLSKE KRONIKE

Klemen Kos

z šolske kronike za zadnje desetletje izpostavljamo predvsem tiste vsebine, ki niso zajete v drugih poglavjih zbornika.

NOVE PRIDOBITVE

Konec šolskega leta 2011/2012 (20. junija 2012) je bil položen temeljni kamen za izgradnjo zahodnega prizidka šole. Ustanoviteljica, Občina Domžale, se je za investicijo odločila zaradi nujnih prostorskih potreb, ki so jih že več zaporednih let kazale doselitve in specifične vzgojno-izobraževalne potrebe. Zaradi gradnje prizidka je bilo v naslednjem šolskem letu potrebnih precej prilagoditev, saj je bilo težko zagotavljati optimalne pogoje za vzgojno-izobraževalno delo. Dela so bila končana spomladi 2013, svečano odprtje zahodnega prizidka pa je bilo 10. aprila 2013 – s simboličnim prerezom traku sta ga odprla župan Občine Domžale, Toni Dragar, in ravnateljica OŠ Rodica, Milena Vidovič. V kulturnem programu so sodelovali učenci in učenke OŠ Rodica, odlični mladi tolkalist Aleksander Simionov in Godba Domžale, ki ob tako slovesnih dogodkih nikoli ne manjka.

S to investicijo je bilo poskrbljeno zagotavljanje optimalnih prostorskih pogojev, delo učiteljev pri izvajanju individualnega dela z učenci pa je s pridobitvijo novih učilnic in kabinetov veliko lažje. V kleti prizidka so telovadnica in spremljajoči prostori, v pritličju in prvem nadstropju pa po dve učilnici in kabineti. Urejeni sta tudi okolica šole in javna razsvetljava.

Gradnja zahodnega prizidka, avgusta 2012 (povzeto po domzalec.si).

Ravnateljica Milena Vidovič in župan Toni Dragar sta slavnostno prerezala trak, 10. aprila 2013 (povzeto po domzalec.si).

Zahodni prizidek na dan odprtja, 10. aprila 2013 (povzeto po domzalec.si).

Glasbena učilnica na dan odprtja zahodnega prizidka, 10. aprila 2013 (povzeto po domzalec.si).

Gradnja nove kuhinje na vzhodni strani šolske stavbe (povzeto po domzalec.si).

Ravnateljica Milena Vidovič in podžupanja mag. Renata Kosec na ogledu nove jedilnice (povzeto po domzalec.si).

Nova prostorna jedilnica, septembra 2021 (povzeto po domzalec.si).

Na šoli smo se srečevali z vedno večjimi težavami zaradi neustrezne kuhinje in premajhne jedilnice, zato smo zelo težko čakali projekt novogradnje kuhinje in prizidka jedilnice. Občina Domžale ga je realizirala v šolskem letu 2020/2021. Prve aktivnosti so stekle že v juliju 2020 – začetek izkopa za novo jedilnico na zahodni/severni strani objekta, pri čemer je asfaltna ploščad postala gradbišče, dostop do igrišča pa je bil precej omejen.

Prenovljena kuhinja, na sliki kuhinjsko osebje: Marinka Škrli, Emilija Jurman, Simon Božič in Urša Erjavec, aprila 2022.

V času jesenskih počitnic se je pričela rušitev stare kuhinje in gradnja nove, ki je bila skupaj s prizidkom jedilnice v uporabo predana konec avgusta 2021. V tem pogledu je bilo »koronsko leto« gradnji naklonjeno, saj je bilo manj prilagajanja dejavnosti šole, kot v primeru pouka v šolskih učilnicah. Enoprostorska zasnova prizidka predstavlja podaljšek obstoječe jedilnice, v katerem po novem lahko malica do 100 učencev hkrati. Visoka pasovna okna in vhodna vrata s steklenim polnilom skrbijo za naravno osvetlitev novih in že obstoječih prostorov. Na novo je urejen tudi prostor za umivanje rok, napeljava prezračevanja in razsvetljava ter prostor za razdeljevanje hrane ter oddajo umazanih pladnjev.

Spremenjeno podobo je dobila tudi šolska okolica. V šolskem letu 2013/2014 sta bila urejena asfaltna ploščad za nogomet in košarko ter igrišče za odbojko, zamenjane pa so bile tudi table na košarkarskih obročih. Šolska okolica postaja učni prostor oz. učilnica na prostem. V šolskem letu 2017/2018 je bilo urejeno parkirišče za zaposlene na vzhodnem delu zemljišča ob OŠ Roje.

Atletski stadion, asfaltna ploščad in igrišče za odbojko na mivki, aprila 2022.

Dokončan prizidek jedilnice, septembra 2021 (povzeto po domzalec.si).

PRENOVITVENA DELA

Prenovitevna dela v zadnjem desetletju so potekala po naslednjem zaporedju:

- šolsko leto 2013/2014: zvočna izolacija jedilnice;
- šolsko leto 2014/2015: menjava centralnega kotla v šolski kurilnici in vgradnja mehčalne naprave za toplovodno in vodovodno omrežje; energetska sanacija objekta (prenova fasade in strehe); obnova dela toplovodnega sistema. Zaradi vdora vode v juliju 2015 je bila potrebna tudi obnova upravnega dela šole, saniranje vlage v pritličju in kleti ter delna sanacija strehe nad telovadnico;
- šolsko leto 2017/2018: preureditev ter dopolnitev pohištva in opreme za oddlek »D« v južni učilnici mobilne enote na vzhodnem delu šolske stavbe;
- šolsko leto 2018/2019: posodobitev pohištva in informacijsko-komunikacijske tehnologije, delna menjava stavbenega pohištva.

Gradnja nove šolske jedilnice, septembra 2020.

NOVOSTI V ŠOLSKI PRAKSI

V šolskem letu 2013/2014 se je začetek pouka spremenil, saj se pouk od tega leta dalje izvaja od 8.20 in ne več od 8.00. Do spremembe je prišlo tudi na področju jutranjega varstva, saj je to leto steklo tudi na dislokaciji v Jaršah. Zakon o osnovni šoli je ponovno uvedel izbirni pouk drugega tujega jezika v zadnjem triletju.

V naslednjem šolskem letu se je začelo izvajanje neobveznih izbirnih predmetov v 4. in 5. razredu (nemščina, šport, računalništvo, umetnost in tehnika). V 1. razredu je potekalo neobvezno poučevanje angleščine, ki ga je izbrala večina učencev.

V šolskem letu 2015/2016 se je v 9. razredu še zadnje leto izvajal obvezni drugi tuji jezik (nemščina), od takrat dalje se izvaja kot izbirni predmet.

V šolskem letu 2016/2017 je vodenje šolske dokumentacije postalo elektronsko (program eAsistent). Učitelji so ta premik v dobi digitalizacije sprejeli pozitivno, saj se je vodenje dokumentacije poenostavilo. Tuji jezik (angleščina) se je v 2. razredu pričel poučevati kot obvezni predmet, v 3. razredu pa še projektno – za tretješolce je postal predmet obvezen v šolskem letu 2017/2018.

Urejeno parkirišče za zaposlene na OŠ Rodica, ob meji z OŠ Roje, aprila 2022.

DNEVI DEJAVNOSTI, EKSKURZIJE IN ŠOLE V NARAVI

Vilma Vrtačnik Merčun

V spominih na vsako šolsko leto pomemben del predstavljajo tudi dnevi dejavnosti, kot so naravoslovni, kulturni, tehniški in športni dnevi, ter ekskurzije in šole v naravi. Na tem mestu želimo predstaviti, kako so te dejavnosti potekale v zadnjem desetletju delovanja Osnovne šole Rodica.

NARAVOSLOVNI DNEVI

Predmetnik osnovne šole predvideva po tri naravoslovne dneve (ND) v vseh razredih osnovne šole. Z njimi učenci poglobljajo teoretično znanje, ki so ga pridobili med rednim poukom pri naravoslovnih predmetih, in ga povezujejo s praktičnimi izkušnjami. Dejavnosti jih spodbujajo h kritičnemu mišljenju in k spoznavanju raziskovalnega dela (terensko, laboratorijsko delo itd.). Opazujejo, spoznavajo in doživljajo pokrajino kot celoto in posamezne sestavine okolja ter spoznavajo soodvisnost človeka

in narave. Do narave razvijajo pozitiven odnos, spoznavajo pomen varovanja okolja in varovanja lastnega zdravja. Naravoslovne dneve v prvih petih razredih so vodili razredniki, v višjih razredih pa učitelji naravoslovnih predmetov in zunanji sodelavci.

Učenci prvega razreda so na prvem ND spoznavali drevo. Od doma so prinesli različne dele dreves (liste, lubje, smolo itd.), iz katerih so na plakatu ponazorili drevo in ga ob tem podrobneje spoznavali. Nato so opazovali drevesa v okolici šole. V okviru spoznavanja okolja so otroci spoznali značilnosti živih bitij, ki naseljujejo področja mokrišč. Zato so na drugem ND opazovali življenje živali v vodi na učni poti Blata Mlake (ob ribniku Črnelo) ali ob Kriškem bajerju (v naselju Križ pri Komendi), v lanskem šolskem letu pa so opazovali žabe oz. paglavce pri sotočju Pšate in Kamniške Bistrice. Ob tem so reševali učni list *Moja čutna pot* in opisali življenje v vodi ter spoznali več zgodb in pesmi o živalih. V šolskih letih 2012/2013 in 2013/2014 so

imeli namesto tega ND opazovanje in spoznavanje lastnosti snovi. Na tretjem ND so učenci spoznavali živali in rastline na travniku v bližini šole. V steklen kozarec so shranili rastlino in drobno žival, ju opazovali in reševali naloge na učnem listu, v razredu pa kasneje poustvarjali iz plastelina.

V drugem razredu je bil eden od ND posvečen spoznavanju rastlinskih in živalskih vrst v parku Arboretum v Volčjem Potoku. Učenci so spoznali ptice, vodne in obvodne živali, grmovnice, gozdna in parkovna drevesa ter si ogledali aktualne tematske razstave v parku (v zadnjih letih so bile to razstave orhidej, tropskih metuljev in kaktusov ter razstava kitov in dinosavrov). V šolskem letu 2019/2020 ta ND zaradi epidemije ni bil izveden, namesto tega pa so učenci spoznavali travniške rastline in živali v okolici svojega doma. Na ND *Čebele – skrb za okolje* so učenci obiskali Čebelarski center Slovenije na Brdu pri Lukovici, razen v šolskih letih 2012/2013 in 2013/2014, ko so imeli namesto tega ND *Skrb za zdravje*. Obisk

Čebelarskega centra se je pričel z ogledom kratkega filma o čebelah, nato pa so si učenci ogledali učno medovito pot ter se sprehodili okoli gradu in grajskih ribnikov. Na poti so spoznali čebelnjak, panjske končnice in sodelovali na dveh delavnicah (izdelali so svečke iz satnic in okušali različne vrste medu). V zadnjih dveh šolskih letih zaradi epidemije ta ND ni bil izveden v Čebelarskem centru, ampak v šoli. Učenci so čebele spoznavali skozi zgodbo o čebelici Medki in s kratkimi, poučnimi filmi; spoznali so čebelje pridelke in barvali panjske končnice. Tretji ND je bil namenjen spoznavanju kmetije (domačih živali, načina življenja na kmetijah, kmečkih opravil, kmečke stavbe itd.) v okviru šole v naravi. Ker je v zadnjih dveh šolskih letih šola v naravi odpadla, so imeli učenci namesto tega ND *Zdravo poletje*. V okviru tega so spoznavali osnove higiene, prijetne in neprijetne strani poletja (varno na soncu in na počitnicah) ter pomen razgibavanja. Ogledali so si več kratkih filmov in na koncu izdelali zloženko z naslovom *Zdravo poletje*. Ob koncu letošnjega šolskega leta pa se spet odpravljajo na kmetijo.

V tretjem razredu je bil do šolskega leta 2014/2015 prvi ND namenjen spoznavanju gozda na gozdni učni poti po Šumberku. Učenci so prehodili daljšo pot, upoštevali pravila varne hoje in obnašanja v naravi, opazovali okolico, prisluhnili zvokom v naravi in reševali naloge na učnem listu, povezane z jesenjo v gozdu. Da se ND ne bi ponavljal

v 4. razredu, so ga nadomestili s temo *Življenjska okolja*. Učenci so prepoznavali prilagojenost živih bitij okolju, v katerem živijo, ter izdelali plakatne in PPT predstavitve. Na drugem ND so s preprostimi poskusi ugotavljali lastnosti zraka in gibanje teles v zraku, na tretjem pa so do epidemije hodili v živalski vrt, kjer so jim vodiči predstavili značilnosti živalskih skupin, na koncu obiska pa so podrobneje spoznali določene živali (npr. ogromne pajke, hrošče, kače, zajčke, ptice, dvoživke idr.). V šolskem letu 2019/2020 zaradi epidemije obisk živalskega vrta ni bil možen, zato so učenci na daljavo spoznavali razvoj žabe.

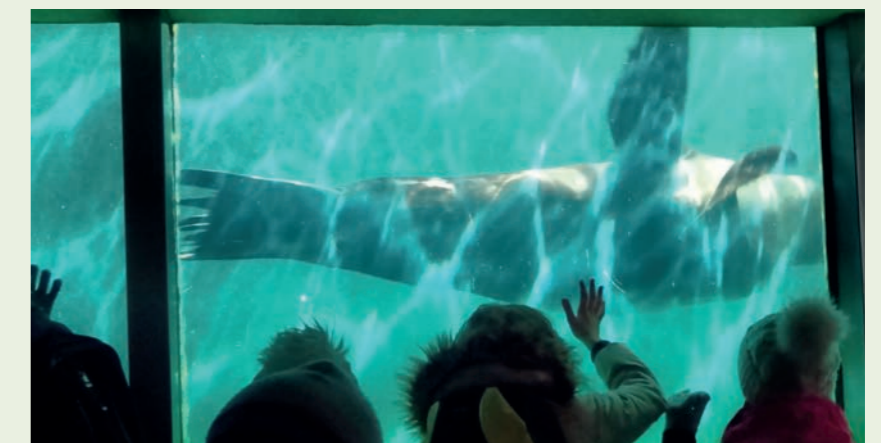

Učenci 3. a spoznavajo različne živali, na sliki spoznavajo udomaćenega pitona, marca 2018.

V šolskem letu 2020/2021 so namesto tega izvedli ND *Ni mi vseeno, vse naj bo zeleno*, kjer so meditirali ob dnevu Zemlje, spoznavali različne vrste odpadkov in izvedli čistilno akcijo. Posadili so tudi rastlino in spoznavali njen življenjski cikel. V letošnjem šolskem letu se spet odpravljajo na ogled ljubljanskega živalskega vrta.

Opazovanje dreves v Arboretumu Volčji Potok, 2. c, aprila 2017.

Učenci 3. a si v živalskem vrtu ogledujejo morske leve, marca 2018.

Vožnja s kanujem po Bobinjskem jezeru v okviru šole v naravi v Bobinju, aprila 2022.

Učenci 4. b pri delu na ND Življenje na travniku in ob njem, maja 2021.

V 4. razredu je bil prvi ND namenjen spoznavanju lastnosti vode. V šolskih letih 2013/2014 in 2014/2015 je bil izveden v Termah Snovik, kjer že od ustanovitve dalje posvečajo veliko pozornost trajnostni naravnosti in odgovornemu obnašanju do naravnih virov. Ta ND so potem začeli izvajati v šoli. Spoznavali so spreminjanje agregatnih stanj vode, varčevanje z vodo, nevarnosti onesnaževanja in se urili v naravoslovnih poskusih. Na drugem ND so obiskali Gozdno učno pot Šumberk, po kateri so jih vodili sodelavci z Zavoda za gozdove Domžale. Na učni poti so spoznavali različne vrste dreves, drugih rastlin in živali ter razvijali pozitiven odnos do narave in skrb za ohranjanje čistega okolja. Do šolskega leta 2017/2018 je bil tretji ND posvečen opazovanju vremena (*Vreme malo drugače*), od tedaj dalje pa *Življenje na travniku in ob njem*. V prvem delu tega ND so spoznavali različne travniške rastline in živali, v drugem delu pa so jih (ob upoštevanju pravilnega ravnanja z njimi) opazovali na bližnjem travniku. Svoje ugotovitve so na koncu predstavili v razredu.

V 5. razredu so imeli prvi ND z naslovom *Jamski svet in jamarstvo*. Poleg razredničark so ND vodili Aleš Stražar in člani Jamarskega društva Simon Robič Domžale. Učenci so si ogledali Železno jamo in jamarski muzej ter spoznali naravno dediščino Železne jame, kulturno dediščino Babje jame in Krumperka. Spoznavali so pogoje za življenje v kraških jamah, opazovali in prepoznavali jamske živali ter kapnike. Drugi ND so vse do epidemije izvajali v različnih domovih CŠOD, kjer so spoznavali življenjska okolja določene pokrajine. V času epidemije so namesto tega na daljavo izvedli ND *Življenjska okolja*. Najbolj pa so se spreminjale teme tretjega ND. Do šolskega leta 2015/2016 so imeli ND *Varčevanje z energijo*, v šolskem letu 2014/2015 ND *Snegoledomanija*, potem so tri šolska leta obiskovali Eko Terme Snovik, zadnja tri leta pa so imeli ND *Vzgoja za zdravje – Poti odraščanja*. V okviru tega ND so poslušali predavanja o zasvojenosti, o telesnih, duševnih in čustvenih spremembah v času odraščanja in predavanje *Varni brez nasilja* (v okviru programa Neon). Krepili so veščine za zaščito pred nasiljem in se učili tehnik reševanja konfliktnih situacij.

Učenci 5. razreda v Jamarskem muzeju na Gorjuši, septembra 2021.

Učenci 5. a pred vhodom v Babjo jamo na Gorjuši, septembra 2021.

Učenci 4. b na razgledišču na gozdni učni poti po Šumberku, aprila 2021.

V 6. razredu so vse do šolskega leta 2018/2019 izvajali prvi ND *Življenjski prostor – morski ekosistemi* v šoli v naravi v Pacugu. Naravoslovni dan so izvedli v Piranu, kamor so se pripeljali z ladjico. Ogledali so si podvodni svet priobalnega morskemu pasu, nasade školjk v Strunjani in piranski Akvarij. Na drugem ND *Življenjski prostor – jama Dimnice* so si učenci ogledovali kraške oblike v podzemnih rovih jame Dimnice in se spustili vse do vodnega rova z ostanki vodovodnega zajetja. Na poti so spoznavali prilagoditve življenja v jamah in človekove vplive na občutljivo kraško vodovje. V okviru tretjega ND so učenci obiskali Poučno pot Blata Mlake in v eksperimentalnem delu spoznavali značilnosti močvirskega rastlinstva in živalstva. V šolskem letu 2019/2020 zaradi epidemije zadnjih dveh ND ni bilo mogoče izpeljati, zato so učenci učne vsebine spoznali v okviru pouka naravoslovja. V šolskem letu 2020/2021 je bil ND o jami Dimnice izveden po videokonferenci, ki jo je vodil CŠOD, Poučno pot Blata Mlake pa so učenci junija 2021 spet lahko obiskali.

Vožnja z ladjico s steklenim dnom je odlična priložnost za spoznavanje življenja na morskem dnu, šola v naravi v Pacugu, septembra 2021.

V 7. razredu so imeli učenci dva stalna ND. Na prvem so z vodenim eksperimentiranjem v Hiši eksperimentov v Ljubljani spoznavali različne naravoslovne in tehnične zakonitosti. Na drugem ND pa so v Muzeju premogovništva v velenjskem premogovniku spoznavali zgodovino rudnika, načine rudarjenja, rudarsko tradicijo ter posledice rudarjenja in proizvodnje električne energije v bližnji Termoelektrarni Šoštanj. Na terenu so si ogledali današnje stanje ob Škalskem in Velenjskem ugrezninskem jezeru. V šolskem letu 2019/2020 zaradi epidemije teh dveh ND niso imeli, v šolskem letu 2020/2021 pa so problematiko velenjskega rudarstva, ugreznanja površja in onesnaženosti okolja spoznavali po videokonferenci v organizaciji Muzeja premogovništva Velenje. Tretji ND v 7. razredu se je vsebinsko

najbolj spreminjal. Do šolskega leta 2018/2019 so ga izvajali v šoli v naravi, večinoma v Kranjski Gori ali Planici, obravnavali pa so celinske vode. V šolskem letu 2019/2020 je šola v naravi odpadla, zato so imeli učenci ND *Obdelava podatkov*, v okviru katerega so izvedli empirične preiskave (zbiranje, urejanje in prikazovanje podatkov v življenjskih situacijah, analiza in interpretacija podatkov). V šolskem letu 2020/2021 so imeli ND *Geometrijska telesa in liki*. V okviru tega so prepoznavali različne geometrijske oblike in njihovo uporabo v vsakdanjem življenju, oblikovali so mreže in izdelovali geometrijska telesa iz papirja.

Učenci 7. razreda v Hiši eksperimentov, Ljubljana, maja 2022.

Naravoslovni dan o celinskih vodah so imeli učenci 7. razreda v šoli v naravi, pri jezeru Jasna, Kranjska Gora, aprila 2019.

Učenci 9. razreda so si poleg Prirodoslovnega ogledali tudi Narodni muzej, Ljubljana, marca 2019.

V 8. razredu so imeli učenci ND *Astronomija*, ki je pod vodstvom učitelja Martina Maha potekal od šolskega leta 2013/2014 dalje. Učenci so spoznali teleskope, orientacijo na nebu in izdelali vrtljive zvezdne karte. V šolskem letu 2015/2016 so se namesto tega udeležili Dneva fizike v Tehniškem muzeju Slovenije, kjer so sodelovali pri poskusih na temo svetlobe, učne vsebine ND *Astronomija* pa so spoznali v šoli v naravi. V šolskih letih od 2012/2013 do 2014/2015 so v 8. razredu v okviru ND obiskali tudi Prirodoslovni muzej, pozneje so učitelji ta ND premestili v 9. razred. Namesto tega so bili ND posvečeni zdravstvenim temam (*Zdrav duh v zdravem telesu, Preventiva rizičnega vedenja mladih* itd.), nekatere od teh so izvajali v šoli v naravi. V šolskem letu 2020/2021 so imeli ND *Zdrav*

življenjski slog, v okviru katerega so poslušali predavanja *Čustva/Midva, Zloraba drog, Spletne nasilje* in imeli delavnico o medsebojnih odnosih. Poleg tega so imeli tudi ND *Ploščine in obsegi likov*, ki so jih učitelji matematike izvajali v okviru svojih učnih skupin.

V 9. razredu je bil sprva (do šolskega leta 2016/2017) en ND posvečen zdravju (*Preventiva rizičnega vedenja mladih*), pozneje ga je nadomestil ND *Prirodoslovni muzej Slovenije*, kjer so si ogledali stalne in občasne razstave. Ko učenci zaradi epidemije niso mogli obiskati Prirodoslovnega muzeja, so namesto tega pripravili seminarske naloge in jih predstavili pri pouku biologije. Drugi ND *Kemijske vsebine – okoljski problemi* je bil izveden v vseh

letih, v zadnjih dveh letih so bile te vsebine izvedene na daljavo (z ogledi ustreznih filmov in izdelavo povzetkov). Tretji ND je nosil naslov *Verjetnost*. Učitelji matematike so ta ND izvajali v svojih učnih skupinah, v času epidemije tudi po videokonferenci.

Devetošolci si ogledujejo okostje mamuta, Prirodoslovni muzej, Ljubljana, marca 2019.

KULTURNI DNEVI

Predmetnik osnovne šole predvideva po štiri kulturne dneve (KD) v prvih treh razredih, v ostalih pa po tri. Učenci spoznavajo jezikovna, družboslovna in umetnostna področja, naravne vrednote in vrednote človeške družbe. Doživljajo dejavnosti, razvijajo svojo ustvarjalnost, sposobnost dojemanja družboslovnih spoznanj in jezikoslovja, doživljajo umetnost besed, barv, oblik, zvoka in giba.

Učenci 2. c pri oblikovanju glinene izdelke na kulturnem dnevu, oktobra 2014.

Prvi KD v 1. razredu je imel sprva naslov *Glasbena šola*. Otroci so imeli priložnost v živo spoznati mlade glasbenike instrumentaliste ter njihove učitelje. Marsikoga so očarali tako zelo, da je že v naslednjem letu tudi sam postal učenec glasbene šole. Od šolskega leta 2016/2017 dalje je glasbene vsebine zamenjal ogled predstav, po katerih so imeli učenci delavnice. Ogledali so si kratke animirane filme z naslovom *Zverjasec in prijatelji* (2016), *Lisička in druge pravljice* (2017), *Kiwi in Strit* (2018) in *Koyaa in nagajivi predmeti 2* (2019). Zaradi epidemije je v šolskem letu 2019/2020 ta KD odpadel, v šolskem letu 2020/2021 pa so si učenci doma ogledali lutkovno predstavo *Sovica Oka*, se vživljali v eno od književnih oseb in po predlogi izdelali sovico iz papirja. Na drugem KD so spoznavali oblikovanje glinene. Seznanili so se z umetnostjo, še posebej s kiparstvom in z likovnimi izdelki iz gline, nato pa so spoznali postopke izdelave reliefa in s pomočjo modelčka z odtiskovanjem

izdelali glinene izdelke. Tretji KD je bil namenjen spoznavanju šolske knjižnice. Na tem KD so npr. februarja 2021 od doma prinesli svoje najljubše knjige, v knjižnici pa so s knjižničarico prelistavali otroške revije in spoznavali različne vrste knjig, od slikanic, različnih literarnih zvrsti do enciklopedij. Knjižničarka jim je prebrala zgodbi ob zvokih himalajskih posod, nato pa so pripovedovali o svojih doživetjih med poslušanjem in likovno ustvarjali. Četrty KD je bil namenjen spoznavanju življenja v preteklosti. V šolskem letu 2012/2013 so v ta namen obiskali etnografski muzej, od šolskega leta 2013/2014 dalje pa so obiskovali Menačenkovo domačijo v Domžalah. Spoznavali so način življenja kmečko-obrtniške družine Ahčin na prehodu iz 19. v 20. stoletje in ga primerjali s sedanostjo ter tako spoznavali našo zgodovino in tradicijo. V šolskem letu 2019/2020 je zaradi epidemije KD odpadel, v šolskem letu 2020/2021 pa so imeli učenci namesto tega KD z naslovom *Bilo je nekoč*. Ogledali

so si staro, leseno Kofutnikovo domačijo v Srednjih Jaršah ter jo v razredu narisali. Učiteljice so učno vsebino povezale s poukom tako, da so temo obravnavali preko celega tedna. Učenci so od doma prinašali stare predmete in jih v šoli predstavili, brali so ljudske zgodbe in pesmi ter se igrali ljudske igre. Tako so spoznali življenje v preteklosti z različnih zornih kotov. Pozornost so posvetili tudi nekaterim domačim obrtem, predvsem slamnikarstvu.

V 2. razredu je bil prvi KD namenjen ustvarjanju z glino. Poleg razredničark je do oktobra 2020 oblikovanje z glino vodila upokojena likovna učiteljica Breda Podbevšek, potem pa učiteljica Viviana Škrabec. Učenci so iz gline izdelovali dekorativno hiško in ob tem spoznali značilnosti in uporabnost glinene. Drugi KD je bil namenjen ogledu filmske predstave v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, po kateri so imeli delavnice. Ogledali so si animirane filme, ki smo jih že omenili pri predstavitvi KD v 1.

razredu. V času šole na daljavo pa so si doma ogledali animirani film H. C. Andersena z naslovom *Jelka*, nato pa so iz odpadne embalaže in naravnih materialov izdelali svojo jelko. Tretji KD je bil namenjen ogledu gledališke predstave. V januarju 2020 so si učenci v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale ogledali gledališko predstavo z naslovom *Repa velikanka*. V šoli so se pred predstavo pripravili na kulturno obnašanje v gledališču, po vrnitvi v šolo pa so se pogovorili o doživetju predstave. Decembra 2020, v času pouka na daljavo, so si doma ogledali lutkovno predstavo *Zvezdica Zaspanka* in izdelali lutko. Zadnji KD v 2. razredu pa je bil namenjen obisku Slovenske filharmonije. Učenci so spoznali kulturno ustanovo in sestavo orkestra, nato pa so poslušali vaje orkestra in zbora ter predstavitev tolkal. Po ogledu filharmonije so se sprehodili po Ljubljani in si ogledali znamenitosti (Prešernov spomenik, reko Ljubljanico, Tromostovje, Ljubljanski grad, Mestno hišo in tržnico). V času epidemije, aprila 2020 in aprila 2021, so ta kulturni dan izvedli na daljavo.

V 3. razredu je prvi KD nosil naslov *Spoznajmo delo umetnika*. Učenci so spoznavali delo umetnikov (kiparjev, slikarjev, grafikov), ki so razstavljali svoje umetnije v Galeriji Domžale ali v Menačenkovi domačiji. Od šolskega leta 2017/2018 dalje so imeli učenci KD z naslovom *Za petimi gorami*, ki so ga izvedli v Hiši otrok in umetnosti v Ljubljani. Ko so se učenci vrnili v šolo, so poustvarjali na temo predstave. Tudi drugi KD se je nekoliko spreminjal. Najprej je bil predviden za gledališko predstavo, v šolskem letu 2015/2016 za

Učenci 2. a v okviru pedagoškega programa poslušajo vajo zbora Slovenske filharmonije, maja 2022.

Učenci 3. razreda v Narodni galeriji pred umetniškimi deli Ivane Kobilca, februarja 2016.

spoznavanje praznikov, od šolskega leta 2016/2017 dalje pa nosi naslov *Mi in drugi*. Zanjega so izvajale razredničarke in svetovalna delavka Maja Petek Tomšič, ki je izvedla delavnico *Uporabi besede – ne pesti*. Učenci so skozi igre vlog in z delom v dvojicah predstavljali družinske in prijateljske odnose, preigravali pozitivne vedenjske vzorce, urili svoje socialne spretnosti in prosocialno vedenje, altruizem in empatijo. Utrjevali so vrednote, kot so poštenost, pravičnost, odgovornost, strpnost itd. ter vadili moralno presojanje. Tretji KD je bil obisk Narodne galerije. Galerijski animatorji so učence najprej seznanili s škratom Galom in prebrali njegovo pismo, da so učenci spoznali škratove skrite želje. Nato so se podali na galerijski potep, za katerega jim je Gal pripravil zeleno skrinjo s skrivnostnimi predmeti, vonji in zvoki. Ogledali so si najbolj

Učenec Oskar Pogačar z vodičem Jakob Racmanom v Narodni galeriji, februarja 2016.

znana dela slovenskih slikarjev, ki so del stalne galerijske zbirke. Ker obisk Narodne galerije zaradi epidemije v zadnjih dveh šolskih letih ni bil mogoč, so imeli namesto tega KD o dr. Francetu Prešernu. Učenci so spoznali življenje in delo dr. Franceta Prešerna, nato pa so pesnika likovno upodobili, pesniško ustvarjali in usvajali prvine gledališke igre ob Prešernovi pesnitvi *Povodni mož*. Na četrtem KD so si junija 2013 in 2014 ogledali animirani film, kasneje pa so ta KD nadomestili z *Razrednim gledališčem*. Po spoznavanju prvin gledališkega nastopanja so ustvarjali improvizacijske gledališke igrice. Glede na osebne interese so si razdelili vloge in pripravili enostavne kostume ter pripomočke, se spoznali z gledališkim besedilom in igro zaigrali. Na ta način so se sami preizkusili v različnih vlogah in se učili izražati skozi govorico gledališča.

V 4. razredu je bil prvi KD večinoma namenjen filmskim predstavam, razen v treh letih (od teh sta bila dva namenjena slamnikarstvu, tretji pa praznikom). Maja 2013 so si ogledali muzejsko zbirko novonastalega Slamnikarskega muzeja v Domžalah, aprila 2015 pa so se na povabilo Občine Domžale kot prvi učenci podali po novi slamnikarski učni poti in se udeležili slavnostnega odprtja, ki je bilo 23. aprila 2015 pred Slamnikarskim muzejem. Saša Roškar, avtorica tematske poti in vodnika, je pripravila učne liste za orientacijski pohod po tematski poti, naši učenci pa so jih preizkusili tako, da so večinoma sami odkrivali znamenitosti na učni poti, ki jih je vodila mimo nekdanjih slamnikarskih tovarn in delavnic. Po ogledu muzejskega programa *Od slame do slavnika* v Slamnikarskem muzeju so prisostvovali slavnostnemu odprtju nove učne poti, na slavnosti pa jih je pozdravil tudi župan, g. Toni Dragar. Za uspešno prehojeno pot so na koncu dobili vodnik Saše Roškar, z naslovom *Sprehod med tovarnami slavnika v Domžalah*.

Učenci 4. b na kulturnem dnevu Mesto Ljubljana – ljudje in dogodki, januarja 2020.

Učenci 4. c pri ustvarjanju lastne skladbe v glasbeni sobi na Groharjevi domačiji, Sorica, decembra 2021.

Učenci 4. razreda na slavnostnem odprtju Slamnikarske učne poti, aprila 2015.

Drugi KD je nosil naslov *Mesto Ljubljana – ljudje in dogodki*. Učenci so spoznavali Ljubljano kot slovensko glavno mesto, upravno, politično, kulturno, znanstveno, šolsko, gospodarsko in prometno središče naše države. Sprehodili so se po ljubljanskih ulicah, trgih in mostovih ter si ogledali pomembne kulturne in upravne ustanove. Pridobivanje znanja je bilo medpredmetno zasnovano, preizkusili so se tudi v orientaciji in upoštevanju cestno-prometnih predpisov ter skrbi za kulturno dediščino. V šolskem letu 2020/2021, ko si zaradi epidemije mesta niso mogli ogledati v živo, so imeli virtualni ogled Ljubljane in poustvarjanje – reševali so učne liste ter napisali obnovo legende o nastanku Ljubljane (Jazon in Argonavti).

Zadnji KD za učence 4. razreda je bila glasbeno-likovna delavnica v Groharjevi domačiji v Sorici. Učenci so si v idilični gorski vasici Sorica ogledali hišo slikarja Ivana Groharja, v kateri so Groharjeva spominska zbirka, galerija in etnografski muzej. V slikarskem ateljeju so se spoznali z različnimi slikarskimi tehnikami in likovno teorijo. Vsak je narisal svojo risbo ali sliko in jo odnesel domov. V glasbeni sobi so spoznali različna tolkala, skomponirali so lastno skladbo in jo na koncu v tolkalnem orkestru zaigrali. Ogledali so si še Groharjevo zbirko, etnografsko zbirko in galerijo. V šolskem letu 2020/2021 so ta KD izvedli virtualno. Zadnji KD v Sorici, ki so ga imeli četrtošolci v začetku decembra 2021, je bil drugačen v tem, da so se pred odhodom

na KD v šoli samotestirali, na avtobusu in v Groharjevi hiši pa so nosili maske ter upoštevali druge ukrepe NIJZ za preprečevanje epidemije.

V 5. razredu je bil prvi KD namenjen obisku gradu Zaprice v Kamniku, kjer se nahaja Medobčinski muzej Kamnik. Bili pa sta dve izjemi, in sicer prva v šolskem letu 2012/2013, ko so si namesto tega v domžalskem kulturnem domu ogledali film *Kauwboy* – film, ki je v Berlinu prejel nagrado za najboljši prvenec leta 2012 in evropsko filmsko nagrado za odkritje leta. Film odpira teme in vprašanja za pogovor, kot so smrt, ločitev, odnosi. Druga izjema je bila v šolskem letu 2015/2016, ko so imeli KD *Prazniki*. Na KD *Bilo je nekoč ... grad Zaprice* so si učenci ogledali zgodovinske najdbe in spoznali delo arheologa, spoznavali so Rim in rimsko kulturo, se oblekli v tunike in toge, izdelali so lovov venček, spoznali so način življenja v srednjem veku itd. V času pouka na daljavo so ta KD izvedli virtualno. Drugi KD v letih 2012/2013 do 2015/2016 so imeli učenci 5. razreda v šoli v naravi. Ko so bili v CŠOD Štrk pri Ptujju, so spoznavali stavbno dediščino Ptujškega polja, v šolskem letu 2014/2015 v CŠOD Gorenje na Zreškem Pohorju pa je KD nosil naslov *Turistična kartica Pohorja*. Od šolskega leta 2016/2017 dalje so imeli tudi filmski KD. Vsako leto so si ogledali drug film in imeli različne spremljevalne dejavnosti. Ogledali so si: *Košarkar naj bo* (2017), *Gajin svet* (2018), *Košarkar naj bo 2* (okt. 2019) in

Nenavaden teden s Tess (dec. 2020). Oktobra 2021 pa so si v Cankarjevem domu ogledali glasbeno-gledališko predstavo *Tesla*. Namen »glasbeno-gledališkega spektakla« ni bil zgolj zgodovinski pregled življenja enega najvplivnejših znanstvenikov, ampak predvsem predaja njegovega sporočila, naj sodelujejo pri gradnji »Novega sveta«, ki »ne bo svet zatiranih in ponižanih, temveč svobodnih ljudi in narodov, enakovrednih v dostojanstvu in spoštovanju sočloveka«.

Tretji KD je nosil naslov *Blazno resno o knjigah*. Učenci so se na KD spoznali z zgodovino enote Knjižnice Domžale, pomenom bibliobusa, oddelki, načinom dela ter izposajo v knjižnici in uporabo knjižnih pomagala, kot so leksikoni, enciklopedije, bibliografije, slovarji itd. Seznanili so se tudi z novostmi na področju leposlovne in poljudnoznanstvene literature, primerne njihovi starostni in razvojni stopnji. Do obdobja epidemije je bil KD izveden v Knjižnici Domžale, pozneje pa v šolski knjižnici.

Učenci 5. razreda v rimljanskih oblačilih, Medobčinski muzej Kamnik, junija 2019.

KULTURNI DNEVI ZA UČENCE OD 6. DO 9. RAZREDA

Zaradi aktualne in starosti primerne vsebine so se nekateri KD, npr. ogled filmske, gledališke ali glasbene predstave, izpeljali v več razredih istočasno.

LITERARNI IN INTERDISCIPLINARNI KULTURNI DNEVI

V 6. in 7. razredu so v obdobju od 2012/2013 do 2016/2017 izvajali KD *Pravljica ali Pustolovska pripoved*, na katerih so spoznavali pravljice in druge pripovedi na platnu in v knjigi (npr. pripoved *Bratovščina Sinjega galeba* oktobra 2015, pravljico *Snežna kraljica* oktobra 2016 itd.). Poudarjali oz. iskali so njihove značilnosti ter vse pridobljeno znanje uporabili pri poustvarjanju.

V 7. razredu so imeli do šolskega leta 2014/2015 KD *Projekt Rastem s knjigo*, nato pa ga je zamenjal filmski KD. Od takrat dalje je to samostojni projekt, ki ga vodi knjižničarka Tjaša Medved in ima cilj motivirati učence za branje, obiskovanje splošne knjižnice ter s tem dvig bralne pismenosti.

V 8. razredu so v letih 2012/2013 in 2013/2014 izvajali KD *Obeležitev svetovnega dne otroka in dneva človekovih pravic*. Izvedena sta bila v šoli, 10. decembra 2012 in 28. novembra 2013. KD je potekal v obliki delavnic, ki so jih učenci lahko izbirali, na koncu pa so o le-teh poročali med poukom slovenščine. Delavnice so bile: *Otrokove pravice v sliki* (ilustracije, strip), *Besede bolijo* (igre vlog), *Otrokove in človekove pravice v medijih* (v okviru projekta Comenius), *Revščina in človekove pravice* (analiza resničnih zgodb) in literarna delavnica *Prisluhnimo s srcem*.

Od 2. do 6. oktobra 2014 smo imeli na OŠ Rodica na obisku goste iz Afrike. Ta dan so imeli učenci 8. razreda KD *Umetnost za družbene spremembe*, ki je bil nekaj posebnega. KD se je začel v avli, s programom ob sprejemu gostov iz Tanzanije in z nastopom otroškega zboru, instrumentalistov in folklorne skupine ter dobrodošlico ravnateljice in knjižničarke. Učenci so se

nato razdelili v sedem delavnic, gostje pa so v spremstvu Leje Vodička in Petre Šuštar obiskali posamezne delavnice. Učenci so se izražali na ustvarjalen način, s pomočjo besedne, likovne in glasbene umetnosti. Spoznavali so Tanzanijo, se pogovarjali z gosti, izvedeli marsikaj o njihovem življenju, predstavili pa so tudi svoje kulturno izročilo. Nazadnje je sledila plesno-akrobatska delavnica, ki so jo vodili mladi gostje iz Afrike.

FILMSKI IN GLEDALIŠKI KULTURNI DNEVI

Pred vsako predstavo so bili učenci poučeni o bontonu v kulturnih ustanovah. Filmski kulturni dnevi so bili izpeljani ob kvalitetnih slovenskih in evropskih filmih za mlade, nanje so se učenci predhodno pripravili, tako da so vedeli, kaj pričakovati in so lahko ob ogledu filma poleg zgodbe spremljali še filmski jezik. Filmske KD v 6. in 7. razredu izvajajo od šolskega leta 2017/2018, v 8. razredu od šolskega leta 2015/2016, v 9. razredu pa

Denis in Deus iz Tanzanije sta vse učence navdušila s plesno-akrobatskim nastopom, nato pa sta učence 4. in 5. razreda na plesni delavnici naučila plesati zelo atraktiven ples; telovadnica jarske šole, oktobra 2014.

V predstavi iCankar so učenci spoznali pisatelja in prelomne dogodke iz njegovega življenja, februarja 2019 (foto: Tina Bonča, <https://www.zlatapalica.si/predstava/icankar/>).

so jih imeli že ves čas. V Kulturnem domu Franca Bernika Domžale so si ogledali filme *Košarkar naj bo*, *Gajin svet*, *Novi mulc*, *Moj brat lovi dinosavre*, *Mustang*; v Cankarjevem domu so videli gledališke predstave *Prosto po Prešernu*, *ATL 220 Neznani Linhart*, *Tesla* in *iCankar*. Filmske in gledališke KD so spremljale različne poustvarjalne dejavnosti. Na primer: zadnja gledališka predstava *iCankar*, ki so si jo učenci 8. in 9. razreda ogledali februarja 2019 v Cankarjevem domu v Ljubljani, je učencem približala pisatelja in prelomne dogodke iz njegovega življenja. Igralci so Cankarja predstavili tako, da bi ga učenci z lahkoto prepoznali, če bi bil s svojimi idejami tukaj in zdaj. Navdušil jih je predvsem igralec Domen Valič, ki je igral Cankarja in ga predstavil kot duhovito in očarljivo osebo. Njegovo življenje je bilo prikazano kot tipičen življenjepis gorečega upornika z razlogom. Po povratku v šolo so učenci samostojno rešili učni list, nato pa so se zbrali v skupine in primerjali svoje ugotovitve ter pripravili poročilo, ki so ga na koncu pred vsemi predstavili. Učenci 9. razreda so življenjepisne podatke o Cankarju v delovnem zvezku primerjali s predstavo *iCankar*. Nato so se pogovorili o tem, kaj

jim je bilo v predstavi zanimivo ali nenavadno. V delovnem zvezku so prebrali črtico *Skodelica kave* in rešili naloge. Na koncu so spoznali definicijo črtice in napisali svojo črtico.

Izredno ustvarjalen je bil tudi KD *Mali princ*. Učenci so predhodno prebrali knjigo, nato pa so v šoli gledali istoimenski film. Sledil je pogovor oz. interpretacija izpostavljenih življenjskih misli. Največ domišljije in kreativnosti so sprostiti pri izdelovanju plakatov, na koncu dneva pa so učilnice krasili Mali principi, posebneži s posameznih planetov in nepogrešljiva lisica. Vse skupaj so prepletli z najpomembnejšimi življenjskimi mislimi iz knjige.

GLASBENI KULTURNI DNEVI

Učenci 6. in 7. razreda so imeli tudi glasbeni KD. Vse glasbene prireditve so bile izvedene v Cankarjevem domu v okviru simfoničnih matinej Glasbene mladine Slovenije. Ogledali in poslušali so: *Glasbena torta* (8. 3. 2013), *Glasbene reke* (15. 10. 2013), *Operno popotovanje od baroka do muzikala* (18. 11. 2014), *Čudoviti svet glasbil* (11. 3. 2015), *Tolkala v orkestru*

(7. 10. 2015), *Glasbene reke* (15. 11. 2016), *Čudoviti svet glasbil* (10. 11. 2017), *Glasbena predstava z Marto Zore in Gojmirjem Lešnjakom – Gojcem* (19. 11. 2018). Pred ali po glasbeni predstavi so si učenci ogledali tudi priložnostne razstave v Cankarjevem domu ali v Moderni galeriji (npr. retrospektivo slikarja Mirka Šuštaršiča, 8. 3. 2013), etnografski muzej (11. 10. 2017) in baročno Ljubljano (stolnico, Robbov vodnjak in ostale stavbe, ki imajo baročni značaj). Zaradi epidemije je ta KD v šolskem letu 2019/2020 odpadel, v šolskem letu 2020/2021 pa je bil izveden v Kulturnem domu Franceta Bernika Domžale in v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah. V prvem delu so si učenci ogledali predstavo *Glasbeno potovanje po Ameriki*, v drugem delu pa so si ogledali orgle v grobeljski cerkvi.

LIKOVNI KULTURNI DNEVI

V 7. in 8. razredu so imeli učenci od šolskega leta 2017/2018 dalje en KD namenjen likovni umetnosti. Učenci 7. razreda so si v Ljubljani ogledali Mednarodni grafični likovni center (MGLC), ki je vodilna ustanova na področju grafike pri nas. Učiteljica Katarina Škofic je obisk galerije, s poudarkom na umetnosti tiska, izbrala po analizi nekoliko slabših rezultatov na nacionalnem preverjanju znanja v šolskem letu 2015/2016, saj je ugotovila, da so imeli učenci o grafičnih tehnikah pomanjkljivo znanje. Izjemno dobre pedagoške dejavnosti, ki so povezane z določeno razstavo, so bile pogosto namenjene prav našemu obisku. Na delavnicah so se učenci vključili v predstavitev grafičnih tehnik, se preizkusili v tiskanju sitotiska in potipali matrice za tisk pri ostalih predstavljenih tehnikah. Predstavitveni delavnici

Učenci 8. razreda so si v Narodni galeriji ogledali stalno zbirko. Posebni poudarki so bili: *Poletje* (Ivana Kobilca), slovenski impresionisti, barok ter gotika na naših tleh, novembra 2016.

je sledila galerijska delavnica, na kateri so izdelali vsak svojo »drgnjenko«, galerijska pedagoginja pa jim je izdelke spela v zvezek (»zine«), ki so ga odnesli v šolo. Skupinski izdelek so zaključili z naslovnico, ki je bila delo vseh. Na izdelek so bili učenci ponosni, nadgradili pa so ga pri razrednih urah.

Učenci 8. razreda so obiskali Narodno galerijo v Ljubljani. To je bil njihov drugi kulturni dan v tej ustanovi, prvič so jo obiskali kot tretješolci – Gala, maskoto galerije, so

Učenci 7. razreda v Mednarodnem grafičnem centru, Ljubljana, oktobra 2020.

zato že poznali. Za delavnico se je učiteljica Katarina Škofic dogovorila glede na skupino, ki ji je bil program namenjen. Tako je zapisala: »Pri skupini, ki je obisku galerije bolj naklonjena in je na splošno bolj sodelovalna, izberem vodenje, ki je bolj dinamično in vsebuje tudi nekaj humorja, kot je program »Zgovorne slike«. Za skupino, pri kateri predvidevam, da so učenci težje vodljivi, pa izberem program vodenja, ki mu bo takšna skupina lažje sledila, npr. »Motivi v umetnosti«.¹

V šoli so se učenci na obisk galerije dobro pripravili. Pogovorili so se o področjih likovnega ustvarjanja, o motivih, tehnikah in materialih. Še posebej pozorno so obravnavali bonton v galeriji.

DRUGI KULTURNI DNEVI

V 6. razredu so imeli učenci KD *Znamenitosti Pirana*, ki so ga vedno izvajali sredi septembra, v času šole v naravi v Pacugu. Peš so odšli v Piran, kjer so prepoznali značilnosti sredozemskih naselij, funkcijo trgov, spoznali nastanek Tartinijevega trga, si ogledali spomenik in rojstno hišo skladatelja Tartinija ter spoznali

Učenci 6. razreda pred Tartinijevim spomenikom v Piranu, septembra 2017.

V 8. razredu so imeli učenci, poleg že opisanih, še KD *Po poti kulturne dediščine – Vrba*. Ogledali so si Prešernovo rojstno hišo, bližnjo cerkev sv. Marka in vaško lipo v Vrbi, rojstno hišo Matije Čopa v Žirovnici ter rojstni hiši pisateljev Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah in Janeza Jalna na Rodinah. Spoznavali so življenje in delo teh pomembnih oseb slovenske književnosti. V Čopovi hiši so imeli tudi delavnice. Zaradi epidemije je KD v šolskem letu 2019/2020 odpadel, v šolskem letu 2020/2021 pa so ga izvedli v šoli. Obravnavali so življenje in delo Franceta Prešerna, značilnosti romantike, spoznali sonet *O Vrba*, poslušali pevske interpretacije in balado *Povodni mož* (poslušali so jo v interpretaciji Poldeta Bibiča) in sodobno priredbo pesmi *Urška* Andreja Rozmana – Roze. Spoznali so dramsko besedilo Alenke Goljevšček, z naslovom *Srečna draga vas domača*, ki se navezuje na Prešernovo življenje in dve njegovi pesmi. Na koncu so poustvarjali po lastni izbiri, in sicer tako, da so pesmi ilustrirali, dramatizirali, pisali moderne priredbe in domišljjske spise.

njegovo življenje in delo. Poleg tega so slišali še veliko zanimivosti o pomembnih piranskih stavbah, npr. o cerkvi sv. Jurija, o vili Benečanki in občinski stavbi, ki jo krasi krilati beneški lev, simbol nekdanje Beneške republike.

¹ Katarina Škofic: *V galerijo, e-zbornik, IV. Strokovno/znanstvena mednarodna konferenca Šole/vrtci in muzeji/galerije, Sodobni izzivi teorije in prakse muzejske pedagogike, 20.–21. 3. 2020, Pokrajinski muzej Celje/Muzej novejšje zgodovine Celje, referati po sekcijah, str. 257–261.*

Učenci 8. razreda pred doprskim kipom Franceta Prešerna v Vrbi, maja 2022.

»... pred ognjem dom, pred točo mi pšenico bi bližnji sosed varoval – svet Marka ...« (France Prešeren: *Vrba*), učenci 8. razreda pred cerkvijo sv. Marka v Vrbi, maja 2022.

V 9. razredu so si učenci v okviru KD *Začetki slovenske književnosti – Primož Trubar, Turjaški grad ali Muljava* ogledali Trubarjevo domačijo na Rašici ter Jurčičevo rojstno hišo na Muljavi. Spoznali so življenje in delo Primoža Trubarja ter njegovih sodobnikov, pomen protestantizma in reformacije za ohranitev slovenskega jezika in s tem naroda ter okolje, v katerem so ustvarjali in povzdigovali slovensko besedo Trubar, Levstik in Stritar. Prisluhnilo so razlagi vodnika Andreja Perhaja in spoznali, kako izjemen človek je bil Trubar in kaj vse je vplivalo na to, da smo prišli do prve slovenske knjige. Ogledali so si tudi njihov mlin in žago. Do šolskega leta 2014/2015 so si poleg Trubarjeve domačije ogledali še Turjaški grad, kjer so spoznali zgodovino gradu in njegovih srednjeveških prebivalcev, grofov Turjaških in njihovih dosežkih (o bitki pri Sisku, kjer so premagali Turke). Videli so, kje v kapelici se je pred preganjalci skrival Jurij Dalmatin. Spoznali so tudi povezanost Prešernove pesnitve o Turjaški Rozamundi s turjaškim gradom in izvedeli, zakaj je Prešeren pisal o hrastu in ne o lipi, ki stoji pred dvorom. Od šolskega leta 2015/2016 so namesto Turjaškega gradu obiskali Muljavo, kjer so si ogledali Jurčičevo rojstno hišo, muzej na prostem. Na severni strani je Jurčičeva hiša podaljšana v majhen hlev, nad katerim je bil včasih lesen skedenj. V njem so si učenci ogledali razstavo o Jurčičevem življenju in delu. Vstopili so tudi v Krjavljevo bajto, preprosto leseno bivališče, v

Učenci 9. razreda v Trubarjevi domačiji, novembra 2017.

Rojstna hiša Josipa Jurčiča na Muljavi, novembra 2017.

kakršnem naj bi živel vaški posebnež iz prvega slovenskega romana *Deseti brat*. Videli so še naravni amfiteater, kjer vsako leto uprizarjajo dramatizacije Jurčičevih del.

Učenci 9. razreda so imeli na zadnji dan pouka KD *Poslavljam se od šole*. Pripravili so program z glasbenimi točkami in recitacijami, zaplesali so v parih in kot skupina, oddelki pa so se predstavili s šaljivimi kratkimi filmi. Zahvalili so se tudi učiteljem in ostalim delavcem šole. Do epidemije se je valeta odvijala v Športni dvorani Domžale. V dopoldanskem času so učenci postavili sceno (pod vodstvom učiteljice likovne umetnosti) in izvedli generalko za večerni nastop. Od 19. do 21. ure pa se je odvijala svečana poslovilna slovesnost, ki se je končala s podelitvijo spričeval in priznanj. V času epidemije se je zaključna slovesnost za devetošolce odvijala v okrnjeni izvedbi. V šolskem letu 2019/2020 je bila izvedena v dopoldanskem času, zaradi slabega vremena je bila prestavljena v telovadnico, kjer so upoštevali takratne ukrepe za omejevanje epidemije. Devetošolce so iz šole pospremili vsi učenci, postavljeni v »špalir«, na ploščadi pa jih je čakalo presenečenje – dimne rakete. V šolskem letu 2020/2021 so v dopoldanskem času razredniki učencem po oddelkih podelili spričevala in priznanja, slavnostni del prireditve pa se je odvil med 19. do 20. uro na ploščadi pred glavnim vhodom v šolo. Prireditve je imela naslov *Za velikimi vrati so še ena vrata*, zbrane pa je nagovorila devetošolka Tita Majhenič.

Pozdravni nagovor ravnateljice Milene Vidovič, valeta, junija 2020.

ŠPORTNI DNEVI

Predmetnik osnovne šole predvideva po pet športnih dni (ŠD) v vsakem razredu. Učenci se gibajo, sprostijo in razvedrijo. Razvijajo tovarštvo, medsebojno sodelovanje, spoštovanje lastnih in tujih dosežkov, utrjujejo si samozavest in pridobivajo športne navade. V okviru ŠD se seznanjajo z različnimi športnimi dejavnostmi, spoznajo njihov pomen za varovanje zdravja in okolja ter se učijo spoštovanja narave. Na naši šoli smo v vseh razredih v okviru ŠD izvajali (planinske) pohode, atletski troboj, zimske aktivnosti in izbirne športne vsebine; posamezne športne dejavnosti pa so bile vezane na določen razred.

POHODI

V prvem razredu so se učenci vsako leto udeležili dveh pohodov, in sicer na Šumberk in ob Kamniški Bistrici do Radomelj ali na Homški hrib. Na Šumberk so odšli ob strugi Kamniške Bistrice do začetka naravoslovne učne poti, kjer so si ogledali lisičo – simbol, ki jih je ves čas poti usmerjal. Glavni počitek so imeli ob škratovem drevesu, kjer so se igrali igrice za doživljanje narave (poslušanje zvokov, iskanje predmetov v naravi itd.). V času epidemije so učenci pohod izvedli z družino v okolici svojega doma. V drugem razredu so do obdobja epidemije izvajali dva pohoda: na Gobavico in na Stari vrh (v okviru šole v naravi). V šolskem letu 2020/2021 so imeli namesto teh jesenski kros in športne igre ter pohod ob Kamniški Bistrici. V tretjem razredu so v šolskem letu 2012/2013 odšli na pohod v Turnše, naslednja leta pa so hodili ob Kamniški Bistrici do Homca in fitesa na Viru. Poleg tega so imeli še pohod od gradu Jablje na Dobeno, razen v času epidemije, ko so se sprehodili ob strugi Kamniške Bistrice južno od Domžal, do vagončka.

Učenci 4.b na pohodu ob Kamniški Bistrici, oktobra 2021.

V višjih razredih so imeli učenci samo en ŠD, namenjen (planinskemu) pohodu. V 4. razredu je bil uveljavljen pohod ob Kamniški Bistrici (z izjemo v šolskem letu 2014/2015, ko so odšli na Limbarsko goro). V 5. razredu so pohod izvedli v okviru šole v naravi na Pohorju. V 6. razredu so imeli pohod na Sv. Primoža nad Kamnikom, v šolskem letu 2020/2021 pa so odšli na Šumberk. V 7. razredu so hodili na planinski pohod na planino Konjšica na Pokljuki, po šolskem letu 2018/2019 pa na Planino nad Vrhniko. V 8. razredu so učenci hodili na planinski pohod na Blejsko kočo na Lipanci nad Pokljuko, po šolskem letu 2018/2019 pa so se povzpeli na Sv. Petra nad Begunjami. V 9. razredu so učenci osvojili Slivnico nad Cerknjskim jezerom, po šolskem letu 2015/2016 pa Šmarno goro. Zaradi posebnih razmer v šolskem letu 2020/2021 so se učenci 7. razreda povzpeli na Križentaver ali Veliki vrh nad Ihanom, učenci 8. in 9. razreda pa na

Gobavico oz. Mengeško kočo. Na vseh pohodih, še posebej tistih, ki so imeli planinske cilje, so učitelji učence navajali na varno hojo in primerno obnašanje v naravi, posebno pozornost pred vsakim pohodom pa so posvečali primerni obutvi in obleki ter pripomočkom, ki jih moramo vedno vzeti s seboj v hribe.

ATLETSKI TROBOJ

V vseh razredih je bil en ŠD namenjen atletske troboju. Na njem so se učenci pomerili v teku na 60 metrov, skoku v daljino in metu vorteksa ali žogice. Na atletske troboju so učenci skušali doseči čim boljši osebni rezultat, cilj ŠD pa je bil tudi, da bi učenci izboljšali odzivno moč pri skoku v daljino in eksplozivno moč rok pri metanju vorteksa ali žogice, da bi občutili športno veselje ob zmagi in znali športno prenašati poraz. Učenci 4. in 5. razreda, ki so dosegli najboljše rezultate na šolskem atletske troboju, so nato sodelovali in bili precej uspešni tudi na občinskih tekmovanjih v atletske troboju, ki jih je organiziral Zavod za šport in rekreacijo Domžale. V drugem delu tega ŠD so se učenci posameznih oddelkov vsakega razreda pomerili v igrah z žogo. V višjih razredih so dečki igrali košarko ali nogomet, dekleta pa odbojko. V nižjih razredih so igrali igro med dvema ognjema, pa tudi nogomet ali odbojko na mivki. V zadnjih treh šolskih letih je bil za učence od 6. do 9. razreda del ŠD namenjen tudi poučnim delavnicam in športnim filmom.

Učenci 4. c na pohodu ob Kamniški Bistrici proti jugu, mimo Domžal do vagončka, septembra 2021.

Po zadnjih dveh atletske trobojih, ki sta se odvijala septembra 2020 in 2021, so bile organizirane še naslednje delavnice in predavanja: Doping, Prehrana, Krvožilje (Danica Volčini) in predavanje o prvi pomoči (Sonja Koželj Juhant). Učenci so si ogledali tudi športne filme o Primožu Rogliču, Alenu Kobilici, Janji Garnbret, Tadeju Pogačarju idr.

Veliko pobodov so učenci izvedli tudi v šolah v naravi. Učenci 7. razreda na pohodu po Karavankah nad Kranjsko Goro, aprila 2016.

Atletski troboj, skok v daljino, učenci 7. a in 6. c, septembra 2020.

ZIMSKE ŠPORTNE AKTIVNOSTI

Učenci od 1. do 4. razreda so imeli v okviru zimskega športnega dne organizirano sankanje v Kandršah, v zadnjih šolskih letih pa na vzpetinah ob šolskem igrišču, izjemoma tudi drsanje na domžalskem drsališču. Več izbire so imeli učenci od 5. do 9. razreda. Lahko so izbirali med smučanjem in deskanjem v Kranjski Gori, tekem na smučeh v Planici in Ratečah, sankanju na Zatniku, na Jezerskem in na Pokljuki ali drsanju na domžalskem drsališču. Večinoma so učenci z zimskega športnega dne hodili navdušeni. Učenci 4. razreda so imeli zimski športni dan v okviru zimске šole v naravi na Pohorju. Nekaj sprememb je bilo v zadnjih šolskih letih zaradi epidemije, saj so učenci v času šole na daljavo za športni dan izvedli zimski pohod ali sankanje v bližini doma.

Učenci 3. razreda na sankanju v Kandršah, februarja 2016.

Devetošolke z učiteljico Jano Stančič (druga z desne) na drsanju v Domžalah, februarja 2019.

Učenci od 5. do 9. razreda na teku na smučeh v Planici, februarja 2019.

IZBIRNE ŠPORTNE AKTIVNOSTI

Izbirne športne vsebine so imeli učenci od 6. do 9. razreda. Organizacija takšnega dne se je iz leta v leto nekoliko spreminjala. Februarja 2018 so npr. lahko izbirali med naslednjimi aktivnostmi: plavanje v Atlantisu, rekreacija v Fitnes centru Bit v Ljubljani ali športne aktivnosti v šoli (namizni tenis, plezanje in badminton). V Atlantisu v Ljubljani so se seznanili s pravili plavanja in vedenja na bazenih, nato pa so lahko prosto plavali in igrali igre v vodi. V Športnem centru Bit so bili aktivni v šestih dejavnostih (PACE fitnes, arkadni ples, plezanje, virtualna atletika, badminton, Wii tenis) ali pa so se udeležili rekreacije na trampolinu, pri čemer so urili koor-

Učenci 4. b po krosu, Športni park Vir, septembra 2020.

dinacijo in orientacijo v prostoru. Če so izbrali športne aktivnosti v šoli, so lahko tekmovali v namiznem tenisu in badmintonu ali se preizkusili v osnovni tehniki plezanja ter si ogledali športni film.

DRUGI ŠPORTNI DNEVI

Poleg opisanih so imeli učenci še nekaj ŠD z drugimi vsebinami. V septembru so imeli jesenski kros v Športnem parku Vir, v nadaljevanju dneva pa so imeli medrazredna tekmovanja v športnih igrah. V 5. razredu so imeli ŠD Kolesarjenje po javnih površinah, na katerem so se urili v spretnostni vožnji s kolesom na poligonu in na praktični vožnji v dejanskem prometu. Opravili so praktični del kolesarskega izpita, v nadaljevanju pa so imeli športe igre.

V 6., 7. in 8. razredu so imeli učenci tudi ŠD Orientacija, ki so

ga izvedli v šoli v naravi. Učenci 7. razreda so imeli po šolskem letu 2015/2016 ŠD Orientacija (tudi v CŠOD), nato pa so imeli športne igre v okviru Centra za mlade Domžale, poimenovali Veter v laseh. V 9. razredu so imeli učenci ŠD Odbojka na mivki. Peš so se odpravili ob Kamniški Bistrici proti Športnemu parku Domžale, kjer so na štirih igriščih igrali odbojko na mivki. Izvedli so tudi oddelčna tekmovanja v odbojki na mivki. Septembra 2017 so imeli učenci 5. in 7. razreda športni dan v Češminovem parku, kjer je bila predstavitev športnih klubov in

športnih društev v Domžalah (delo po postajah, športne igre, poligoni itd.). Organizator dneva, z naslovom *Veter v laseh*, je bil Center za mlade Domžale. Nekaj posebnega je bil tudi športni dan za 4. razrede septembra 2017. Z vlakom so se odpeljali v Ljubljano in se na Kongresnem trgu udeležili olimpijskega festivala 2017. To je bila množična športna prireditev, na kateri se je predstavilo vsaj 30 športnih panog.

Petošolci pred praktičnim delom kolesarskega izpita na šolskem igrišču, 1. junija 2022.

Kros v Športnem parku Vir, tečejo učenci 4. razreda, septembra 2016.

TEHNIŠKI DNEVI

Predmetnik osnovne šole predvideva po tri tehniške dneve (TD) v prvem triletju in po štiri v drugem in tretjem triletju. S tehniškimi dnevi učenci z izdelavo enostavnejših izdelkov razvijajo tehnične spretnosti (v višjih razredih nadgrajujejo pouk tehnike in tehnologije – TIT), spoznavajo uporabnost tehnike in tehnologije v vsakdanjem življenju ter njun vpliv na okolje in kakovost življenja. Tehniške dneve v prvih petih razredih so izvajali razredniki, včasih s pomočjo drugih učiteljev, tehniške dneve za učence od 6. do 9. razreda pa so vodili učitelji tehnike: Vilma Grilj, Mateja Vidmar, Andreja Berlec in Martin Mah, v sodelovanju z drugimi učitelji na šoli.

V 1. razredu so učenci v okviru TD izdelovali izdelke za novoletni sejem (novoletne voščilnice in okraske) in izdelke iz odpadnega materiala (*Ekotema*). V zadnjih dveh šolskih letih so v okviru *Ekoteme* organizirali tradicionalni slovenski zajtrk. Na tretjem TD z naslovom *Poletna delavnica* so izdelovali izdelke iz papirja (origami). Po skupinah so se učili posameznih faz izdelave in nastale so ladje, jahte, ribe ... ali kaj po lastni izbiri. Na koncu so papirnate izdelke nalepili na list in izdelali svoje slike.

Na kmetiji Davčen na Četeni Ravni v Škofjeloškem hribovju učenci 2. c mesijo kruh, junija 2017.

V 2. razredu so v okviru TD prav tako izdelovali izdelke za novoletni sejem oz. novoletna praznovanja. Na drugem TD so v okviru projekta *Medvrstniško prijateljstvo* skupaj z vrstniki iz 8. razreda izdelovali različne izdelke (npr. šivali torbice in denarnice, izdelovali okvirje za fotografije itd.), na tretjem TD, ki so ga izvedli v šoli v naravi, pa so se učili peke kruha. Zaradi epidemije je v šolskem letu 2020/2021 medvrstniško druženje odpadlo, namesto tega so učenci izdelovali vetrnice, kruh pa so v času šole na daljavo pekli doma.

Učenci 2. c z vrstniki iz 8. c v okviru medvrstniškega prijateljstva šivajo obeske za ključe, novembra 2016.

Učenci 3. c na Ekodan izdelujejo izdelek iz odpadne embalaže, marca 2019.

Tudi v **3. razredu** so na prvem TD konec novembra izdelovali izdelke za novoletni sejem in okrasitev učilnic. V decembru 2020 so v okviru tega TD pripravljali najljubše sladice, izdelovali novoletne voščilnice in novoletne okraske iz slanega testa. Na drugem TD na temo *Zdravo in kulturno prehranjevanje* so kuhali marmelado, pripravljali in degustirali različne namaze (avokadov, sirni, tunin itd.), pekli kruh, preste in še veliko drugega – izdelovali so pogrinjke, se učili bontona za mizo in zapisovanja receptov po kuhanju. V okviru tega je nastala celo kuharska knjiga. Tretji TD je bil »*Ekodan*«, v okviru katerega so učenci spoznali pojem recikliranja odpadkov in iz odpadnega materiala izdelovali marioneto, senčne lutke in scene, se preizkušali v šivanju gumbov in slik, si sešili svojo igračo itd.

Učenci 4. b pletejo kite iz slame, novembra 2021.

V 4. razredu se kot stalnica pojavljata dva TD: izdelki za novoletni sejem oz. praznični december in oblikovanje gline. Poleg tega so v okviru TD izdelovali vozila s kolesi oz. izdelke iz naravoslovne škatle, en TD pa je bil namenjen spoznavanju vodne moči in elektrike (izdelava mlinčka in sestavljanje električnega vezja). Od šolskega leta 2019/2020 dalje je izdelavo vozil s kolesi nadomestil TD *Slamnikarstvo*, izdelavo novoletnih izdelkov pa računalniško opismenjevanje. Na TD *Slamnikarstvo* so obiskali Slamnikarski muzej in si ogledali razstavo *Mi pletemo kite iz slame*, kjer so se tudi sami preizkusili v pletenju kit. Nato so se sprehodili po središču Domžal in si ogledali slamnikarsko stavbno dediščino (stavbe nekdanjih slamnikarskih tovarn). V okviru TD *Računalniško opismenjevanje* so se naučili dostopati in uporabljati spletno učilnico (dostopati do svojega oddelka, pošiljati naloge po e-pošti in v spletno učilnico, uporabljati forum v spletni učilnici itd.) ter prepoznavati nevarnosti, ki pretijo na spletu.

V 5. razredu je bil edini TD, ki v zadnjem desetletju ni spreminjal svoje vsebine, izdelovanje izdelkov za novoletni sejem oz. za praznični december. Šele v letošnjem letu so učenci namesto tega ustvarjali izdelke iz gline. Do šolskega leta 2016/2017 so učenci spoznavali moč vetra in izdelovali izdelke iz naravnoslovne škatle (zmaja, padalo, vetrnico itd.). Te vsebine so nato nadomestile ekološke vsebine, ki so jih izvajali v okviru CŠOD (ogled kovačije, sončna energija, vetrnica itd.). V okviru teh so v letošnjem letu obiskali Terme Snovik. Do šolskega leta 2017/2018 so učenci obiskovali šolsko Učno pot ob Mlinščici in likovno upodabljali mlin na vodo. Ta TD je nadomestil TD *Trajnostni razvoj – učenje za našo prihodnost*, tudi v času šole na daljavo. V zadnjem šolskem letu so namesto tega vadili računalniško opismenjevanje. Od šolskega leta 2016/2017 dalje so imeli tudi TD *Raba preprostih naprav – gonila*, v okviru katerega so na kolesarskem poligonu razvijali spretnosti vožnje s kolesom.

Učenci 5. c na Učni poti ob Mlinščici, pri Slabičevi elektrarni (nekoč mlin), septembra 2014.

Učenci 5. c pri delu v tehniški delavnici, novembra 2017.

V 6. razredu so v okviru TD v šoli v naravi v Pacugu obravnavali obnovljive vire in izdelali jadnico, obiskali Tehniški muzej Slovenije v Bistri, izdelovali izdelke iz lesa in papirja (ter ob tem spoznavali njune lastnosti) in izdelke za novoletni sejem oz. novoletna praznovanja. V zadnjih dveh šolskih letih so en TD posvetili uporabi spletnih učilnic in se urili v računalniških veščinah.

Učenci 6. d pripravljajo črke in simbole za tiskanje, oktobra 2019.

V 7. razredu so bili TD namenjeni spoznavanju umetnih snovi v vsakdanjem življenju, izdelovanju izdelkov za novoletni sejem oz. praznovanja, obdelovanju umetnih snovi (od 2012/2013 do 2016/2017) in ekološki temi. TD iz ekološke teme je bil izveden v šoli v naravi, kjer so učenci iz naravnih materialov, ki so jih nabrali v bližnjem gozdu, pri jezeru oz. reki, izdelovali mlinčke na vodo. Poleg teh vsebin je bil en TD v šolskih letih 2017/2018 in 2018/2019 posvečen napravam in pripomočkom. Učenci so z različnimi merilnimi napravami in drugimi pripomočki za določanje vrednosti količin proučevali umetne snovi in njihove lastnosti. Poleg tega so se učenci 7. razreda v zadnjih treh šolskih letih v okviru TD urili v varni rabi interneta in uporabi spletnih učilnic.

Posebnost TD v 8. razredu so bili izdelki, ki so jih učenci izdelali v okviru medvrstniškega prijateljstva z učenci 2. razreda. TD na ekološko temo so izvajali v okviru CŠOD, imeli pa so tudi TD za izdelovanje izdelkov za novoletni sejem oz. novoletna praznovanja. V obdobju 2012/2013–2015/2016 so imeli TD *Preoblikovanje kovin*, v okviru katerega so učenci izdelovali različne izdelke iz bakrene in aluminijaste pločevine. Naslednji dve šolski leti so obravnavali jedrsko energijo – obiskali so jedrski reaktor v Podgorici, kjer so imeli predavanje in delavnice. V šolskem letu 2018/2019 so imeli TD *Izdelava aviončka*, ki ga je vodil zunanji izvajalec. Spoznali so osnove letalstva in iz deprona izdelali letalo, organizirano pa je bilo tudi tekmovanje z izdelanimi letali. Zadnja tri šolska leta so se v okviru TD urili v varni uporabi interneta in se učili uporabe spletnih učilnic. Novost v letošnjem letu pa je bil TD *Preoblikovanje sodobnih materialov*, na katerem so učenci iz pleksi stekla izdelali nosilec oz. držalo za selotejp.

Izdelovanje izdelka iz lesa, Domen Hostnik in njegovi sošolci v 8. c, novembra 2018.

Tehniški dan v okviru medvrstniškega prijateljstva med učenci 8. a in 2. a, oktobra 2017.

V 9. razredu so bili TD namenjeni naslednjim vsebinam: poklicno odločanje (Tjaša Kranjc), elektrika – meritve (Darja Žankar), ekološka tema – umetne snovi, kovine (Mateja Vidmar) in izdelki za novoletni sejem oz. praznovanja. V zadnjih dveh letih je ekološko temo nadomestila uporaba spletnih učilnic, namesto meritev elektrike pa so učenci letos spoznavali preoblikovanje sodobnih materialov. Iz aluminijaste pločevine so izdelali škatlico oz. šatuljo. V šolskem letu 2020/2021 so opazovali zanimive poskuse (mirujoči električni naboj), kemične in magnetne učinke električnega toka in njihovo uporabo ter spoznali električni krog (različne vezave porabnikov in virov ter merilnih instrumentov - z računalniškim programom Edison).

EKSKURZIJE

Predmetnik za osnovne šole strokovnih ekskurzij posebej ne predpisuje, zato z njimi realiziramo določeno število ur pouka. Za učence od 4. do 9. razreda načrtujemo po eno poldnevno ali celodnevno ekskurzijo po Sloveniji oz. v zamejstvu, poleg tega izvajamo tudi nadstandardne ekskurzije v okviru izbirnih predmetov. Ekskurzije so medpredmetno zasnovane in so odlična priložnost za terensko delo učencev. S tem razvijajo vseživljenjsko znanje, spoznavajo svojo domovino Slovenijo in slovensko zamejstvo.

Za učence **4. razreda** smo v zadnjem desetletju organizirali ekskurzijo na Notranjsko. Učenci so si v Dolenjem Jezeru pri Cerknici ogledali »živo« maketo Cerkniskega jezera, ob kateri so spoznali lego Cerkniskega jezera ter delovanje kraškega vodnega sistema, nastajanje in presihanje kraškega jezera. Zatem so si ogledali etnološki muzej s kulturno dediščino tega območja

in multivizijsko predstavitev z naslovom *Jzeru je, jzera nej*. Posebno doživetje pa je bilo, ko jih je domačin, g. Alojz Leskovec, z lojtrnikom popeljal na ogled Cerkniskega jezera. Ekskurzije so bile zelo poučne, saj so učenci na primeru Cerkniskega jezera spoznali značilnosti kraških polj in kraških jezer ter reko Stržen, ki je del reke sedmerih imen.

Učenci **5. razreda** so imeli ekskurzijo na Gorenjsko. Do leta 2017 so si ogledali Kranjsko Goro (Liznjekovo domačijo s stalno razstavo o življenju in delu mladinskega pisatelja Josipa Vandota), se ustavili v Zelencih, talnih izviri Save Dolinke. Pot so nadaljevali v Planico pod Poncami, kjer so si ogledali skakalnice in območje, kjer od decembra 2015 stoji Nordijski center Planica. Le junija 2015 so si namesto Planice ogledali Blejsko jezero in Bled. Od junija 2017 dalje so ekskurzijo za 5. razred spremenili tako, da so si ogledali Bohinj,

slap Savico in Bohinjsko jezero.

Učenci **6. razreda** so se oktobra 2012 in oktobra 2013 odpeljali v Ribnico, kjer so si ogledali stalno razstavo v Muzeju Ribnica in razstavo obrti v Rokodelskem centru. V Ribnici so si ogledali tudi trg in Škrabčevo domačijo, rojstno hišo patra Stanislava Škrabca, enega najpomembnejših jezikoslovcev slovenistov 19. stoletja. Od šolskega leta 2014/2015 dalje pa so šestošolci odhajali v Vitanje in si tam ogledali KSEVT (Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij), spoznali življenje in delo Hermana Potočnika Noordunga in njegovo vesoljsko postajo ter slišali še veliko zanimivosti o vesolju. Na poti so sledili zemljevidu, se orientirali po karti, opisovali relief in poseljenost ter spoznavali imena geografskih pokrajin, skozi katere so se vozili. Ustavili so se še v bližini naselja Žiče in si ogledali Žičko kartuzijo, nekdanji samostan francoskega

kartuzijanskega reda. Ogledali so si stalno razstavo o zgodovini kartuzije, pri ogledu delno porušene cerkve in ostankov nekdanjih stavb za samostanskim obzidjem pa so spoznali način življenja menihov na samotnem območju Žičke kartuzije. V lončarskem ateljeju so se spoznali z lončarstvom in si ogledali zeliščno lekarno in bogate zeliščne vrtove v bližini samostana.

Učenci **7. razreda** so do junija 2014 hodili na ekskurzijo v Belo krajino. Čeprav je bila vožnja dolga, so si na tej celodnevni ekskurziji ogledali pokrajino, ki jo večina učencev do tedaj še ni videla. V metliškem gradu so si ogledali Belokranjski muzej in spoznali splošne geografske, zgodovinske in etnološke značilnosti Bele krajine. Včasih so zavili do Rosalnic in si tam ogledali romanski kompleks treh gotških cerkva. Na poti so si ogledali belokranjske steljnike, na Otoškem polju pa letalo DC3 iz časa druge svetovne vojne. Ustavili so se pri kraškem izviru Krupe ter spoznali njegovo ekološko katastrofo. Ogledi, ki so sledili, so se med leti razlikovali. Sprva so si ogledali Krajinski park Lahinja, mlin, cerkev in rečni okljuk ter spoznavali naravno in kulturno dediščino na tem območju. Obiskali so tudi spominsko hišo Otona Župančiča, tkanje lanu v Adlešičih in si ogledali kraški izvir Ješelnik, kjer so v živo in na filmu lahko opazovali črno človeško ribico ali črni močeril. V

Učenci 4. c si z lojtrnika ogledujejo Cerknisko jezero, v ozadju učitelj Bruno Šincek, junija 2019.

Naši učenci si ogledujejo Žičko kartuzijo, Stare Slemene pri Žičah, aprila 2014.

zadnjem času so se ustavili med vinogradi pri Ankinem hisu, vinogradniškem muzeju na Tanči Gori pri Dragatušu, ki jim je ponudil zgodbe o belokranjskem vinogradništvu.

Ker je bila ta ekskurzija celodnevna in zato naporna, so jo junija 2015 nadomestili z ekskurzijo v Posavje. Ekskurzijo z naslovom *Gradovi ob Savi in energija*

so sprva organizirali v okviru enodnevnih programov CŠOD, kasneje pa v lastni izvedbi. Učenci so si ogledali grad Rajhenburg v Brestanici in spoznali njegovo vlogo v različnih zgodovinskih obdobjih. Z ogledom filma so spoznali usodo slovenskih izgnancev, saj je bil grad Rajhenburg največje preselitveno taborišče v Sloveniji. Del stalnega programa ekskurzije v Posavje je bil tudi

Učenci 4. razreda si ogledujejo maketo Cerkniskega jezera, Dolenje Jezero, junija 2019.

Naši učenci 6. razreda pred KSEVT, Vitanje, aprila 2014.

obisk interaktivnega medijskega centra Svet energije v Vrbi pri Krškem, kjer so učenci na interaktiven, eksperimentalen in zabaven način spoznali osnove energije in energetike (npr. razumevanje pomena energije v vsakdanjem življenju, poznavanje različnih virov le-te, različnih elektrarn in obnovljivih virov ter razumevanje učinkovite rabe energije). Občasno je bil del ekskurzije tudi obisk Mestnega muzeja Krško, v okviru katerega so si ogledali Mencingerjevo hišo, najstarejšo zidano hišo v Krškem. V njej je do svoje smrti živel in deloval Janez Vajkard Valvasor. Leta 2016 so si ogledali tudi hidroelektrarno Vrholovo, ki je bila zgrajena kot prva v verigi spodnjehavskih hidroelektrarn. Zaradi ukrepov za omejitev epidemije ekskurzija v juniju 2020 in 2021 ni bila izvedena.

V 8. razredu so učenci obiskovali staro mestno jedro Ptuja in ptujski grad ter nadaljevali pot proti Ptujski Gori in čez Haloze proti Rogatcu, kjer so si ogledali muzej na prostem. Pred desetimi leti so ekskurzijo s Ptuja preusmerili proti Prekmurju, na različne lokacije. Maja 2012 in 2014 so se zapeljali do Ižakovcev, kjer so si ogledali plavajoči mlin in Otok ljubezni ter se peljali z brodom po Muri. Septembra 2014 so si v kraju Grad na Goričkem ogledali največji grad na Slovenskem in nadaljevali pot do Lendave. Maja 2015 so si ogledali prazgodovinsko naselbino Gradišče ter kulturne in naravne znamenitosti Razkrižja in Lendavo. Maja 2017 so si poleg prazgodovinske vasi pri Razkrižju ogledali še

Bela krajina, Ankinbis, Tanča Gora v Beli krajini, septembra 2008.

Devetošolke pred Eifflovim stolpom v Minimundusu pri Celovcu, oktobra 2012.

delavnico in rokodelsko razstavo v Rokodelskem centru Veržej ter plavajoči mlin na Muri. Sprememba ekskurzije je bila maja 2018, ko so učenci spoznava- li naravno in kulturno dediščino ob reki Savinji. Obiskali so zgodovinsko zelo pomemben grad Žovnek, družinski grad Žovneških gospodov, predhodnikov Celjskih grofov. Vožnjo so nadaljevali do Nazarij, kjer so si v gradu Vrbovec ogledali Muzej gozdarstva in lesarstva, nato pa so ob vodenem ogledu spoznali še zgodovino frančiškanskega muzeja v Nazarijah. Zadnji postanek so imeli v Logarski dolini, kjer so si ogledali slapa Rinko in Palenk, izvir Črne in Savinje ter planšarijo. Ekskurzija v času epidemije ni bila izvedena.

Od leta 2000 dalje smo za učence **9. razreda** (oz. 8. razreda OŠ, dokler ni bila uvedena devetletka) organizirali ekskurzijo *(Ne)znano zamejstvo*. Vodič je bil dolga leta Slavko Mežek v okviru ne-profitne kulturno-izobraževalne ustanove »Poti kulturne dediščine« iz Radovljice, kasneje pa Uršula Kavalarič Pobjegajlo iz CŠOD. Zadnjo tovrstno ekskurzijo so vodili učitelji sami. Učenci so si na ekskurziji ogledali pomembne kulturno-zgodovinske spomenike na avstrijskem Koroškem (vojvodski prestol, cerkev Gospe Svete, muzej na prostem na Gosposvetskem polju, središče Celovca, knežji kamen v Deželnem muzeju), obiskali so tudi slovenske ustanove, kot je Mohorjeva ljudska šola in radio Korotan. Ekskurzija se je vsako leto nekoliko spreminjala, stalnica pa so bila srečanja s koroškimi Slovenci (edino maja 2005 so se srečali s kanalskimi Slovenci in Rezijani), zato so

iz prve roke spoznali življenje koroških Slovencev v Avstriji danes in pomen dvojezičnosti. Ekskurzija je bila celodnevna, tako da so imeli kosilo v Celovcu ali Ziljski Bistrici. Večkrat so si ogledali tudi grad Bekštajn (razvaline, amfiteater, razgled), arheološko pomembno in zelo razgledno Štalensko goro, koroška jezera (Vrbsko in Baško jezero) in Minimundus, park na prostem, kjer je razstavljenih preko 160 modelov najlepših arhitekturnih stavb z vsega sveta. Oktobra 2011 so si ogledali nekoliko bolj oddaljen, a izjemno slikovit grad Ostrovica pri Šentvidu ob Glini.

Učenci 7. a in 7. b odhajajo iz gradu Rajhenburg, Brestanica, maja 2022.

V šolskem letu 2013/2014 se je ekskurzija v slovensko zamejstvo spremenila – učenci so obiskali Trst. Pri gradu Socerb so si ogledali ostanke utrdbe prazgodovinskega Trsta ter občudovali razgled s Kraškega roba na Tržaško pokrajino. Slišali so tudi legendo o jami in si ogledali Sveto jamo s podzemno cerkvijo ob gradu. Nato so se z avtobusom spustili v mesto Trst, kjer so se ustavili pri stavbah, povezanih s Slovenci, kot je npr. Bonomova palača, kjer se je šolal Primož Trubar, Slovenski narodni dom, Knjižno središče, secesijske palače arhitekta Fabianijsa; ogledali so si Veliki kanal

Učenci 8. razreda v prazgodovinski vasi pri Razkrižju, maja 2017.

Učenci 9. razreda na ekskurziji v Koper in Portorož, novembra 2018.

z nadmorsko višino nič metrov, palačo narodnih manjšin, srbsko pravoslavno cerkev, Veliki trg, fontano štirih kontinentov vse do pomola sv. Karla ob Nabrežju, kjer je edini slovenski napis. Ogledali so si še predor Kleine Berlin, ki je služil za zatočišče med zavezniškimi bombardiranjimi mesta pred koncem druge svetovne vojne.

Od šolskega leta 2016/2017 dalje je bila ekskurzija spremenjena v obisk Luke Koper in Portoroža. Učenci so si najprej ogledali potek del na avtocestah, ukrepanje v izrednih razmerah in DARS-ov nadzorni center prometa pri Kozini.

Z ogledom železniške tovarne postaje v Kopru so spoznali delovanje železnic in tovarnega prometa. Z avtobusom so se zapeljali po terminalih Luke Koper in spoznali delovanje, strukturo in naprave v pristanišču. Kasneje so učenci obiskali še letališče v Portorožu in spoznali posebnosti manjšega mednarodnega letališča ter si ogledali simulator letenja, vremensko postajo in kontrolni stolp. Zadnjo takšno ekskurzijo smo izvedli novembra 2019, kasneje pa izvedba zaradi ukrepov za omejitev epidemije ni bila več mogoča.

ŠOLE V NARAVI

Šole v naravi so odlična priložnost za dopolnjevanje in širjenje znanja, ki ga učenci pridobivajo v šoli. Učenci poglobljajo teme iz naravoslovja, družboslovja, športa, kulture in življenja v naravi z aktivnim vključevanjem v dejavnosti, razvijanjem pozitivnega in odgovornega odnosa do okolja ter spoštovanjem naravne in kulturne dediščine. Obenem je šola v naravi priložnost za socializacijo posameznika in skupine, za utrjevanje medsebojnih odnosov, razvijanje medsebojne strpnosti, spoštovanje drugačnosti in navajanje na discipliniranost ter pripadnost skupini. Učenci so v šoli v naravi za nekaj dni ločeni od svojih družin, zato se navajajo na samostojno življenje, na osebno higieno ter skrb za osebno in šolsko lastnino.

Šole v naravi, ki jih organiziramo na OŠ Rodica, bi lahko razdelili v tri sklope:

- dnevi na kmetiji za 2. razred, kjer program deloma izvajamo sami;
- šole v naravi, kjer program v celoti izvajamo sami (to sta zimska in poletna šola v naravi);
- šole v naravi v okviru Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD). Vsako leto se prijavimo na javni razpis programov CŠOD, ki nam dodeli termin za nastanitev v njihovih domovih. Ker so njihovi programi opisani na njihovih spletnih straneh, na tem mestu podrobneje predstavljamo le šole v naravi, ki jih organiziramo sami.

2. RAZRED – DNEVI NA KMETIJI

Proti koncu šolskega leta, najpogosteje v drugi polovici maja ali prvi polovici junija, so učenci 2. razreda za tri dni odšli v naravoslovno šolo v naravi, ki smo jo poimenovali *Dnevi na kmetiji*. Vse turistične kmetije, kjer so bivali, so se nahajale v Škofjeloškem hribovju. Do šolskega leta 2017/2018 so bili nastanjeni na turističnih kmetijah Davčen, Tavčar in Ožbet, od tedaj dalje pa na turistični kmetiji Podmlačan. Prve tri turistične kmetije se nahajajo na nadmorski višini 895 metrov v naselju Četena Ravan nad Poljanami v Poljanski dolini, turistična kmetija Podmlačan pa stoji v vasi Jančje Brdo, na nadmorski višini 664 metrov. Na kmetiji so imeli učenci naslednje dejavnosti: 1. dan – opazovanje narave, ogled kmetije, srečanje z lovcom, ogled ročne košnje, krmljenje domačih živali in ročne molže krav ter večerne igre; 2. dan – pohod na Stari vrh, ogled konjev, klekljanje in pisanje razglednic, opazovanje čebel in travnika, kresovanje in 3. dan – peka kruha in izražanje vtisov ter odhod domov. Zaradi epidemije so dnevi na kmetiji leta 2020 in 2021 odpadli.

Kurjenje kresa, Četena Ravan nad Poljanami, junija 2017.

Učenci 2. c pripravljajo kres pri kmetiji Davčen, junija 2017.

4. RAZRED – ZIMSKA SMUČARSKA ŠOLA NA POHORJU

Za predstavitev zimske šole v naravi, ki jo izvajajo naši učitelji, smo uporabili bilten, ki sta ga pripravila strokovni vodja Jure Jeromen in pedagoški vodja Bruno Šincek za zimsko šolo v naravi, januarja 2020. Učitelji in učenci so bili nastanjeni v depandansah Hotela Bolfenk na Hočkem Pohorju. Osnovni cilj zimske šole v naravi je bil učenje alpske tehnike smučanja. Prvi dan so učence po preverjanju njihovega predznanja smučanja razdelili na tri stopnje in v pet skupin. Na prvi stopnji so bili učenci, ki še nikoli niso smučali, na drugi učenci, ki so že smučali in so že obvladovali osnovne elemente, na tretji pa učenci, ki so znali že dobro smučati. Učenci prve stopnje so se prvi dan spoznavali z

obvezno smučarsko opremo in osnovnimi elementi smučanja (hoja s smučmi, vstajanje, obračanje na ravnini, stopničasto vzpenjanje, smuk naravnost in plužni položaj za zaustavljanje). Drugi dan so vadili plužni (klinasti) položaj za spremembo smeri smučanja, poševni smuk, zavoj k bregu, klinasto vijuganje in vzpenjanje z vlečnico. Tretji dan so preizkušali bočno drsenje, polkrožni obrat na strmini in osnovno vijuganje, četrti dan pa so imeli vožnjo med vratci in dinamično vijuganje. Učenci na drugi stopnji znanja smučanja so nadgradili svoje znanje z dinamičnim vijuganjem z zarezo tehniko v širšem in ožjem hodniku, učenci na tretji stopnji pa tudi s prestopno tehniko in vijuganjem v širšem in ožjem hodniku. V primeru slabega vremena so imeli delavnice o zimskih športih, nevarnostih v gorah in na smučiščih, o smučarskih pravilih in o slovenskih smučiščih. Poleg tega so se igrali različne športne igre in si ogledali naravne znamenitosti v okolici Bolfenka na Pohorju (pohod s šaljivimi tekmovanji na snegu, v večernem času z lučkami). Dovolj časa je bilo tudi za različne družabne zabavne igre.

Učenci 4. razreda vadijo plužni oz. klinasti položaj smučī, Hočko Pohorje, januarja 2020.

Četrtošolci pri depandansah Hotela Bolfenk na Hočkem Pohorju, januarja 2019.

Četrti dan so imeli vsi učenci tekmovanje v veleslalomu, peti dan pa so utrjevali naučene spretnosti v prosti vožnji, v organizirani skupini. Na zaključnem večeru so učitelji smučanja učencem podelili diplome glede na usvojeno smučarsko znanje. Diplome so bile štirih kategorij: smučar začetnik, smučar, dober smučar in zelo dober smučar.

5. RAZRED – ŠOLA V NARAVI V OKVIRU ČŠOD

Učenci 5. razreda so bili v zadnjem desetletju vključeni v petdnevne programe naravoslovne šole v naravi v naslednjih domovih ČŠOD: Štrk pri Ptuj (novembra 2012, februarja 2013, novembra 2013 in marca 2016), dom Gorenje na Zreškem Pohorju (maja 2015 in oktobra 2016), dom Murska Sobota (septembra 2017) in dom Planika na Slivniškem Pohorju (junija 2019). V zadnjih dveh šolskih letih je šola v naravi zaradi epidemije covid-19 odpadla.

Naši učenci v adrenalinskem parku pred ČŠOD Planika na Pohorju, novembra 2021.

Učenci 5. b in 5. c na izletu v času bivanja v ČŠOD Gorenje, maja 2015.

6. RAZRED – POLETNA ŠOLA V NARAVI V PACUGU

Poletno šolo v naravi naši učitelji izvajajo v Pacugu, kjer so z učenci nastanjeni v Domu Zveze prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik. Običajno se v poletno šolo odpravijo v prvi polovici septembra, v nekaterih šolskih letih celo takoj po poletnih počitnicah (npr. v šolskih letih 2012/2013 in 2017/2018), najkasneje pa so odšli v poletno šolo 16. septembra (2013/2014 in 2019/2020). Zanimivo je, da te šole v naravi epidemija ni prizadela in smo jo lahko izvajali vsa šolska leta. V njej so učitelji realizirali ND *Živali in rastlinski ekosistem v in ob morju*, akvarij v Piranu, KD *Zgodovina Pirana*, ŠD *Orientacija* in TD *Izdelki iz lesa – jadrnica*, poleg tega pa tudi nekaj ur pouka.

Šola plavanja je bila osrednja dejavnost v poletni šoli. Učitelji plavanja so jo izvajali v več fazah. V prvi fazi so se učenci prilagajali na vodo: vadili so prilagajanje na upor vode, potapljanje glave, gledanje pod vodo, izdihovanje v vodo, plovnost (voda nas nosi, mrtvak, testi plovnosti) in drsenje (vlečemo čoln, odziv od stene, testi drsenja). V drugi fazi je sledilo učenje plavalnih tehnik (prsne tehnike, kravl in hrbtno). V tretji fazi šole plavanja je bilo učenje skokov v vodo – najprej na noge, nato na glavo. Čisto na koncu je potekalo ocenjevanje znanja plavanja s pomočjo uveljavljenih meril. Ta obsegajo deset številčnih ocen, od katerih so prve štiri rezervirane za neplavalce, z določeno stopnjo prilagojenosti na vodo (nazivi: bronasti, srebrni ali zlati morski konjiček, 4. stopnja je delfinček). Plavalci pa so razvrščeni v preostalih šest

stopenj znanja plavanja (od 5. do 7. so bronasti, srebrni in zlati delfin, od 8. do 10. pa bronasti, srebrni in zlati morski pes).

Učenci so imeli na urniku tudi druge športne dejavnosti, kot so štafetne igre v vodi in na suhem, kajakaštvo, supanje, potapljanje na dih ter igre z žogo in pohode v bližnjo okolico. Poleg tega so imeli še naravoslovne in družboslovne dejavnosti, likovno-literarne dejavnosti, tehnične dejavnosti, razvijanje socialnih veščin in zabavne aktivnosti (večerne animacije).

Čeprav je bil program poletne šole v naravi določen, pa se je med leti zaradi različnih dejavnikov, med glavnimi je bilo vreme, malenkostno spreminjal.

PRIMER ŠOLE V NARAVI SEPTEMBRA 2019

Prvi dan so imeli učenci rezerviran za prihod in namestitev, po popoldanskem počitku pa so bili razdeljeni v tri skupine (A, B in C), ki so se izmenjevale pri naslednjih dejavnostih: oblikovanje plavalnih skupin in plavanje, izdelava jadrnic ter obravnava pravil. Po večerji so imeli nočni pohod, skoke v vodo in opazovanje nočnega neba oz. astronomijo. Drugi dan so se dopoldne zvrstile naslednje dejavnosti: plavanje, slovenščina – strip *Zvitorepec gre na Luno* in »vodne rakete« – barvanje majic. Po popoldanskem počitku so imele vse skupine spet plavanje, športne dejavnosti in naravoslovne vsebine (*Morje kot življenjski prostor*). Tretji dan so imeli dopoldne plavanje, osnove orientacije in delavnico S čutili do znanja. V popoldanskem času so se odpravili peš v Piran, kjer so obiskali Akvarij in spoznali zgodovino Pirana, na povratku v Pacug pa so vadili orientacijo. Ker so bili učenci precej utrujeni, so si zvečer ogledali film *Muhice osvajajo Luno*. Četrty dan so imeli dopoldne plavanje in športne aktivnosti, popoldne pa so se skupine izmenjale pri naslednjih dejavnostih: plavanje, *Energija*, *Računanje je igra* in priprava na predstavitev skupin. Zvečer so učitelji učencem razdelili dosežena priznanja in nagrade, sledila je predstavitev skupin in ples. Na zadnji dan poletne šole so že pred zajtrkom pospravili sobe in se pripravili na odhod. Po zajtrku so se z avtobusom zapeljali do Strunjana, kjer so si ogledali soline, nato pa so se odpeljali domov.

Skupina šestošolcev na plavanju, Pacug, septembra 2017.

8. RAZRED – ŠOLA V NARAVI V OKVIRU ČŠOD

Učenci 8. razreda so v zadnjem desetletju odhajali večinoma v naravoslovne šole v naslednje domove ČŠOD: Gorenje na Zreškem Pohorju (aprila 2013), Vojsko nad Idrijo (oktobra 2013), Soča Tolmin (decembra 2014), Trilobit na Javorniškem Rovtu nad Jesenicami (novembra 2015, novembra 2016 in aprila 2018) in Planinka na Slivniškem Pohorju (novembra 2018). V šolskem letu 2020/2021 je šola v naravi zaradi epidemije covid-19 odpadla.

Učenci 6. razreda po večernih športnih igrah, Pacug, septembra 2020.

7. RAZRED – ŠOLA V NARAVI V OKVIRU ČŠOD

Učenci 7. razreda so odhajali na družboslovne ali družboslovno-naravoslovne šole v naravi ČŠOD. Nastanjeni so bili v naslednjih domovih ČŠOD: Planica (decembra 2012) in Kranjska Gora (oktobra 2013, aprila 2015, aprila 2016, aprila 2017, aprila 2018 in maja 2019). Kasneje je načrtovana šola v naravi zaradi epidemije odpadla. V aprilu 2022 so sedmošolci preživeli teden dni v ČŠOD Bohinj.

Zadnja navodila pred vožnjo s kanuji po Javorniškem jezeru, ČŠOD Trilobit, aprila 2018.

EKSKURZIJE V OKVIRU IZBIRNIH PREDMETOV

Petra Dešman Senčar

Poleg ekskurzij za posamezne razrede smo v zadnjem desetletju izvajali tudi ekskurzije za učence izbirnih predmetov. V šolskem letu 2016/2017 sta bili v okviru izbirnega predmeta odkrivajmo preteklost mojega kraja in dodatnega pouka zgodovine izvedeni dve ekskurziji. Prva je bila izlet v Kobarid, 23. novembra 2016. 27 učencev je obiskalo Kobariški muzej – muzej prve svetovne vojne in italijansko kostnico. Cilj ekskurzije je bil, da bi učenci na osnovi zgodovinskih virov sklepali, zakaj so bili Slovenci še posebej prizadeti ob izbruhu prve svetovne vojne in znali razložiti, zakaj so se slovenski vojaki na soški fronti bojevali na obeh straneh. S pomočjo materialnih in pisnih zgodovinskih virov so opisovali življenje vojakov in civilistov med vojno.

Naši učenci pri italijanski kostnici v Kobaridu, novembra 2016.

Spomladi, 26. aprila 2017, se je 42 učencev izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja, likovno snovanje in francoščina udeležilo ekskurzije v Celje. V Centru sodobne umetnosti Celje so si ogledali razstavo o slovenskem stripu, nato pa je sledil voden ogled po razstavi o Celjskih grofih v Pokrajinskem muzeju Celje in ogled Starega gradu Celje. Učenci so na tej ekskurziji spoznavali značilnosti življenja v srednjem veku, podrobneje pa so se seznanili z življenjem najmočnejše plemiške družine na Slovenskem. Od blizu so si ogledali tudi Stari grad Celje in tako začutili utrip srednjeveškega dne znotraj grajskega obzidja.

V šolskem letu 2017/2018 se je 41 učencev izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja, likovno snovanje, filozofija za otroke – kritično mišljenje in francoščina udeležilo ekskurzije v srednjeveško Škofjo Loko. V Loškem muzeju so si ogledali stalne razstavne zbirke, nato pa so si izdelali svojo gotsko pečnico. Sledil je še ogled srednjeveškega mestnega jedra Škofje Loke, z odlično ohranjenimi stavbami. Spoznali so tipične gradbene značilnosti srednjeveških mest na Slovenskem in življenja posameznih družbenih slojev.

Učenci izbirnih predmetov na ekskurziji v Celju, Celjski grad, aprila 2017.

V šolskem letu 2018/2019 so imeli učenci izbirnih predmetov spet dve ekskurziji. 26. oktobra 2018 se je 49 učencev izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja, likovno snovanje, filozofija za otroke in francoščina udeležilo ekskurzije v Ribnico. V Rokodelskem centru Ribnica so imeli voden ogled obrti (kot sta suhorobarstvo in lončarstvo) z demonstracijami, nato pa so se udeležili še rokodelske delavnice. Izdelovali so lesene katapulte in glinene posode. Sledil je voden ogled Muzeja Ribnica, ki ohranja kulturno dediščino Ribniške doline in njene širšega zaledja, ter spoznali zgodovino Ribniškega trga, ki je eden najstarejših trgov na Kranjskem (prvič se omenja že leta 1350). Posebej zanimiv je bil muzej čarovništva, ki je učencem približal čarovniške procese na Slovenskem in načine strogega kaznovanja ljudi.

18. februarja 2019 se je 21 učencev izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja in filozofije za otroke – etična raziskovanja udeležilo ekskurzije v Park vojaške zgodovine Pivka. V njem so si ogledali muzej vojaških zbirk, razstavo o ruskih vojnih ujetnikih, notranjost podmornice ter dokumentarni film o osamosvajanju Slovenije. Največ pozornosti so namenili obisku notranjosti podmornice ter ogledu vojaške artilerije.

Tudi v šolskem letu 2019/2020 so se učenci izbirnih predmetov udeležili dveh ekskurzij. Prve, ki je bila 24. septembra 2019, se je udeležilo 45 učencev izbirnih

Učenci izbirnih predmetov v Rokodelskem centru Ribnica, oktobra 2018.

predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja, likovno snovanje, filozofija za otroke in francoščina. Odpravili so se v Celje, kjer so si v Centru sodobne umetnosti ogledali tamkajšnje razstave, v Pokrajinskem muzeju Celje pa razstavo o Celjskih grofih. Učenci likovnega snovanja so imeli namesto ogleda Pokrajinskega muzeja delavnico v Centru sodobne umetnosti, kjer so izdelovali stripe. Nato so si ogledali še Stari grad Celje, spoznali njegovo znamenito zgodovino in občudovali razgled na okoliške pokrajine.

Druge ekskurzije, v ljubljanski Muzej novejšje zgodovine Slovenije, so se udeležili učenci izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja in filozofije za otroke. Ogledali so si stalno razstavo *Slovenci v 20. stoletju* in se udeležili učnih ur *Pričevanje taboriščnika ob dnevu spomina na žrtve holokavsta* in *Taboriščni jezik*. Preživeli taboriščnik je z učenci delil svoje osebne izkušnje iz časa druge svetovne vojne, na drugi učni uri pa so se učenci seznanili s sistemom taborišč in življenjem v

taboriščih. Spoznali so, da je bilo nekaj izrazov sestavljenih že ob sami vzpostavitvi taborišč, veliko skovank pa je nastalo med samimi taboriščniki. Ob množici različnih narodnosti, ki nemško niso razumele (jetniki v taborišču so se nemško šele učili), so nemške izraze večkrat priredili ali pa jih poenostavili.

Zadnja ekskurzija za učence izbirnih predmetov odkrivajmo preteklost mojega kraja, filozofija za otroke – etična raziskovanja in francoščina je bila 22. septembra 2021. Odpravili so se v srednjeveško Škofjo Loko, kjer so si v Loškem muzeju ogledali razstavne zbirke, spoznali zgodovino loških gradov in dogajanje po letu 1511, ko je Škofjo Loko prizadel najmočnejši potres v njeni zgodovini. Loški gradovi so bili ob potresu močno prizadeti, od treh na tej poti pa je obnovo doživel le danes najbolj znani Loški grad. Nato so se udeležili še delavnice Škofjeloški grb, kjer so izdelali vsak svojo pečnico s škofjeloškim motivom.

NADSTANDARDNE EKSKURZIJE V OKVIRU IZBIRNEGA PREDMETA NEMŠČINA

Teja Gostinčar

Na OŠ Rodica organiziramo nadstandardne ekskurzije v tujino v okviru izbirnega predmeta nemščina. Gre za strokovne ekskurzije, ki jih načrtujemo z letnim delovnim načrtom, praviloma pa jih izvajamo v pomladanskem času. Strokovne ekskurzije učencem omogočajo izkustveno učenje, medpredmetno povezovanje in krepitev medosebnih odnosov. Vsaka od destinacij učencem razširi obzorje, ne samo z jezikovnega vidika, pač pa tudi geografskega, zgodovinskega, tehničnega itd. Ekskurzije predstavljamo s kratkimi povzetki in vtisi učencev, ki so jih strnili po končanih ekskurzijah.

BAVARSKI GRADOVI, NEMČIJA – 2015

»18. in 19. aprila 2015 se nas je 14 učencev Osnovne šole Rodica udeležilo strokovne ekskurzije, ki nas je popeljala na Bavarske gradove Ludvika II. Bavarskega. Najprej smo obiskali grad Herrenchiemsee na Kimskem jezeru. Ludvik II. Bavarski je bil navdušen nad palačo Versailles, po kateri se je tudi zgledoval, ko je dal zgraditi ta grad. Od tam smo se odpeljali do dvorca Linderhof. Njegovo ime pomeni lipski dvorec in je edini, ki je bil dokončan v času Ludvikovega življenja. Naslednji dan smo se odpravili še do zadnjega gradu, zgrajenega v viteškem stilu. Imenuje se Neuschwanstein, kar pomeni Novi labodji grad. Ta grad je bil Disneyju inspiracija za grad, ki ga je uporabil v svojih risankah. Vsi smo domov prinesli veliko spominov in zabavnih trenutkov. Zase vem, da nikoli ne bom pozabila te ekskurzije.« Petja Podlipnik

Grad Neuschwanstein, zgrajen na vrhu skalne police nad sotesko Pöllat v Bavarskih Alpah; učenci so ga obiskali aprila 2015.

V Evropskem parlamentu, Strasbourg, aprila 2017.

STRASBOURG, FRANCIJA – 2017

»V času od 3. do 5. aprila 2017 se je 44 učencev OŠ Rodica in OŠ Preserje pri Radomljah udeležilo ekskurzije v Strasbourg. Ogleдали smo si staro mesto Strasbourg, ki neverjetno spominja na Ljubljano. Na povabilo evropske poslanke Tanje Fajon smo obiskali tudi evropski parlament. Opisala nam je svoje delo in svojo pot do poslanke v evropskem parlamentu ter odgovorila na nekaj naših vprašanj. Sledil je ogled katedrale Notre Dame, gotske stolnice, ki je približno 200 let veljala za najvišjo zgradbo na svetu. Naslednji dan smo se odpeljali do cerkve Sv. Gala v Derendingenu, kjer je deloval in bil pokopan Primož Trubar. Zadnja postaja naše ekskurzije pa je bilo taborišče Dachau, prvo koncentracijsko taborišče, v katerem je bilo zaprtih 220.000 taboriščnikov, 40.000 jih je tam tudi umrlo.« Tjaša Černivec in Manca Turšič

SALZBURG, AVSTRIJA – 2017 IN 2019

27. maja 2017 smo organizirali ekskurzijo v Salzburg, 12. in 13. oktobra 2019 pa v Salzburg in Innsbruck.

»12. oktobra 2019, zgodaj zjutraj, smo se učenci izbirnega predmeta nemščina odpravili na dvodnevni izlet v Salzburg ter Innsbruck. Najprej smo se 6 ur vozili po lepih pokrajinah Avstrije in občudovali gorovja ob poti. Ko smo prispeli v Salzburg, smo si šli najprej pogledat Hangar 7, kjer hranijo Redbullova letala, formule, avtomobile, helikopterje itd. Nato smo pot nadaljevali v neizmerno lep park Hellbrunn, kjer so nas pričakala vodna presenečenja. V mestnem jedru Salzburga smo si ogledali znamenito katedralo, Mozartovo rojstno hišo in seveda njegov spomenik. Proti večeru smo odšli v naravoslovni muzej (Haus der Natur), kjer smo videli ogromno zbirko živali, rastlin in kamnov. Zvečer smo si na gradu privoščili tradicionalno avstrijsko večerjo. Naslednji dan smo se z avtobusom odpeljali v mesto Wattens, kjer smo videli čudovite dvorane Swarovski ter se sprehodili po zelo lepem parku. Nazadnje smo se odpravili v mesto Innsbruck, kjer smo občudovali mestno jedro, med drugim tudi znano zlato narejena za cesarja Maksimilijana I., da je lahko z balkona pod streho opazoval dogodke na trgu. Zelo veliko lepega smo doživeli in nestrpno čakamo, da bomo z odkrivanjem mest in učenjem nemščine v sosednjih državah lahko ponovno nadaljevali.« Hana Cencelj in Trina Remškar

Udeleženci ekskurzije v starem mestnem jedru Getreidegasse 9, pred Mozartovo rojstno hišo, ki sodi med najbolj obiskane muzeje v Avstriji, Salzburg, maja 2017.

Pred salzburško rezidenco na trgu Residenzplatz, Salzburg, oktobra 2019.

DUNAJ / WIEN, AVSTRIJA – 2018

Od 26. do 27. maja 2018 smo za učence izbirnega predmeta nemščina organizirali ekskurzijo na Dunaj. O pestrem dogajanju na Dunaju učenci niso zapisali povzetka, ampak so posneli kratek video, ki smo ga objavili na šolski spletni strani.

Udeleženci ekskurzije pred palačo Schönbrunn, Dunaj, maja 2018.

KOROŠKA / KÄRNTEN, AVSTRIJA – 2018

2. junija 2018 smo v okviru nemščine organizirali ekskurzijo na Koroško, ki je potekala na treh različnih lokacijah, in sicer dopoldanski del na Opičji gori – Affenberg, nato smo si na gradu Vajškra – Landskorn ogledali predstavo ptic ujed, popoldanski del pa smo zaključili v mestnem jedru Celovca.

GRADEC / GRAZ, AVSTRIJA – 2018

15. decembra 2018 smo organizirali ekskurzijo v Gradec. Najprej smo se sprehodili po mestnem središču in številnih trgih. Na Glavnem trgu smo si ogledali mestno hišo in se sprehodili med stojnicami »Weihnachtsmarkta«, pot smo nadaljevali do Deželne hiše, kjer smo občudovali ledene jaslice, narejene iz 50 ton ledu, potem pa sprehod nadaljevali do reke Mure. Prečkali smo jo po mostu in si ogledali Kunsthaus – galerijo umetnosti oz. vesoljčka, kot ga imenujejo Gradčani. Pot nazaj smo nadaljevali čez otok na Muri, mimo sejma božičnih dreves do avtobusa. Nato smo obiskali znano tovarno čokolade in čokoladnih izdelkov Zotter, ki se nahaja v mestecu Riegersburg. Po ogledu zanimivega filma smo imeli degustacijo – 365 vrst čokolade najrazličnejših okusov, izdelanih po načelih *bio* in *fairtrade*. Nato smo doživeli še Gradec v prazničnem večernem vzdušju. Peš smo se povzpeli na grajski grič Schlossberg, od koder je čudovit razgled, in tam na božičnem sejmu zaključili našo ekskurzijo. Veliko smo se naučili o kulturi, zgodovini in arhitekturi štajerske prestolnice, obenem pa smo tam občutili že pravo praznično vzdušje.

Pred ledenimi jaslicami ob Deželni hiši, Gradec/Graz, decembra 2018.

Učenci nemščine na vrtu pred dvorcem Nymphenburg, poletno rezidenco bavarskih vladarjev, München, 19. maja 2022.

MÜNCHEN, PRESTOLNICA BAVARSKE, NEMČIJA – 2016, 2019 IN 2022

Leta 2016 (28. maja 2016), 2019 (6. in 7. aprila) in 2022 (18. in 19. maj) smo organizirali ekskurzijo v bavarsko prestolnico München.

6. in 7. aprila 2019 smo se v okviru izbirnega predmeta nemščina odpravili v München. Dopoldne smo obiskali Deutsches Museum, največji znanstveni in tehniški muzej na svetu, kjer smo si ogledali stara letala, cepeline, ladje itd. Nato smo se odpravili v živalski vrt Hellabrunn, v katerem imajo tudi polarne živali. Pozno popoldne smo se sprehodili po mestnem jedru in si ogledali veliko mestnih cerkva, najbolj pa nam je v spominu ostala katedrala Frauenkirche z dvema različno visokima zvonikoma in mestna hiša z znamenitim »Glockenspiel«, igro zvonov, ki traja 20 minut. Imeli smo tudi čas, da smo se sami sprehodili po centru Münchna in preizkusili svoje znanje nemščine. Zvečer smo se nastanili v udobnem hotelu Meininger nasproti olimpijskega parka. Naslednji dan smo se odpravili proti Allianz areni, kjer smo si ogledali tribune, garderobe, sejno sobo itd., nato pa še olimpijski park, kjer so leta 1972 potekale olimpijske igre. Z

dvigalom smo se v nekaj sekundah dvignili na vrh skoraj 300-metrskega olimpijskega stolpa, od koder smo imeli čudovit razgled na München. Ko smo bili spet na trdnih tleh, smo si ogledali še v BMW muzej. Po kosilu smo se z avtobusom zapeljali do gradu Nymphenburg, potem pa se odpravili proti domu.

18. in 19. maja 2022 smo se ponovno odpravili v bavarsko prestolnico München. Ekskurzije se je udeležilo 19 učencev izbirnega predmeta nemščina (NI1, NI2 in NI3). Prvi dan smo si ogledali Deutsches Museum, mestno jedro in živalski vrt Hellabrunn. Drugi dan je bil bolj športno obarvan – dopoldne smo imeli voden ogled Allianz Arene, pozneje smo obiskali še olimpijski park (Olympiaturm). Povzpeli smo se na razgledno ploščad olimpijskega stolpa (na višino 182 metrov), s katerega smo imeli čudovit razgled na milijonsko mesto. Na poti domov smo naredili postanek še pri dvorcu Nymphenburg, baročni palači in poletni rezidenci južnonemške knežje rodbine Wittelsbachov, ki so Bavarski vladali več kot 700 let.

Udeleženci ekskurzije pred tehničkim muzejem (Deutsches Museum), München, maja 2016.

EKSKURZIJE V VELIKO BRITANIJO

Darinka Šmit Babčič

Naši mladi popotniki so v zadnjem desetletju (do leta 2019) vsako pomlad odpotovali v Veliko Britanijo, tradicija ekskurzij pa sega v leto 2003. Ekskurzij so se udeleževali učenci, ki so obiskovali dodatni pouk angleščine ali so tekmovali na šolskem tekmovanju iz znanja angleščine. Najbolj so jih privlačili metropolitanski London in mesta s pravo angleško dušo, kot so Oxford, Cambridge, Stratford upon Avon (Shakespeareovo rojstno mesto) in obalni Brighton. Kakšno leto smo šli še dlje proti zahodu in obiskali Stonehenge, prazgodovinski spomenik v obliki kamnitega kroga. Ali pa na severozahod v Birmingham in še dlje na sever do Yorka, mesta z bogato dediščino, ki je nastala v dveh tisočletjih obstoja. Obiskali smo tudi Nottingham, srce Robin Hoodove dežele. Na zadnjih dveh ekskurzijah smo odkrivali lepote in skrivnosti Škotskega višavja in Loch Nessa ter znamenitosti Edinburga. Štiri- do šestdnevne ekskurzije so bogatile šolski program in spomine učencev.

Naši učenci pri Edinburškem gradu, Edinburg, marca 2018.

Udeleženci ekskurzije v Anglijo z učiteljico Darinko Šmit Babčič (levo), Brighton, aprila 2014.

Slika levo: Udeleženci ekskurzije v Anglijo, London, aprila 2013.

V zadnjem desetletju so se zvrstile naslednje ekskurzije:

- **2012:** London–Stonehenge–York–Nottingham, šestdnevno potovanje, maja 2012 (7 udeležencev);
- **2013:** London–Oxford–Stratford-upon-Avon, štiridnevno potovanje, aprila 2013;
- **2014:** London–Brighton–Cambridge, petdnevno potovanje, aprila 2014 (9 udeležencev);
- **2015:** Oxford–London, štiridnevno potovanje, maja 2015 (7 udeležencev);
- **2016:** Greenwich–Oxford–London–Harry Potter, štiridnevno potovanje, aprila 2016;
- **2017:** Birmingham–Stratford-upon-Avon–Cadbury–London (Heart of London), petdnevno potovanje, maja 2017 (15 udeležencev);
- **2018:** Škotska, štiridnevno potovanje, marca 2018 (9 udeležencev);
- **2019:** London in Škotska: High lands, Loch Ness in Edinburgh, petdnevno potovanje, aprila 2019 (15 udeležencev).

Slika v ozadju: Ekskurzija na Škotsko leta 2019: Urquhart Castle, Inverness, aprila 2019.

PODALJŠANO BIVANJE

Nadja Lemut, Maja Krempl, Vilma Vrtačnik Merčun

V oddelke podaljšanega bivanja (OPB) so vključeni učenci, ki potrebujejo varstvo, pomoč pri organizaciji učenja, učenju, domačih nalogah. Večinoma učitelji podaljšanega bivanja svoje delo v OPB kombinirajo z drugimi vsebinami programa osnovne šole. Koliko otrok je bilo vključenih v podaljšano bivanje v zadnjem desetletju, prikazuje grafikon na desni.

Organizacija oddelkov podaljšanega bivanja je bila vedno zelo težavna, saj nekateri učenci ostanejo s skupino manj, drugi pa dalj časa. V zadnjem desetletju smo imeli od 12 do 14 oddelkov podaljšanega bivanja. Skupine smo zato združevali, najpogosteje od 15.10 do 16.00, po 16. uri pa je delovala le še dežurna skupina.

V času vključitve v program podaljšanega bivanja so imeli učenci na voljo dva dodatna obroka prehrane, kosilo in popoldansko malico. Ker smo imeli do letošnjega leta izjemno prostorsko stisko v jedilnici, smo pripravljali posebne razporede kosil. Te pripravljamo še sedaj, vendar so razmere v novi jedilnici bistveno boljše.

V okviru podaljšanega bivanja izvajamo tudi interesne dejavnosti, skrbimo za čisto okolje (zelene straže) in obiskujemo šolsko knjižnico.

Poleg tega smo vsako šolsko leto načrtovali in izvedli tudi skupne dejavnosti.

Pikin poligon, Pikin dan, oktobra 2019.

PIKIN DAN

Pikin dan smo organizirali v začetku oktobra, v tednu otroka. Vsak učitelj OPB je pripravil eno gibalno, ustvarjalno ali raziskovalno delavnico, tematsko povezano z vedno energično Piko Nogavičko. Delavnice so se izvajale na šolskem igrišču. Učenci oddelkov so se preizkusili v različnih spretnostih, sodelovali v srečelovu in se posladkali s palačinkami, ki so jih pekli člani Turističnega društva Jarše. Med nagradami srečelova je bilo tudi jahanje konj, ki so nas ta dan obiskali. Učenci so bili na Pikin dan tudi dobrodelni, saj so zbirali potrebščine za Zavetišče Horjul.

Pikin lepotilni kotiček, Pikin dan, oktobra 2019.

BOŽIČNO-NOVOLETNI SEJEM

Za božično-novoletni sejem smo pomagali pri pripravi izdelkov in izdelavi voščilnic, ki so jih otroci v decembru za simbolično ceno prodajali na stojnicah v avli ali veliki telovadnici. Z učenci OPB smo vsak december okrasili dve veliki novoletni jelki, ki sta nam v šoli pričarali praznično vzdušje. Ena je krasila avlo, druga pa hodnik pred glavnim vhodom.

Izdelava novoletnih okraskov za starše, decembra 2014.

OBISK RTV-JA

Obisk je organiziral Jure Jeromen (učitelj športa), ki je tudi športni novinar na RTV Slovenija. Izbrani učenci (določili smo jih z žrebom) so se z avtobusom odpeljali v Ljubljano in si ogledali prostore RTV-ja. Preizkusili so se tudi v novinarstvu in napovedovanju glasbe ter oddaj.

Učenci podaljšanega bivanja so opazovali, kako potekajo oddaje v živo na Valu 202, aprila 2018.

PREHRANSKE DELAVNICE

V času podaljšanega bivanja smo organizirali različne prehranske delavnice (peka pice, izdelava sladoleda, priprava sadne solate). Delavnice je vodila Meta Maček, vodja organizacije šolske prehrane in učiteljica gospodinjstva. Učenci so pripravili sestavine za pice, jih narezali, zamesili testo in ga obložili s pripravljenimi sestavinami. Vsak učenec je dobil svoj kos pice, ki ga je pojedel ali odnesel domov. Poleg peke pice, ki je bila stalnica v zadnjem desetletju, smo imeli tudi poučne prehranske delavnice čutne zaznave (2018), prepoznavanja sladkih pijač (2019) in delavnico Prt-vrt-krt, na kateri so učenci bogatili svoj besedni zaklad v povezavi z dojetjem hrane s petimi čutili (2020).

Tradicionalna peka pice v oddelkih podaljšanega bivanja, marca 2022.

DRSANJE

Na drsanje smo hodili v Športni park Domžale, kjer je v zimskem času pripravljeno zunanje pokrito drsališče. Do drsališča in nazaj do šole smo šli peš, opremo za drsanje so otroci nosili v nahrbtnikih.

Učenci podaljšanega bivanja na drsanju, januarja 2018.

IZDELAVA VOŠČILNIC

Vsako leto izdelujemo rojstnodnevne in praznične voščilnice, ki jih naša šola pošilja upokoženim učiteljem in drugim zunanjim sodelavcem.

IZDELKI ZA BODOČE PRVOŠOLCE

Za bodoče prvošolce smo izdelovali darilca, ki so jih prejeli pri vpisu (svinčnike z okraski, knjižna kazala, pobarvanke).

Skupinsko ustvarjanje 1. b razreda, 2021.

PUSTOVANJE

Z izdelovanjem pustnih mask in veselim rajanjem smo vsako leto pomagali pregnati zimo.

Barvanje kamenčkov, 2017.

Pustovanje učencev v OPB 4 (2. a), februarja 2021.

AMBASADORJI NASMEHA

Obiskali so nas predstavniki Ambasadorjev nasmeha, prvega slovenskega društva, ki se ukvarja s terapijo s pomočjo živali. Prikupni kužki so s svojo prijaznostjo nasmejali in navdušili vse okoli sebe.

Ambasadorja nasmeha, ki sta učence podaljšanega bivanja obiskala maja 2015.

FITNES V NARAVI

Spomladanske dneve smo si popestrili s sprehodi ob Kamniški Bistrici, kjer so učenci uživali v gibanju v naravi in se preizkusili na zunanjih fitnes napravah.

Joga in gimnastika, junija 2016.

IGRE BREZ MEJA

Skupne dejavnosti v OPB smo zaključili z igrami brez meja. Izvajali smo jih v predzadnjem ali zadnjem tednu pred poletnimi počitnicami na podoben način kot Pikin dan. Vsak učitelj OPB je pripravil delavnice ali zabavne igre, ki so se odvijale na šolskem igrišču, učenci pa so jih prosto preizkušali. Naj jih naštejemo samo nekaj: barvanje kamenčkov in cvetličnih korit, oblikovanje papirja, poletna origami delavnica, izdelovanje zastav, »potep po Evropi«, stare otroške igre, Joga mix (joga in gimnastika), Tibetančki za otroke (tibetanske vaje), Škratova joga, fotografiranje, slepa hoja (preizkus orientacije), šah na betonu, igra zemljo krast, hoja s hoduljami, badminton, kotiček kolebnic, samokolnice in šotor, podiranje kegljev, izdelovanje lopatk iz odpadne plastike, sprostitevna delavnica, ročni nogomet, tekmovanje v ristancu, ciljanje kroga z žogo, twister, metanje obročev na stožce, tekmovanje z vrečami, zabavni poligoni in še marsikaj. Dejavnosti je spremljala prijetna glasba, otroci pa so prehajali z ene delavnice na drugo in se na koncu posladkali s sladoledom, jagodami ali češnjami. Zaradi epidemije covid-19 iger brez meja nismo mogli več izvajati. Veselimo se obdobja, ko bo to spet najlepši zaključek podaljšanega bivanja v šolskem letu.

Tekmovanje samokolnic, junija 2017.

Tibetančki in joga, junija 2016.

LIKOVNI NATEČAJI

Sodelovali smo na številnih likovnih natečajih, v zadnjih letih najpogosteje na:

- likovnem natečaju *Jenkret je biv – Podobe Križnikovih pravljic* (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik) in
- likovno-literarnem natečaju *Zimske radosti* (Zavod za šport in rekreacijo Domžale).

Organizirali smo tudi tri šolske likovne natečaje, in sicer *Ptice okoli nas* v januarju, kjer so učenci tudi šteli ptice, ter likovna natečaja *Živali so čuteča živa bitja* in *Žival raje nariši* ob dnevu živali.

ZBIRALNE AKCIJE

Skupaj z otroki se zelo radi pridružujemo različnim humanitarnim akcijam. Skozi leta smo zbrali kar nekaj zamaškov, pripomočkov za živalsko zavetišče, hrane in oblačil.

Poskrbeli pa smo tudi zase in v šolskem letu 2018/2019 organizirali zbiranje igrač. Odziv otrok in staršev je bil nad pričakovanji. Nekaj zbranih igrač in iger še vedno hranimo v kabinetu podaljšanega bivanja.

V ČASU NA DALJAVO

V času epidemije covid-19 se je delo učiteljev podaljšanega bivanja preselilo na splet. Za učence smo pripravljali različne ustvarjalne delavnice in jih spodbujali h gibalnim dejavnostim. Med drugim je nastala tudi zbirka receptov z naslovom *Za štedilnikom v času šole na daljavo - 2020*, ki je objavljena na spletu.

Likovni natečaj Ptice okoli nas smo združevali z januarskim štetjem ptic. Rezultate štetja smo pošiljali Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Na sliki Zoja, Kaja, Lili in Domen pri štetju ptic, januarja 2018.

Hrano za živali v Zavetišču Horjul smo zbirali v tednu otroka, oktobra 2018.

Ko smo se vrnil v šolo, smo se morali prilagoditi novim razmeram: skupine se niso smele družiti in mešati, zato smo sestavili urnik za uporabo šolskega igrišča. Učenci so se izmenjevali na igralih, na območju učilnice na prostem, atletski stadion smo razdelili v dva dela za dve skupini, ena skupina pa se je zadrževala pri parkirišču. Veseli smo, da se je epidemija toliko umirila, da se spet lahko gibamo brez omejitev po celem igrišču.

ŠOLSKA KNJIŽNICA PRED (NE)ZNANIMI IZZIVI

Sabina Burkeljca

Šolska knjižnica na Osnovni šoli Rodica je knjižnica, ki je z delovanjem trdno stopila v slovenski šolski prostor, med najboljše šolske knjižnice in ta prostor ves čas tudi sooblikuje. Svojo namero, da želi učence šole in tudi zaposlene popeljati v svet branja (predvsem leposlovja), motivacije za branje, raziskovanja, druženja ob knjigah in knjižnih ustvarjalcih ter odkrivati nove in nove izzive, je v veliki meri že udejanjila. A izzivov ji nikoli ne bo zmanjkalo, to je več kot gotovo, kajti načelo vseživljenjskega UČENJA ima vtisnjeno kar v svojem žigu, če se nekoliko pošalim. Branje je temelj (kot dihanje), da ne izgubljam besed, kaj pomeni kvalitetna in hitra informacija v sodobnem času. V ospredju njenega delovanja pa je učenka/učenec – torej otrok oz. človek, ki je najpomembnejši člen, da naša slovenska družba obstoji in nas ohrani kot posameznike in kot narod.

V preglednem prispevku so vrhunci in posebnosti njenega delovanja v zadnjem desetletju in pa tudi najslajši sadovi (v obliki sodelovanj, nagrad), ki so

plod dvajsetletnega sodelovanja knjižničark(e) (Sabina Burkeljca, univ. dipl. bibliotekarka in prof. slovenščine, sem v šolski knjižnici na OŠ Rodica zaposlena od leta 2001; v zadnjih letih je za polovičen delovni čas zaposlena še dodatna knjižničarka – od leta 2018/2019 je stalno zaposlena strokovna delavka Tjaša Medved, mag. bibliotekarstva) z učitelji in drugimi strokovnimi delavci, ki se zavedajo, da brez tovrstne opore in podpore šolski sistem ne more dobro delovati, pa tudi založniki, strokovnjaki za branje, ustvarjalci in drugimi strokovnjaki in entuziasti, ki o nimo branje in knjige. Knjižničarji se zavedamo, da brez sodelovanja ne zmoremo dosežati želenih rezultatov ali jih celo presegati in postati dober model.

Osnovne naloge šolske knjižnice so: nakup knjižničnega gradiva, strokovna obdelava, hranjenje, izposoja in odpis gradiva ter ostale strokovne naloge. Poleg tega je knjižnica prostor učenja, izobraževanja (KIZ in drugo bibliopedagoško delo) in tudi druženja. Prostor pred knjižnico je namenjen razstavam, npr.

ob praznikih, posebnih dnevih, obletnicah literatov, prirejamo tematske razstave ipd.

V nadaljevanju bom kronološko povzela le posebne, zanimive, pomembne in izstopajoče dejavnosti, ki so se v letih od 2012 do 2022 odvijale v šolski knjižnici OŠ Rodica in so zanimive tudi za širšo javnost ob pomembnem jubileju šole – naši 50-letnici.

“V ospredju njenega delovanja pa je učenka/učenec – torej otrok oz. človek, ki je najpomembnejši člen, da naša slovenska družba obstoji in nas ohrani kot posameznike in kot narod.”

2011/2012

Študijska skupina za knjižnično dejavnost v okviru ZRSŠ za območje Domžal, Kamnika in Zasavja je potekala na naši šoli.

V februarju 2012 sem se aktivno udeležila mednarodne konference o biblioterapiji, ki je potekala v New Delhiju v Indiji. Organiziral jo je AWIC, indijska sekcija IBBY-ja. Na njej sem predstavila primer dobre prakse – biblioterapijo/bibliopreventivo, ki smo jo izvajali na naši šoli.

V maju 2012 sem se aktivno udeležila mednarodne konference v Lodžu na Poljskem, na kateri smo osvetljevali vpliv medijev in knjig na otroke. Mednarodno konferenco je organiziral Oddelek za bibliotekarstvo in informacijsko znanost iz Lodža.

Za učence od 1. do 4. razreda smo v okviru *Bralnic pod slamnikom* organizirali srečanje z ilustratorjem Damijanom Stepančičem. V šolskem letu 2011/2012 je krožek bralna delavnica/biblioterapija obiskovalo osem deklet iz 9. razreda. Vse, razen ene, so pri bibliopreventivi sodelovale vsa štiri leta. Dekleta

so v štirih letih naredila velik napredek v razmišljanju in komunikaciji, tako da smo se brez težav lahko pogovarjale o tem, kaj čutijo ob branju. Zaključek naših srečanj je bil slovesen in sladko-grenak. Naš krožek je bil šola za življenje in menim, da so za svojo osebno rast dekleta pridobila znanja, ki jim bodo v življenju pomagala, da se bodo lažje spopadala z manjšimi in večjimi težavami. O notranji motivaciji za branje ni potrebno izgubljeti besed, prepričana sem, da bo ostala pomemben del njihovih življenj.

Na šoli smo uvedli novo interesno dejavnost – Kino na OŠ Rodica, ki je pri učencih spodbujala estetiko za ogled kvalitetnih filmov in distanco do filmov, narejenih za pop okus.

Učenci čakajo na stopnišču pred knjižnico na izposajo knjig, maja 2012.

Prva skupina učenk krožka biblioterapija/bibliopreventiva, ob zaključku naših tedenskih, štiriletnih srečevanj, junija 2012.

Sabina Burkeljca na konferenci o biblioterapiji v New Delhiju, Indija, februarja 2012.

Šolska knjižnica, septembra, 2022.

2012/2013

Sodelovali smo na mladinskem festivalu *Bralnice pod slamnikom* – obiskala sta nas svetovno znani pisatelj John Boyne (med drugim je napisal knjigo *Deček v črtasti pižami*) in uveljavljena slovenska mladinska pisateljica Cvetka Sokolov.

O biblioterapiji sem predavala in pisala prispevke na seminarju o biblioterapiji v Karlovcu na Hrvaškem, na študijski skupini za knjižničarje glasbenih šol v Velenju, udeležila sem se pogovorne večera na založbi Modrijan o prevodni literaturi, v intervjuju na radiu Val 2002 v oddaji *Ambulanta 202* in drugimi. Med številnimi svojimi članki naj omenim pomemben prispevek v mednarodni reviji *Writer and illustrator*, ki je bil objavljen v maju 2013. V maju 2013 sem bila organizatorica seminarja o biblioterapiji z naslovom *Izzivi biblioterapije v sodobni družbi* v okviru Zveze bibliotekarskih društev Slovenije in Sekcije za šolske knjižnice. Predavatelji smo bili praktiki in teoretiki, ki se ukvarjamo s tem področjem. Seminarja na naši šoli se je udeležilo preko 40 knjižničarjev, učiteljev idr. iz

cele Slovenije. V tem šolskem letu smo štartali z novo skupino učencev na krožku *Bralna delavnica – biblioterapija*. Prebrali smo dve knjigi nizozemskega pisatelja Guusa Kuijerja *Naj ljubezen gori kot plamen, amen* in *Raj je tukaj in zdaj* in se o njih pogovarjali. Prav tako smo izvajali krožek *Gremlino v kino*, na katerem smo si pogledali pet kvalitetnih mladinskih filmov.

Pisatelj John Boyne in članice bralnega kluba z mentorico Sabino Burkeljca, maja 2013.

Seminar o biblioterapiji/bibliopreventivi na OŠ Rodica, maja 2013.

2013/2014

10. aprila 2014 je v Domžalah potekal strokovni simpozij ob 150-letnici šolstva v Domžalah, kjer sem bila članica programskega odbora in urednica zbornika povzetkov (*»Pedagog in izzivi časa«*), ki je izšel ob tem dogodku.

9. maja 2014 je našo šolo v okviru *Bralnic pod slamnikom* obiskal eden najbolj plodnih, priznanih in nagrajenih nizozemskih avtorjev mladinske literature – Guus Kuijer. Njegove knjige smo prebrali pri krožku, zato je bilo srečanje še toliko bolj polno. To leto je šola v Jaršah obiskala še slovenska mladinska pisateljica Nataša Konc Lorenzutti.

Izvajala sem predavanja in sodelovala na pomembnih dogodkih izven šole – naj naštejemo nekatere: konferenca SIDRO, sodelovanje na slovenskem knjižnem sejmu o biblioterapiji, na DSP-ju o aktualni problematiki na področju mladinske književnosti, 20-letnica Zdrave šole, predavanje na konferenci v Tallinu v Estoniji (*SOS Children's Villages*).

Pisatelj Guus Kuijer je gostoval na OŠ Rodica maja 2014 (arhiv založbe Miš).

2014/2015

V šolski knjižnici je za polovični delovni čas poleg mene delala učiteljica razrednega pouka, Nadja Lemut.

Ponovno smo sodelovali na mladinskem festivalu *Bralnice pod slamnikom* – obiskal nas je pisatelj Slavko Pregl. Izpostavila bi dodatno in bolj angažirano vključitev knjižnice (na obojestransko pobudo) v pouk 3. c razreda z učiteljico Anito Gaber Peceli. Skupaj smo prebrali knjigo *Untu in skrivnost polarne zime*.

Pri interesni dejavnosti *Bibliopreventiva* je sodelovalo sedem deklet iz 8. razreda. Na krožku smo uresničevali cilje bibliopreventive (čustveno branje, uvid v glavne junake, pogovor med/po branju). Posebej bi omenila obisk terapevtskega psa v juniju 2015. Predstavnica društva *Ambasadorji nasmeha* nam je pokazala, kako lahko pes pozitivno vpliva na branje v varnem okolju.

V tem šolskem letu je deloval krožek *Gremlino v kino*, na katerem smo si ogledali štiri kvalitetne mladinske filme in se o njih pogovarjali.

Morda bi na tem mestu povedala, da vsako leto (pred marcem 2020) našo šolsko knjižnico obiščejo otroci iz bližnjega vrtca *Ostržek* – zanje izvedemo prilagojeno bibliopedagoško uro.

2015/2016

V šolski knjižnici je bila za polovičen čas poleg mene zaposlena še Nadja Lemut, prof. razrednega pouka.

Sodelovali smo na mladinskem festivalu *Bralnice pod slamnikom* – obiskal nas je ilustrator in stripar Ivan Mitrevski. Koordinirala ter izvedla sem *Noč knjige* skupaj z Anito Gaber Peceli v aprilu 2016. Izkazalo se je, da je dogodek zelo zanimiv za učence, zato smo se odločili, da ga bomo v naslednjih letih še ponovili.

Ob zaključku bralne značke sta učenke in učence obiskala ilustrator Ivan Mitrevski in pisatelj Žiga X Gombač. Izvedli smo mobilnost v projektu K1: *Kreativno in ustvarjalno mišljenje* – v oktobru smo izvedli ure na naši šoli za partnerje s Finske (*»job shadowing«*) ter v maju 2016 obiskali Finsko in prisostvovali pouku ter življenju.

Na bralni klub, ki je deloval po principu bibliopreventive, so prihajale učenke iz 8. in 9. razreda. Skupaj smo prebirale knjigo *Bratovska skrivnost* nizozemskega pisatelja Emiela De Wilda. Interesna dejavnost *Gremlino v kino* je delovala le še v tem šolskem letu.

Čudovito smo sanjali s knjigami na Noči knjige – na sliki z gostjo, pripovedovalko pravljic, Majo Furman, aprila 2016.

2016/2017

V knjižnici sta bili za polovičen delovni čas poleg mene izmenično zaposleni še Nadja Lemut in Saša Klemenc – učiteljici razrednega pouka.

Sodelovali smo na mladinskem festivalu *Bralnice pod slamnikom* – obiskala nas je urednica, pisateljica in literarna kritičarka dr. Gaja Kos. Z Anito Gaber Peceli sva v 3. c razredu v aprilu izvedli *Noč knjige* – gostja je bila slovenska ilustratorka Marija Prelog.

Ob zaključku bralne značke je učence obiskal pisatelj in prevajalec Boštjan Gorenc Pižama. Z Anito Gaber Peceli sva s prispevkom *Šolsko gledališče mentorja išče* sodelovali na konferenci gledališke pedagogike v Ljubljani »Umetnost učenja« (marca 2017). Na strokovnem simpoziju *Knjige – pomoč pri odrasčanju* sem imela v okviru *Bralnic pod slamnikom* (Knjižnica Domžale, januarja 2017) samostojni referat o bibliopreventivi.

Učenci berejo knjige v spalnih vrečah v mali telovadnici, aprila 2017.

Branje s terapevtskim psom v knjižnici, junija 2015.

Finski učenki pri praktičnem pouku v šoli, maja 2016.

Obisk ilustratorke Marije Prelog na Noči knjige, aprila 2017.

Obisk belgijskega ilustratorja Jana de Kinderja, projekt *Naša mala knjižnica*, maja 2019.

2017/2018

V knjižnici je bila poleg mene polovično zaposlena še Andreja Grabar, učiteljica slovenščine.

Sodelovali smo na mladinskem festivalu *Bralnice pod slamnikom* – obiskala nas je pripovedovalka Ana Duša. Na dogodku so sodelovali učenci 5. razreda z učiteljico Drago Jeretina Anžin.

Ob zaključku bralne značke je učence šole obiskala pisateljica, pripovedovalka in urednica Irena Cerar. Na srečanju slovenske mreže Zdravih šol sva imeli skupaj z Drago Jeretina Anžin (maja 2018) aktivni prispevek o najinem sodelovanju in preventivi s pomočjo bralnih aktivnosti na naši šoli.

Knjižničarki Sabini Burkeljca (na sliki drugi z desne) je slovenska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost novembra 2017 podelila nacionalno priznanje IBBY »za aktivno delovanje z mladimi bralci na OŠ Rodica ter za promocijo mladinske književnosti in branja v širšem okolju in v mednarodnem prostoru.« Cankarjev dom, novembra 2017.

Pisatelj Peter Svetina, poleg njega sta knjižničarka Tjaša Medved in Irena Miš Svobljak iz založbe Miš, spredaj desno v kotu sedi mentorica Drago Jeretina Anžin, januarja 2019.

2018/2019

V juniju 2018 se je začel vnos knjižničnega gradiva v COBISS in se intenzivno nadaljeval v septembru, ko se je v knjižnici za polovični delovni čas zaposlila Tjaša Medved, mag. bibliotekarstva – strokovna delavka z licenco za COBISS. V tem šolskem letu smo vnesli okoli 7000 enot gradiva in ga več tisoč enot tudi odpisali. Vpis gradiva v katalog/sistem COBISS in odpis je postala prednostna (ne pa edina) naloga knjižnice za naslednjih nekaj let.

Šolo je v okviru mladinskega festivala *Bralnice pod slamnikom* obiskal pisatelj Peter Svetina – eden najbolj cenjenih slovenskih mladinskih pisateljev.

Ob zaključku bralne značke je šolo obiskala pisateljica Cvetka Sokolov. Bil je res nepozabno, prisrčno srečanje in velika motivacija za branje.

Skupaj z Drago Jeretina Anžin sva na evropski konferenci o bralni pismenosti v Københavnu na Danskem pripravili in predstavili aktivni prispevek o skupnih bralnih projektih (avgusta 2019).

V mednarodnem projektu *Branje ne pozna meja* (v zborniku posebej opisan) smo sodelovali že tretje leto. Gre za projekt, pri katerem šolska knjižnica z učiteljico Drago Jeretina Anžin in učenci iz 5. b razreda sodeluje s šolo iz Velike Gorice iz Hrvaške. Naj tu omenim še mednarodni bralni projekt *Naša mala knjižnica*, ki ga izvajamo v 3. razredu z učiteljico Anito Gaber Peceli. Zelo veseli smo bili presenečenja – založba *Sodobnost International* nam je podarila obisk belgijskega pisatelja in ilustratorja Jana de Kinderja, s katerim so imeli tretješolci prav posebno uro ustvarjanja z različnimi risarskimi tehnikami.

2019/2020

Začelo se je eno od »posebnih« šolskih let, zaznamovano s covidom-19, ki je popolnoma spremenilo naše načrte in delo. Tudi šolska knjižnica se je morala v marcu 2020 prilagoditi novi realnosti. V času zaprtja šole smo se v šolski knjižnici ukvarjali z vpisom gradiva v COBISS – vpisali smo približno 90 odstotkov vsega knjižničnega gradiva, ustvarili smo spletno e-knjižnico in ažurno objavljali spletne vire za učenje doma. Tjaša Medved je oblikovala zid branja, kamor so učenci zapisali, kaj prebirajo doma in mnenja o prebranih knjigah. V tem šolskem letu je po dolgem času spet zaživel knjižničarski krožek, ki ga je vodila Tjaša Medved. *Bralnice pod slamnikom* in srečanje s pisateljico, pesnico in igralko Sašo Pavček je potekalo v obliki YouTube posnetka, po spletu. Prav tako je po spletu potekalo srečanje s pisateljico in pesnico Aljo Furlan, ki je posebej za učence naše šole pripravila posnetek ob zaključku bralne značke.

V času epidemije smo na spletno stran šole postavili e-knjižnico, kjer so učenci našli vrsto virov, dogodkov in drugih vsebin za branje in učenje. V času epidemije smo postavili tudi spletne razstave – ena je bila *Lakota po besedah*.

Obisk pisatelja Sebastijana Preglja v šolski knjižnici, maja 2021.

2020/2021

Korona čas se je nadaljeval, ukrepi so se ves čas spreminjali, a smo v maju 2021 po dolgem času le dočakali obisk knjižnega ustvarjalca v živo. 25. maja 2021 nas je obiskal izjemni slovenski pisatelj Sebastijan Pregelj. Njegova zbirka knjig *Zgodbe s konca kamene dobe* je izjemno brana in nagrajena. Bil je poseben dogodek in potrdilo se je, da je srečanje v živo nekaj popolnoma drugega kot po spletu. Bili smo ga prav zares veseli!

Po odprtju šol oz., ko so se učenci vrnili nazaj v šolo, smo postopoma odpirali tudi šolsko knjižnico, v katero so prihajali učenci po knjige, po vire informacij. Knjiga je v času zaprtja postala zagotovo bolj cenjena. Izposojati smo začeli po oddelkih (v prvem in drugem triletju), kar se je izkazalo za dobro odločitev, saj so si učenci naenkrat izposodili več knjig.

Na povabilo *Pionirske knjižnice – centra za mladinsko knjižničarstvo* sem bila v letu 2021 članica komisije (ena izmed sedmih članic iz celotne Slovenije) za priznanje zlata hruška 2020, ki ga podeljujejo za najboljše izvirne slovenske in prevedene – leposlovne in poučne knjige za mlade, ki so izšle v tem letu v Sloveniji. Tudi za naslednje leto sem bila naprošena, da sodelujem v komisiji za izbor zlata hruške.

2021/2022

Pouk v šoli od septembra poteka v šoli – s posameznimi odrejenimi karantenami oddelkov na domu. Knjižnica je odprta ves čas, učenci vanjo prihajajo po knjige, na ure KIZ-a ter pouk pod pogoji, ki so določeni.

Letos smo večino dejavnosti lahko izpeljali v živo, med njimi obisk pisateljice Maše Ogrizek v okviru *Bralnic pod slamnikom*, obisk pisateljice Majde Koren (za 2. triletje) ter Anje Štefan in Marka Hatlaka (za 1. triletje) ob zaključku bralne značke.

Naša knjižnica sledi knjižnim novostim. V tem šolskem letu sem bila ponovno imenovana v nacionalno komisijo za izbor najboljših mladinskih knjig za leto 2021 (zlate hruške) kot predsednica komisije s sedmimi člani.

Leposlovne knjige, dostop do kvalitetnih informacij, orodja, ki otrokom omogočajo prepoznavo le-teh, izobražen ter osveščen kader, prijeten ter moderno opremljen prostor za uporabnike, SODELOVANJE z učitelji in ostalimi in s podporo vodstva šole, ostajamo močna (p)o(d)pora našim učencem in strokovnim delavcem v želji in veri ter upanju v dobro prihodnost, ki si je želimo in ustvarjamo vsi skupaj.

SKUPAJ NAM BO USPELO – ZNOVA IN ZNOVA!

Obisk pisateljice Maše Ogrizek aprila 2022 – srečanje s 5. b v knjižnici.

SVETOVALNA SLUŽBA – (NE)VIDNA NIT MED UČENCI, UČITELJI IN STARŠI

Tjaša Kranjc, Maja Petek Tomšič

Vodilno vlogo pri uveljavljanju koncepta svetovalnega dela ter postavljanju teoretičnih temeljev na Slovenskem je imel pedagog dr. Franc Pediček, ki je pomembno prispeval k postavitvi glavnih nalog, področij dela in ciljev svetovalnega dela. Slednjega je opisal kot posebno službo, katere cilj je »pomagati otroku pri prebujanju njegove aktivnosti, da lažje rešuje osebne probleme. To delo temelji na znanstvenih spoznanjih o razvoju in vedenju otroka« (Pediček, 1967 v Košir in Pečjak, 2012, str. 66). Danes svetovalno službo opredeljuje *Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja* (67. člen), temeljni konceptualni dokument pa so *Programske smernice za delo šolske svetovalne službe* (2008). Slednje v šolski svetovalni službi služijo kot koncept dela in najširši skupni okvir strokovnega dela.

Smernice opredeljujejo temeljni vzgojno-izobraževalni cilj šole, ki je v tem okviru tudi temeljni cilj svetovalne službe, to je optimalni razvoj otroka ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo,

veroizpoved, narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo (prav tam). Svetovalna služba se na podlagi strokovnega znanja vključuje v kompleksno reševanje pedagoških, psiholoških in socialnih vprašanj vzgojno-izobraževalnega dela, pri čemer je potrebno sodelovanje z vsemi deležniki vzgojno-izobraževalnega procesa, torej učitelji, starši, učenci in po potrebi tudi z zunanjimi ustanovami.

Svetovalno službo smo v obdobju zadnjega desetletja sestavljale pedagoginja Tjaša Kranjc, psihologinja Irena Jeretina (do šol. leta 2016/2017) ter pedagoginja Maja Petek Tomšič (od šol. leta 2017/2018). Od januarja 2022 pa je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ob povečanih čustvenih stiskah otrok in mladostnikov v pokoronskem obdobju zagotovilo dodatno svetovalno podporo, ki jo izvaja inkluzivna pedagoginja Ana Kovač.

Ob dejavnih pomoči, razvojnih in preventivnih dejavnosti ter dejavnosti načrtovanja in evalvacije svetovalna služba vsa leta deluje na naslednjih področjih:

- koordinacija in vodenje vpisa, evidence šolskih novincev,
- vodenje postopkov vpisov, prešolanj ter s tem povezane šolske dokumentacije,
- analiza učne problematike, načrtovanje pomoči učencem z učnimi težavami,
- koordinacija in vodenje postopkov usmerjanja otrok s posebnimi potrebami,
- koordinacija dela z nadarjenimi učenci ter z učenci priseljenci,
- čustveno-vedenjska problematika učencev,
- socialno-ekonomske stiske,
- poklicna orientacija,
- načrtovanje in sodelovanje pri pripravi izobraževalnega načrta šole ter področij izboljšav,
- sodelovanje z učitelji, vodstvom, starši ter zunanjimi institucijami (centri za socialno delo, Zdravstvenim domom Domžale, Zavodom Republike Slovenije za

šolstvo, Svetovalnim centrom za otroke in mladostnike, Policijo Domžale, zasebnimi psihoterapevti ...),

- druge dejavnosti: vodenje šolske dokumentacije ter baz podatkov – CEUVIZ, eAsistent, NPZ IN VPIS, naloge, vezane na Nacionalno preverjanje znanja ...

V nadaljevanju izpostavlja nekatere pomembnejše aktivnosti, spremembe in mejnike, ki so se zgodili v obdobju zadnjega desetletja.

Svetovalni delavki pri svojem delu posebno pozornost namenjava skrbi za učni ter psihosocialni razvoj otrok in mladostnikov (v koronskem obdobju sta bili pomoč in podpora še bolj izraziti) – ustrezno vodenje nadarjenih učencev, priseljencev, učencev s posebnimi potrebami, učno in/ali socialno šibkejših učencev ter učencev s čustveno-vedenjskimi težavami. Proaktivno preventivno delo, ki zajema aktivno vlogo pri koordinaciji oz. izvajanju razrednih ur, dnevov dejavnosti ter drugih oblik dela z učenci, ima pri tem pomembno vlogo. Od šolskega leta 2017/2018 smo dali večji poudarek preventivnim dejavnostim na razredni stopnji:

- izvedba delavnic *Učimo se o pomenu čustev* ter *Kako lahko ubesedimo svoja čustva* (2. razredi) – 2017/2018;
- načrtovanje in izvedba delavnice *Besede in dejanja puščajo sledi* (3. razredi) – od 2017/2018;
- načrtovanje in izvedba delavnice *Kaj jaz prispevam k pozitivni klimi v razredu* (4. razredi) – 2017/2018 in 2018/2019;
- načrtovanje in izvedba delavnice *Ko te strese stres* (4. razredi) – od 2017/2018;
- načrtovanje in izvedba delavnice *O odraščanju* (5. razredi) – od 2017/2018;
- načrtovanje in izvedba delavnice *Učim se učiti* (4. in 5. razredi) – od 2019/2020;
- koordinacija in izvedba preventivnih dejavnosti, aktivnosti, v sodelovanju s sodelavci in/ali z zunanjimi izvajalci:

1. načrtovanje in izvedba programa NEON – *Varni brez vrstniškega nasilja* (2., 5. in 8. razredi) – od 2018/2019;
 2. koordinacija izvedbe delavnic v sklopu projekta *Vzgoja za zdravje* (strokovne delavke Zdravstvenega doma Domžale) – od 2017/2018;
 3. koordinacija delavnic v izvedbi Centra za mlade Domžale (5. razred – *Upravljanje s konflikti*, 6. razred – *Tehnike učinkovitega učenja*, 8. razred – *Samopodoba*) – 2018/2019;
 4. načrtovanje, koordinacija in izvedba naravoslovnega dneva *Zdrav življenjski slog* za 8. razred – sodelovanje s Centrom za mlade, Zdravstvenim domom Domžale in Policijo Domžale (kriminalist A. Bartol);
 5. delavnice ekipe Varni internet za učence 4., 5. in 7. razreda na temo varne rabe interneta in družabnih omrežij (digitalni državljan) – od 2017/2018;
 6. koordinacija izvedbe delavnic za devetošolce v izvedbi *Društva Ključ* (preventivne delavnice o izbiri nenasilja in preprečevanju trgovanja z ljudmi) – 2017/2018;
 7. koordinacija izvedbe celoletnih delavnic za 9. razrede – za varnejše odraščanje, v izvedbi ekipe študentov Fakultete za socialno delo v projektu TROP TNT – 2019/2020;
- vzpostavitev in vzdrževanje psihosocialnih podpornih aktivnosti za učence in starše na spletnih straneh šole v času šolanja na daljavo – 2019/2020 in 2020/2021.

Svetovalni delavki imava pomembno vlogo pri načrtovanju sodelovanja s starši v okviru roditeljskih sestankov, kjer pripraviva načrt, koordinirava ali kot izvajalki sodelujeva pri sami izvedbi. Pri vsebinskem načrtovanju izbirava – glede na razvojno obdobje – aktualno temo, ki se večkrat navezuje na splošno družbeno, šolsko ali oddelčno problematiko. Zavedava se velikega pomena izobraževanja oz. opolnomočenja staršev pri izvajanju starševske vloge, ki pomembno vpliva na učenčev celostni razvoj. Ob podpori vodstva se je v zadnjem desetletju v šolskih prostorih, v okviru šole za starše ali roditeljskih sestankov, zvrstilo veliko priznanih strokovnjakov s področja vzgoje in izobraževanja: Radovan Radetič, Jani Prgič, Miha Kramli, dr. Kristijan Musek Lešnik, Marko Juhant, Sebastjan in Kristina Kristovič, Leonida in Albert Mrgole, dr. Bogdan Polajner, Damjana Šmid, dr. Tina Bregant, Jana Pertot Tomažič, Neva Strel Pletikos, kriminalist Aleš Bartol ter strokovni sodelavci Varnega interneta, zavoda Logout, centra Kadis, Zavoda Varna pot in kriznega centra Karierni Plac.

V povezavi z vedenjsko problematiko ter prizadevanjem zmanjšanja le-te sva svetovalni delavki v šolskem letu 2017/2018 veliko pozornosti in vložene časa namenili prenovi vzgojnega načrta oz. pripravi spremenjenih pravil šolskega reda, ki so se implementirala v šolskem letu 2018/2019. Pomemben segment svetovalnega dela pri teh je neposredno svetovanje in pomoč učencem z vzgojnimi in disciplinskimi težavami (oseben, zaupen odnos, pogovor, možnost umiritve, učenje socialno sprejemljivih oblik vedenja in konstruktivnega reševanja konfliktov), sodelovanje na šolskih timskih sestankih in/ali posvetovalnih timih.

Pri svojem delu sva bili tudi v zadnjem desetletju aktivno vpeti v aktivne, delovne skupine, organe šole (članstvo v upravnem odboru šolskega sklada, v skupini za kulturne dejavnosti, članstvo v svetu šole, sodelovanje v aktivu dodatne strokovne pomoči in aktivu domžalskih svetovalnih delavk, ki sva ga vodili v šolskem letu 2018/2019), projekte (Erasmus+, Gibanje mi je v pomoč, Spirit, Korak k sončku, Zdrava šola, UNESCO), tekmovanja (koordinacija regijskega srečanja mladih razisko-

valcev v šolskem letu 2019/2020) ter raziskave (koordinacija mednarodne raziskave PISA 2014/2015 ter mednarodne raziskave bralne pismenosti PIRLS 2021).

Poleg strokovnega znanja je za uspešno svetovalno delo ključnega pomena poseben čut za delo z otroki, mladostniki in iskrena predanost delu. V tem desetletju (tako bo tudi v prihodnje) sva se svetovalni delavki trudili prepoznati vsak pogled ali dejanje, s katerim učenec izrazi potrebo oz. klic na pomoč, se odzvati in poiskati ustrezno pot pomoči učencu ali družini v stiski.

LITERATURA:

Pečjak, S. in Košir, K. (2012). *Šolsko psihološko svetovanje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. *Programske smernice. Svetovalna služba v osnovni šoli*. (2008). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

TEHNOLOŠKE IZBOLJŠAVE NA OŠ RODICA

Dušan Smolè

Grafoskop je bil pred desetimi leti še oprema nekaterih učilnic, trenutno je standard projektor, upam, da bo čez deset let standardna didaktična oprema interaktivni zaslon. Učni listi so bili pred desetimi leti črno-beli, sedaj so v barvah. Interaktivni učni listi so na tabličnih računalnikih. Objavljanje na spletni strani šole je bilo pred desetimi leti še programiranje.

Letos, 2022, imamo na šoli 120 namiznih računalnikov in 60 prenosnih računalnikov. Na dobri polovici je nameščen trenutno najnovjši (21H2) Windows 11 operacijski sistem, na ostalih je Windows 10. Na vseh računalnikih je nameščen Office 2021. Na šoli je ena računalniška učilnica s tridesetimi računalniki za učence. Projektorjev je 40, imamo en interaktivni zaslon, dve interaktivni tabli, 10 navadnih WiFi dostopnih točk in 46 Eduroam WiFi dostopnih točk. Eduroam signal pokriva celotno šolo, vključno z letno učilnico, ki je izven šolske stavbe. Na internet smo povezani s štirimi neodvisnimi povezavami, tri so s

hitrostjo 1000 MB/s in ena s hitrostjo 120 MB/s. V grobem imamo dve fizično ločeni omrežji, za zaposlene in za učence. Mrežo za zaposlene upravlja MS Server 2012. Imamo štiri zmogljivejše tiskalnike (dva sta barvna) in 20 manjših.

Vsi zaposleni imamo Microsoft 365 (prej Office 365) račun, učencev je takih petina. Vsi uporabljamo Arnesove spletne učilnice, sistem za upravljanje učenja (LMS, angl. Learning Management System), ki je zgrajen na ogrodju Moodle, e-učnem okolju za delo na daljavo. Spletna stran šole je zgrajena na WordPressu, ki ga v namen šolskih spletnih strani upravlja Arnes; uporabljena je DiVi tema.

Leta 1996 je bilo na OŠ Rodica deset računalnikov in dva iglična tiskalnika. Odlika šole na računalniškem področju je bila, da smo imeli na razpolago (kupljeno) vso takrat razpoložljivo slovensko didaktično programsko opremo. To je bila zasluga takratne ravnateljice, Andreje Pogačnik Jarc, ki je v računalniškem področju prepoznala didaktično pomembnost. Tudi trenutna ravnateljica, Milena

Vidovič, podobno razume vpetost računalništva v učno-vzgojni proces, zato smo z velikimi koraki samo še nadaljevali. Vsa leta smo se prijavljali na računalniške razpise in jih maksimalno izkoristili.

Leta 1998 smo imeli na zgornjem hodniku montažno računalniško učilnico s trinajstimi računalniki, ki so bili v mrežo povezani s koaksialnim kablom. Dva učenca sta delala na enem računalniku ali pa so se oddelki delili, tako da je bila v računalniški učilnici polovica oddelka. Imeli smo tudi en projektor, kar je bila takrat velika redkost. Zaradi jasne potrebe po večjem prostoru je bila računalnica pozneje s prerazporeditvijo učilnic predstavljena v primerno učilnico v kleti.

Pomembna naloga ROID-a je organizacija in sodelovanje pri učno-vzgojnem procesu z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Pri pouku sodelujem v primerih, ko je potrebna večja zanesljivost delovanja računalniškega sistema. To so večinoma začetne ure, ko se uvaja določena tehnologija poučevanja

ali ko se izvajajo pomembnejše vsebine, npr. tekmovanja. Skrbim za to, da je urnik rezervacij računalniške učilnice urejen in da delo v njej poteka nemoteno. Računalniška učilnica se lahko rezervira do dva meseca vnaprej. Učitelji večinoma sami vpišejo svojo uro v urnik. Če potrebujejo kaj posebnega, se sestanemo in se skupaj pripravimo na uro. Če je stvar nova in še nepreizkušena, se to prej testira. Učitelji so vsako leto samostojnejši. Težišče drugega dela ROID-a pa se ves čas seli iz enega računalniškega področja na drugega. Potrebno je stalno spremljanje novosti in samoizobraževanje. Po ovrednotenju novosti se informira še učitelje.

Računalniški sistem razvijamo po korakih. Želja in splošna težnja je, da bi se razvoj zgodil čim hitreje. Večinoma sta problem denar in čas, so pa tudi drugi dejavniki, ki onemogočajo, da bi se sistem hitreje razvijal. Vsako leto se je res skrbno pretehtala smer razvoja. Moja vizija je, da bi bilo računalniške tehnologije veliko, vendar bi bila ta čim manj opazna; da bi naši osnovni dejavnosti, vzgoja in izobraževanje, lahko potekali čim bolj gladko – v območju stopnje 6 (najvišje) po Bloomovi taksonomiji učnih ciljev (kar nehote ves čas v velikih količinah zaznavam, ko po šoli interveniram pri raznih računalniških problemih): ustvarjalno.

V procesu vzgoje in izobraževanja poteka pretok podatkov med določenimi elementi: učitelji, učenci, starši in širšo družbo. Svoje poslanstvo vidim v skrbi za del tega pretoka – del, ki poteka preko informacijsko-komunikacijskih teh-

nologij, in ga, če je treba, spreminjam. Ugotavljam in odpravljam probleme ter razvijam vizijo, ki jo skupaj apliciramo. Pri tem upoštevam razpoložljive vire (sredstva in opremo). Delo ROID-a je torej reguliranje pretoka teh podatkov, vhodnih ali izhodnih, ki si jih lahko želimo ali ne. Pri regulaciji nastopajo spremenljivke, ki so si v nasprotju: hitrost, varnost, razpoložljivost, cena ... Zelo pomembno in široko področje delovanja je predvsem varnost informacijskega sistema.

Zadeve, ki so bile v teh letih opravljene, informacijski sistem dopolnjujejo in razvijajo.

2011/2012

Na šoli smo med poletnimi počitnicami organizirali Moodle seminar, z namenom, da se učitelji usposobijo za delo s to – takrat novo, spletnemu učenju namenjeno – platformo. Moodle se uvršča med sisteme za upravljanje učenja (LMS). Tako smo pretoku med učitelji in učenci dodali nov kanal – spletni. Čez devet let, v času epidemije covid-19 in pouka na daljavo, se je to izkazalo kot primerna naložba v znanje učiteljev, saj so bile Moodle spletne učilnice osnovni gradnik učnega okolja za pouk na daljavo. Na začetku pa je bilo to zamišljeno za delo ob rednem pouku in kot raziskovanje didaktičnih možnosti.

Pozneje smo organizirali še seminar *Joomla*, z namenom, da spletno stran v bližnji prihodnosti prenesemo na to tehnologijo. Joomla je odprtokodni sistem

za upravljanje spletnih vsebin (CMS, angl. Content Management System). Takrat je bila šolska spletna stran statična, spisana v HTML-ju, ki se je ob vsaki spremembi urejal lokalno in pozneje nalagal na server. To je bilo zamudno delo, ki je mejilo na programiranje. Z uvajanjem Joomla smo želeli to pomanjkljivost odstraniti. Učitelji, ki so seminar obiskovali, so lahko postali samostojni uredniki vsebin svojih spletnih strani. S tem smo želeli omogočiti hitrejšo in večjo pretočnost objav na spletni strani.

Internetni pretok do šole smo povečali na 30 Mb/s. S tem smo povečali hitrost dostopa do spletnih podatkov.

Kot vsako leto smo kupili nekaj novih tiskalnikov, računalnikov in projektorjev ter tako izboljšali pretok učne snovi med učitelji in učenci. Kupili smo nov barvni laserski tiskalnik, kar je bilo za tiste čase posebnost. Tiskanje na njem je bilo drago, zato smo ga uporabljali samo za posebne priloznosti.

2012/2013

1. januarja 2013 smo objavili spletno stran, sestavljeno na tehnologiji Joomla. Pri tem prehodu smo sledili dvema ciljema, in sicer, da je vsebina ažurna in pregledna. Oblikovno se nam je zdela stran že takrat lepa. To je bila novost, ki je prinesla bistvene spremembe pri objavljanju prispevkov. Omogočene je bilo veliko več funkcionalnosti (vse-

bina je postala obširnejša in preglednejša) kot na prejšnji statični spletni strani, predvsem pa je ta tehnologija učiteljem omogočala večjo fleksibilnost in samostojnost pri objavljanju člankov. Po polovici leta je bilo na spletni strani 218 člankov. Največji ogled je imel članek o šoli v naravi na Pohorju z 2200 obiski. Za učitelje smo med letom nekajkrat organizirali obnovitveni tečaj za objavljanje prispevkov na tej spletni strani.

V prejšnjem šolskem letu smo kupili nov laserski barvni tiskalnik, v tem letu pa smo – v želji, da bi bilo tiskanje kakovostno in tudi poceni – en barvni tiskalnik najeli. Po devetih letih najema lahko ugotovimo, da je bila takratna odločitev učinkovita. Od leta 2013 dalje so učni listi v barvah.

Imeli smo dva serverja v fizični obliki: Microsoft Windows Server 2003, ki je skrbel za domenske storitve, in ISA Server (Internet Security and Acceleration Server), ki je pohitil internetno povezavo s tem, da je sam shranjeval pogosto obiskane spletne strani. Za to šolsko leto smo planirali zamenjavo vsaj enega, ker sta bila že zastarela. Serverja nismo zamenjali, ker bi bila to predraga investicija. Ker se tehnologija stalno spreminja, smo čakali na cenejšo rešitev problema: virtualni server ali samo uporabo boljšega stikala (angl. switch). Z določenim nadzorovanim rizikom je šel denar namesto za server za računalnike, ki smo jih namestili po učilnicah. Domenski server (Windows server 2003), ki smo ga želeli zamenjati, je bil leta

2004 kupljen za nadzor mreže petih računalnikov, tega leta je komuniciral z okoli 100 napravami. Ker dotrajanega serverja nismo zamenjali, smo imeli v tem letu z njim velike probleme.

Zanimivost tega šolskega leta je bila, da smo morali na računalniških utemeljevati licence za Windows. Vse smo imeli urejeno, to je licencirano, tako kot pred in po tem. Zadnja leta je to licenciranje lažje, ker so pogodbe urejene neposredno med Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), ki zastopa vse šole, in Microsoftom. Kljub temu smo imeli nekaj problemov tudi z zelo nadležnimi virusi na računalnikih, vendar ne toliko kot smo jih imeli leta 2009, ko smo se ukvarjali z odstranjevanjem legendarnega virusa Conficker C.

2013/2014

1. januarja 2014 smo res dotrajani Windows Server 2003 zamenjali z Windows Serverjem 2012.

Internetno hitrost smo, po daljšem pogajanju s Telemachom, s 30 Mb/s povečali na 70 Mb/s, ob koncu šolskega leta pa je bila že 95 Mb/s, s tem, da je bila teoretična hitrost 120 Mb/s, ki jo zaradi zastarelih naprav v našem sistemu nismo dosegli. Pogajanja o spremembi hitrosti so bila vsakič dolgotrajna.

Krog učiteljev, ki so objavljali na spletni strani, se je širil, kar smo dosegli z individualnim in skupinskim poučevanjem. S tem

se je povečalo tudi število objav na spletni strani in pojavila se je potreba po urednikih, ki bodo urejali posamezna področja. To je bilo drugo leto, ko smo imeli spletno stran, sestavljeno na tehnologiji Joomla. V tem šolskem letu je bilo dodanih 200 člankov.

Zelo pomemben in obsežen prehod je bil iz sistemov Win XP, Vista ali Win 7 na sistem Windows 8.1, za katerega je takrat obstajal tudi SP1. Posodobljeni so bili vsi računalniki v računalnici (takrat 27) in veliko računalnikov po šoli. Z uporabo tehnologije kloniranja je to mogoče izvesti dokaj hitro, ker pa so računalniki zelo različni med seboj, za kloniranje pa morajo biti računalniki podobni, je tak prehod še vedno zahteval v povprečju najmanj en delovni dan za vsak računalnik. Z izidom novega operacijskega sistema Windows 8.1, ki potrebuje manj strojnih virov za učinkovito delovanje kot prejšnji sistemi, so že odpisani računalniki spet postali aktualni. Z dodajanjem dodatnega RAM-a je bilo tako obnovljenih osem računalnikov.

Pomembna novost tega leta je bila, da je bil usposobljen kopirni stroj za črno-belo tiskanje z dodajanjem mrežne kartice. Barvno tiskanje smo izvajali na najetem tiskalniku, s katerim so bili problemi, ker se je programsko zatikal. Izkazalo se je, da je imel premalo delovnega spomina.

Virusov ni bilo, tako da z njimi ni bilo posebnega dela. Zanesljivo je k temu prispeval tudi nov operacijski sistem, ki je imel vklopljeno protivirusno zaščito.

2014/2015

Čeprav je bilo v prejšnjem šolskem letu v to vložena veliko časa, je bila na začetku tega leta polovica računalnikov (od 120) še vedno na starejših sistemih. Nadaljevali smo zamenjavo starih operacijskih sistemov za nov Windows 8.1. Končni cilj je bil dosežen: vsi računalniki na šoli so bili opremljeni z najnovejšim operacijskim sistemom, ki je zagotavljal optimalno delo in varnost.

S projektorjem in računalnikom smo opremili še zadnje, do takrat neopremljene, učilnice (razen tiste za tehniko). Sodoben pouk je zahteval sodobno opremo, ki je bila sicer že v skoraj vseh učilnicah. V ta namen smo kupili deset projektorjev. Prej so se za slikovne predstavitve uporabljali grafoskopi.

WiFi smo razširjali »ad hoc«. To leto so bile dodane tri dostopne točke.

1. avgusta 2014 je bila objavljena nova spletna stran naše šole. Zgrajena je bila na tehnologiji WordPress. Prej je bila dve leti na tehnologiji Joomla. Prav tako smo v avgustu organizirali izobraževanje za učitelje, za objavljanje v WordPressu. Takrat je bilo prijavljenih 27 avtorjev, ki so že objavili prispevek. Avtorjev, ki so pogosteje objavljali prispevke, je bilo deset. V tem šolskem letu je bilo na šolski spletni strani objavljenih 500 prispevkov. WordPress omogoča veliko več funk-

cionalnosti kot na prejšnji spletni strani v Joomla. Predvsem učiteljem omogoča še večjo fleksibilnost pri objavljanju člankov. Povprečen obisk domače strani je 200 na dan, to je okoli 6000 na mesec (takšen je bil obisk že zadnja tri leta).

Javili smo se na razpis ministrstva za optično povezavo do šole. Najprej smo bili izbrani za eno lokacijo, pozneje, po naši intervenciji, za obe. V naslednjem šolskem letu se je to realiziralo.

2015/2016

Sistem Windows 8.1, ki je bil v prejšnjem šolskem letu nameščen na vse računalnike, je bil v tem letu nadgrajen s sistemom Windows 10. Nadgradnja je bila hitrejša kot je bila nadgradnja na Windows 8.1, saj ni bilo treba izvesti popolnoma nove namestitve. S to nadgradnjo smo še povečali funkcionalnost in pridobili na zanesljivosti celotnega sistema. Izboljšanje zanesljivosti se je poznala, programskih napak je bilo občutno manj.

Pozneje istega leta so bili na vse te računalnike nameščeni še Office 2016, ki so to nadgraditev dopolnili.

Oktober 2015 nam je bil s strani Microsofta dodeljen portal Office 365 (pozneje Microsoft 365). Ta oblačna storitev omogoča veliko funkcionalnosti, ki sicer takrat niso bile v polnosti izkoriščene.

Tiskanje dokumentov je bil v preteklem šolskem letu problem. V

tem šolskem letu se je to področje izboljšalo, nabavljen je bil namreč nov mrežni zmogljivejši črno-bel tiskalnik. Tudi najeti barvni tiskalnik se ni toliko kvaril kot prejšnje leto.

Odpri smo svoj portal za AAI račune za zaposlene in učence, tudi ta do takrat še ni bil izkoriščen v polni meri. Učenci so ga izkoriščali za dostop do spletnih učilnic z vsebinami za kolesarski izpit.

Veliko dela je bilo vložena v oblikovanje spletne strani. Takrat je bilo na strani 676 prispevkov, kar je bilo 176 več kot leto prej. Povprečno je bil vsak delovni dan objavljen po en prispevek. Marca je Arnes, ki je ponudnik oblačne storitve Wordpress, nadgradil DiVi temo, v kateri imamo že od uvedbe Wordpressa izdelano našo šolsko stran. Tako je bila lahko spletna stran pozneje oblikovno nekoliko izboljšana.

Optika je bila napeljana na obe lokaciji in povezana v vozlišče, a žal vozlišče še ni bilo povezano z Arnesom.

Med prvimi smo začeli za zagon sistema uporabljati SSD diske. Ti diski so občutno pohitili računalnike in so trenutno, leta 2022, že standardno vgrajeni v nove računalnike. Namestili smo jih v nove računalnike v računalnici. Žal tri tehnologije, ki so bile tu vpletene – kar se pogosto zgodi ob prehitevanju razvoja – skupaj niso delovale zadovoljivo; to so SSD diski, Windows 10 in Deep Freeze. Posledica je bila, da nekateri računalniki niso bili več

zaščiteni pred spreminjanjem nastavitvev. Le-te so učenci z veseljem spreminjali, dokler računalnik programsko ni odpovedal. Posledično je bilo treba v računalnici večkrat vzdrževati programsko opremo.

Dokončno smo vse učilnice opremili s projektorji, opremili smo še učilnico tehnike in medtem dodani mobilni učilnici.

2016/2017

Končal se je projekt Arnes optika, kar je za našo šolo pomenilo, da smo obe lokaciji priključili na optično omrežje, ki je bilo v tem projektu fizično zgrajeno. Hitrost interneta se je tako na lokaciji Jarše povečala iz 1 Mb/s na 1000 Mb/s (1000-krat hitrejš!), na matični šoli iz 120 Mb/s na 1000 Mb/s. To je bil velik korak naprej, pozneje smo tudi naprave v mreži prilagoditi tej hitrosti.

Z vzpostavitvijo optike je prišel čas, da smo lahko ISA server odstranili. Deloval je več kot deset let. Ko smo ga postavili, je bil to višek tehnologije. Začasno smo ga nadomestili s primernim usmerjevalnikom.

Tiskanje dokumentov je bil vsa leta – in je še vedno – velik izziv. To je posledica množičnega tiskanja. V tem letu je sicer to delovalo bolj učinkovito, saj je bil prejšnje leto nabavljen nov črno-bel kopirni stroj/tiskalnik, najeti barvni tiskalnik pa se tudi ni zatikal toliko kot prejšnje leto, ker je bil zamenjan z boljšim.

Na spletni strani smo objavili 839 prispevkov, kar je 163 več kot leto prej. Arnes, ki je ponudnik storitve WordPress, je spet nadgradil temo DiVi, v kateri imamo izdelano našo šolsko stran. Tako je bila spletna stran oblikovalsko spet nekoliko izboljšana. Povprečen obisk je bil okoli 5300 na mesec, kar je rahlo manj kot prejšnja leta.

2017/2018

V preteklem letu smo se javili na razpis za subvencionirano računalniško opremo »SIO-2020«. Ta projekt je potekal v letih 2017, 2018, 2019 in 2020. Program je bil sofinanciran iz EU sredstev. Na podlagi razpisa smo v tem šolskem letu prejeli 15 novih računalnikov, ki smo jih namestili v računalnici. S tem smo zamenjali polovico tamkajšnjih računalnikov. Pedagoško delo je tako potekalo lažje, saj ni bilo več nadležnega čakanja zaradi počasnosti računalnikov.

V tem šolskem letu je bilo na vseh računalnikih (okoli 120) izvedenih več posodobitev. V tem času računalnik približno eno uro ni bil na razpolago, zato so se posodobitve izvajale ročno, v času, ko računalniki niso bili zasedeni.

Število prispevkov na spletni strani je v tem šolskem letu doseglo številko 1000. Arnes, ki je ponudnik oblačne storitve WordPress, je spet nadgradil temo DiVi, tokrat na 3.0. Tako je bila spletna stran oblikovalsko spet nekoliko izboljšana. Čeprav je naša spletna stran na Arnesu

predstavljena kot vzorčni primer, kako se lahko uredi šolska spletna stran v DiVi temi, ta še vedno ni izpolnila vseh naših idej od takrat, ko smo jo spomladi leta 2000 prvič preoblikovali. Za urejanje smo začeli uporabljati program Macromedia DreamWeaver. Po dvaindvajsetih letih na spletni strani šole še vedno manjka prikaz kipeče ustvarjalnosti učencev in učiteljev ter simbolna umestitev v prostor in čas.

2018/2019

Po celi notranjosti obeh lokacij šole in tudi na nekaterih železnih zunanjih delih (zunanja letna učilnica) smo vzpostavili Eduroam brezžično omrežje. To smo načrtovali že leto prej, v tem letu pa smo to izvedli. Tako omrežje je varnejše in veliko hitrejšo od navadnega WiFi omrežja, ki ga imamo sicer še vedno v uporabi. To omrežje je pogled v prihodnost, namenjeno je zelo hitrim povezavam mobilnih naprav, ki jih bodo pri pouku uporabljali učenci. Uporaba se je povečala v času hibridnega pouka, ko so ga učitelji uporabljali za povezavo svojih prenosnih računalnikov.

Iz sklopa »SIO-2020« smo prejeli 26 namiznih računalnikov. Z njimi smo dopolnili računalnico, preostale dobavljene računalnike smo namestili po učilnicah glede na potrebe. Program je bil sofinanciran iz EU sredstev, za računalnike smo prejeli 50 % subvencije. V letu 2020 smo prejeli zadnjo dobavo. Šolski sklad

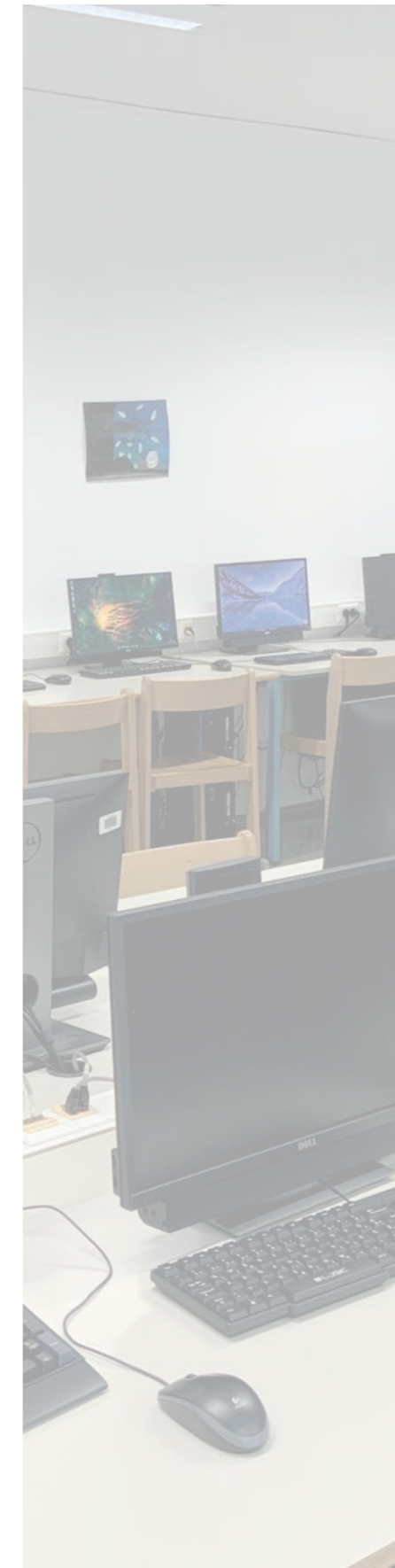
je financiral nakup prvega interaktivnega zaslona na naši šoli. Že prej smo imeli na šoli dve interaktivni tabli (v učilnici angleščine in biologije), v tem letu smo se celo leto dogovarjali, na koncu leta pa le izvedli nakup interaktivnega zaslona. Postavljen je bil v učilnico geografije.

Računalniška učilnica je bila enako zasedena kot prejšnja leta, to je povprečno 28 ur na teden.

Učitelji na šoli imajo možnost brezplačne uporabe več portalov (Moodle, AAI ...), med drugim tudi Office 365. Ta oblačna storitev omogoča veliko funkcionalnosti, ki do takrat še niso bile polno izkoriščene. Nekaj učiteljev in veliko učencev je tega leta odprlo račun. Povpraševanje se povečuje, tako s strani učiteljev kot učencev. To leto so ga za svoje delo začele uporabljati izvajalke DSP.

2019/2020

V januarju 2020 smo prejeli več opreme iz četrte dobave projekta »SIO-2020«. Prejeli smo: deset namiznih računalnikov, štiri prenosne računalnike in pet projektorjev. Namen je bil dokončna dopolnitev računalnice, ki je bila tako v celoti obnovljena. Ravno tako smo dodatno kandidirali na razpisu, kjer smo prejeli sredstva za nov vhodni usmerjevalnik. Menjava le-tega je bila opravljena z namenom povečanja varnosti in hitrosti komunikacije.

Rezervno internetno linijo, ki jo imamo pri Telemachu, so nam v tem letu ukinili. Ponovno smo jo uredili. Delovala je s hitrostjo 120 Mb/s, medtem ko ima Arnesova linija hitrost 1000 Mb/s. Povezava Eduroam ima tudi hitrost 1000 Mb/s. Čeprav je osnovna povezava zanesljiva, saj je odpovedala le petkrat v desetih letih, rezervno internetno povezavo še vedno vzdržujemo.

Na vse računalnike (okoli 120) je bil nameščen posodobljen sistem Windows 10. V tem šolskem letu je bila na vseh teh računalnikih izvedena dvakratna večja posodobitev.

16. marca so se zaradi epidemije covida-19 zaprle vse izobraževalne ustanove. Pouk se je izvajal na daljavo. Šole so različno pristopile k temu. Na naši šoli so bile učne vsebine najprej dva tedna objavljene na spletni strani šole, v tretjem tednu pa smo začeli odpirati prve spletne učilnice Moodle. Na tak način je pouk izvajalo večina učiteljev druge in tretje triade, prva triada pa je učne vsebine objavljala na spletno stran. Delali smo na tem, da bi učitelji čim prej usvojili potrebna znanja. To je bil čas, poln izzivov s področja uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT).

2020/2021

Zaradi spremenjenega načina pouka ob epidemiji covida-19 smo se usmerili na zagotavljanje primernih pogojev. Opravljenih je bilo veliko izobraževanj in samoizobraževanj. Področja letga so bila izbrana s konsenzom v strokovnih aktivih.

Kupili smo 25 prenosnih računalnikov za učitelje in za izposojno učencem. Del smo plačali iz lastnih sredstev, drugo nabavo (15 računalnikov) je financiral Arnes. Kupljenih je bilo tudi 25 kamer, ki smo jih razdelili med učence in učitelje.

Na vseh računalnikih (okoli 150, kar je 30 več kot prejšnje leto) je nameščen sistem Windows 10, ki je do konca posodobljen. To pomeni, da je bila maja 2021 nameščena različica Windows 10, 21H1.

Računalniška učilnica je bila (do pouka na daljavo) sicer enako zasedena kot prejšnja leta. Nekaj več je bilo v njej izvedenih anket (raziskav) za večje skupine. Brez tehničnih težav je bilo izvedeno tudi poskusno Nacionalno preverjanje znanja za 6. in 9. razred.

AAI dostop je možnost, ki učencem in učiteljem omogoča enoten uporabniški račun na različnih portalih. V času dela na daljavo zaradi epidemije covida-19 so bila urejena uporabniška imena za učence od 4. do 9. razreda. Učenci so ga izkoriščali za dostop do vsebin spletnih učilnic Moodle.

Zaradi povečanja števila prenosnih naprav pri pouku se je povečala uporaba WiFi omrežja Eduroam. Več so ga uporabljali tako učitelji kot učenci. Pokritost šole s tem signalom je polna. Nekaj lokalnih WiFi naprav je ostalo še od prej in še vedno opravljajo določene posebne funkcije.

V tem šolskem letu je bilo sestavljenih 150 različnih spletnih učilnic. Vsi predmeti in dodatne dejavnosti (dodatni pouk, dopolnilni pouk, tekmovanja, DSP, projekti itd.) so namreč oblikovali svojo spletno učilnico – Moodle.

Računalniška učilnica, septembra, 2022.

DOSEŽKI UČENCEV

TEKMOVANJA IZ ZNANJA

Vilma Vrtačnik Merčun

V zadnjem desetletju sem bila na šoli zadolžena za zbiranje podatkov o dosežkih učencev na tekmovanjih iz znanja ter ostalih priznanj in pohval. Ker sem vse podatke arhivirala, mi ni bilo težko pripraviti pregleda o dosežkih učencev z različnih tekmovanj. Večjo težavo mi je predstavljala namera, da bi posebej izpostavila tiste učence, ki so v teh letih dosegli najvišja priznanja. Popolni podatki o tem so ohranjeni od šolskega leta 2012/2013 dalje. Kljub temu, da je srebrno priznanje na državnem tekmovanju iz znanja za vsakega učenca zelo velik dosežek, sem se zaradi velikega števila takih priznanj odločila, da vključim samo najvišja, zlata priznanja.

V zadnjem desetletju so naši učenci na tekmovanjih iz znanja na državnem nivoju osvojili 67 zlatih priznanj, če ne upoštevamo zlatih priznanj mladih raziskovalcev, ki bodo predstavljena posebej. Najbolj uspešni učenci so bili vsako leto izpostavljeni na zaključnih slovesnostih oz. valetah ob poslavljanju od osnovne šole. Vse najboljše učence smo povabili k sodelovanju pri nastajanju tega zbornika, njihov odziv pa si lahko ogledamo v poglavju *Spominjanja*.

Epidemija, ki smo ji bili priča zadnji dve šolski leti, je vplivala tudi na tekmovanja iz znanja. V šolskem letu 2019/2020 sta odpadli Vegovo tekmovanje za učence od 1. do 9. razreda, in tekmovanje Mehurčki, za učence 2. in 3. razreda. Tudi v šolskem letu 2020/2021 je pouk deloma potekal na daljavo, kar je vplivalo na tekmovanja tako, da so bila prestavljena na poznejše datume v istem šolskem letu, opazna pa je bila tudi manjša udeležba.

“V zadnjem desetletju so naši učenci na tekmovanjih iz znanja na državnem nivoju osvojili 67 zlatih priznanj.”

TEKMOVANJE IZ MATEMATIKE ZA VEGOVA PRIZNANJA

Najštevilčnejše (po številu sodelujočih) tekmovanje iz znanja je tekmovanje iz matematike za Vegova priznanja, saj se ga udeležujejo učenci od 1. do 9. razreda, regijskega in državnega tekmovanja pa le učenci 8. in 9. razreda. Osnovni cilji tekmovanja, ki ga organizira Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije (DMFA), so širjenje in poglobljanje znanja (tudi nad zahtevnostjo rednega programa na področju matematike), primerjanje znanja med učenci, popularizacija matematike ter odkrivanje za matematiko nadarjenih učencev. Najuspešnejši tekmovalci na šolskem tekmovanju prejmejo bronasto Vegovo priznanje, na državnem tekmovanju pa srebrno ali zlato Vegovo priznanje. Vodja tekmovanja iz matematike na naši šoli je učiteljica Andreja Berlec.

Na tekmovanjih iz matematike je bilo našim učencem v zadnjem desetletju podeljenih 1179 priznanj. Učenci so osvojili 16 zlatih Vegovih priznanj, 113 srebrnih, prevladujejo pa bronasta Vegova priznanja (1035). 14 učencev je prejelo priznanje diamantni kenguru, ki se podeljuje devetošolcem za osvojenega Vegova priznanja v vseh razredih osnovne šole. Dva učenca pa sta prejela priznanje kristalni kenguru, ki se podeljuje za največje skupno število osvojenih točk na državnih tekmovanjih. V šolskem letu 2015/2016 je nagrado kristalni kenguru osvojila Nika Kobetič (za 3. mesto na državnem nivoju), v šolskem letu 2018/2019 pa David Grošelj (za 2. mesto, med 218-imi najboljšimi tekmovalci na državnem nivoju).

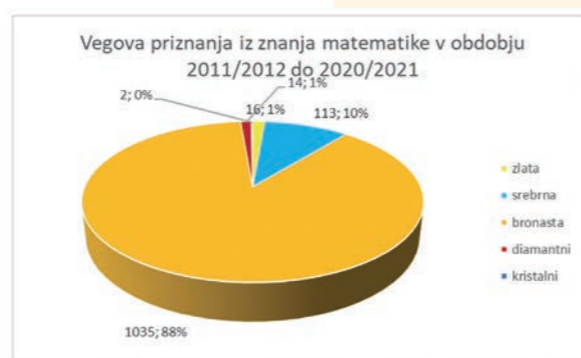
Učenci, ki so v zadnjem desetletju osvojili zlata Vegova priznanja, so bili:

Nika Kobetič v 7. c in 8. c (2014¹, 2015), Erik Merela v 8. a (2015), Kaja Grošelj v 7. c in 8. c (2015, 2016), Teo Matzele v 6. b in 8. b (2017, 2019), Aleksander Kosanović v 5. a, 6. a, 7. a in 9. a (od 2018 do 2021), Nika Planinšek v 6. b (2018), Jerneja Grošelj v 6. c (2018), Ažbe Zobec Kimovec v 6. a (2021) in Marko Kosanović v 6. a in 7. a (2021, 2022).

¹ Zaradi preglednosti navajamo le leto, ko se je priznanje podeljevalo, npr. 2014 pomeni šolsko leto 2013/2014.

Dobitniki diamantnega matematičnega kenguruja v šolskem letu 2015/2016: Nika Kobetič, Pika Kostanjšek, Urban Zgonc in Erik Merela; Nika je osvojila tudi kristalni kenguru za doseženo 3. mesto v skupnem številu zbranih točk na šolskih tekmovanjih na državnem nivoju, junija 2016.

RAZVEDRILNA MATEMATIKA

Naši učenci so na tekmovanju iz razvedrilne matematike, ki je namenjeno učencem od 6. do 9. razreda, sodelovali od šolskega leta 2018/2019 dalje. Organizira ga DMFA, cilji tekmovanja pa so podobni kot pri tekmovanju za Vegovo priznanje. Poudarek je na utrjevanju algoritmičnega mišljenja, logičnega sklepanja, računskih spretnosti in prostorske predstavljalivosti ter uvajanje mladih k samostojnemu raziskovalnemu delu in uporabi literature s področja matematike. Tekmovanje poteka na šolskem nivoju, kjer učenci lahko osvojijo bronasta priznanja ali pa dobijo samo potrdila o sodelovanju, najuspešnejši učenci pa se uvrstijo na državni nivo, kjer podeljujejo srebrna in zlata priznanja. Tekmovanje v razvedrilni matematiki je do šolskega leta 2019/2020 vodila učiteljica Katja Skubic, nato Vanessa Zierfeld, trenutno pa Nataša Pavlič. V treh šolskih letih, odkar naši učenci sodelujejo na tem tekmovanju, so osvojili pet zlatih, eno srebrno in 13 bronastih priznanj. Zlata priznanja sta prejela učenca: Aleksander Kosanović v 7. a, 8. a in 9. a (od 2019 do 2021) in Nika Planinšek v 8. b (2020).

RAČUNANJE JE IGRA

Učenci 2. in 3. razreda so tekmovali tudi na tekmovanju *Računanje je igra*, od šolskega leta 2016/2017 dalje pa le učenci 3. razreda. Organizira ga založba Antus, d. o. o., Jesenice. Pogoj za prijavo na tekmovanje je kuponček v delovnem zvezku Računanje je igra, ki ga učenci uporabljajo pri pouku. Na tekmovanju so naloge podobne tistim v delovnem zvezku in zajemajo najpomembnejšo učno snov matematike za določen razred. Učenci lahko osvojijo zlato priznanje, kriterije za to pa določijo razredničarke. Tekmovanje je koordinirala učiteljica Metka Pečevnik.

V obdobju do šolskega leta 2015/2016, ko smo tekmovanje organizirali v 2. in 3. razredu, je tekmovalo od 42 do 67 učencev, kar je predstavljalo od 27 % do 48 % vseh učencev. Pozneje so tri leta tekmovali samo učenci 3. razreda (vedno približno polovica vseh učencev), zadnji dve šolski leti pa tega tekmovanja zaradi menjave delovnih zvezkov ni več. Zlato priznanje je prejelo okoli 40 % tekmovalcev (od 37 % do 43 %), izjema je bilo šolsko leto 2013/2014, ko je zlato priznanje osvojilo 17 % tekmovalcev.

TEKMOVANJA IZ KEMIJE ZA PREGLOVA PRIZNANJA

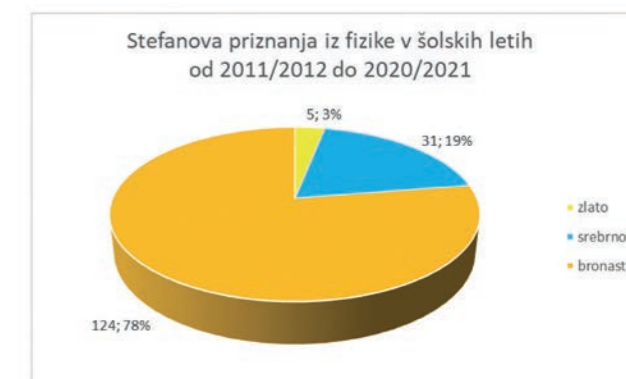
Tekmovanje iz znanja kemije za Preglovo priznanje od leta 1967 organizira ZOTKS za učence 8. in 9. razreda osnovne šole. Cilji tekmovanja so širjenje in poglobljanje znanja kemije, tudi nad zahtevnostjo rednega osnovnošolskega programa, popularizacija uporabnosti znanja kemije, odkrivanje nadarjenih za kemijo ter ozaveščanje učencev o pomenu razumevanja in varovanja narave ter naravne dediščine. Organizator vsako leto v razpisu določi vsebino tekmovanja. Na šolskem tekmovanju lahko učenci osvojijo bronasto, na državnem nivoju pa srebrno ali zlato Preglovo priznanje. Na naši šoli tekmovanje iz kemije vodi učiteljica Mateja Vidmar. V zadnjem desetletju so učenci osvojili 66 Preglovih priznanj, in sicer tri zlata, pet srebrnih in 58 bronastih (88 %). Zlato Preglovo priznanje iz znanja kemije sta osvojila

dva učenca: Nika Kobetič v 8. c in 9. c (2015, 2016) in Aleksander Kosanović v 9. a (2021).

TEKMOVANJA IZ FIZIKE ZA STEFANOVA PRIZNANJA

Tekmovanje iz znanja fizike, ki jih na državni ravni organizira DMFA, poteka od leta 1981 dalje. Z njim učenci 8. in 9. razreda širijo in poglobljajo znanje iz fizike nad zahtevnostjo rednega osnovnošolskega programa, obenem pa je cilj tekmovanja tudi popularizacija fizike, odkrivanje nadarjenih učencev za fiziko, izpopolnjevanje v eksperimentalnem delu itd. Na šolski ravni učenci lahko osvojijo bronasta, na področni srebrna, na državnem nivoju pa zlata Stefanova priznanja. Na naši šoli sta tekmovanje iz fizike vodila učitelja Dušan Smole in Darja Žankar, od letošnjega šolskega leta dalje pa Martin Mah.

Naši učenci so v zadnjem desetletju osvojili 169 Stefanovih priznanj, od katerih je bilo pet zlatih, 31 srebrnih (19 %) in 124 bronastih (78 %). Zlata Stefanova priznanja na tekmovanjih iz fizike so osvojili: Luka Žabkar v 8. a (2015), Nika Kobetič v 8. c (2015), Kaja Grošelj v 8. c (2016), David Grošelj v 8. c (2018) in Aleksander Kosanović v 9. a (2021).

TEKMOVANJE BOBER IZ RAČUNALNIŠTVA

Bober je mednarodno tekmovanje iz računalniškega mišljenja, ki ga organizira Društvo ACM Slovenije (Association for Computing Machinery). Namenjeno je osnovnošolcem od 2. do 9. razreda, na naši šoli pa se ga udeležujejo učenci od 6. do 9. razreda. Namen tekmovanja je povečati zanimanje učencev za računalništvo. Učencem želi pokazati, da je računalnik neizčrpen vir zanimivih logičnih problemov, zaradi katerih računalnikarju ni nikoli dolgčas. Učenci to področje spoznajo na zabaven in poučen način. Tekmovalna vprašanja se navezujejo na algoritmično razmišljanje, logično sklepanje in razvoj spretnosti za reševanje problemov. Prvo takšno tekmovanje je bilo v Litvi leta 2004, potem pa se je razširilo v druge države. V Sloveniji poteka od šolskega leta 2015/2016, na naši šoli pa od 2017/2018. Najprej je tekmovanje vodila Katja Skubic, od šolskega leta 2019/2020 pa ga vodi Vanessa Ziernfeld. Na šolskem tekmovanju učenci lahko osvojijo bronasta priznanja, na državnem nivoju pa srebrna in zlata priznanja. V štirih šolskih letih so naši učenci osvojili skupaj 94 priznanj, od katerih so bila štiri zlata, eno srebrno in 52 bronastih, ostala pa so bila priznanja za sodelovanje. Zlata priznanja na tekmovanju Bober so osvojili: Nika Planinšek v 6. b in 8. b (2018, 2020), David Grošelj v 8. c in 9. c (2018, 2019) in Jerneja Grošelj v 8. c (2020).

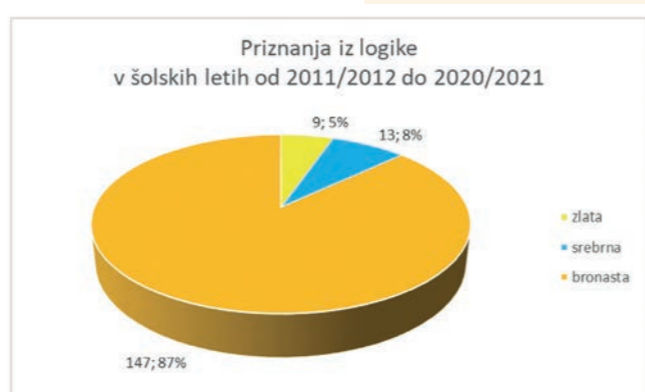

Na državnem tekmovanju Bober je Aleksander Kosanović (7. a) osvojil srebrno priznanje, David Grošelj (9. c) pa zlato priznanje, poleg tega pa tudi nagrado za 2. najboljšega in najhitrejšega tekmovalca v državi, januarja 2019.

TEKMOVANJA IZ LOGIKE

Tekmovanje iz logike organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS), na njem pa lahko sodelujejo učenci od 6. do 9. razreda. Cilj tekmovanja je širjenje in poglobljanje znanja s področij logike in lingvistike nad zahtevnostjo šolskega programa, odkrivanje in spodbujanje nadarjenih za logično mišljenje in lingvistiko ter predvsem spodbujanje mladih k logičnemu razmišljanju. Na šolskem tekmovanju lahko učenci dosežejo bronasto priznanje. Učenci 8. in 9. razreda se lahko uvrstijo na regijsko tekmovanje, kjer prav tako lahko osvojijo bronasto priznanje. Najboljši tekmovalci se uvrstijo na državno tekmovanje, kjer podelijo srebrna in zlata priznanja. Na naši šoli tekmovanje iz logike vodi učiteljica Vilma Grilj.

V zadnjem desetletju so naši učenci osvojili 169 priznanj iz logike, od katerih je bilo devet zlatih, 13 srebrnih in 147 bronastih. Zlata priznanja iz logike so osvojili učenci: Nika Kobetič v 7. c in 8. c (2014, 2015), Luka Žabkar v 9. a (2016), Kaja Grošelj v 9. c (2017), Nika Planinšek v 7. b (2019), Jerneja Grošelj v 7. c (2019) ter Aleksander Kosanović v 7. a, 8. a in 9. a (od 2019 do 2021).

Nika Planinšek (6. b) in David Grošelj (8. c) sta na državnem računalniškem tekmovanju Bober, ki je potekalo na Fakulteti za računalništvo in informatiko, osvojila zlato priznanje; David tudi 2. mesto med najboljšimi v svoji kategoriji, januarja 2018.

David Grošelj, 8. c, je na državnem tekmovanju iz fizike osvojil zlato priznanje, aprila 2018.

TEKMOVANJE IZ NARAVOSLOVJA ZA PRIZNANJE KRESNIČKA

Tekmovanje *Kresnička*, ki ga organizira DMFA, je namenjeno učencem od 1. do 7. razreda osnovne šole. S pripravo na tekmovanja učenci odpravljajo strah pred naravoslovjem, se spoznajo z eksperimentalnim delom, poglobljajo znanje nad zahtevnostjo rednega programa na področju naravoslovja za določen razred ter odkrivajo nadarjenost za naravoslovje. Tekmovanje je sestavljeno iz praktičnega dela – poskusov, ki jih učenci opravijo do tekmovanja, in iz reševanja teoretičnih nalog na tekmovanju. Vse tekmovalne naloge se vsebinsko navezujejo na poskuse. Poskusi so objavljeni v razpisu tekmovanja na spletnih straneh DMFA, datum tekmovanja pa sovpadaja z datumom šolskega tekmovanja iz znanja fizike. Priznanje Kresnička na šolskem tekmovanju osvoji ena tretjina tekmovalcev v vsaki tekmovalni skupini, urejeni po dosežku, pri čemer mora imeti zadnji prejemnik vsaj tretjino možnih točk. Učenci naše šole se tekmovanja za Kresničko udeležujejo od šolskega leta 2014/2015 dalje, tekmovanje pa vodi Darja Žankar. Do sedaj so osvojili 234 priznanj.

Nika Kobetič, 8. c, je na državnem tekmovanju iz biologije osvojila zlato Proteusovo priznanje, decembra 2014.

TEKMOVANJA IZ BIOLOGIJE ZA PROTEUSOVA PRIZNANJA

Tekmovanje iz znanja biologije za učence 8. in 9. razreda organizira Prirodoslovno društvo Slovenije (PDS) od šolskega leta 2004/2005 dalje. Vsako leto PDS določi prirodoslovno temo, ki jo učenci natančno preštudirajo. Cilj tekmovanja je poglobljanje znanja iz biologije, popularizacija in uporaba znanja biologije, odkrivanje nadarjenih za biologijo ter ozaveščanje učencev o pomenu razumevanja narave, njenih procesov in zakonitosti ter varovanja naravne dediščine. Tekmovanje poteka na dveh ravneh. Na šolskem tekmovanju učenci lahko osvojijo bronasto, na državnem nivoju pa srebrno in zlato Proteusovo priznanje. Tekmovanje iz biologije na naši šoli vodi učiteljica Danica Volčini. V zadnjem desetletju so naši učenci osvojili 91 Proteusovih priznanj in sicer štiri zlata, 11 srebrnih in 76 (oz. 84 %) bronastih. Zlata Proteusova priznanja iz znanja biologije so osvojile: Nika Kobetič v 8. c in 9. c (2015, 2016), Alenka Strušnik v 8. b (2017) in Lana Fidler v 9. c (2020).

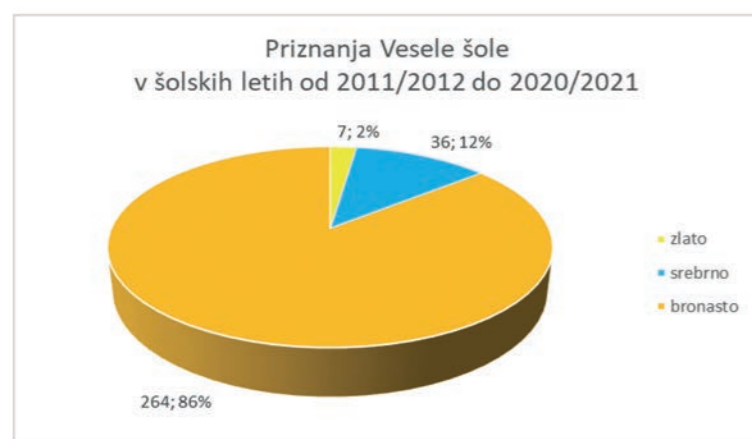

Tjaša Kovačič, Neža Pogačar (9. b) in Lana Fidler (8. c) na državnem tekmovanju iz biologije novembra 2018, ko so osvojile srebrna priznanja. Lana Fidler je naslednje leto dosegla 5. najboljši rezultat v državi in osvojila zlato priznanje.

PRIZNANJA VESELA ŠOLA

Priloga *Vesela šola* je začela izhajati v Pionirskem listu leta 1968. Danes je Vesela šola priloga mesečnikov Pil in Plus (ki sta naslednika Pionirskega lista) ter ime spletnega portala, ki ponuja aktualne teme za lažjo in težjo stopnjo ter druge izobraževalne vsebine, ki jih objavlja založba Mladinska knjiga. Cilj tekmovanja je poglobljanje znanja z različnih predmetnih področij, teme pa presegajo temeljne standarde znanj iz učnih načrtov. Tekmovanja se lahko udeležujejo učenci od 4. do 9. razreda. Na šolskem tekmovanju priznanje Vesele šole osvoji največ tretjina tekmovalcev, ki so dosegli nad 50 % možnih točk. Državnega tekmovanja iz Vesele šole pa se lahko udeleži največ 15 odstotkov tekmovalcev s šolskega tekmovanja iz vseh tekmovalnih skupin, ki so dosegli vsaj 70 % možnih točk. Na šolskem tekmovanju iz Vesele šole učenci lahko osvojijo bronasto, na državnem pa zlato ali srebrno priznanje, razglasijo pa tudi državne prvake. Na naši šoli tekmovanje iz Vesele šole vodi učiteljica Sonja Koželj Juhant.

V zadnjem desetletju so naši učenci skupaj osvojili 307 priznanj Vesele šole, od katerih je bilo sedem zlatih, 36 srebrnih, ostala pa so bila bronasta (264). Zlato priznanje Vesele šole so osvojili: Maruša Juhant v 9. b (2012), Maša Marija Vrtačnik v 9. c (2012), Nika Kobetič v 8. c (2015), Aleksander Kosanović v 5. a, 6. a in 7. a (od 2017 do 2019; junija 2017 je bil državni prvak Vesele šole) ter Brina Korošec v 5. c (2018).

Do šolskega leta 2015/2016 so učenci prve triade sodelovali tudi na tekmovanju Cici Vesela šola, ki jo je vodila učiteljica Mateja Jakoš Vasle. Ta ni bila naravnana tekmovalno, ampak sodelovalno, kar je ustrezalo razvojni stopnji sodelujočih učencev. Ker pa so učiteljice presodile, da je tekmovanje postalo preveč tržno naravnano (za trženje revije MK), so sodelovanje prekinile.

Aleksander Kosanović je poleg zlatega priznanja prejel še posebno pohvalo za izjemen dosežek, z mentorico Sonjo Koželj Juhant, maja 2018.

Med nagrajenci Aleksander Kosanović (drugi z leve), 5. a, leta 2017 je bil državni prvak Vesele šole, Festivalna dvorana v Ljubljani, junija 2017.

TEKMOVANJE V ZNANJU O SLADKORNI BOLEZNI

Zveza društev diabetikov Slovenije organizira tekmovanje v znanju o sladkorni bolezni. Cilj tekmovanja je širjenje znanja o sladkorni bolezni in življenjskem slogu, ki to bolezen preprečuje. Tekmovanje poteka na šolski ravni, kjer učenci lahko osvojijo bronasto priznanje, in državni ravni, kjer podelijo srebrna in zlata priznanja. Na naši šoli tekmovanje vodi učiteljica Meta Maček. V zadnjem desetletju so na tem tekmovanju sodelovali posamezni učenci (razen v šolskih letih 2014/2015 in 2020/2021), vendar do sedaj še nikomur ni uspelo osvojiti zlatega priznanja. Skupaj so osvojili 20 priznanj iz znanja o sladkorni bolezni, od teh je bilo pet srebrnih in 15 bronastih.

TEKMOVANJE IZ SLOVENSKEGA JEZIKA ZA PRIZNANJE MEHURČKI IN CANKARJEVO PRIZNANJE

Za Cankarjevo priznanje iz znanja slovenskega jezika so tekmovali učenci od 2. do 9. razreda. Vsakoletni razpis, ki ga objavi Zavod RS za šolstvo, predpisuje vsebinski program tekmovanja za posamezne zahtevnostne stopnje in ustrezno literaturo. Cilji tekmovanja so poglobljanje znanja slovenščine, spodbujanje branja leposlovja, uvažanje mladih v samostojno raziskovalno delo in uporabo literature s področja slovenščine, spodbujanje za slovenščino nadarjenih učencev itd. Učenci 2. in 3. razreda za sodelovanje prejmejo priznanje Mehurčki, učenci od 4. do 9. razreda pa lahko osvojijo bronasto Cankarjevo priznanje. Območnega tekmovanja se lahko udeleži samo 20 % tekmovalcev iz 8. in 9. razreda, na državno srečanje pa se uvrsti le 7 % najboljših z območnega tekmovanja. Na državnem tekmovanju učenci osvojijo bronasto, srebrno ali zlato priznanje. Tekmovanje iz slovenščine za Cankarjevo priznanje je na naši šoli do šolskega leta 2014/2015 vodila učiteljica Tatjana Holy Kovačič, nato učiteljica Alenka Brovč, sedaj pa ga vodi učiteljica Andreja Grabar. Tekmovanje za priznanje Mehurčki je do leta 2017/2018 vodila Urška Logar, od šolskega leta 2020/2021 dalje pa Mateja Jakoš Vasle.

V zadnjem desetletju so učenci od 4. do 9. razreda osvojili 411 Cankarjevih priznanj, od katerih so bila tri zlata, 39 je bilo srebrnih, ostala pa bronasta. Zlata Cankarjeva priznanja so osvojili: Ana Lamberšek, 9. b (2012), Ana Blaž iz 9. b (2014) in Petra Gotar iz 8. b (2020).

TEKMOVANJA IZ ZGODOVINE

Zavod RS za šolstvo vsako leto razpisuje tudi tekmovanje iz znanja zgodovine, ki se ga lahko udeležijo učenci 8. in 9. razreda. Cilj tekmovanja je širjenje znanja zgodovine in uvajanje nadarjenih učencev v poglobljanje znanja, na osnovi primarnih/sekundarnih virov ter literature s področja zgodovine. Na šolskem tekmovanju učenci lahko osvojijo bronasta priznanja, na državnem tekmovanju, ki se ga lahko udeleži 500 najboljših tekmovalcev s šolske ravni, pa lahko osvojijo srebrna in zlata priznanja. Na naši šoli tekmovanje iz zgodovine vodi učiteljica Petra Dešman Senčar. V zadnjem desetletju je priznanje iz znanja zgodovine osvojilo 94 naših učencev – štiri zlata, 24 srebrnih (26 %) in 66 bronastih (70 %). Zlata priznanja iz znanja zgodovine so osvojili: Katja Stražiščar v 9. a (2015), Nika Kobetič v 9. c (2016), Alenka Strušnik v 9. b (2018) in Jaša Fidler v 9. a (2021).

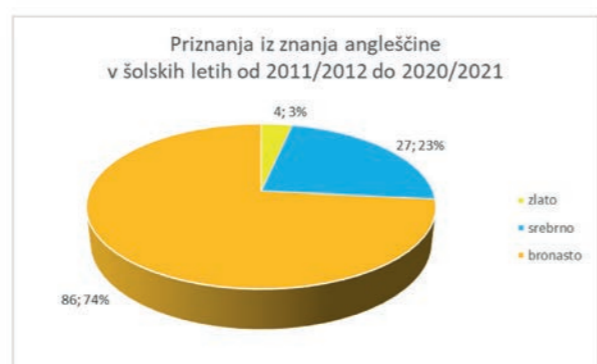
TEKMOVANJA IZ GEOGRAFIJE

Tekmovanje iz znanja geografije razpisuje Zavod RS za šolstvo za učence 6. in 7. razreda (B raven) in učence 8. in 9. razreda (A raven). Cilj tekmovanja je poglobljanje znanja iz geografije, tudi nad zahtevnostjo osvojnškega učnega programa, razvijanje terenskega raziskovanja ter spodbujanje nadarjenih učencev za geografijo. Sestavljeno je iz pisnega dela in terenskih nalog. Tekmovalci na šolski ravni lahko osvojijo bronasto, na državni pa srebrno in zlato priznanje iz geografije. Na naši šoli tekmovanje iz geografije vodi učitelj Marko Drobne. V zadnjem desetletju so naši učenci osvojili 58 priznanj, od katerih so bila štiri zlata, 13 je bilo srebrnih (22 %) in 41 bronastih (71 %). Tri zlata priznanja iz znanja geografije je osvojila Nika Kobetič v 7. c, 8. c in 9. c (od 2014 do 2016), eno pa Anamarija Čibej iz 9. b (2017).

TEKMOVANJA IZ ZNANJA ANGLEŠČINE

Zavod RS za šolstvo za učence 9. razreda organizira tekmovanje v znanju angleščine. Tekmovanje temelji na preverjanju bralnega razumevanja rabe jezika in pisnega sporočanja ter spodbuja kreativnost in medkulturno ozaveščenost. Tekmovanje spodbuja doseganje višje ravni znanja angleškega jezika, samostojnejše učenje na osnovi razpoložljivih virov in odkrivanje nadarjenih za tuje jezike. Na šolskem tekmovanju učenci lahko osvojijo bronasto priznanje in se uvrstijo na državno tekmovanje, na katerem osvojijo srebrno ali zlato priznanje. Na državno tekmovanje se uvrsti le do 500 najboljših tekmovalcev s šolske ravni. Na naši šoli tekmovanje iz angleščine vodi učiteljica Darinka Šmit Bahčič.

V zadnjih desetih letih so naši učenci skupaj osvojili 117 priznanj iz znanja angleščine, med katerimi so bila štiri zlata, 27 je bilo srebrnih in 86 bronastih priznanj. Zlato priznanje iz znanja angleščine so osvojili: Patricia Resnik v 9. b (2015), Aleks Andoljšek v 9. a (2017), Eva Zarja Hrovat v 9. a (2018) in Jože Brodnik v 9. c (2019).

TEKMOVANJA IZ ZNANJA NEMŠČINE

S podobnimi cilji kot za angleščino Zavod RS za šolstvo organizira tudi tekmovanje v znanju nemščine. Podobno se tekmovanja lahko udeležijo le učenci 9. razreda, razlika pa je ta, da se na državno tekmovanje lahko uvrsti le 250 najboljših tekmovalcev s šolske ravni. Tekmovanje iz nemščine na naši šoli vodi Teja Gostinčar. V tem desetletju so naši učenci iz nemščine tekmovali samo petkrat. Na tekmovanjih so osvojili eno zlato, eno srebrno in devet bronastih priznanj. Zlato priznanje iz znanja nemščine je osvojila Sofia Kokot iz 9. b, v šolskem letu 2013/2014.

GLASBENA OLIMPIJADA

Slovenska glasbena olimpijada je tekmovanje, ki ga organizira Zveza Glasbene mladine Slovenije v sodelovanju z Akademijo za glasbo, namenjeno pa je učencem 7., 8. in 9. razreda osnovne šole. Cilji tekmovanja so širjenje glasbenih dejavnosti med mladimi in poglobljanje njihovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvijanje glasbene pismenosti kot predpogoja za kreativnost, spodbujanje mladih za ustvarjanje glasbe in nudenje priložnosti nadarjenim učencem za umetniško izražanje in predstavitev na nacionalni ravni. Število učencev na šolskem tekmovanju ni omejeno, na državno tekmovanje pa mentorji lahko prijavijo le dva učenca, ki sta dosegla najboljše rezultate na šolskem tekmovanju. Tekmovanje je sestavljeno iz slušnega, pisnega in izvajalskega testa, izvedbe pesmi in predstavitve avtorske skladbe. Vsi učenci, ki tekmujejo na šolski ravni, prejmejo bronasto priznanje, na državnem nivoju pa lahko osvojijo zlato, srebrno ali bronasto priznanje. Naši učenci na Glasbeni olimpijadi sodelujejo od šolskega leta 2013/2014 dalje. Šolsko tekmovanje je do šolskega leta 2018/2019 vodila učiteljica

Marija Pepelnak Arnerič, od takrat dalje pa ga vodi učiteljica Katja Gačnik. Do letošnjega šolskega leta so skupaj prejeli 32 priznanj, od katerih sta bili dve zlata, pet je bilo srebrnih in 25 bronastih. Zlato priznanje sta v lanskem šolskem letu (2020/2021) osvojili Brina in Zala Korošec iz 8. c, Zala Korošec je bila celo državna prvakinja. Obe sta bili zelo uspešni tudi v letošnjem šolskem letu – Brina je osvojila zlato, Zala pa srebrno priznanje.

NAJUSPEŠNEJŠI UČENCI NA TEKMOVANJH IZ ZNANJA

Glede na osvojena zlata priznanja na tekmovanjih iz znanja lahko ugotovimo, kateri učenci so bili na tekmovanjih najuspešnejši. Največ zlatih priznanj v času šolanja na naši šoli sta osvojila Nika Kobetič (v 7., 8. in 9. razredu od 2014 do 2016) in Aleksander Kosanović (od 5. do 9. razreda, od 2017 do 2021).

Nika Kobetič je v šolskem letu 2014/2015 osvojila kar sedem zlatih priznanj na tekmovanjih iz znanja (Vegovo, Stefanovo, Preglovo, Proteusovo, iz logike, Vesele šole in geografije). Skupaj je osvojila 14 zlatih priznanj, poleg teh pa še priznanje Kristalni kenguru (za 3. mesto v matematiki na državnem nivoju) in zlato priznanje na državnem srečanju mladih raziskovalcev.

Aleksander Kosanović je skupaj osvojil 15 zlatih priznanj, največ v 9. razredu (pet zlatih: Vegovo, Stefanovo, Preglovo, priznanje iz logike in razvedrilne matematike). Po zaključku osnovne šole, 11. septembra 2021, je bil na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani končni preizkus dvanajstih najboljših osnovnošolskih naravoslovcev, med katerimi je bil tudi Aleksander Kosanović. Uvrstil se je v ekipo šestih učencev in dijakov, ki so Slovenijo zastopali na 18. mednarodni mladinski naravoslovni olimpijadi (The International Junior Science Olympiad ali IJSO), ki je potekala na daljavo med 12. in 21. decembrom 2021 v Dubaju, Združenih arabskih emiratih. Sodelovanje naših tekmovalcev na IJSO je bil skupni projekt ZOTKS in DMFA. Olimpijada je potekala v hibridni obliki, slovenska

ekipa šestih članov je na daljavo tekmovala v Plemljevi vili na Bledu, kjer so med olimpijado tudi bivali. Tekmovali so ekipno in v posamični konkurenci, merili pa so se v iskanju rešitev interdisciplinarnih nalog s področja biologije, kemije in fizike. Naši najboljši mladi naravoslovci so na olimpijadi v konkurenci več kot 300 mladih iz 59 držav s celega sveta dosegli izjemen uspeh, saj so osvojili tri srebrna in tri bronasta odličja. Na olimpijadi je bronasto odličje osvojil tudi Aleksander Kosanović, sedaj že kot dijak prvega letnika bežigradske gimnazije.

Nika Kobetič in Aleksander Kosanović sta bila v zadnjem desetletju na tekmovanjih iz znanja najuspešnejša učenca na naši šoli. Tretje mesto pa si, s štirimi zlatimi priznanji, delita Kaja Grošelj (od 2015 do 2017) in Nika Planinšek (od 2018 do 2020).

6. glasbene olimpijade sta se udeležili osmošolki Neža Podpeskar in Klara Matzele. Neža je osvojila bronasto, Klara pa srebrno priznanje, marca 2017.

Brina in Zala Korošec (8. c) sta na državnem tekmovanju Glasbena olimpijada 2021 osvojili zlato priznanje. Zala Korošec je po seštevu točk dosegla najboljši rezultat v državi, junija 2021.

Aleksander Kosanović v slovenski ekipi na mednarodni naravoslovni olimpijadi (četrti z leve), na Bledu, decembra 2021 (foto: <https://www.24ur.com/novice/slovenija/odlicni-naravoslovci-do-sestih-odlicij.html>).

BRALNE ZNAČKE

Vilma Vrtačnik Merčun

Največ učencev 1.–9. razreda je bralo knjige za slovensko bralno značko, posamezni učenci in oddelki pa še za EKO (večinoma v nižjih razredih), angleško, nemško in francosko bralno značko.

SLOVENSKA BRALNA ZNAČKA

Slovensko bralno značko je koordinirala Sabina Burkeljca, vodili pa so jo učitelji slovenščine oz. razredni učitelji. V desetletju, ki je za nami, je bilo največ bralnih značk podeljenih v šolskem letu 2017/2018 (532), najmanj pa v šolskem letu 2012/2013 (469). Ker se je število učencev iz leta v leto spreminjalo, nam najbolj realno sliko pove delež učencev na šoli, ki so osvojili bralno značko. V zadnjem desetletju se je postopoma zmanjševal od 78 % v šolskem letu 2011/2012 na 68 % v šolskem letu 2021/2022, kar pomeni, da se je v desetih letih zmanjšal za 10 odstotkov.

Učencem 9. razreda smo podeljevali tudi zlato bralno značko – osvojili so jo tisti, ki so za slovensko bralno značko brali v vseh razredih osnovne šole. Takih učencev je bilo od najmanj 21 (generacija 2014/2015) do največ 32. Delež zlatih značkarjev se je gibal od 51 % generacije v šolskem letu 2011/2012 do najmanj 29 % v šolskem letu 2020/2021. Kakor vidimo, epidemija covid-19 v prvem šolskem letu na število zlatih bralnih značk (44 %) ni vplivala, velik vpliv pa je imela v šolskem letu 2020/2021 (29 %). V letošnjem šolskem letu se je delež približal obdobju pred epidemijo (38 %).

ANGLEŠKA BRALNA ZNAČKA (EPI READING BADGE) V PRVI TRIADI

Mentorica angleške bralne značke (EPI Reading Badge) v prvi triadi je bila Alenka Petek, izvajala pa jo je od šolskega leta 2017/2018 dalje. Učenci 1. in 2. razreda so za branje v angleščini prejeli zlata priznanja ali priznanja za sodelovanje, učenci 3. razreda pa so poleg teh lahko osvojili še srebrno priznanje. Priznanja so osvojili skoraj vsi učenci. V lanskem šolskem letu zaradi epidemije covid-19 za 1. razred ni bilo organizirane angleške bralne značke.

ANGLEŠKA BRALNA ZNAČKA – EPI READING BADGE V DRUGI IN TRETJI TRIADI

Pri koordinaciji angleške bralne značke (EPI Reading Badge) so se izmenjevali učitelji angleškega jezika, vsak pa jo je vodil v svoji skupini učencev. V lanskem šolskem letu zaradi epidemije angleške bralne značke niso organizirali. Učenci 2. in 3. triade so lahko osvojili zlato in srebrno priznanje ali samo priznanje za sodelovanje. Za angleško bralno značko je brala ena četrtnina in več učencev, najmanj v šolskem letu 2016/2017 – 24 %, največ pa v šolskem letu 2011/2012 – 39 % vseh učencev 2. in 3. triade.

FRANCOSKA BRALNA ZNAČKA – BEREMO FRANCOSKO

Posamezni učenci, ki so se učili francoščino v okviru izbirnega predmeta ali interesne dejavnosti, so lahko brali tudi za francosko bralno značko *Vivre avec le livre* – Beremo francosko, ki jo je vodil Marko Drobne. V francoščini je bralo največ 10 učencev (2012/2013) in najmanj 2 učenca (2017/2018). Od šolskega leta 2018/2019 naprej francoska bralna značka ni bila več organizirana.

NEMŠKA BRALNA ZNAČKA EPI

EPI nemško bralno značko je vodila Teja Gostinčar, v času njene odsotnosti pa Marija Kolenc. Učenci so lahko osvojili zlato ali srebrno priznanje oz. samo priznanje za sodelovanje. Za nemško bralno značko so začeli brati v šolskem letu 2013/2014. Opravilo jo je od najmanj 29 učencev (2014) do največ 74 učencev (2015/2016). V lanskem šolskem letu zaradi epidemije nemška bralna značka ni bila organizirana.

KNJIŽNI MOLJ – BOOKWORMS

Učenci so v angleščini lahko brali tudi za bralno značko Knjižni molj, ki jo je koordinirala Darinka Šmit Bahčič. Za to bralno značko je vsako leto bralo od najmanj 15 učencev, v šolskem letu 2014/2015, do največ 28 učencev, v šolskem letu 2017/2018. V lanskem šolskem letu zaradi epidemije bralna značka ni bila organizirana.

EKO BRALNA ZNAČKA

Knjige za eko bralno značko so brali predvsem učenci od 1. do 5. razreda, in sicer od šolskega leta 2013/2014 dalje. Koordinatorica za eko bralno značko je bila Alenka Petek, vodili pa so jo razredniki. Večinoma so jo opravili vsi učenci v posameznem oddelku, če se je razrednik odločil, da jo organizira. Eko bralno značko je opravilo najmanj 16 % vseh učencev, v šolskem letu 2017/2018, in največ 42 % učencev, v šolskem letu 2013/2014.

MLADI RAZISKOVALCI

Vilma Vrtačnik Merčun

Mladi raziskovalci naše šole se regijskega in državnega srečanja mladih raziskovalcev Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) udeležujejo od šolskega leta 2002/2003 dalje. Do letošnjega leta so v okviru ZOTKS izdelali več kot 120 raziskovalnih nalog. Cilj mladinskega raziskovanja je predvsem uvajanje mladih v raziskovalno dejavnost. Učenci se naučijo jasno izražati svoja mnenja, oblikovati predvidevanja in se urediti v kritičnem, inovativnem in ustvarjalnem razmišljanju. Mladi raziskovalci so svoje raziskovalne naloge predstavljali na regijskih srečanjih kamniško-domžalskega območja, s katerih se je najboljša raziskovalna naloga z vsakega predmetnega področja uvrstila na državno srečanje mladih raziskovalcev Slovenije. Na regijskih srečanjih so mladi raziskovalci prejeli le priznanje za sodelovanje, na državnem nivoju pa so lahko osvojili bronasto, srebrno ali zlato priznanje. Koordinatorica in mentorica za mladinsko raziskovanje na naši šoli je bila Vilma Vrtačnik Merčun, od šolskega leta 2021/2022 dalje pa Klemen Kos.

V zadnjem desetletju, ki ga podrobneje predstavljamo v tem zborniku, so naši mladi raziskovalci izdelali 49 raziskovalnih nalog, zanje pa so skupaj prejeli 180 priznanj, od tega 72 z državnih srečanj. 16 mladih raziskovalcev je na državnih srečanjih prejelo zlato priznanje, 21 srebrna in 35 bronasta.

Ideje za raziskovanje so učenci iskali predvsem v domačem okolju, v Domžalah in okolici, kjer so veliko pozornosti posvetili starim domačijam, kot sta Kofutnikova domačija v Srednjih Jaršah in Markuzova v Študi, načinu življenja v njih ter slamnikarski tradiciji. Podatke so iskali v župnijskih arhivih, v NUK-u, Šolskem muzeju in Nadškofijskem arhivu v

Ljubljani, neprecenljive vrednosti pa so bili tudi razgovori z domačini, nekateri so ohranili tudi dragocene pisne vire. Najpogumnejši mladi raziskovalci so za svoje raziskave navezali stike s Slovenci v ZDA, Argentini in Nemčiji ter s slovenskimi misijonarji v Afriki. Zelo uspešne so bile tudi raziskovalne naloge, ki so nastale na osnovi preprostih, a aktualnih eksperimentov doma, npr. o različnih načinih shranjevanju sadja in zelenjave, o plesnenju živil, o značilnostih prsti itd.

Raziskovalci z mentorico na Gimnaziji Murska Sobota, kjer se vsako leto odvija državno srečanje mladih raziskovalcev, z dvema zlatima in srebrnim priznanjem, maja 2014.

Najuspešnejši učenci so na državnem srečanju mladih raziskovalcev prejeli zlato priznanje. To so bili:

- Nika Grošelj in Lara Tekavc za raziskavo *Poslovanje domžalske slamnikarske tovarne Lakost v letih 1931–1935* (v šolskem letu 2011/2012);
- Adriana Andoljšek, Leja Novak in Eva Pogačar za raziskavo *Ohranjanje spomina na Franca Bukovca* (2013/2014);
- Eva Zarja Hrovat in Ana Renko za raziskavo *Dnevnik Franca Grošlja iz časa prve svetovne vojne* (2014/2015);
- Nika Kobetič in Brina Majhenič za raziskavo *Obdobje prve svetovne vojne v kroniki župnije Mengeš* (2015/2016);
- Samo Mazovec in Aleks Andoljšek za raziskavo *Mengeška župnijska kronika v obdobju 1919–1939, Šolstvo, gospodarstvo in politika* (2016/2017);
- Špela Prajs in Gal Zore za raziskavo *Zgodbe iz Markuzove domačije v Študi v Domžalah* (2019/2020);
- Živa Hrovat in Zorka Jeraj za raziskavo *Primerjava gospodarskih dejavnosti v Domžalah pred 80. leti in danes ter frizerski salon »Del Bello« s stoletno tradicijo* (2019/2020) in
- Ian Vale za raziskavo *Kje naj shranjujemo sadje in zelenjavo? Vpliv vlažnosti in temperature zraka na izgubljanje tekočine v sadju in zelenjavi* (2020/2021).

Za velik uspeh štejemo tudi srebrna priznanja z državnih srečanj mladih raziskovalcev, ki jih je v zadnjem desetletju prejelo 29 naših učencev, če upoštevamo še letošnje šolsko leto. Vsi povzetki raziskovalnih nalog so objavljeni na šolski spletni strani pod zavihkom *Projekti – Mladi raziskovalci*, raziskovalne naloge pa so dostopne v šolski knjižnici, tiste z domoznansko tematiko pa tudi na spletnem portalu Knjižnice Domžale (*Domoznanska zbirka*).

Naši učenci na regijskem srečanju na OŠ Dob; večina se jih je uvrstila na državno tekmovanje, na katerem sta Nika Kobetič in Brina Majhenič osvojili zlato priznanje, marca 2016.

Nea Podbevšek in Živa Hrovat z mentorico na podelitvi priznanj mladim raziskovalcem ZPMS v Pacugu, maja 2019.

Brina Majhenič, Eva Zarja Hrovat in Ana Renko prevzemajo zlato priznanje ZPMS na državnem srečanju, ki se je odvijalo na naši šoli, maja 2016.

Poleg tega so naši mladi raziskovalci od šolskega leta 2004/2005 dalje raziskovali tudi v okviru programa *Mladi raziskovalci zgodovine Zveze prijateljev mladine Slovenije* (ZPMS). Med cilji raziskovalnega programa so spoznavanje in oblikovanje odnosa do kulturne dediščine, uvajanje mladih v sistematično in samostojno razmišljanje ter oblikovanje zaključkov ob proučevanju gradiva. Svoje raziskave so predstavljali na državnih srečanjih, kjer so lahko osvojili zlato, srebrno ali bronasto priznanje. V zadnjem desetletju so raziskovali na naslednje teme: *Plačilna sredstva skozi čas* (2011/2012), *Knjige, branje in bralna kultura* (2012/2013), *Ohranjanje spomina* (2013/2014), *Sledi prve svetovne vojne v mojem kraju* (2014/2015), *Zgodbe o uspehih in porazih* (2015/2016), *Prazniki in praznovanja v šolstvu nekoč in danes – primerjava* (2016/2017), *Migracije* (2017/2018), *Letovanja otrok in družin v preteklosti* (2018/2019), *Poklici v preteklosti* (2019/2020) in *Snaga k zdravju pomaga* (2021/2022). V vseh letih zadnjega desetletja je Komisija za delo zgodovinskih krožkov ZPMS našim raziskovalcem podelila zlata priznanja. Zanimiva so bila tudi državna srečanja mladih raziskovalcev zgodovine, saj je bila poleg tekmovalnega dela vedno organizirana tudi krajša strokovna ekskurzija, v šolskem letu 2018/2019, ob 50-letnici programa Mladi raziskovalci zgodovine, pa je bilo organizirano dvodnevno srečanje v domu ZPMS v Pacugu.

Mlada raziskovalka Lara Tekavc na predstavitvi knjige o Antonu Šublju, Kulturni dom Groblje, novembra 2013.

PREDSTAVITVE RAZISKAV MLADIH RAZISKOVALCEV

Mladi raziskovalci so bili večkrat povabljeni k predstavitvi svojih raziskovalnih ugotovitev – sem uvrščamo nastope v Slamnikarskem muzeju v Domžalah, izid in predstavitev knjige, razstave in prispevke, ki so nastali na osnovi raziskovalnih nalog naših raziskovalcev.

Na osnovi raziskovalne naloge Nike Grošelj in Lare Tekavc z naslovom *Operni pevec Anton Šubelj z Rodice (1899–1965) in njegovo prvo potovanje v Ameriko (1928–1929)* je nastala knjiga z enakim naslovom. Raziskovalki sta raziskali življenjsko pot opernega pevca Antona Šublja, ki je bil doma z Rodice, nato pa sta na osnovi slovenskih časopisov, ki so izhajali v ZDA, predstavili vse koncerte, ki jih je imel ob prvem obisku Amerike. Teh je bilo 86 v 45 ameriških mestih, od atlantske do pacifiške obale. Kulturno društvo Groblje, ki je knjigo založilo, in OŠ Rodica sta organizirala predstavitev knjige s kulturnim programom, ki je bila v soboto, 10. novembra 2012, v Kulturnem domu Groblje. V kulturnem programu so, poleg avtoric raziskave in mentorice Vilme Vrtačnik Merčun, sodelovali tudi: operna pevec Rebecka Radovan in Marko Kobal iz Opere Balet Ljubljana, baritonist Tadej Cerar, kvintet Pirnat in Mešani pevski zbor Klas Groblje. Celotna prireditev je bila posneta in je na ogled na YouTubeu pod naslovom *Operni pevec Anton Šubelj z Rodice*.

Leto dni pozneje smo o opernem pevcu Antonu Šublju pripravili razstavo, ki je bila na ogled od 11. do 30. novembra 2013 v Knjižnici Domžale. Na razstavi je bilo 18 plakatov in naslovni plakat, vse je oblikovala likovna učiteljica Maja Novak. Na slavnostnem odprtju razstave so naši učenci pripravili kulturni program z glasbenimi in gledališkimi točkami, avtorici raziskave Nika Grošelj in Lara Tekavc pa sta obiskovalce popeljali po razstavi.

Spomladi 2016 smo iz posnetega gradiva za raziskovalno nalogo *Kako kolar izdelava kolo? Janez Pergar, eden zadnjih kolarjev na Slovenskem* (avtorja raziskave sta bila Samo Mazovec in Aleks Andoljšek) izdelali poučen filmček z enakim naslovom, ki je dostopen na YouTubeu.

Zelo odmevna je bila tudi raziskovalna naloga z naslovom *Knjiga vzorcev kit iz slamnikarske tovarne bratov Oberwalder iz leta 1912*, ki sta jo izdelala Liza Oberwalder Zupanc in Klemen Justin v šolskem letu 2016/2017. Vzorce kit smo fotokopirali, nato pa sta jih raziskovalca sortirala po različnih kriterijih. Sortirane fotokopije vzorcev kit je Katarina Škofic oblikovala za razstavo, ki je bila 10. junija 2017 predstavljena na Slamnikarskem sejmu v Domžalah, kasneje pa je postala del stalne razstave na stopnišču naše šole. Mentorica Vilma Vrtačnik Merčun ter mlada raziskovalca, Klemen Justin in Liza Oberwalder Zupanc, so sodelovali na simpoziju *Domžale in slamnikarska industrijska dediščina: sodobni (v)pogledi*, ki ga je organiziral Kulturni dom Franca Bernika Domžale 25. oktobra 2017 v Slamnikarskem muzeju. Mentorica je predstavila mladinsko raziskovalno delo o slamnikarski dediščini, mlada raziskovalca pa svojo raziskavo o vzorcih kit. Predvajali so tudi del videa, ki je nastal v sodelovanju z domžalsko gimnazijo. Posnetek predstavitve je dostopen na YouTubeu pod naslovom *Simpozij Slamnikarski muzej – projekti, Slamnikarski muzej Domžale, 25. 10. 2017*.

Mlada raziskovalca Samo Mazovec in Aleks Andoljšek s kolarjem Janezom Pergarjem, Moravče, februarja 2016.

Klemen Justin in Liza Oberwalder Zupanc pri predstavitvi raziskave na simpoziju o slamnikarski industrijski dediščini, oktobra 2017 (foto: domzalec.si).

Za ohranjanje lokalne kulturne dediščine so bile pomembne raziskovalne naloge o Kofutnikovi domačiji v Srednjih Jaršah. V šolskem letu 2017/2018 so naši mladi raziskovalci izdelali zadnji dve raziskovalni nalogi o Kofutnikovi domačiji, ki so ju 10. oktobra 2018 predstavili na *Srečanjih pod slamniki*. Eva Zarja Hrovat in Ariana Andoljšek sta predstavili raziskovalno nalogo »*Stanovanjska kultura Kofutnikove domačije v prvi polovici 20. stoletja, primerjava s stanovanjsko kulturo v 19. stoletju*«, Špela in Miha Prajs pa raziskovalno nalogo »*Fotografije iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah*«, v kateri sta izpostavila več življenjskih zgodb Kofutnikovih in njihovih ožjih sorodnikov. Celotna prireditev je dostopna na YouTubeu pod naslovom *Raziskovalni nalogi o Kofutnikovi domačiji*.

Ariana Andoljšek in Eva Zarja Hrovat pri predstavitvi raziskave o stanovanjski kulturi Kofutnikove domačije, Srečanja pod slamniki, oktobra 2018 (foto: domzalec.si).

Špela in Miba Prajs z mentorico Vilmo Vrtačnik Merčun na predstavitvi raziskovalnih nalog o Kofutnikovi domačiji, Slamninarski muzej, oktobra 2018 (foto: domzalec.si).

Knjiga vzorcev kit iz slamninarske tovarne bratov Oberwalder iz leta 1912 je originalni arhivski vir družine Oberwalder, razstava na Slamninarskem sejmu v Domžalah, junija 2017.

Aprila 2019 je ekipa mladinske oddaje RTVS *Infodrom*, pod vodstvom novinarke in urednice Neže Prah Seničar, posnela prispevek o delu naših mladih raziskovalcev, ki je na ogled na YouTubeu pod naslovom *Infodrom: Mladi raziskovalci* (objava 7. aprila 2019).

Mladi raziskovalci z raziskovalnimi nalogami in maketo v šolski knjižnici, prizor s snemanja oddaje *Infodrom*, aprila 2019.

Izredno pomembno raziskavo s področja zgodovine slamninarstva sta v šolskem letu 2019/2020 izdelali Nika Planinšek in Petra Gotar. To je bila s srebrnim priznanjem nagrajena raziskovalna naloga z naslovom *Zapisniki sej načelstva Kitarškega društva v Domžalah (1910–1926)*. Z analizo zapisnikov Kitarškega društva Domžale sta ugotovili, kje so bila pred stotimi leti središča slamninarstva v Domžalah in okolici, izdelali sta tudi karto vplivnega območja kitarške zadruge. Mentorica Vilma Vrtačnik Merčun je njune ugotovitve oblikovala v prispevek za zbornik razprav o Francu Berniku z naslovom *Bernik in njegove Domžale: o župniku Francu Berniku in Domžalah v prvi polovici 20. stoletja* (Domžale, Kulturni dom Franca Bernika, 2021).

Delo mladih raziskovalcev v računalniški učilnici, prizor iz prispevka *Mladi raziskovalci za oddajo Infodrom*, aprila 2019.

Petra Gotar in Nika Planinšek na državnem srečanju mladih raziskovalcev, ki je bilo izjemoma na Fakulteti za naravoslovje in matematiko v Mariboru, septembra 2020.

Državna komisija ZOTKS je mentorici Vilmi Vrtačnik Merčun podelila zlato priznanje »za izjemen prispevek k uresničevanju poslanstva ZOTKS na področju mladinskega dela«, Cankarjev dom, junija 2021.

Mentor Klemen Kos (levo) z mladimi raziskovalci na državnem srečanju 2022: (z leve) Dejan Kugič, Ian Krizmanič, Andraž Močnik, Žiga Fidler, Tevž Kovačič, Živa Zore, Luna Debeljak in Brina Umek, Murska Sobota, 16. maja 2022.

Pod mentorstvom Vilme Vrtačnik Merčun so naši učenci v zadnjih dveh desetletjih izdelali 102 raziskovalni nalogi za srečanja mladih raziskovalcev ZOTKS in 20 raziskovalnih nalog za program Mladi raziskovalci zgodovine ZPMS. Poleg nje so bili mentorji še: Danica Volčini (21 raziskovalnih skupin oz. nalog), Dušan Smole (5), Mateja Vidmar, Draga Jeretina Anžin ter več somentorjev. V zadnjih dveh letih sta bila mentorja mladim raziskovalcem tudi učitelj Klemen Kos, ki je bil nekoč sam mladi raziskovalec na naši šoli, in knjižničarka Tjaša Medved, ki bosta raziskovalno dejavnost mladih vodila v prihodnje. Želimo jima veliko uspehov!

Na šoli imamo tudi veliko strokovnih delavcev, ki sodelujejo v ocenjevalnih komisijah na regijskih srečanjih mladih raziskovalcev ZOTKS. V šolskem letu 2019/2020, ko je regijsko srečanje organizirala naša šola, je bila regijska koordinatorka Maja Petek Tomšič, v ocenjevalnih komisijah pa so med drugimi sodelovali naši učitelji in strokovni delavci: Sonja Koželj Juhant, Sabina Burkeljca, Danica Volčini, Marija Pepelnak Arnerič, Tanja Logar, Martin Mah, Janez Koncilija, Klemen Kos, Vanessa Zierfeld, Nataša Pavlič, Valentina Kocjančič, Ana Kovač, Saša Klemenc, Tjaša Medved, Jana Stančič in Anita Gaber Peceli. Zaradi epidemije covid-19 so bili zagovori raziskovalnih nalog v zadnjih treh šolskih letih po videokonferenci. V zadnjih treh šolskih letih smo izdelali tudi zbornik povzetkov raziskovalnih nalog z regijskih srečanj kamniško-domžalskega območja, ki so dostopni na šolski spletni strani pod zavihkom *Projekti – Mladi raziskovalci*. V šolskem letu 2019/2020 ga je uredila Maja Petek Tomšič, v zadnjih dveh šolskih letih pa Vilma Vrtačnik Merčun.

DEBATNI KLUB

Irena Lapanje

Debatni klub je leta 2006 na šoli uvedla učiteljica Irena Lapanje in ga vodila osem let, v šolskem letu 2014/2015 pa je vodenje prevzela Tamara Gorenc, ki je bila mentorica naslednja tri šolska leta. Učenci debaterji so se urili v nastopanju, govorih, v katerih so morali argumentirati trditve ZA ali PROTI. Pri tem so morali upoštevati točno določene vloge govorcev, sestavo in omejen čas trajanja govorov (format Karl Popper). Udeleževali so se debatnih turnirjev Zavoda za kulturo dialoga *Za in proti* (na kratko ZIP), na katerih so po skupinah debatirali v slovenskem in angleškem jeziku. Na turnirjih in debatnih dogodkih so sodelovali tudi drugi učitelji šole (Vilma Vrtačnik Merčun, Marko Štampihar, Maja Novak in Marko Drobne) in bivši učenci – debaterji.

Za mlade debaterje je bilo organiziranih več delavnic za začetnike in delavnic ob obiskih projektnih partnerjev, povabljeni so bili na srečanja mladih v Državnem zboru. Debatiranje v angleščini so vadili na mednarodnih srečanjih, med njimi leta 2013 v dveh projektnih programa *Mladi v akciji*.

Sojenje debate na mednarodnem taboru Have your say! Young Europeans shape their future! Udeleženci s Poljske, Češke, Slovaške, Hrvaške in iz Slovenije (v 1. vrsti levo učitelj Marko Drobne), Lovran, avgusta 2013.

Debaterji Laura Stupar, Žiga Keber, Kaja Prelovšek, Žan Zakrajšek, Nika Gril in Klemen Jazbec, udeleženci mednarodnega tabora European Rainbow, Veli Lošinj, junija 2013.

Udeleženci mednarodnega tabora European Rainbow iz Litve, z Irske, Hrvaške, Slovaške in iz Slovenije, Veli Lošinj, junija 2013.

Naši debaterji so bili na debatnih turnirjih zelo uspešni. Na državnem debatnem turnirju na OŠ Miklavž pri Ormožu je bila aprila 2013 najboljša govorka Lana Škrjanec, na mednarodnem debatnem turnirju v Trbovljah, kjer so debatirali v angleščini, pa je marca 2016 naša ekipa osvojila celo prvo mesto. Vsako šolsko leto se je zvrstilo več debatnih turnirjev (npr. v šolskem letu 2016/2017 jih je bilo načrtovanih pet). Na šolski spletni strani najdemo podatke o naslednjih debatnih turnirjih:

- 20. oktobra 2012, OŠ Žalec, debata o Alpah: Ana Blaž in Iza Vrtačnik – 5. mesto ekipno, Ana Blaž – 4. najboljša govorka;
- 1. februarja 2014, OŠ Vencija Perka Domžale: Nika Podpeskar – 8. mesto;
- 7. marca 2014, OŠ Rodica, ob 150-letnici šolstva v Domžalah, debata *Ali nas osnovna šola dovolj pripravi na življenje?* 11 ekip, naša ekipa Alfa Omega – 3. mesto;
- 25. aprila 2014, Državni zbor RS, javna razprava mladih, tema: volitve v evropski parlament;
- 8. novembra 2014, OŠ Žirovnica, debata *Podpiramo davek na sladke pijače in hrano. Starši bi morali biti Facebook prijatelji svojih otrok.* 35 ekip, od teh tri naše, 4. in 5. mesto ekipno, Loti Vrtačnik – 5. najboljša govorka;
- 14. marca 2015, OŠ Rodica, mednarodni debatni turnir, debata v angleščini o električnih avtomobilih (*»All new private automobiles should be powered by electricity«*): 13 ekip, naša ekipa – 9. mesto;
- 10. oktobra 2015, I. OŠ Celje, debata *Ljudje, ki nezdravo živijo, bi morali več plačevati za zdravstveno zavarovanje.* 25 ekip, od teh dve naši – 5. in 6. mesto, Tara Kobetič – 9. najboljša govorka, Teja Sajovic – 10. najboljša govorka;
- 12. marca 2016, OŠ Tončke Čeč Trbovlje, mednarodni turnir, debata *We should consider everything what we post on the Internet as public.* 16 slovenskih in 11 hrvaških ekip, predstavnice naše ekipe, v sestavi Petja Podlipnik, Ana Renko in Lana Horvat, so postale državne prvakinje;

- 9. aprila 2016, OŠ Vencija Perka Domžale, debata *Vse, kar objavimo na internetu, moramo razumeti kot javno objavo. Gledanje resničnostnih šovov je največja izguba časa.* 29 ekip, od teh dve naši – 3. in 7. mesto, Lana Glavan Pivec – 6. najboljša govorka.

Poleg omenjenih debatnih turnirjev sta zabeležena še dva posebna dogodka: oktobra 2013 so devetošolke v okviru likovnega snovanja prebarvale star rdeče-zelen govorniški oder v novo črno-belo-modro kombinacijo, v januarju 2015 pa so debaterji posneli prispevek za oddajo *Infodrom*.

Loti Vrtačnik (5. najboljša govorka turnirja), Eva Korošec in Lara Glavan Pivec na debatnem turnirju na OŠ Žirovnica; izmed 35 ekip je ekipa osvojila 4. mesto, Žirovnica, novembra 2014.

Na mednarodnem debatnem turnirju marca 2015 je našo šolo zastopala ekipa v sestavi Tamara Resnik, Ana Renko in Lana Horvat in zasedla 9. mesto, OŠ Rodica, marca 2015.

Udeleženke debatnega turnirja v Celju; ekipa Cookies (Vita Kobetič, Teja Sajovic, Tara Kobetič) je osvojila 5. mesto, ekipa Lačni hrčki (Eva Korošec in Lara Glavan Pivec, na sliki levo) pa 6. mesto, Celje, oktobra 2015.

Naši debaterji s snemalno ekipo RTV Slovenija, s snemalcem Egonom in novinarko Janjo, januarja 2015.

Lana Horvat, Petja Podlipnik in Ana Renko (ekipa No clue) so postale državne prvakinja osnovnošolskega debatnega turnirja v angleškem jeziku, OŠ Tončke Čec Trbovlje, marca 2016.

Aleksander Simionov na odprtju mednarodnega debatnega turnirja na OŠ Rodica, v ozadju nov govorniški oder, marca 2015.

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

Tanja Logar

Kako so dosežki učencev odvisni od učiteljev oz. mentorjev, je opazno pri vseh dejavnostih na šoli, najbolj takrat, ko določen mentor zapusti šolo ali je dalj časa odsoten. Ena izmed dejavnosti, ki je bila v preteklosti na naši šoli zelo živa, je projekt *Turizmu pomaga lastna glava*, ki smo ga izvajali v okviru turističnega krožka.

Turizmu pomaga lastna glava je projekt, ki ga je leta 1992 na šoli uvedla učiteljica Ana Medved. Organizira ga Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z regijskimi turističnimi zvezami. Vsebina projekta je vezana na raziskovanje turizma v domačem kraju, ugotavljanju možnosti za hitrejši razvoj in oblikovanje ponudbe, ki bi vzpodbudila podjetništvo in trženje naravnih danosti ter ostale ponudbe v vseh možnih oblikah. Učenci v okviru projekta izdelajo turistično-projektne naloge, ki jo predstavijo na tržnici kot turistični proizvod. Državni festival *Turizmu pomaga lastna glava* poteka po Mercatorjevih centrih. Po upokojitvi Ane Medved leta 2012 je turistični krožek dve leti vodila Tanja Logar, dokler ni odšla na porodniški dopust.

V šolskem letu 2012/2013 je Turistična zveza Slovenije v okviru tega projekta razpisala temo *Potuj z jezikom*. Članice turističnega krožka so pripravile turistično-projektne naloge z naslovom *P' r nas pa kuhamo*. Pri pripravi naloge so sodelovale štiri učence in tri babice, pri predstavitvi in promociji iger pa se je ekipi pridružila še ena učenka. Članice krožka so v intervjujih z babcami raziskale izraze za jedi in pripomočke, ki so jih uporabljali na širšem območju Domžal v začetku 20. stoletja. Bistveno pri turistično-projektne nalogi je bilo oblikovanje in promocija

turističnega proizvoda, zato so izdelale tri družabne igre, ki so temeljile na zabavnem spoznavanju starih izrazov. Nalogo in igre so uspešno predstavile na turistični tržnici ter osvojile srebrno priznanje. Nove družabne igre so nato predstavile še v oddelkih podaljšanega bivanja, na Slamnikarskem sejmu junija 2013 in na OŠ Kapela v okviru Unesco projekta *Živimo skupaj*.

V šolskem letu 2013/2014 je Turistična zveza Slovenije razpisala temo *Na zabavo v naravo*. Cilj je bil, da bi mladi v svojem okolju pripravili dogodek v naravi, namenjen njihovim vrstnikom. V okviru te tematike je devet učenc 6. in 8. razreda izdelalo turistično-projektne naloge z naslovom *Tečem v naravo brez skrbi, saj tam je vse drugače kot se zdi*, v kateri so raziskale turistični potencial gozdnega območja Šumberka. Projekt so predstavile 11. marca 2014 na turistični tržnici v Mercator centru v Ljubljani, zanj pa so prejele srebrno priznanje.

V tistih letih je bil turistični krožek zelo aktiven tudi na drugih področjih, povezan je bil predvsem s Turističnim društvom Jarše-Rodica, na delavnicah pa je sodeloval z etnološkim krožkom. Dejavnosti, pri katerih so člani turističnega krožka sodelovali: Gregorjevanje, prikaz pranja perila nekoč, delavnica izdelave adventnih venčkov, delavnica za izdelavo velikonočnih butaric, predstavitev velikonočnih običajev in iger (»trkalikanje pirhov«). Sodelovali so tudi na sejmih, kot sta *Slamnikarski sejem* in *Hitovo sejarjenje*.

Na Slamnikarskem sejmu smo na stojnici OŠ Rodica predstavili družabne igre turističnega krožka in raziskovalne naloge o slamnikarstvu, učenci etnološkega krožka pa so iz odpadnega materiala izdelovali »mini slamnike«, pletli slamnate kite in kite iz vrvi, junija 2014.

Učenci 3. a tekmujejo v »trkalikanju« pirhov, aprila 2014.

Lina Perpar na turistični tržnici, kjer so učenke predstavile celotno turistično ponudbo, izdelano v okviru turistično-projektne naloge *Tečem v naravo brez skrbi, saj tam je vse drugače kot se zdi*, Ljubljana, marca 2014.

DOSEŽKI ŠPORTNIKOV OŠ RODICA

Žiga Fidler¹

¹ Izsek iz raziskovalne naloge Dosežki športnikov OŠ Rodica v zadnjem desetletju in športniki šole danes, Domžale, OŠ Rodica, marca 2022. Novejše podatke je dodala mentorica Vilma Vrtačnik Merčun.

Vir za večino podatkov so bile spletne strani OŠ Rodica. Tudi vse fotografije so povzete od tam. V nekaterih športnih disciplinah so bili podatki zelo skopi in pomanjkljivi, zato sem prosil pristojne institucije za rezultate s tekmovanj (npr. o krosu, atletiki) in iskal podatke po spletnih straneh športnih zvez (npr. za gorsko kolesarstvo in judo).

AKVATLON

Športna disciplina akvatlon je sestavljena iz teka in plavanja. Ugotavljam, da so se naši učenci udeleževali prvenstev v akvatlonu na področnem in državnem nivoju. Področna tekmovanja so bila v Termah Snovik, državna pa na kopališču Kodeljevo v Ljubljani. Izjema je bilo področno tekmovanje v akvatlonu za gorenjsko regijo maja 2014, ki je bilo na Kodeljevem v Ljubljani. Takrat so se naši učenci prvič udeležili tekmovanja iz akvatlona. Najbolj uspešna v akvatlonu na državnem nivoju je bila Neža Turšič, ki je enkrat osvojila prvo mesto v svoji kategoriji (2019), enkrat drugo (2017) in enkrat tretje mesto (2018). Na državnem tekmovanju je bil uspešen tudi Rok Vejnovič, ki je junija 2019 osvojil bronasto odličje. Več zmag je bilo na področnih tekmovanjih, ki so bile pogoj za tekmovanje na državnih prvenstvih. Od leta 2016 do 2019 se je na državno tekmovanje v akvatlonu uvrstilo 11 naših učencev (po štirikrat Taja Vejnovič in Neža Turšič, trikrat Rok Vejnovič, dvakrat Manca Turšič, Vanesa Andrejič, Nea Podbevšek, David in Marcel Pavlin ter Mark Milosavljevič Saunig, enkrat pa Alja Smolnikar in Izak Zupančič).

V letošnjem šolskem letu se je na šolsko državno prvenstvo v akvatlonu uvrstilo pet naših učencev. Vsi so dosegli odlične rezultate, Vita Mlakar, 5. b, pa je osvojila tudi srebrno odličje, Kopališče Kodeljevo, 6. junija 2022.

Področnega šolskega prvenstva v akvatlonu, ki je bilo 1. junija 2017 v Termah Snovik, se je udeležilo deset učencev in učenk OŠ Rodica. Šest od njih se je uvrstilo na državno šolsko prvenstvo.

ATLETIKA

Naši učenci so se udeleževali tekmovanj v atletiki na področnem in državnem nivoju. Področna tekmovanja v atletiki so bila v Domžalah ali Kamniku, državna pa običajno v Kopru in enkrat v Žalcu (2018). Najbolj uspešna v atletiki na državnem nivoju je bila Nina Pavlič Hren, ki je junija 2014 postala državna prvakinja v teku na 1000 metrov. Na področnih tekmovanjih so prvaki postali še Miha Potočnik v metu vorteksa (2014), Žan Vrhovnik v skoku v višino (2016), Jan Simončič v skoku v daljino, Jon Švigelj v skoku v višino (2018), Žiga Šubelj v metu vorteksa in Neža Turšič v teku na 1000 metrov (2019). Šolska ekipa tekačev je na področnem atletskem tekmovanju dvakrat osvojila prvo mesto v štafeti 4 x 100 metrov (2016 in 2017). Za tekmovalce, ki so se uvrščali na atletska državna prvenstva, je bilo že samo sodelovanje veliko priznanje.

Na letošnjem področnem tekmovanju v atletiki so naši učenci osvojili enajst odličij, med njimi dve zlati: v skoku v višino (Jaka Kokalj) in v štafeti 4 x 100 metrov.

BADMINTON

Naši učenci so se udeleževali občinskih in državnih posamičnih tekmovanj v badmintonu, podatki o sodelovanju pa so pomanjkljivi. Na občinskih tekmovanjih je Lukas Tristan Nickel Koželj dvakrat osvojil zlato odličje (2013, 2016), na državnem pa je dvakrat osvojil bronasto odličje (2016, 2017). Glede na njegove odlične rezultate sklepam, da je verjetno tekmoval tudi med letoma 2013 in 2016, ko je bil področni in občinski prvak v badmintonu, vendar na spletu o tem ni podatkov.

Na področnem atletskem tekmovanju, ki je bilo 25. maja 2015 v Domžalah, je Neža Ladinik osvojila srebrno odličje v svanjanju krogle.

Žan Vrhovnik je maja 2016 na področnem atletskem tekmovanju osvojil prvo mesto v skoku v višino (preskočil je 1,5 metra), Jure Žavbi pa drugo mesto v teku na 600 metrov. S tem sta se uvrstila na državno atletska tekmovanje, ki je bilo 8. junija 2016 v Kopru (na sliki).

Jon Kancilija in Matej Zorc (zadaj) ter Mark Vrhovnik in Nejc Štifter (spredaj) na najvišji stopnički. To so letošnji področni prvaki v štafeti 4 x 100 metrov, Domžale, junija 2022.

Lukas Tristan Nickel Koželj je bil naš najuspešnejši tekmovalac v badmintonu. Na sliki na občinskem tekmovanju decembra 2016, kjer je osvojil prvo mesto med starejšimi dečki.

ŠAH

Čeprav ne gre za športno dejavnost, sem v raziskavo vključil tudi dosežke naših učencev na šahovskih tekmovanjih. Naši odlični šahisti so pogosto zmagovali na regijskih oz. področnih tekmovanjih, težje pa je bilo doseči dober rezultat na državnih tekmovanjih. Naša najboljša šahistka, ki je tekmovala v fantovski in dekliški konkurenci, je bila Jerneja Grošelj. Po razpoložljivih podatkih je na področnih tekmovanjih štirikrat osvojila zlato in enkrat srebrno odličje. Aleksander Kosanović je osvojil zlato (2018), srebrno (2019) in bronasto odličje (2017). Kaja Grošelj je zlato odličje osvojila dvakrat (2013 in 2015), Nika Kobetič leta 2013, Maks Volčanšek pa bronasto leta 2018. Ekipno so bili naši učenci sedemkrat regijski oz. področni prvaki v šahu, trikrat pa so bili drugi.

9. marca 2018 je na naši šoli potekalo osnovnošolsko regijsko ekipno tekmovanje v šahu, na katerem je v konkurenci fantov do 12 let tekmovala tudi naša ekipa in osvojila odlično prvo mesto. Na sliki Arian Pohlen in Maks Volčanšek (4. razred) ter Aleksander Kosanović in Jerneja Grošelj (6. razred). Ker je na tekmovanjih sodelovalo premalo deklet, je Jerneja Grošelj nastopala skupaj z dečki.

GORSKO KOLESARJENJE

V zadnjem desetletju je bilo na šoli nekaj odličnih gorskih kolesarjev, čeprav podatki tudi tukaj niso popolni. Na srečo so rezultati z državnih tekmovanj dostopni na spletni strani prijavim.se. Iz razpoložljivih podatkov ugotavljam, da sta bila najboljša kolesarja naše šole do leta 2015 Jakob Smolnikar in Tamara Homar. Jakob Smolnikar je bil na državnih prvenstvih dvakrat drugi (2014, 2015) in enkrat tretji (2013). Tamara Homar je bila enkrat druga (2016) in enkrat tretja (2013), na gorski kolesarski tekmi XC Energija Mengeš (oktobra 2015) pa je v svoji kategoriji osvojila prvo mesto.

V začetku junija 2013 je bilo v Mengšu organizirano državno prvenstvo v krosu z gorskimi kolesi. Na tekmovanju je bil najbolj uspešen Jakob Smolnikar, ki je v svoji kategoriji osvojil tretje mesto.

Od leta 2016 dalje je naša najboljša gorska kolesarka Meta Tancik, ki je bila dvakrat državna prvakinja (2019 in 2021), dvakrat pa je na državnem prvenstvu osvojila drugo mesto (2016, 2018). Njen največji uspeh je naslov evropske prvakinje v gorskem kolesarstvu v kategoriji 13 let, ki ga je osvojila julija 2021 v italijanskem mestu Pili. Seveda pa podatki še zdaleč niso popolni, saj se gorski kolesarji poleg državnih udeležujejo še veliko drugih tekmovanj (na slovenski ravni SloXCup-a in številnih maratonov).

Od leta 2016 dalje je naša najboljša gorska kolesarka Meta Tancik. Leta 2021 je postala tudi evropska prvakinja v gorskem kolesarstvu.

JUDO

V zadnjem desetletju smo imeli na šoli tudi odlične judoiste. Na spletni strani šole je bila v tem obdobju objavljena le ena novica o tekmovanju judoistov. To je bilo področno tekmovanje marca 2014 v Žireh, kjer so osvojili pet odličij. Trenerka Špela Sedlak je marca 2022 povedala: »Ker na tej šoli judoisti ostajajo večinoma le nekje do 6. razreda, potem pa morajo obiskovati drugo šolo ali hoditi na treninge v Ljubljano, jih večina z judom preneha, še preden se začnejo državna prvenstva in velika tekmovanja. Največ smo tekmovali v U10, U12, U14, redko v U16. Vedno smo se udeležili naslednjih mednarodnih turnirjev: Nagaoka, Palijev memorial, Pokal Šiške, Pokal Bežigrada; včasih pa tudi turnirjev: Pokal Lendave, Pokal Novega mesta, Pokal Žirov in Pokal Komende.« Po njenih navodilih sem na spletni strani Judo zveze Slovenije poiskal še nekaj podatkov. Ugotavljam, da so bili prvaki v svojih kategorijah Timotej Kolbl (2015), Tijan Jagušič (2019) in Rok Jeraj (2021). Skupaj sem naštel 13 odličij, vendar pa ne morem trditi, da so podatki popolni.

Judoisti s trenerko Špelo Sedlak na področnem tekmovanju v Žireh, marca 2014.

SANKUKAI KARATE

Na šolski spletni strani so novice o rezultatih karateistov z državnih tekmovanj od leta 2016 do 2019, rezultate iz leta 2015 pa je prispevala trenerka Tjaša Šinkovec Savšek. V obdobju od 2015 do 2019 so rodiški karateisti na tekmovanjih osvojili kar 24 odličij, od tega štiri zlata. Državni prvak je leta 2018 postal Žiga Brnot, leta 2019 pa Mojca Požek. Oba sta svoj uspeh ponovila na državnem turnirju leta 2019. Srebrne in bronaste medalje so na tekmovanjih na državni ravni v tem obdobju osvojili še: Luka Luštrek, Anže Belovič (državni podprvak 2015), Nil Gorjanc, Matej Zorc (državni podprvak 2016), Matic Katrašnik (državni podprvak 2016), Jan Janez Grabnar, Jure Prelovšek, Tristan Urbanija (državni podprvak 2017), Jure Luštrek, Žak Deželak (državni podprvak 2018) in Ažbe Zobec Kimovec.

Naši karateisti na državnem turnirju leta 2019, z leve proti desni: Brina Eržen, Mojca Požek (zlato), Ažbe Zobec Kimovec (bronasto), Žiga Brnot (zlato odličje) in Matic Požek.

KROS

Od leta 2012 pa do leta 2019, ko je bil zadnjič pred epidemijo covid-19 organiziran jesenski kros domžalske regije, so naši učenci osvojili 31 zlatih, 18 srebrnih in 11 bronastih odličij. Največ zmag v krosu sta osvojili Petra Pograjc in Meta Tancik (po štiri), Jan Simončič tri zlata odličja, po dve pa Jure Žavbi, Miha Kralj, Nina Pavlič Hren, Mia Jovanovič in Kaja Cerar. Enajst posameznikov je na krosih osvojilo po eno zlato odličje, Tajda Podbevšek in Maša Ručigaj poleg zlata še srebrno in bronasto, Neža Turšič in Liana Kovič pa poleg zlata še srebrno odličje. Ostali zmagovalci v krosu v svojih kategorijah so bili še: Jon Švigelj, Milla Andrejič, Mark Leušteek, Miha Kancilija, Lovro Cotman, Gašper Lenarčič, Miha Kavčič. Kakor vidimo, so to učenci – športniki, ki so bili večinoma aktivni tudi na drugih športnih področjih.

Udeleženci jesenskega krosa domžalske regije so se morali najprej izkazati na šolskem krosu. Na sliki šolski kros septembra 2016 v Športnem parku na Viru pri Domžalah.

KOŠARKA

Pri ekipnih športih opažam, da se ekipe oblikujejo dalj časa, preden dosežejo določen uspeh, nato pa zapustijo šolo. Košarkarice so bile najbolj uspešne v šolskem letu 2016/2017, saj so najprej postale občinske, nato še področne prvakinja. S tem so se uvrstile v četrtfinalni turnir državnega prvenstva v košarki, na katerem so osvojile tretje mesto.

Zelo uspešni v košarki so bili naši mlajši in še posebej starejši učenci. Ti so spomladi 2018 osvojili naslov področnih prvakov v košarki, nato so zmagali v polfinalu vzhoda in se uvrstili v finale vzhoda, kjer so tudi zmagali in se uvrstili v finale državnega prvenstva. Med igralci je posebej izstopal Jan Vide, ki je julija 2019 kot 14-letni košarkar odšel v Real Madrid. Novembra 2019 so starejši učenci ponovno postali občinski prvaki in se uvrstili na področno tekmovanje, ki pa je zaradi epidemije covid-19 odpadlo. Marca 2018 so tudi mlajši učenci postali prvaki na področnem prvenstvu v košarki in se uvrstili na državni nivo.

V četrtfinalu državnega tekmovanja v košarki februarja 2017 so naše učenke osvojile 3. mesto. Premagale so igralke OŠ Grm iz Novega mesta in izgubile proti ekipi OŠ Franceta Bevka iz Ljubljane.

Ekipe mlajših učencev OŠ Rodica, ki se je marca 2018 uvrstila med štiri najboljše ekipe v Sloveniji (foto: Gašper Papež, domzalec.si).

ODBOJKA / ODBOJKA NA MIVKI

Najboljše uspehe v odbojki so dosegle učenke naše šole. Čeprav podatki niso popolni, lahko sklepam, da so morali biti tekmovalci in tekmovalke na občinskih tekmovanjih zelo uspešni, da so se lahko uvrstili na področna tekmovanja. Na šolski spletni strani so trikrat poročali, da so naše odbojkarice postale občinske prvakinja (2012, 2016 in 2017). Najuspešnejše pa so bile leta 2014 v odbojki na mivki, ko so na finalnem državnem tekmovanju v Zrečah postale državne prvakinja.

Učenci so na občinskem tekmovanju v odbojki osvojili drugo (2013/2014) in dvakrat tretje mesto (2016, 2017). Na področnem tekmovanju v odbojki januarja 2015 so prav tako osvojili drugo mesto in se uvrstili v polfinale državnega tekmovanja v odbojki.

Naši učenci in učenke so bili uspešni v odbojki na mivki tudi v letošnjem letu, saj so tako fantje kot dekleta osvojili odličje na področnem tekmovanju, ki je bilo 17. 6. 2022 v Športnem parku v Domžalah, ter se tako uvrstili na državno tekmovanje.

Državne prvakinja v odbojki na mivki: Neža Ladinik, Gaja Gregorc Kelam, Eva Pogačar in Meta Martinec z učiteljico Evo Blatnik, Zreče, septembra 2014.

Na občinskem tekmovanju v odbojki na mivki, ki je bilo junija 2017 v Športnem parku Domžale, so naše učenke osvojile zlato, učenci pa bronasto odličje. Dekleta so se tako uvrstila na področno raven.

Svit Mandelj (spredaj), Jaka Cencelj, Mihael Omaben, Mark Vrbovnik, Jon Kancilija, Nik Belovič na področnem tekmovanju, med njimi je Zlatka Gasparič, učiteljica športa, 17. junija 2022. Na polfinalnem državnem tekmovanju, ki je bilo 5. oktobra 2022 v Črnučah, so osvojili srebrno odličje.

Ekipe naših odbojkaric (Neli Auda, Tara Zanoškar Jaskič, Živa Zore in Eva Trtnik) je na polfinalnem državnem tekmovanju v odbojki na mivki osvojila odlično 3. mesto, OŠ Ivana Grobarja v Škofji Loki, 6. oktobra 2022.

NAMIZNI TENIS

Spletne novice o uspehih naših učencev na namiznoteniških tekmovanjih so bile od leta 2013 do 2018 zelo pogoste in natančne. Zato lahko dobimo dober vpogled v rezultate na številnih tekmovanjih, ki so bila pogoj za udeležbo na četrtfinalnih, polfinalnih in finalnih državnih prvenstvih v namiznem tenisu. Največ odličij na različnih nivojih so osvojile: Nika Kobetič, Tara in Vita Kobetič, Gaja Kobetič ter Živa in Brina Markič. Naj posebej izpostavim Taro in Niko Kobetič, ki sta bili v svojih kategorijah dvakrat državni prvakinja – v letih 2013 in 2016. Gaja Kobetič je bila državna prvakinja leta 2015. Verjetno so bile uspešne tudi v letu 2014, vendar za to leto na šolski spletni strani ni objav. Naši učenci so zelo uspešno zastopali šolo tudi ekipno. Državni prvaki so bili leta 2016, štirikrat pa so bili prvaki domžalske regije (2016, 2017, 2018, 2019). Za odlične uspehe naših igralcev namiznega tenisa ima veliko zaslug trener Janez Stibrič, ki je tudi mednarodni namiznoteniški sodnik.

Naši učenci na polfinalu državnega šolskega namiznoteniškega prvenstva, kjer so se zbrali najboljši osnovnošolski namiznoteniški igralci z zahodne polovice Slovenije. Na sliki s trenerjem Janezom Stibričem, Nova Gorica, maja 2017.

V letošnjem šolskem letu je bil v namiznem tenisu najuspešnejši Žiga Štifter (tretji z leve), ki je v polfinalu državnega prvenstva osvojil 3. mesto, Nova Gorica, junija 2022

Ekipe nogometašev OŠ Rodica, ki so februarja 2020 igrali v četrtfinalu državnega prvenstva v Škofljah. Z njimi je bil Jure Jeromen, učitelj športa.

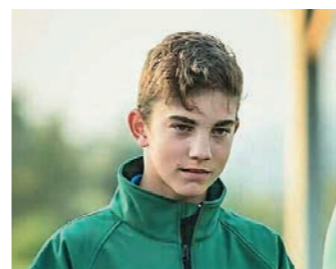
NOGOMET

Učenci, ki so se na naši šoli ukvarjali z nogometom, so bili na tekmovanjih izredno uspešni. Tekmovali so v različnih kategorijah (4. in 5. razred, 6. in 7. razred ter 8. in 9. razred). Na področna tekmovanja oz. tekmovanja domžalske regije so se uvrstili petkrat, za tekme iz let 2014 in 2015 pa ni podatkov. Na področnih tekmovanjih so dvakrat osvojili naslov področnih prvakov (2017 in 2020), leta 2013 so bili drugi, 2012 pa tretji. Februarja 2020 so na četrtfinalnem državnem tekmovanju osnovnih šol v nogometu zmagali in se uvrstili v polfinale, ki pa je zaradi epidemije covid-19 odpadlo.

Učenke naše šole so bile zelo uspešne v dekliškem nogometu. Na področna tekmovanja v nogometu za dekleta so se uvrstile trikrat (2016, 2017 in 2019). Dvakrat so osvojile drugo mesto (2016 in 2017), januarja 2019 pa so postale področne prvakinja. Aprila 2019 so v polfinalu državnega tekmovanja osvojile četrto mesto.

OSTALI ŠPORTI

Posamezni učenci so bili zelo uspešni tudi v drugih športih. Kristjan Vojteh Burkelca je bil leta 2016 in 2017 mladinski prvak v golfu. Viktorja Seles je bila leta 2017 mednarodna prvakinja v ritmični gimnastiki. Maja 2015 je Tomaž Stibrič zmagal na tekaškem tekmovanju *Wings for Life*. Leta 2018 so naši učenci sodelovali tudi v področnem prvenstvu Gorenjske v plavanju, na katerem je Taja Vejnovič osvojila tretje mesto.

Kristjan Vojteh Burkelca je bil večkratni državni prvak v golfu. Na sliki 9. oktobra 2017, ko je na golf igrišču Trnovo postal absolutni zmagovalec osnovnih in srednjih šol v golfu.

Nogometašice OŠ Rodica, ki so januarja 2019 postale področne prvakinja. S tem so se uvrstile na četrtfinalno državno tekmovanje v nogometu za dekleta, kasneje pa tudi v polfinalno državno tekmovanje.

19. aprila 2022 so se učenci uvrstili na polfinalni turnir državnega nogometnega prvenstva, ki je bil konec maja v Trebnjem, in na njem osvojili 3. mesto. Ljubljana, aprila 2022, po četrtfinalnem turnirju.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Kljub temu, da so nivoji tekmovanj med seboj različni, lahko ugotovim, da so naši tekmovalci na državnem nivoju najbolj uspešni na tekmovanjih iz namiznega tenisa (15 odličij v finalnih tekmovanjih), karateja (12 odličij) in gorskega kolesarjenja (11 odličij).

Za področna tekmovanja v karateju in gorskem kolesarjenju ni podatkov, zato predpostavljam, da je tam odličij najmanj toliko, kot je državnih. Največ odličij s področnih tekmovanj so naši učenci osvojili v krosu, kjer je veliko kategorij (ker se tekmuje po spolu in starosti) in v atletiki, kjer je veliko različnih disciplin (teki različnih dolžin, štafete, skok v daljino, skok v višino, met vorteksa oz. žvižgača). Po razpoložljivih podatkih sem ugotovil, da so naši učenci v zadnjem desetletju v krosu osvojili 61 odličij, v atletiki 32, v akvatlonu pa 23.

Na ekipnih državnih tekmovanjih so bili naši tekmovalci najbolj uspešni v namiznem tenisu (državni prvaki 2016) in odbojki na mivki (državni prvaki 2014). V košarki so bili leta 2018 državni prvaki v finalu vzhodne konference. Ostala odličja so osvojili na nižjih nivojih državnih tekmovanj (v četrtfinalih in polfinalih).

Na področnem nivoju so bili daleč najuspešnejši tekmovalci v šahu. Ker so bili uspehi na področnih tekmovanjih pogoj za sodelovanje na državnih tekmovanjih, lahko trdimo, da so bili zelo uspešni tudi v vseh ostalih ekipnih športih.

Dosežki športnikov so uspehi različnih generacij učencev na šoli, kar bi šola morala znati spoštovati, saj je za dosego teh potrebno ogromno truda učencev. Podatki pa žal niso popolni, saj sem imel pri pridobivanju teh ogromno težav. Pričakoval sem, da so vsi pomembnejši rezultati s športnih tekmovanj naših učencev objavljeni na šolski spletni strani, pa se je izkazalo, da ni tako. Zato se je pokazala nuja, da šola vodi arhiv športnih dosežkov svojih učencev in s tem dokaže, da zna le-te tudi ceniti.

NAGRAJENCI LITERARNIH IN LIKOVNIH NATEČAJEV

Alenka Brovč, Vilma Vrtačnik Merčun

Vsako leto je Anica Črne Ivkovič, pomočnica ravnateljice, vestno beležila sodelovanje naših učencev na literarnih in likovnih natečajih, ki so jih razpisovale različne organizacije. Njej se moramo zahvaliti, da lahko na tem mestu na kratko predstavimo natečaje, na katerih so bili naši učenci za svoje izdelke nagrajeni s priznanji in nagradami.

Iz podatkov o nagrajencih na likovnih in literarnih natečajih ugotavljamo, da so bili naši učenci v zadnjih devetih letih nagrajeni na 107 natečajih, na katerih so prejeli skupaj 442 priznanj in nagrad. 342 (ali 77 %) nagrad so prejeli za likovne izdelke, ostale pa za literarna dela (100).

Sodelovanje na natečajih in s tem tudi število nagrajenih na natečajih je bilo odvisno od mentorjev, zadnji dve šolski leti pa tudi od posebnih razmer zaradi epidemije covid-19. Največ natečajev, na katerih so bili učenci nagrajeni, sta vodili Breda Podbevšek (47) in Alenka Brovč (42). Mentorica Breda Podbevšek je dolga leta na šoli vodila likovni krožek za dve starostni skupini mlajših učencev, zaradi epidemije covid-19 pa je prenehala prihajati na šolo, zato se je tudi naše sodelovanje na likovnih natečajih zmanjšalo. Zelo uspešni pa so postali učenci na literarnih natečajih pod vodstvom mentorice Alenke Brovč. Poleg omenjenih je sodelovalo še 13 drugih, večinoma učiteljic prve in druge triade ter podaljšanega bivanja. Med temi so imele največ nagrajencev učiteljica likovne umetnosti Katarina Škofic (na trinajstih likovnih natečajih) ter razredni učiteljici Mateja Jakoš Vasle in Ani Gale (na desetih natečajih).

Na likovnih natečajih je bila največkrat nagrajena učenka Ajda Osojnik, ki je prejela 14 nagrad od leta 2013 do leta 2020 (od 2. do 9. razreda). Lana Brugger je prejela sedem nagrad (od 1. do 3. razreda oz. 2017–2019). Na tretjem mestu po številu nagrad je Pina Pavliha s šestimi nagradami (od 2. do 5. razreda oz. 2015–2017).

Mednarodni likovni natečaj Otroci pomagajo otrokom – Moja rdečekrižarska zgodba se je zaključil z odprtjem razstave na OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Izmed 508 prispelih risb so izbrali 30 najboljših, izmed teh pa je šest učencev dobilo glavno nagrado – vikend paket za celo družino na Debelem rtiču. Med glavnimi nagrajenci je bila tudi naša učenka Ajda Osojnik (4. a). Na sliki z mentorico Bredo Podbevšek, marca 2015.

MOJ SLAMNIK
(Petra Gotar, 6. b, marca 2018)

Že od nekdanj
to bogastvo je Domžal,
ki še v Ameriko
je odpotoval.

Začetek je pri pšenici,
ko jo fant odnesel je k ženici.
Ko ta je kito naredila,
jo še skupaj je sešila.

Moj pa prav poseben je,
saj dedkov je.
Že pred leti mi ga je podaril
in na mojo malo glavico posadil.

TO SEM JAZ

(Blažka Jurca, 6. b, januarja 2018)

Ne vem, kako naj ti povem, kdo sem.
Sem preprosto to, kar sem.

Zelo rada se s teboj do ušes smejim.
Priznam, če kdo joka in trpi, se dušim.
Vesela sem, če te lahko razveselim.
Ko si žalosten, te stisnem, ne zamižim.

Ne boš me srečal za lažno instagram pojavo.
Lahko pa greš z mano športat v naravo.
Ne boš me videl s šminko napacano,
saj ne skrivam se za neko lažno predstavo.

Ne potrebujem lajkov, da bi bil lepši moj svet.
Facebook ni nekaj, za kar bi hotela znoret.
Ne rabim v lažnih svetovih igrice živeti.
Zunaj je preveč lepih stvari za doživeti.

Lahko sem ti všeč, takšna kot sem.
To sem jaz in ni mi treba ugajat vsem.

SLAMNIK

(Blažka Jurca, 7. b, decembra 2018)

Imajo ga vse gospe nališpane,
ki si želijo biti še lepe nadvse.
Imajo ga tudi vse gospodične,
saj vedo, da z njimi so mične.

Imajo ga vsi prijetni gospodje,
saj so z njim bolj židane volje.
Imajo ga tudi vsi nabriti fantiči,
ki si ne želijo postati fičfiriči.

Vsak v Domžalah ga pozna in ima,
saj to je pri nas obvezna oprema.
Poda se na vsako postavo in opravo,
ter takoj naredi bolj zapeljivo pojavo.

Vas zanima, o čem zdaj govorimo?
Kaj je to, za kar pri nas vsi živimo?
Seveda, to so prelepi slamniki naši.
Obiščite nas in so lahko tudi vaši.

TO JE MOJ PODPIS

(Blažka Jurca, 9. b, maja 2021)

Tu je odtis mojih rok,
to je moj podpis, da sem tu.
Tu je zapis vsakega prsta,
to je dokaz, da tukaj živim.

Lahko ga najdeš na oknu,
Lahko ga najdeš na steni.
Lahko ga najdeš na papirju.
Lahko ga najdeš na ogledalu.

Nekega dne, ko bom odrasla
in ne bo več mojih odtisov,
če boš pogrešal moje odtise,
iskal dokaz, da sem bila tu.

Morda ga še najdeš na oknu,
morda ga še najdeš na steni.
morda ga še najdeš na papirju.
morda ga še najdeš na ogledalu.

Če ga ne najdeš, naj te ne skrbi,
ozri se v srce in najdi ga tu.
To je odtis, ki se nikoli ne izbriše
saj ostane zapisan za vedno tu.

Na literarnih natečajih je bila najbolj uspešna Blažka Jurca, ki je osvojila sedem nagrad v obdobju od 6. do 8. razreda (2018–2020). Na drugem in tretjem mestu pa sta bili Pija Burger in Petra Gotar s štirimi nagradami v obdobju od 6. do 8. razreda (Pija v obdobju 2017–2020, Petra pa eno leto za njo).

»Vse moje upanje in pričakovanje za boljši jutri mi je pomagalo, da sem preživel težke čase. Dočakal sem pomlad in ne bi mogel biti bolj srečen. Vem, da bo sčasoma spet prišla zima in z njo težki časi, vendar vem, da bo po vsaki zimi, pa naj bo še tako težka, spet prišla pomlad ...«

(Pija Burger, 8. b, junija 2019, odlomek iz nagrajene slikanice *Mravljinčkovo upanje*.)

LEPOTE MOJE OBČINE

(Luka Ručigaj, 7. b, marca 2019)

Je kraj, kjer reka valovi,
je kraj, kjer v skalovju bela roža zacveti,
je kraj, kjer lepi ptič pod obokom neba zacvrči.

Duša moja ob lepoti tvoji vzvalovi,
domovina moja in moj kraj – to si ti.

Vse to Stvarnik ustvaril je za nas,
da čudili bi se vsaki čas.

Tam potok bistri žubori,
na veji zeleni spet drobna ptička žgoli.

Čarobna lepota je v gozdu doma,
skriva se tudi v kraljestvu gora.

Oko zazre se v širo polje,
kjer zlato žito v klasje gre.

Le kdo ni ponosen na bisere te,
kjer sivih očakov odsev nosi morje.

Cerkvic nešteto po gričkih stoji,
njih milo zvonjenje po vetru nosi med nas,
kot hvalnico večno in za ves čas.

Lepota Domžal je v mojem srcu doma,
Ponosen sem, ko domžalska zastava vihra.

HAIKU

Kličoš na pomoč?
Ne toči solz brez mene.
Sem prostovoljec.

(Nagrajeni haiku je napisala Sonja Einfalt, 8. a,
aprila 2022)

PONOSNA SEM, DA SEM SLOVENKA

(Petra Gotar, 7. b, marca 2019)

Bila sem že v Parizu,
Eiffelov stolp, Mona Lisa
in povsod, kar je blizu ...
še Egipt in mesto Giza.

Povsod bilo mi je všeč,
še vojak držal je meč rdeč.
A nikjer ni bilo tako lepo,
da rekla bi – to je to.

Le ena je moja domovina
in ko si želim, tam vedno je tišina.

Gore, hribi in doline
in najlepše rastline.

Zato ponosna sem, da sem Slovenka
in nobena tej besedi ni sopomenka.

Tu za vedno bom ostala
in se s prijatelji smejala.

KAKO POMEMBNA JE VODA?

(Lana Fidler, 8. c, aprila 2019)

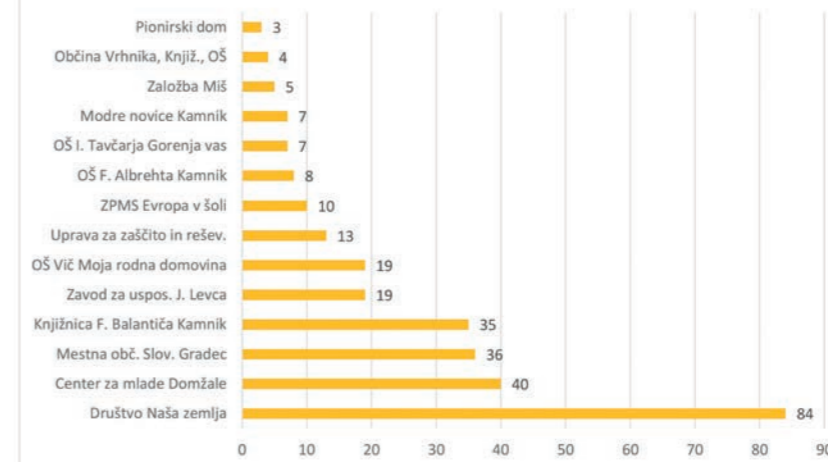
Voda omogoča nam življenje,
ki je zanimivo kot njeno žuborenje.
Z njo smo povezani od rojstva do smrti,
tako kot so z njo oblitni morski rti.

Lahko smo srečni, da jo imamo,
da življenje sploh poznamo.
In če vode slučajno zmanjka,
to za človeštvo bo neznanka.

Reke, jezera, slapovi,
morja, ribniki, valovi
skrbijo za obstoj sveta,
saj voda nam svobodo da.

Če vode več ne bi bilo,
vse bi nam »po vodi šlo«.
Zato je ne onesnažujmo,
temveč jo skrbno varujmo.

Število nagrajencev na natečajih, na katerih so bili naši učenci v obdobju 2013-2021 nagrajeni vsaj trikrat (po organizatorjih)

Število sodelujočih učencev na likovnih in literarnih natečajih je bilo ponekod omejeno na največ enega ali dva s cele šole, drugod pa neomejeno. To se odraža tudi v številu nagrajencev. Zgornji grafikon prikazuje število nagrajencev na natečajih, na katerih smo bili nagrajeni najmanj trikrat.

Največ priznanj smo prejeli na natečajih *Društva Naša zemlja* (skupaj 84). V nadaljevanju bomo predstavili natečaje, na katerih smo bili nagrajeni največkrat.

Na likovnih in literarnih natečajih Društva Naša Zemlja sodelujemo vsako leto, učenci pa so do sedaj prejeli 61 priznanj za likovne izdelke in 23 priznanj za literarna dela. Naši učenci so ustvarjali in bili nagrajeni na natečajih z naslednjimi naslovi: *Moja rodna domovina*, *Srečanja ob vodnjakih in studencih* (2015), *Moja domovina*, *Gozdovi – les, naravno bogastvo in prihodnost moje domovine* (2016), *Moja domovina – poznam tvojo kulturno dediščino?* (2017), *Moja občina – ali te poznam?* (2019), *Moja domovina – svoboden kot ptica* (2020), *Moja domovina – pridelam in jem domače* (2021) in *Hodim po naši rodni zemlji* (2022).

Na likovnih in literarnih natečajih Centra za mlade Domžale so bili naši učenci nagrajeni sedemkrat, prejeli pa so 30 nagrad za likovna in 10 za literarna dela. Sodelovali so na naslednjih natečajih: *Zemlja me hrani* (2015), *Stročnice v deželi pravljic* (2016), *Gre popotnik v novi svet* (2017), *Grem na kul-turo* (2018), *Voda je svoboda* (2019), *Človek izziva, narava odriva* (2020), *Objem, dotik, poljub* (2021) in *Sem/bom/bil mlad* (2022).

Na natečaju Centra za mlade Domžale »Grem na kul-turo« so bile med nagrajenci tudi Taja Rebernik, 3. c, Tenea Ilič in Tia Kolenc, 3. a, na sliki z mentorico Bredo Podbevšek, Domžale, maja 2018.

Petkrat so bili učenci nagrajeni tudi na natečajih Mestne občine Slovenj Gradec, ki je razpisovala natečaje za izvirno otroško likovno in literarno delo ter fotografijo (od 2013 do 2017). Skupaj so naši učenci prejeli 36 nagrad in priznanj.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik že vrsto let razpisuje likovni natečaj *Jenkret je biv* - podobe Križnikovih pravljic, na katerem učenci ustvarjajo na temo pravljic, ki jih je zapisal zbiratelj slovenske slovstvene folklorne, Gašper Križnik. Na tem natečaju so bili učenci nagrajeni petkrat (2014, 2015, 2018, 2019 in 2021), nagrajenih pa je bilo 35 učencev.

Na likovnih natečajih *Igraj se z mano*, ki jih je razpisal Zavod za usposabljanje Janeza Levca iz Ljubljane, so bili učenci nagrajeni petkrat – skupaj so osvojili 19 nagrad in priznanj (2013, 2014, 2016, 2018 in 2019).

Na literarnih natečajih Območnega združenja veteranov vojne za Slovenije na OŠ Vič iz Ljubljane so naši učenci osvojili 21 nagrad. Nagrajeni so bili na literarnih natečajih: *Moja rodna domovina* (2014), *Jaz in Slovenija čez 25 let* (2017), *Kjer hiša mojega stoji očeta* (2018, 2019, 2020), *Pod svobodnim soncem* (2021) in *Slovenska plemenitost in dobrodelnost v luči domoljubja* (2022).

Na likovnih in literarnih natečajih *Naravne in druge nesreče*, ki jih je organizirala Uprava RS za zaščito in reševanje so bili učenci nagrajeni sedemkrat, osvojili pa so 13 nagrad. Naslovi natečajev so bili: *Naravne in druge nesreče – potres* (2013), *Voda! Kaj storiti, da nesreče ne bo* (2014), *Delujemo preventivno* (2016), *Pozor, nevarne snovi!* (2017), *Neurje* (2019) in *Bolje pripravljen kot poplavljen* (2020), *Požarna varnost in prosti čas* (2021, 2022).

STREHE SLOVENIJE

(Nika Planinšek, 7. b, marca 2019)

Ko tujec pride na Kras, v prelepo vas ...
Tam vidi hiše, ki so s kamni prekrte,
pod zemljo pa prelepe jame so skrite.

Pojdimo na Gorenjsko ...
V gore, kjer koče so s skodlami prekrte,
v njih pa pozimi krave so skrite.

Pa je na drugem koncu še Prekmurje,
kjer ni niti sledu burje.
Tu hiše so s slamo prekrte,
da so lahko vse luknje na strehi sproti zakrite.

Pa nazaj v osrčje Slovenije, v Ljubljano.
Tu je vsaka streha z opeko prekrita,
v vsaki hiši pa visoka gospoda je skrita.

KJER HIŠA MOJEGA STOJI OČETA

(Ajda Osojnik, 7. a, januarja 2018)

Kjer hiša mojega stoji očeta ...
Tam je vedno lepo in toplo.
A kaj, če tako ne bi bilo?

Bi otroci namesto, da bi veselo tekali,
doma žalostno vekali
in zdolgočaseno zehali?
Bi slovenščina sploh še obstajala
ali se pogubno zamajala?

Ko se je razglaševal plebiscit,
nam je zastajal dih.
Potem pa naša življenja
polna so bila veselja.
Tisti trenutki bili so srečni
in mislili smo, da bodo večni.

A ni minilo nekaj dni,
ko osamosvojitvena vojna se zgodi.
Trajala je le deset dni.
K naši sreči smo napad odbili
in si našo zemljo ohranili.

Slovenija samostojna je postala
in vsi si želimo, da bi taka ostala.
Je mirna dežela srečnih ljudi,
ki lepo se jim godi.

Tinkara Mobar, 2. c, je na natečaju Raziskujemo morski svet prejela zlato priznanje; njena mentorica je bila Breda Podbevšek, junija 2019.

Zveza prijateljev mladine Slovenije organizira likovni natečaj *Evropa v šoli*, na katerem so bili naši učenci nagrajeni trikrat (2017, 2018 in 2019), osvojili pa so deset nagrad. Naslovi natečajev so bili: *Svet, v katerem želim živeti* (nagrajeni leta 2017: Marko Kosanović, 2. a, Zara Podgoršek, 4. c, Pina Pavliha, 5. c, in Andraž Močnik, 4. b), *Dediščina okoli nas: Kjer preteklost sreča prihodnost* (nagrajeni leta 2018: Matjaž Girandon, Žiga Ručigaj, Tijan Jagušić, Bor Sluga, 4. b in Marcel Pavlin, 5. b) in *Snemimo roza-modra očala: Ustvarjamo družbo enakih možnosti in priložnosti za dekleta in fante* (nagrajen 2019: Julijan Otolani Crait, 4. b).

Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas in Rdeči križ sta razpisovala likovno-literarne natečaje *Otroci pomagajo otrokom*, na katerih so bili naši učenci nagrajeni petkrat. Šest nagrad so dobili za likovne izdelke, eno pa za literarno delo. Naslovi natečajev so bili: *Moja rdečkrižarska zgodba* (2014 – nagrajena Ajda Osojnik, 3. a), *Udejanjamo naša načela* (2015 – nagrajeni Ajda Osojnik, 4. a, in Špela Cotman, 4. c), *Povsod in za vsakogar. Že 150 let.* (2016 – nagrajena Ajda Osojnik, 5. a), *Ker mi je mar. Povsod in za vsakogar.* (2017 – nagrajena Bor Skok, 4. b, in Tibor Remškar, 8. b) in *Nasmeh, ker mi je mar. Povsod in za vsakogar.* (2018 – nagrajena Taja Rebernik, 3. c).

Na likovnih natečajih, ki jih je razpisal spletni portal Modre novice Kamnik, so bili naši učenci nagrajeni trikrat, skupaj pa so prejeli sedem nagrad. Naslovi likovnih natečajev so bili: *Svet je moder* (2016 – nagrajen Ažbe Zobec, 1. a, Ajda Drnovšek in Livia Pavlič, 1. b), *Moja želja je ...* (2018 – nagrajeni Tinkara Mohar, 1. c, in Zoja Čolić, 1. d) in *Hiša mojega mesta* (2019 – nagrajena Lučka Lenarčič, 1. c in Tijan Geci, 4. a).

Občina Vrhnika (Osnovna šola, Knjižnica, Zavod za kulturo in Glasbena šola) je razpisala literarne natečaje *Rima raja*, na katerih sodelujemo od leta 2016/2017, za svoje literarne prispevke pa so učenci prejeli štiri nagrade. Leta 2017 je bila nagrajena Ana Siard (7. c), leta 2018 Blažka Jurca (6. b) in Zala Ivanovič Loparec (7. b), leta 2021 pa Brina Eržen (7. b).

Na nacionalnem natečaju Evropa v šoli v šolskem letu 2016/2017 so učenci ustvarjali na temo Svet, v katerem želim živeti. Na sliki raper Boštjan Nipič – Nipke z našimi nagrajenci: (z leve) Pina Pavliha (5. c), Zara Podgoršek (4. c), Marko Kosanović (2. a) in Andraž Močnik (poleg njega brat Jure, 4. b), maja 2017.

Učenka Špela Cotman, 5. c, je osvojila tretjo nagrado na likovnem natečaju Otroci pomagajo otrokom. Nagrajena risba je bila nagrajena izmed 699 prispelih likovnih del. Na sliki z mentorico Bredo Podbevšek, OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, marca 2016.

Gaber Jerman, Ajda Osojnik, Metod Glušič in učiteljica Mateja Jakoš Vasle so se udeležili 3. Križnikovega pravljичnega festivala Jenkret je biv ... v Motniku. Na likovnem natečaju je Gaber je zasedel tretje mesto z izdelkom Trije kmetje, med dvajset najboljših pa sta se uvrstili tudi umetnji Ajde in Metoda, junija 2014.

RDEČA SREČA

(Ana Siard, 7. c, januarja 2017)

Vedno, ko te vidim,
ko mimo tebe hitim.
zmeraj me pogledaš,
da zaradi tebe – zardim.

Vsakič, ko mi kaj rečeš,
vedno, ko mimo tečeš,
zmeraj po tebi hrepenim,
zaradi tebe – zardim.

Vsakič, ko me pozdraviš,
vsakič čutim to.
Vedno me omamiš,
moja lica rdeča so.

Zadnje čase pa me spremlja sreča,
saj so tudi tvoja lica rdeča.

Skupaj se smejiva,
se rdečici prepustiva.

./.../ »Ni namreč čas ta, ki določa nove začetke.
Nove začetke zaznamuje naša lastna dejavnost
– kako smo razmišljali prej in kako kasneje. Novi
začetki so naše spremenjene misli, mogoče nove
osebe in novi faktorji, s katerimi nas bo v vsakem
obdobju okupiralo življenje. Čas ne pogojuje
ničesar od tega. Mi smo tisti, ki se odločamo. ./.../
Zato nagovarjam vse, ki ste trenutno v svojem
»prej« ... Optimizem je ključ. Ironija je naslednja:
Ljudje včasih mislimo, da je vsega konec. In
temu lahko rečemo kar novi začetki.«

Neja Brank, 9. b, januarja 2018,
odlomka iz razmišljanja *Novi začetki*.

Ana Siard, 7. c, je na podelitvi nagrad za natečaj *Rima raja* prebrala svojo pesem *Rdeča sreča*, Vrhnika, maja 2017 (foto: Gašper Tominc, novinar in urednik, *Naš časopis*).

Na literarnem natečaju Založbe Miš (*Bralnice pod slamnikom*) je za svoje razmišljanje o invalidnosti nagrado dobila Pija Burger iz 6. b (mentorica Alenka Brovč), za strip na temo *Bolečina odraščanja* pa Jure Močnik iz 4. b (mentor Ivan Mitrevski), na sliki Pija Burger, mentorica Alenka Brovč, voditelj prireditve Boštjan Gorenc Pižama in Jure Močnik, Domžale, maja 2017.

Učenca Jure Močnik in Oskar Pogačar, 6. b, sta z izvirno zgodbo in fantastično stripovsko podobo na natečaju *Safe.si* 2019 premagala konkurenco 65 stripov in osvojila prvo nagrado, z mentorico Alenko Brovč, junija 2019.

Na literarnih natečajih *Bralnice pod slamnikom* Založbe Miš so učenci osvojili štiri nagrade. Leta 2017 je bila nagrajena Pija Burger (6. b), leta 2018 Neja Brank (9. b), leta 2019 pa Blažka Jurca (7. b) in Lucija Strajnar Ravnjak (7. b).

Tudi na literarnem natečaju *Bodi pisateljica*, ki ga vsako leto razpiše Pionirski dom – Center za kulturo mladih, smo bili nagrajeni od leta 2016/2017 dalje. Leta 2017 je bila nagrajena Nina Brugger (7. a), leta 2019 Blažka Jurca (7. b), leta 2021 pa Rachel Laura Lovšin (8. a).

Učenci so bili trikrat nagrajeni na mednarodnem likovnem in literarnem natečaju OŠ Frana Albrehta Kamnik: *Pogled* (2018 – Gaja Kobetič je osvojila 1. mesto), *Dom* (2019 – nagrajena Ela Kušar, 9. c) in *Zmaga* (2020 – nagrajeni Nika Stanič, 6. a, Jure Močnik, 7. b, Alja Gabrovec, Maja Korošec, Lena Oberwalder Zupanc, Gaja Aplinc Jamšek, 9. a).

Po dvakrat so bili učenci nagrajeni na naslednjih natečajih:

- likovni natečaj *Zimske radosti* v organizaciji Zavoda za šport in rekreacijo (2016 in 2019, skupaj 43 nagrajenih učencev);
- likovni natečaj *Petarde? Ne, hvala!* Društva za zaščito živali Ljubljana (2015 – Neli Auda, 1. c, in Alja Gabrovec, 4. a; 2017 – Eva Korošec, 4. a);
- likovni natečaj *Raziskujemo senzoriko* – Vrtec Zarja Kamnik (2017 – Ažbe Zobec, 2. a; 2019 – Lučka Lenarčič, 1. c, in Tadej Treven, 2. a);
- literarni natečaj slovenske Karitas (sodelujemo od leta 2017/2018): *Za zdravje in dobre odnose* (2020 – Pija Burger, 9. b) in *Moja poteza* (2021 – Rachel Laura Lovšin, 8. a);
- literarni natečaj *Safe.si* (Točka ozaveščanja o varni rabi interneta in mobilnih naprav za otroke, najstnike, starše in učitelje): v letih 2018 in 2019 je bilo nagrajenih osem učencev. Leta 2018 je bil naslov natečaja *Obnašanje in komuniciranje na spletu – lepo je, če si na spletu prijazen!*, leta 2019 pa *Kritična uporaba interneta – ne verjemi vsemu, kar najdeš na spletu!*

./.../ »Prijatelj se ob spominu na dopust nasmehne in prikima. Oba imata solze v očeh. Misel na nekaj lepega ju odvrne od krute realnosti. Slišita le še padanje bomb. Stisk rok postane močnejši. Okoli njihju nastane kaos. Glasno je, nemirno. Pesek, zemlja, šotori. To vse je v zraku. Temno je. Tudi njihju je zagrnila tema. Bila sta skupaj. Vedno.«

Rachel Lovšin, 8. a, februar 2021,
odlomke iz zgodbe *Drugačno življenje*.

Gaja Kobetič, 9. a, je na mednarodnem natečaju z naslovom *Pogled* za svoj literarni izdelek prejela prvo nagrado, na sliki z mentorico Jano Stančič, Kamnik, novembra 2019.

Na natečaju *Safe.si* leta 2018 so naše šestošolke osvojile prvo nagrado. Avtorice stripov so bile: Blažka Jurca, Taja Vejnovič, Nika Planinšek, Petra Gotar, Vita Žerak Novak in Lucija Strajnar Ravnjak, na sliki z mentorico Alenko Brovč, junija 2018.

Poleg tega smo sodelovali še na številnih drugih natečajih, ki so bili organizirani samo enkrat. Med njimi naj izpostavimo le nekatere:

- literarni natečaj *Otroci sveta* Zavoda za kulturo besed in odnosov Ti in jaz (2013 – Nina Pavlič Hren, 8. b);
- literarni natečaj o prihodnosti Evrope z naslovom *Moji predlogi za rešitev finančne krize v Evropski uniji*, projekt *MingIEU*, v organizaciji MIZKŠ, ZRSŠ, CPI, CEMEPIUS, Evropskega parlamenta in Informacijske pisarne v Sloveniji (2013 – Teja Šabec, 9. b, je bila za svojo razpravo nagrajena z ekskurzijo v Strasbourg);
- likovni natečaj *Vodni detektiv – Voda in energija*, ICRO (2014 – Gaber Jerman, Maja Korošec, Ajda Osojnik in Jan Simončič, vsi 3. a);
- likovni natečaj *Postani donavski umetnik* v organizaciji Ministrstva za okolje in prostor (2015 – Pina Pavliha, 2. c, Aleksander Kosanović, 3. a, Pija Juhart, Maja Korenjak Mihelič, Lia Lenarčič, Kaja Zajc in Petra Žavbi, 3. c, so dobili posebno priznanje za estetsko izvedbo);
- likovni natečaj *Sem to res jaz?* v organizaciji Knjižnice Domžale (2015 – Elez Rastoder, Jon Jensterle, Miša Jovanov, Urša Aleksandra Bergant, 2. a; Neli Bandelj, Matej Klopčič, Manca Kos in Tita Majhenič, 3. a);
- literarni natečaj *Različnost ni ovira za razvoj naših zmožnosti* v organizaciji YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa (2016 – Tjaša Stražišar, 6. c); literarni natečaj *Ob dnevu človekovih pravic* v organizaciji Društva za Združene narode za Slovenijo (2016 – Klara Ravnjak Strajnar, 8. b);
- literarni natečaj *A se štekaš* Univerze na Primorskem, Inštitut Andrej Marušič (2018 – Džemil Nadžak, 7. c in Boni Auda, 8. a);
- natečaj *Odpadne vode*, Blejski vodni festival in Ministrstvo za okolje in prostor (1. nagrada: Enja Grad, Trisha Robnik in Tina Topič, 8. b.; 3. mesto: Miha Prajs, 7. a, Staš Ortar, 8. c);
- literarni in likovni natečaj *Triglav moj dom* v organizaciji OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica (2018, nagrajena so bila 4 likovna dela – Miha Urankar, 3. a, Gaber Jerman, Jan Simončič, Ajda Osojnik, 8. a; in 4 literarna dela – Nik Prusnik, 8. b, Gašper Lavrič, Nika Sedlak, 8. c, in Katarina Mušič, 9. c);
- likovni natečaj *Život uz rijeku Savu* Osnovne šole Trnjaska, Zagreb (2019 – nagrajena sta bila Lučka Jeraj in Pan Lajovic, 3. c);
- likovni natečaj *Raziskujemo morski svet* je ob svoji 50-letnici razpisala Morska biološka postaja Piran Nacionalnega inštituta za biologijo (2019 – nagrajena sta bila Tadej Treven, 2. a, in Tinkara Mohar, 2. c);
- mednarodni natečaj je *Na krilih metulja in laboda – »Auf Schmetterlings- und Schwanenflügeln«*, mednarodni natečaj za najboljšo otroško in mladinsko knjigo mestne občine Schwanenstadt v Gornji Avstriji/Internationaler Kinder- und Jugendbuchwettbewerb der Stadtgemeinde Schwanenstadt (2019, na 17. mednarodnem literarnem natečaju v Schwanenstadt v Gornji Avstriji »Zaklad je tam, kjer so prijatelji« – nagrajena je bila Pija Burger, 8. b, za slikanico *Mravljinčkovo upanje*);
- mednarodni otroški likovni natečaj »Hear the Innermost Words of Nature« v organizaciji Panevezio Gamtos Mokykla, Litva (2020 – nagrajena je bila Miša Jovanov, 7. c);
- literarni natečaj *Župančičeva frulica* Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj (2020 – nagrajen je bil Aljaž Zorc, 7. b);
- likovni natečaj ob prazniku Občine Domžale *Naša občina v barvah*, Galerija Domžale (2021 – nagrajeni: Neža Rozman, Tinkara Gerčar, 3. c, Jure Močnik, Max Martinuč, 8. b, Brina Korošec, 8. c in Mark Milosavljevič Saunig, 8. d);

- likovni natečaj *Pozabljena reka*, ki ga je v okviru projekta *Tokovi prihodnosti* razpisal Zavod za ihtiološke in ekološke raziskave REVIVO iz Doba (2022 – nagrajeni sta bili Eva Razpet, 7. c, in Maša Strmole, 8. b, za posamično delo ter Tijan Jagušić in Mark Kristjan Borić, 8. b, za skupinsko delo). Nagrajenci so bili povabljeni na petdnevno mednarodno Erasmus+ Zeleno konferenco za mlade, ki bo konec septembra 2022 v Avstriji (v bližini mesta Tamsweg). Tam se bodo družili z mladimi iz cele Evrope, raziskovali naravo in se ukvarjali z okoljskimi izzivi, saj je namen konference spodbujati okolju bolj prijazno prihodnost. Eva Razpet je bila izbrana tudi za ambasadorko skupine iz Slovenije. Nagrajena dela z natečaja so bila od 26. maja do 9. junija 2022 razstavljena v Galeriji Domžale. Razstava z naslovom *Iz spomina Kamniške Bistrice in svetovni dan rib selivk* je bila namenjena predstavitvi izgleda Kamniške Bistrice pred dobrimi 100 leti in danes. Mentorici učencem, sodelujočim na natečaju *Pozabljena reka*, sta bili Danica Volčini in Katarina Škofic.

Mark Kristjan Borić in Tijan Jagušić pred nagrajenim likovnim izdelkom, Galerija Domžale, 26. maja 2022.

Na Blejskem vodnem festivalu so Enja Grad, Tina Topič in Trisha Robnik prejele prvo nagrado za video prispevek na natečaju *Odpadne vode*, na sliki z gostom, hrvaškim igralcem in režiserjem Radom Šerbedžijo, Bled, junija 2017 (foto: Sabina Topič).

Na mednarodnem likovnem natečaju *Život uz rijeku Savu* je sodelovalo 250 učencev iz štirih držav. Pan Lajovic (3. c) je prejel nagrado in priznanje za najboljšo likovno delo, ki je nastalo pod mentorstvom Mateje Jakoš Vasle. Pobjavljeno je bilo tudi likovno delo Lučke Jeraj (3. c). Likovni izdelki učencev so bili razstavljeni v Muzeju Zagreb, maja 2019.

MEDNARODNO TEKMOVANJE V PISANJU ESEJA V ANGLEŠČINI

Darinka Šmit Bahčič

Devetošolka Nika Kobetič je na mednarodnem tekmovanju v pisanju eseja z naslovom »*Mladi iz jugovzhodne Evrope za blaginjo regije*« navdušila s tretjim mestom. Tekmovanje je potekalo v okviru 20. obletnice Procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi (SEECP), ki je bil ustanovljen leta 1996 v Sofiji na srečanju ministrov za zunanje zadeve iz regije. Cilj tekmovanja je bil približati poglede mladih na prihodnji razvoj regije z vidika procesov evropske integracije in sodelovanja med državami Jugovzhodne Evrope. Tekmovanje je organiziral bolgarski parlament, ki je po rotacijskem sistemu takrat predsedoval Parlamentarni skupščini Procesu sodelovanja v Jugovzhodni Evropi (PS SEECP), ob dejavni podpori nacionalnih parlamentov. K tekmovanju so bili povabljeni mladi iz vseh držav jugovzhodne Evrope v starosti do 29 let. Nika Kobetič je s svojimi pronicljivimi idejami, kritičnim razmišljanjem in odličnim znanjem tujega jezika prepričala mednarodno žirijo v sestavi parlamentarcev, ki delujejo na področju mladinskih dejavnosti, izobraževanja in kulture, vidnejših javnih osebnosti, oblikovalcev mnenj, univerzitetnih profesorjev, novinarjev in predstavnikov nevladnih organizacij.

Zmagovalcem je bila nagrada podeljena na posebni slovesnosti, ki je bila 10. junija 2016 v času letnega zasedanja PS SEECP v Sofiji. Slovesnost je potekala v plenarni dvorani Narodnega sobranja Republike Bolgarije, kjer ji je nagrado podelila Tsetska Tsacheva, predsednica Narodnega sobranja Republike Bolgarije.

Nagrajenki so ob uspehu čestitali tudi takratni predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, dr. Milan Brglez, podpredsednik Parlamentarne skupščine Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, Roberto Batelli in poslanec DZ, Branko Zorman; Sofija, junija 2016.

Devetošolka Nika Kobetič na slovesnosti za govorniškimi pultom na 20. jubilejnem zasedanju Parlamentarne skupščine Procesu sodelovanja v Jugovzhodni Evropi (PS SEECP) v Sofiji, 10. junija 2016.

Nika Kobetič je prejela nagrado za tretje mesto v pisanju eseja z naslovom Mladi iz jugovzhodne Evrope za blaginjo regije, na sliki z mentorico Darinko Šmit Bahčič, junija 2016.

KVIZ MALE SIVE CELICE

Ana Kovač

Kviz *Male sive celice* preverja znanje in veščine sedmošolcev, osmošolcev in devetošolcev. V šolskem letu 2021/2022 sta se pod mentorstvom Ane Kovač v kvizu preizkusili dve ekipi OŠ Rodica. Prvo ekipo so zastopala dekleta: Leila Kaše (7. c), Anamarija Mušič (8. a) in Zala Korošec (9. c), v drugi ekipi pa so se preizkusili fantje: Luka Stančič (7. c), Arian Pohlen (8. c) in Nil Gorjanc (9. b). Na tekmovanju je sodelovalo rekordno število ekip (278) iz cele Slovenije. Na regijskem tekmovanju Ljubljana-okolica sta se obe ekipi odrezali odlično. Fantje so se, glede na točke, uvrstili na 1. mesto, dekleta pa na 6. mesto. Zaradi pravila, da lahko tekmovanje nadaljuje le ena ekipa iste šole, ne glede na število točk drugih šol, so se naprej uvrstili le fantje. Na ustnem delu so nato premagali ekipo OŠ Janka Modra iz Dola pri Ljubljani.

Ekipa OŠ Rodica (Arian, Nil, Luka) in navijači v četrtfinalni oddaji Male sive celice na RTV Slovenija aprila 2022. Desno: z voditeljem kviza Rokom Škrlepom, februarja 2022.

Zmaga jim je prinesla uvrstitev med najboljših 32 ekip v Sloveniji in prvi nastop v televizijski oddaji. Žreb je določil njihovo nasprotno ekipo – OŠ Bogojina. S končnim rezultatom 50 : 44 so se Luka, Arian in Nil veselili zmage in uvrstitve v nadaljevanje tekmovanja. V osmini finala so se fantje pomerili

z dekleti iz OŠ Naklo. V zanimivi pustni oddaji so se naši mušketirji s končnim rezultatom 64 : 60 ponovno veselili zmage in uvrstitve med najboljših osem v državi.

V tretjem nastopu na televiziji RTV Slovenija so naši fantje zamenjali barve majic in se kot vijoličasti pomerili z ekipo iz OŠ Mežica. Napeto je bilo vse do konca, za razgretost pa so poskrbeli tudi navijači v studiu. Za našo ekipo je navijalo trideset naših učencev od 6. do 9. razreda.

Kljub glasnemu navijanju in doseženemu visokemu številu točk pa so Luka, Arian in Nil z rezultatom 77 : 87 vendarle morali priznati premoč ekipi iz OŠ Mežica, ki so bili tudi končni zmagovalci kviza. Ne glede na poraz v četrtfinalu so fantje prejeli nagrado – enoletni dostop do učnih gradiv na spletnem portalu OpenProf. Za zaključek sezone so nas povabili še v posebno The best off oddajo, v kateri so se vsi četrtfinalisti pomešali med seboj in tekmovali na bolj sproščen način. Fantje so spoznali nove prijatelje, se veliko novega naučili in se ob tem še zabavali. Za res dober uspeh jim še enkrat čestitamo.

KULTURNI UTRIP ŠOLE

UMETNOST IN KULTURA: SKUPAJ USTVARJAMO ŠOLSKO KULTURO

Sabina Burkeljca

Na Osnovni šoli Rodica v zadnjih dveh desetletjih, posebej v zadnjem desetletju, dajemo pomemben poudarek kulturi in umetnosti, saj verjamemo, da ustvarjalnost in lastno izražanje spodbujata in prebujata talente ter pomagata otrokom tudi kasneje v njihovem življenju.

Pomanjkanje kulture smo močno občutili v času epidemije covid-19, ko so se čez noč zaprle kulturne ustanove in je kar naenkrat zazevala praznina. Šole so bile zaprte – pouka v živo ni bilo. Mnoge kulturne dejavnosti so se od marca 2020 selile na splet, kar pa absolutno ni enako kot poprejšnja doživetja v živo, ki smo jih imeli za preveč samoumevna. Načrtno gojenje kulture prinaša dobre »kulturne pridelke«, le-ti pa so seme in upanje za bodoče generacije. Kulturni dogodki in osebna doživetja so edinstven prostor svobode v človekovi duši. Vesela sem, da kultura spet živi v živo – interakcija med ustvarjalci in »odjemalci« je odnosna, odnos pa je lahko občuten le v živo. Seveda pa je potrebno učence učiti doživljati kulturo in umetnost.

Osnovna šola Rodica je za obdobje 2021–2025 ponovno prejela naziv kulturna šola, kar je izkazala z raznolikimi in kvalitetnimi dejavnostmi v zadnjem

desetletju – za to so zagotovo zaslužni mentorji in učitelji. Učence spodbujamo k izražanju na likovnem, literarnem, gledališkem, glasbenem, etnološkem področju – k ustvarjanju in sodelovanju na eni strani, na drugi pa jih učimo bontona ter spoštovanja prireditve in predstav, ki jih soustvarjajo njihovi vrstniki in profesionalni ustvarjalci. Na kulturnih dneh od 1. do 9. razreda obiskujemo kulturne ustanove širom Slovenije, ki ponujajo raznolik in pester ter sodoben kulturni program, ta jih postopoma oblikuje v posameznike, ki bodo kulturo nosili s seboj, če bodo želeli.

Zavedam se, da vseh kulturnih dejavnosti, ki so se v zadnjem desetletju na šoli odvijale, v tem prispevku ne moremo (p)opisati – marsikaj boste našli potresenega po celotnem zborniku – kulturne dejavnosti so vedno preplet in sodelovanje več ljudi z raznolikimi znanji in izkušnjami. Kultura živi z nami, nas podpira v vsakdanu in je dostikrat tudi pribežališče in pomoč, kadar življenje pred nas postavlja ovire in probleme, saj ima katarzično in podporno moč.

Priznanje Osnovni šoli Rodica za kulturno šolo do leta 2025.

Srečanje s pisateljico Cvetko Sokolov v jarški šoli – Bralnice pod slamnikom, maja 2013.

Večji del kulturnih prireditev je dobro utečenih in jih izvajamo vsako leto: dnevi evropske kulturne dediščine, komemoracije v Jaršah in na Viru ob spominu na mrtve ob 1. novembru, božično-novoletni sejem ter srečanja s starši, novoletni koncert, proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti in slovenskem kulturnem prazniku, v aprilu praznujemo dva pomembna praznika; 2. april – mednarodni dan knjig za otroke ter 23. april – svetovni dan knjig: srečanja s pisatelji, pesniki, ustvarjalci, srečanja otroških in mladinskih zborov, pomladni koncert pevskega zbora, dobrodelne prireditve šolskega sklada, likovni ekstempore, druženje pod lipami, zaključek pouka za devetošolce, dan državnosti ter zaključek pouka za vse učence šole in zagotovo še marsikaj. Posebej omenjam še številna srečanja s pisatelji, pesniki, ilustratorji ter drugimi knjižnimi ustvarjalci – tako slovenskimi kot tujimi (npr. John Boyne, Guus Kuijer).

Vrhunsko kvaliteto predstavljajo šolski pevski zbori ter likovna dejavnost na šoli.

Vsako leto spomladi smo na šoli v okviru *Bralnic pod slamnikom* gostili knjižnega ustvarjalca (Slavka Pregla, Gajo Kos, Ano Duša, Natašo Konc Lorenzutti, Sebastijana Preglja, Cvetko Sokolov, Ivana Mitrevskega, Mašo Ogrizek ...).

V spomladanskem času smo z različnimi oddelki in skupinami izvajali *Noč knjige v šoli/knjižnici* (učenci so imeli delavnice z gostom, brali knjige in prespali v šoli).

Na šoli izhaja tudi šolsko glasilo *Utrip Rodice* (prej *Rodica je špica*).

S peštrim izborom kulturnih dejavnosti smo se ponovno prijavi na razpis za »kulturno šolo 2021« in priznanje prejeli. Zopet smo dokazali, da večina kulturnih področij presega merila za izbor: učitelji in mentorji smo se veliko izobraževali na različnih kulturnih področjih, dosegali priznanja na tekmovanjih (zlato priznanje otroškega pevskega zbora v Zagorju, glasbena olimpijada), nagrade in priznanja na literarnih in likovnih natečajih, kvalitetne in raznolike prireditve ob slovenskih državnih praznikih, tematsko zaokrožene razstave v šolski avli in še bi lahko naštevali.

AVTORSKE PREDSTAVE »KUL KULTURE«

Sabina Burkeljca, Draga Jeretina Anžin

Na šoli vsako leto pripravimo in izvedemo tri obvezne proslave. Ena izmed teh proslav je v celoti avtorska – mentorici napiševa lastno dramsko besedilo, ki ga s priložnostno gledališko skupino KUL KULTURA postavimo na šolski (e-)oder v decembru ob dnevu samostojnosti in enotnosti ali pa ob slovenskem kulturnem prazniku.

Pri procesu ustvarjanja predstav je ključnega pomena oblikovanje skupine, ki išče navdih za strukturiranje likov, situacij, odnosov. Sodelujejo pri ustvarjalnem procesu preoblikovanja dramske predloge v gledališko uprizoritev. Zelo pomembno je razvijanje skupinske dinamike, temelječe na zaupanju, povezanosti in soodvisnosti.

Na šoli smo leta 2014 počastili slovenski kulturni praznik z recitalom pesmi Srečka Kosovela ob 110-letnici njegovega rojstva – MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ.

Moja pesem je moj obraz, recital Kosovelovih pesmi, februarja 2014.

Recital ob 110-letnici rojstva Srečka Kosovela, februarja 2014.

KUL KULTURNIKI v gledališki akciji, februarja 2018.

V letu 2015 smo počastili slovenski kulturni praznik z ekipo recitatorjev, pevcev in instrumentalistov. Rdeča nit je bila poezija na ulici od Prešerna pa vse do Rozmana Roze. Ob podelitvi Prešernove nagrade je Prešernov nagrajenec, pesnik Andrej Brvar, izrekel naslednje besede:

»Ste že kdaj pomislili, da ste se, vpeti v to nevidno mrežo sklenjenih rok, posredno rokovali z vsemi ljudmi na svetu, ne glede na barvo kože, versko pripadnost ali politično prepričanje?«

Kultura je združevanje različnih v skupno(st).

Učenke in učenci so zaigrali avtorsko igro *Zgodbe iz popotne malhe* (2016), v kateri smo našli otroške izštevance, uganke, ljudske pesmi ter zgodbe o Adamu Ravbarju z gradu Krumperk, o kamniški Veroniki z Malega gradu v Kamniku, kralju Matjažu izpod Pece ter druge. Preplet slovenskega ljudskega bogastva je ustvaril dobre temelje za praznovanje rojstnega dne naše države.

Vse predstave skupine KUL KULTURA je scensko in likovno osmislila Katarina Škofic.

7. februarja 2018 smo na šoli izvedli lastno gledališko igro z naslovom »KUL kultura« – z njo smo se poklonili 100-letnici Levstikovega Martina Krpana, 100. obletnici smrti Ivana Cankarja ter 500-letnici protestantizma, z začetnikom tiskane besede – Primožem Trubarjem. Vsi učenci šole so ob predstavi prejeli gledališke liste, v katerih so našli informacije o igri, gledališki bonton, gledališko izrazje ter delno besedilo predstave, s čimer smo se celostno lotili opismenjevanja za obisk kulturnih predstav v okviru gledališke pedagogike.

Dramska umetnost KUL KULTURE je živela tudi med epidemijo. V času zaprtja šol sva zaradi epidemije covid-19 naredili scenarij ter pripravili učence in učenke za izvedbo dveh e-predstav ob kulturnem prazniku 8. februarja. V letu 2021 je bila predstava EDINOST, SREČA, SPRAVA ≠ DALJAVA.

Predstava KUL kultura, februarja 2018.

Predstava Išče te sreča, um ti je dan ob 200-letnici smrti Valentina Vodnika, decembra 2019.

Recital pesmi Od Prešernove 3 do Rozmanove 8, februarja 2015.

Igra »Zgodbe iz popotne malhe«, decembra 2016.

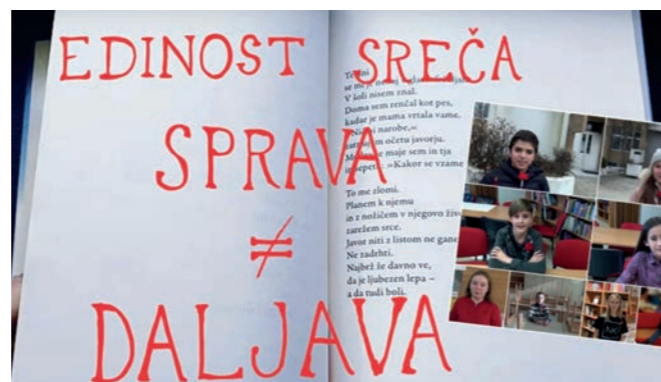
Recital »Prešeren Prešeren«, februarja 2016.

Recital ob slovenskem kulturnem prazniku je bil času primerno postavljen na e-oder. Času primerno je bil tudi angažiran – z namenom, da učence in učenke ozaveščamo o tem, da je kultura neobhodno potrebna in pomembna za (so)bitvanje, za (so)čutenje in za spreminjanje na bolje. Rdeča nit recitala je bila v četrti kitici Prešernove Zdravljice in besedah: EDINOST, SREČA, SPRAVA ≠ DALJAVA, pač pa bližina. Kot pravi pesnik Andrej Rozman Roza: »Pogovarjanje je bližina in toplina, / s pogovarjanjem smo družina in skupina. / S pogovarjanjem se človek s človekom prepleta, / s pogovarjanjem smo mreža tudi zunaj interneta.« E-recital je bil v celoti objavljen tudi na spletni strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale – na ta način so lahko občani naše občine počastili praznik in hkrati spoznali ustvarjalnost naših učencev.

Prav tako je v sklopu praznovanja kulturnega praznika 2021 nastala spletna razstava kiparskih del »BRALCI«, pod mentorstvom Katarine Škofic in Viviane Škrabec, ki je bila ravno tako objavljena na šolski spletni strani in na strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. Kipi, ki berejo, so nastali v okviru likovne naloge za osmi razred, *Kip človeške figure*, v oktobru – mesecu branja. Svoje mesto so nekateri bralci najprej našli v naši šolski knjižnici, na policah med knjigami. Ker pa šolska knjižnica poleg bralcev potrebuje tudi knjige, je za vse kipe zmanjkalo prostora. Bralci so tako mirno brali v kabinetu za likovno umetnost in čakali na *Mesec branja* v naslednjem šolskem letu.

Ob kulturnem prazniku 2021 smo jih postavili na podstavke, opremili s sporočili o branju in odnesli na različna mesta po domžalski občini.

V letu 2022 smo ponovno posneli e-recital IMAM SVOJ ZLATI KLJUČEK in ga v celoti posvetili naši vrhunski mladinski pisateljici, pesnici in ustvarjalci – Anji Štefan, ki je v tem letu prejela nagrado Prešernovega sklada. Recital je poklon njenemu ustvarjanju in delu. Pri recitalu so sodelovali in si rdečo nit besed in melodije podajali priložnostna skupina KUL KULTURA ter otroški pevski zbor naše šole. Oba e-recitala je oblikovala Viviana Škrabec.

Spletni recital *Edinost, sreča, sprava ≠ daljava*, februarja 2021.

Prizor z videa *Bralci*, razstava kiparskih del OŠ Rodica, februarja 2021.

Ustvarjanje E-recitala *Imam svoj zlati ključek*, februarja 2022.

E-recital *Imam svoj zlati ključek*, februarja 2022.

PREŠERNOVO ŽIVLJENJE V LJUBLJANI SKOZI OČI MLADIH

Jana Stančič

Ob slovenskem kulturnem prazniku februarja 2020 nam je uspelo narediti prav posebno, drugačno prireditev, v kateri so se prepletali dogajanje v živo in posneti prizori.

Osredotočili smo se na Prešernovo življenje v Ljubljani, in sicer na tiste kraje, ki so odločilno vplivali nanj. Tekst je bil napisan, »igralci« pripravljene, samo še posneti smo morali vse prizore. Z vlakom in vso opremo (ribiška mreža, kamera, kup knjig, plavutke, zvočnik ...) smo se odpravili v Ljubljano ... prvič in še drugič, da smo izpopolnili določene prizore.

Snemanje smo začeli na Vodnikovem trgu, ko je Prešeren zaman iskal svoj licej, nato pa v verzih govoril s svojim učiteljem Vodnikom. Nato nas je pot vodila do Starega trga, kjer sta Povodni mož in Urška odplesala v Ljubljano na Trkajevo pesem *Pleš*, še prej pa jo je Povodni mož ujel v svojo mrežo. Pomemben kraj, ki je močno zaznamoval pesnikovo ljubezensko življenje, je bila tudi trnovska cerkev, v kateri je prvič srečal Julijo. Dogajanje smo predstavili v sodobni čas, in sicer si Julija in Prešeren v cerkvi preko SMS-ov izmenjujeta nekoliko predelane verzice iz pesmi *Je od vesel'ga časa teklo leto*. Nikakor nismo smeli izpustiti velikega prijateljstva s Čopom. Prikazali smo ju ob Ljubljani, ko Čop Prešernu deli svoje nasvete, na koncu pa Prešeren obsedi sam, v hudi žalosti za svojim umrlim prijateljem, ki je utonil v Savi. Tako smo se počasi bližali zadnjim prizorom snemanja. Pod Julijinim oknom na Prešernovem trgu se je »naš Prešeren« najprej zmotil in citiral Shakespeareove verzice, nato pa ji je le s svojimi verzicami izpovedal ljubezen in hkrati spoznal, da nikoli ne bo njegova. Tako v žalosti in negotovosti sname klobuk, ga položi na svoj spomenik in odide ... Kam? ... O pomembnih dogodkih so vmes s terena

poročali učenci – novinarji. Tako se je zaključilo naše snemanje v Ljubljani.

Nato je bilo treba vse posnete prizore povezati v smiselno celoto. Zopet smo staknili glave in pripravljali vezni tekst. Želeli smo drugačen začetek prireditve. Odločili smo se, da bo en učenec bral tekst, ki opisuje Prešernov obraz, istočasno pa se bo na platnu risala skica prebranega. Dogajanje na odru so popestrili kipi štirih deklet, ki so zelo zaznamovala Prešernovo življenje – Julija Primic, Ana Jelovšek, Zalika Dolenc in Jerica Podboj. Prešeren se je na odru smukal okoli njih in citiral verzice iz pesmi, posvečene posameznemu dekletu. Na platnu pa je pritegoval pozornost gledalcev Prešernov obraz, v katerem so bile slike oseb, o katerih je bilo govora.

Na koncu so sledili še odgovori učencev od 1. do 9. razreda o tem, kaj je zanje poezija, kaj jim pomeni, na kaj se spomnijo ob tem izrazu.

Snemanje prizorov iz *Prešernovega življenja* v Ljubljani, Tevž Kovačič in Marcel Pavlin, na Vodnikovem trgu, januarja 2020.

MLAJŠI OTROŠKI PEVSKI ZBOR

Tjaša Huth

Mlajši otroški pevski zbor je bil ustanovljen v šolskem letu 2017/2018. Vodim ga vzgojiteljica Tjaša Huth. Pri pevskem zboru pojejo učenci od 1. do 4. razreda. Učenci se igrajo glasbeno-didaktične igre, učijo se novih pesmi, jih prepevajo ter igrajo na Orffove inštrumente. V letošnjem šolskem letu šteje nekaj več kot 40 otrok. Sodelujejo na šolskih prireditvah, na proslavah in koncertih.

Mlajši otroški pevski zbor pod vodstvom Tjaše Huth na prireditvi ob materinskem dnevu v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, 25. marca 2019.

Spomladi 2019 so nastopili v Kulturnem domu Franca Bernika na prireditvi ob materinskem dnevu, ki jo je organizirala Župnijska karitas Domžale. Mladi pevci so takrat zapeli pesem o bosih in obutih vrabcih, o tem, kako se meh razpoči, da smeh iz njega skoči, na koncu pa pesem o jezku, ki si je preštel bodice. Pevce je na klavirju spremljala učiteljica Katja Gačnik. Posnetek prireditve je dostopen tudi na YouTubeu pod naslovom *Župnijska Karitas Domžale, Prireditev ob materinskem dnevu, KD Domžale, 25. 3. 2019.*

Koncert mlajšega otroškega pevskega zbora z zborovodkinjo Tjašo Huth, 9. junija 2022 v šolski avli, na klavirju je pevce spremljala Katja Gačnik (foto: Nikolina Križman).

Slika spodaj: mlajši otroški pevski zbor OŠ Rodica na pevski vaji 5. maja 2022.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR

Ema Cerar

Pisati zgodovino zadnjih desetih let o našem zboru je nekaj posebnega. Lahko bi zaneseno rekli, da se je govorica srca prek pesmi prelila v mavrico razpetega loka, ki zaobjema generacije jarških in rodiških učencev ter se prepletla s tistimi, ki v sebi še nosijo sijoče spomine na vrhunsko življenje zborovskega petja na naši šoli.

S pevci smo se preko premnogih vaj kalili v glasbi, medsebojnem sodelovanju, komunikaciji. Da bi harmonije zazvenele v čim večjem sijaju, smo pilili detajle petja, dramskega nastopa in vedno znova: spoštovanja in sodelovanja. Če se je kdaj zgodilo in je zazvenelo tako lepo, da so komu med pevci stekle solze ali pa so ubesedili poseben občutek v svojih prsah, saj so se poklopile prave frekvence, je bilo jasno, da je to to. Ko smo doprinesli h ganotju, radosti in dramilu tistih, ki so nam prisluhnili, pa je občutek postal vrhunski.

Nastopili smo na šolskih koncertih, najrazličnejših prireditvah in sprejemih. Peli smo prijateljem – sosedom z OŠPP Roje. S pesmijo smo obiskali domove za starejše v Domžalah in Trzinu, največkrat so se nas razveselili v Medgeneracijskem centru. V spominu nam je z vso spoštljivostjo ostal obisk oskrbovancev INCE v Mengšu. Zanimiva izkušnja je petje v drugih jeziki; s posebno skrbjo smo zapeli pesmi otrok priseljencev, ki se šolajo na naši šoli in jih prepletli z njihovo materno besedo. Razveseljevali smo goste iz tujine, s katerimi je šola sodelovala v mednarodnih projektih. Nastopili smo skupaj z mladinskim zborom OŠ Mengeš, okoliškimi odraslimi zbori ter Godbo Domžale.

Glasbeni potep po Ljubljani: druženje s poklicnimi glasbeniki, obisk Slovenske filharmonije in Glasbene matice, sprehod po Stari Ljubljani, kjer smo zapeli pesniku Francetu Prešernu in mimoidočim, 7. junija 2019.

Kot bi glasba sama po sebi govorila, da mora v svet, smo se nekajkrat odpravili na tako imenovani pevski potep. V Ljubljani smo prepevali v Slovenski filharmoniji, na Glasbeni matici in nazadnje še Prešernu, njegovi muzi in vsem mimoidočim. Očaral nas je sončni Koper. Z glasbo smo se potepali po zreškem hribovju.

Ob koncu pestre pevske sezone smo se odpravili na potep v Koper, kjer smo bili gostje OŠ Koper. Družili smo se z njihovima otroškima zboroma, nato pa smo se sprehodili po starem mestnem jedru in zaplavali ob mestni plaži, 21. junija 2017.

Intenzivne vaje otroškega pevskega zbora na Debelem rtiču, od 25. do 27. septembra 2020.

Pevci, zborovodkinja in spremljevalke smo 8. in 9. junij 2018 preživeli v idiličnem okolju vasi Gorenje nad Zrečami. Čas smo namenili intenzivnim vajam pred prihajajočim nastopom ob dnevu državnosti, obenem pa je bila to nagrada zboru za odlično uvrstitev na državnem tekmovanju. ČŠOD Gorenje nad Zrečami, junija 2018.

Otroški pevski zbor OŠ Rodica pod vodstvom Eme Cerar je na regijskem tekmovanju pevskega zborov Gorenjske prejel zlato priznanje med otroškimi pevskimi zbori in še dve posebni priznanji: za najboljši pevski zbor tekmovanja in za sestavo sporeda, Gorenja vas pri Škofji Loki, 24. maja 2017.

Pevci in zborovodkinja, ČŠOD Gorenje nad Zrečami, junija 2018.

Posebej pa je pevcem ostal v spominu Debeli rtič, kjer smo se pripravljali na naš zadnji koncert novitet, skladb o veselju. Prav za nas jih je spisal cenjeni skladatelj prof. Tomaž Habe, naš rojak, in nam tako poklonil presežni kozmos nadaljnega poleta. Skladateljevo zaupanje skušamo po najboljših močeh upravičiti. Prav on nam je dal prvotno spodbudo, da smo nekajkrat pristopili pred zahtevne ocenjevalce. Udeležili smo se dveh regijskih in državnega tekmovanja otroških in mladinskih zborov. Če smo prej vadili že skoraj do onemoglosti, smo se na tekmovanjih držali pravila, da pokažemo, kar znamo in smo: ekipa, zavezana petju iz poleta duše. Mogoče je to vzrok, da smo uspeli vedno zasijati v zlatih barvah in si pridobili dodatna posebna priznanja. Globok priklon vsem, ki so nas podpirali! Lepo je, da posledično naši posnetki bogatijo arhiv Radia Slovenije.

Na 50. državnem tekmovanju otroških in mladinskih pevskega zborov je OPZ OŠ Rodica pod vodstvom Eme Cerar prejel zlato priznanje, Zagorje ob Savi, 27. marca 2018.

Če je kdo, ki smo mu v tem prispevku dolžni posebno mesto, je to naš pianist Uroš Pele. Skupaj smo rasli. Ob njegovi neizmerni potrpežljivosti, spoštljivosti in izjemnem čutu za interpretacijo smo si dovolili narediti korake, ki smo jih ubirali. Skupaj z učiteljico Drago Jeretina Anžin, ki nas usmerja in vodi v naših recitalih in dramskih uprizoritvah na koncertnih odrih, sta naša nepogrešljiva člana in sodelavca.

V zaodrju po nastopu na državnem tekmovanju s skladateljem Tomažem Habetom; njegovo pesem Sonce je naš OPZ zapel v netekmovalnem delu. Od leve: Neža Pogačar (altovski zvončki), Klara Matzele, Uroš Pele (klavir), Lučka Jeraj, Ema Cerar, Sonja Einfalt, Svit Mandelj, prof. Tomaž Habe. Zagorje ob Savi, 27. marca 2018.

Po petih letih nas je ponovno obiskal harmonikar Marko Hatlak, 6. junija 2019.

Tradicionalni pomladni koncert. Na sliki združeni zbori: MPZ OŠ Mengeš z zborovodkinjo Natašo Banko, MPZ OŠ Rodica z zborovodkinjo Marijo Pepelnak Arnerič in OPZ OŠ Rodica z zborovodkinjo Emo Cerar na pomladnem koncertu z naslovom V tebi sonce proslavlja svoj rojstni dan, šolska avla, 16. maja 2018.

Odprti za vse, kar je dobra glasba, smo se v teh letih družili z vrhunskih koncertnim harmonikarjem Markom Hatlakom, v Slovenski filharmoniji smo klepetali in zapeli družno z dirigentko Petro Grassi, naša flavtistka je Annemarie Glavič, nekje vmes je nastala tudi šolska instrumentalna skupina, ki ji je priredbe skladb (tudi te so iz držav naših otrok priseljencev) napisala skladateljica Uršula Jašovec. Naš redni-izredni sodelavec je Peter Pogačar.

Ukrepi zadnjih dveh let so zborovsko petje, kljub medicinskemu in psihološkemu vedenju, kako pomembno je za celostno zdravje posameznika in skupnosti, spravili v položaj, ko smo hlatali za kakršnikoli možnostmi preživetja. Da nam je uspelo ubraniti in ohraniti to dragocenost, smo vložili vse srčne moči. Z upanjem, da nam bodo v prihodnje pomagali tudi s tehničnimi možnostmi ustreznega prezračevanja.

Naš zadnji koncert je postal ponovno prvi. 14. junija 2022 je zazvenel ves naš pogum in zanos, naše Vesolje, v koncertni dvorani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. Globok priklon vsem (do)sedanjim pevcem. Vi ste navdih in smisel skupnega ustvarjanja. V čast mi je bilo zapisati te besede, v največjo radost biti z vami!

Otroški pevski zbor OŠ Rodica je pod vodstvom zborovodkinje Eme Cerar na koncertnem recitalu prepeval pesmi iz zbirke skladb Tomaža Habeta, z naslovom Zvezdice, zvezde, sonce, planeti, Kulturni dom Franca Bernika Domžale, 14. junija 2022.

Pia Mandelj v vlogi zvezde Severnice, koncertni recital zbirke skladb Tomaža Habeta, 14. junija 2022. Fotografije s te prireditve so povzete po JSKD Domžale.

Zabvala ustvarjalcem: pianist Uroš Pele, flavtistka Annemarie Glavič, učiteljica Drago Jeretina Anžin, zborovodkinja Ema Cerar, pripovedovalka in avtorica otroških pesmi Anja Štefan, Tai Golob Habe (avtor naslovnice zbirke skladb) in skladatelj Tomaž Habe; v ozadju pevci OPZ OŠ Rodica, 14. junija 2022.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

Marija Pepelnak Arnerič, Katja Gačnik

Mladinski pevski zbor (MPZ) OŠ Rodica je do aprila 2018 vodila učiteljica Marija Pepelnak Arnerič, od takrat dalje pa ga vodim učiteljica glasbene umetnosti, Katja Gačnik. Število mladih pevcev v njem se je spreminjalo, v zadnjih letih jih je povprečno 25.

MPZ na pevskih tekmovanjih ni sodeloval, je pa vsako leto nastopil na reviji šolskih pevskih zborov, ob sodelovanju različnih instrumentalistov pa smo pripravili tudi novoletni koncert. V juniju 2017 se je izvedel enkratni dogodek *Flashmob*, ki se je odvijal v šoli med odmorom. Poleg tega pevci MPZ sodelujejo na komemoracijah ob spominu na preminule. Izjema je bilo obdobje epidemije leta 2020 in 2021, ko je namesto njih sodeloval oddelek 5. d.

MPZ sodeluje tudi na proslavah ob državnih praznikih, npr. ob dnevu samostojnosti in enotnosti, ob Prešernovem prazniku, na zaključni proslavi ob dnevu državnosti ter ob obisku visokih gostov na šoli.

Mladinski pevski zbor OŠ Rodica z zborovodkinjo Katjo Gačnik na komemoraciji na Viru, 26. oktobra 2018.

Združena mladinski in otroški pevski zbor OŠ Rodica z zborovodkinjo Marijo Pepelnak Arnerič na božično-novoletnem koncertu, 15. decembra 2016.

V letu 2019, 2020 in 2022 smo izvedli tudi »glasbeni sleepover«. To je pevski vikend, ko imajo pevci mladinskega pevskega zbora intenzivne pevske vaje in v šoli tudi prespijo. Ogledajo si glasbene filme, zraven jedo pice, zabavajo se ob karaokah, plesu in košarki ter se igrajo različne igrice. Pevci spijo v mali telovadnici. Po njihovem poročanju je spanje v šoli strašljivo, vendar zelo vznemirljivo – zato je še težje zaspati. Zjutraj jih pričaka dober zajtrk. Pevski vikend je vedno uspešen, saj se veliko naučimo in družimo.

Cilj petja v pevskem zboru ni samo petje pesmi, ampak tudi spoznavanje drugih ljudi, sklepanje prijateljev, skupna doživetja, nastopi ... Zato je vedno prijetno in zabavno.

Članice MPZ, ki so se udeležile »sleepoverja«, marca 2019.

MPZ OŠ Rodica z instrumentalisti na koncertu šolskih pevskih zborov, z naslovom V tebi proslavlja sonce svoj rojstni dan, 16. maja 2018.

Od aprila 2018 do danes je MPZ nastopal na naslednjih koncertih:

- 16. maja 2018, šolska avla: letni koncert *V tebi sonce proslavlja svoj rojstni dan*,
- 18. decembra 2018, šolska avla: božično-novoletni koncert,
- 9. aprila 2019, šolska avla: letni koncert *Glasba v filmu* (počastitev praznika Občine Domžale, 19. aprila),
- 17. decembra 2019, šolska avla: božično-novoletni koncert *Vesolje* (ob 50. obletnici pristanka na luni),
- v letih 2020 in 2021 so bili letni in božično-novoletni koncerti zaradi ukrepov za omejevanje epidemije covid-19 odpovedani,
- 19. marca 2022, pred glavnim vhodom v OŠ Rodica: letni koncert *Bodi zvezda*,
- 20. aprila 2022, Češminov park: *Spoznajmo se, praznujmo skupaj* – nastop ob proslavitvi 70. obletnice Občine Domžale,
- 31. maja 2022, Poletno gledališče Studenec: *Zborovski BUM* – skupinsko petje otroških in mladinskih zborov.

MPZ OŠ Rodica z zborovodkinjo Katjo Gačnik na tradicionalnem prednovoletnem koncertu šolskih zborov z naslovom Želje za leto 2020 smo poslali v vesolje!, 17. decembra 2019.

Člani MPZ, ki so se udeležili letošnjega »sleepoverja«, aprila 2022.

UTRIP RODICE – GLASILO OŠ RODICA

Jana Stančič

V šolskem letu 2017/2018 se je na izbirni predmet šolsko novinarstvo prijavilo kar 24 učencev in to je bila odlična priložnost za obnovitev tradicije izdavanja šolskega glasila. Poimenovali smo ga UTRIP RODICE in že pet let vanj popisujemo večino dogajanja v šoli in izven nje ter vključujemo še veliko drugih zanimivih vsebin. Šolsko glasilo je vsako leto izšlo na začetku junija, razen leta 2020, ko smo morali izdajo zaradi karantene preložiti na september. Za tehnično oblikovanje glasila, ki zahteva ogromno domišljije in truda, skrbi Martin Mah, naslovnice in zadnje strani glasila oblikujeta Katarina Škofic in Martin Mah, nad celotnim dogajanjem pa bdim urednica Jana Stančič.

UTRIP RODICE 2017/2018

Znašli smo se pred novim izzivom – izdati šolsko glasilo, ki ne bo vsebovalo le literarnih izdelkov, temveč bo zajelo še druge, pestre vsebine, ki bodo vrstnike pritegnile k branju. Skupina novinarjev je bila izredno zagreta za delo, imeli so veliko idej, kako bi popestrili strani šolskega glasila. Med drugim so v članke vključevali vtise učencev, npr. s šol v naravi, med tehničkim dnevom, ko so izdelovali izdelke za sejem itd. Z anketo so učence povprašali po najljubši hrani in na koncu z vodjo prehrane, Meto Maček, sestavili tedenski jedilnik. Sami so se preizkusili v različnih vlogah – kot učitelji, hišniki in čistilke. Obiskali smo tudi televizijsko hišo RTVS, kjer so spoznali delo pravih novinarjev in bili prisotni na snemanju oddaje Infodrom. Vsa ta dogajanja so popisali in strnili vtise v zanimiva besedila. V glasilu niso manjkali niti intervjuji s športnikoma leta (s Tino Topič in z Juretom Žavbijem), z učiteljico Marijo Pepelnak Arnerič ter z bodočo glasbeno zvezdo, Nikom Komacem. Precej strani so zasedli odlični literarni prispevki. Glasilo smo zaključili z lahkotnejšimi vsebinami, horoskopom, kvizom, ugankami in križanko.

Naslovnica druge številke glasila Utrip Rodice in mladi novinarji s šaljivo animacijo. Prva vrsta: Jakob Omahen, Enej Kaše; druga vrsta: Neli Bandelj, Špela Breznik, Tamara Vukajlovič, Tjaša Vukajlovič; tretja vrsta: Matic Semprimožnik, Denis Pavšin, Špela Prajs, Sara Gluhanovič, junija 2019.

UTRIP RODICE 2018/2019

Zopet smo skušali zajeti pestro paleto tem – na športnih straneh so bili izpostavljeni Jan Vide, izredno talentiran košarkar, ter športnici šole, Brina in Živa Markič. Učencem se vedno znova zdi zanimivo поблиže spoznati katerega izmed učiteljev – tokrat so pozornost namenili učiteljici mate- matike, Vanessi Pipan. Pozabili niso niti na predsednico šolske skupnosti, Lauro Osenk, ki je po več letih premora veliko pripomogla k organizaciji in izvedbi šolskega plesa. Marsikdo je v glasilu našel svoj likovni ali literarni prispevek ali se celo zagledal na kateri izmed slik. Novost glasila je bila rubrika o devetošolcih – o izjemni generaciji učencev, ki so v večini s svojim vestnim delom in obnašanjem ter čutom za prijatelje oz. sošolce lahko zgled mlajšim.

UTRIP RODICE 2019/2020

Leto 2020 je bilo nekaj posebnega – navaditi smo se morali na povsem nov način življenja in tudi nov način učenja. Najlepša dva pomladna meseca je bila notranost šole precej drugačna ... pusta, prazna. Učenci so se bili primorani čez noč šolati na daljavo. Ker smo se vrnil v šolske klopi le nekaj tednov pred zaključkom šolskega leta in smo gradiva zbirali do zadnjega dne, smo se odločili, da bomo šolsko glasilo izdali septembra – »za nazaj«, da ga ne bomo vsebinsko in oblikovno okrnili.

Osrednji članek smo posvetili 50. obletnici pristanka na Luni (s tem je sovpadala tudi naslovnica). Popisali smo »ozadje« dveh izrednih šolskih kulturnih predstav, ki sta poželi val navdušenja pri vseh gledalcih. Ker je glasilo izšlo kasneje, smo vanj lahko vključili tudi slike in utrinke z valetе, ki je potekala v šolski telovadnici. Prve strani glasila pa je zavzela šolska himna – novost šolskega leta. Zabeležili smo tudi športne dosežke nogometašev in predstavili športnika šole (Jon Švigelj in Maša Ručigaj), ki si, glede na dosežke, vsekakor zaslužita ta naziv. Med šolskim letom, predvsem pa med »koronačasom«, so se učenci izkazali kot izredno dobri umetniki, kajti dobili smo ogromno odličnih izdelkov – literarnih, likovnih, tehničnih. Za konec je bilo zadanih nekaj ugankarskih izzivov in drugih zabavnih nalog.

Pestri vsebini je piko na i dala oblikovna dovršenost celotnega glasila. S tem glasilom smo se na natečaju *Jurčičev novinarski vajenec*, ki ga je na rojstni dan pisatelja in časnikarja Josipa Jurčiča razpisala OŠ Stična, uvrstili na 3. mesto.

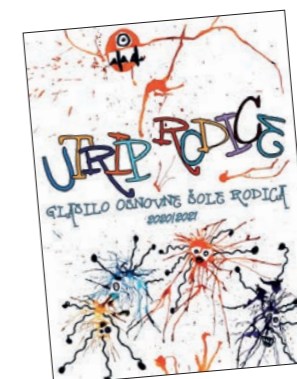

Naslovnica tretje številke šolskega glasila Utrip Rodice.

UTRIP RODICE 2020/2021

Šolsko leto smo začeli z velikim optimizmom, in sicer z željo, da se ne bi ponovila lanskoletna »spomladanska zgodba o karanteni«. Pa se je že kmalu zataknilo ... Še pred jesenskimi počitnicami smo zopet sedeli doma pred ekrani in se šolali na daljavo. Delo novinarjev je bilo precej omejeno. Prireditve so se preselile na splet, božično-novoletni sejem je odpadel, športna tekmovanja so bila odpovedana, jedilnica se je »skrčila« ... a to ni ustavilo nadebudnih novinarjev pri zbiranju in pisanju vseh prispevkov in na koncu leta smo izdali vsebinsko in oblikovno še bolj dovršeno glasilo.

Tokratno številko je povezovala rdeča nit DALEČ STRAN OD PONORELEGA SVETA. Bralce smo popeljali na vesoljsko postajo, ki kroži 400 km nad nami, na Mars, kjer jih je čakalo nagradno dekodiranje sporočila, na popotovanje z Malim princem po novih, neodkritih planetih, v Pacug, v edino ŠVN v tem letu, v čas koliščarjev in Rimljanov, v svet knjižnih junakov, v svet domišljije brez meja ter v svet najljubših filmov.

Naslovnica četrte številke šolskega glasila Utrip Rodice in mladi novinarji; po zaporedju od zgoraj navzdol: Tara Zanoškar Jaskić, Mark Jovanović, Tijan Jagušić in Sonja Einfalt – na svojih sanjskih lokacijah po svetu, junija 2021.

UTRIP RODICE 2021/2022

Tudi letos se trudimo zajeti zanimive vsebine. Strani šolskega glasila bodo polnile olimpijske igre, intervjuji z nekoč učenci OŠ Rodica, danes učitelji na isti šoli, vtisi z raznih dni dejavnosti, šol v naravi, glasbenega *sleepoverja* itd.

Letošnji novinarji so bili prvič vključeni v mednarodni projekt YRE (*Young Reporters for Environment*), kjer so se razdelili v tri skupine. Vsaka skupina je sodelovala z eno izmed turških šol. Učenci so pridobili čudovito izkušnjo, spoznali so vrstnike iz druge države, se z njimi družili preko ZOOM-a in na koncu ustvarili članek oz. fotoreportažo v angleščini na določeno temo – svetlobno onesnaženje, hitra moda in stara drevesa, ujeta v betonu sredi mesta. Vse to bomo seveda vključili tudi v šolsko glasilo.

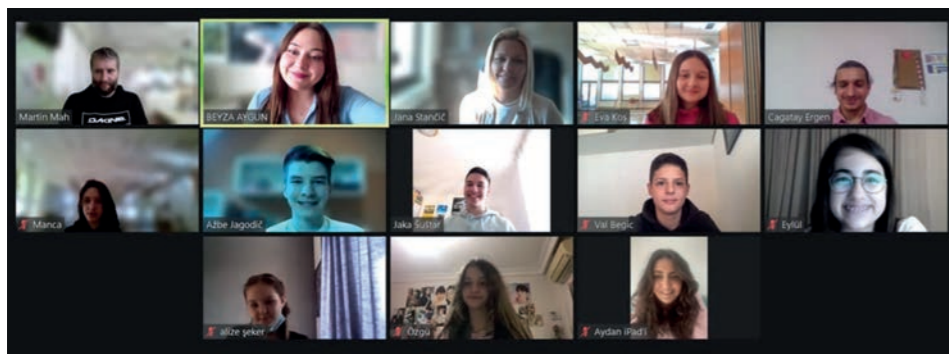
Izdati glasilo ni tako enostavno, vložiti je treba veliko truda, idej, imeti veselje do pisanja in ogromno časa ter potrpežljivosti, da nastane dober izdelek. Bolj se bliža konec šolskega leta, bolj se pospešuje tempo dela novinarjev. Res je, da smo junija zaradi tega precej utrujeni, vendar je ves trud poplačan, ko zagledamo novo številko glasila. Izredno PONOSNI SMO na svoje delo in hvaležni vsem, ki ga cenijo in pokomentirajo.

Novinarska ekipa, ki je pripravljala prvo številko glasila Utrip Rodice. Zadnja vrsta (od leve proti desni): Luka Aškerc Šubic, Marsel Kavčič, Nina Kokelj, Lina Kerep, Zala Ivanović Loparec, Maša Podbevšek, Maja Strušnik, Maja Korošec, Alja Gabrovec, Živa Hrovat; druga vrsta: Luka Vindšnurer, Ajda Osojnik, Sara Peceli, Janja Blaž, Kaja Kumar Narobe, Klara Požarnik, Neli Remšak, Petra Pograjc, Lena Oberwalder Zupanc, Tijana Vukajlovič; prva vrsta: Jaka Potočnik, Jaka Korošec, Ajdin Pajazetovič; manjka: Leja Kralj. Junija 2018.

Obrazi novinarske ekipe, ki je pripravljala tretjo številko glasila Utrip Rodice. 1. vrsta: Eva Gabrovec, Klemen Kajfež, Sebastian Rubio Campos, Anže Cencelj, Lia Brojan, Elmin Džafić, Veron Šmarčian; 2. vrsta: Marcel Pavlin, Matic Remšak, Aljaž Lebeničnik, Rachel Laura Lovšin, Šejla Mušič, Jure Prelovšek in Tevž Kovačič, septembra 2020.

V okviru mednarodnega projekta Young reporters for environment so učenci astronomije (Jaka Šuštar, Ažbe Jagodič, Val Begič) in šolskega novinarstva (Brina Umek, Manca Seničar, Eva Kos) sodelovali z vrstniki iz turške šole İzmir Private Çakabey Middle School na skupno temo svetlobnega onesnaženja. Zoom, aprila 2022.

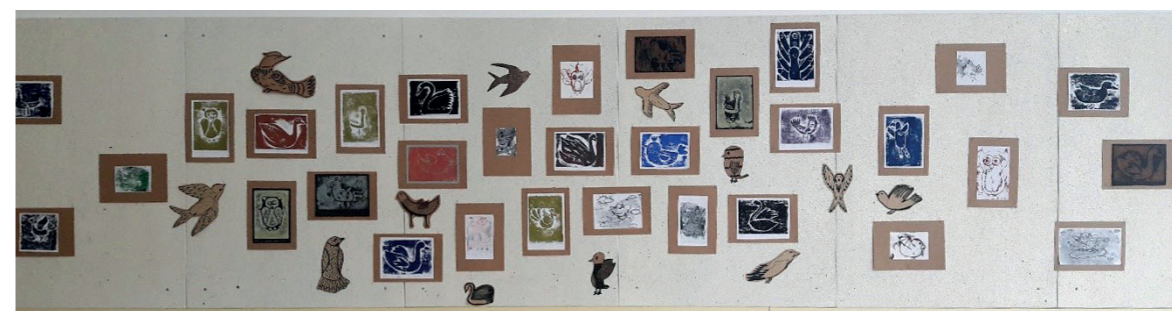
Naslovnica šolskega glasila iz šolskega leta 2021/2022.

ŠOLSKA GALERIJA

Katarina Škofic

Na šoli smo ponosni na naš osrednji razstveni prostor, kjer ob različnih priložnostih nastajajo tematske razstave učencev. V šolskem letu se na razstavnem prostoru v avli zvrsti štiri do šest razstav, na steni nad odrom pogosto nastane tudi scenska postavitve. Vsako leto v aktivu umetnosti določimo okvirne datume, snovalce in tematike razstav. Učenci skupaj s svojimi mentorji snujejo in postavljajo razstave ter soustvarjajo šolsko galerijo in hkrati osmišljajo svojo likovno ustvarjalnost.

Nekaj utrinkov iz šolskih razstav.

Naslov razstave: Ptice, avtorji likovnih izdelkov: učenci 6.–9. razreda, mentorica: Katarina Škofic, marca 2017.

Naslov razstave: Obilje, avtorji likovnih izdelkov: učenci 6.–9. razreda, mentorica: Katarina Škofic, decembra 2017.

Naslov razstave: Portreti in pravljica bitja, avtorji likovnih izdelkov: učenci 6.–9. razreda, mentorica: Katarina Škofic, maja 2018.

Naslov razstave: Živali, avtorji likovnih izdelkov: učenci 6. razreda in učenci, ki obiskujejo likovno snovanje, mentorici: Katarina Škofic in Viviana Škrabec, aprila 2022.

PROJEKTI

Projekte, ki smo jih na šoli izvajali v zadnjem desetletju, lahko razdelimo v tri skupine (puščica pomeni, da projekt še traja):

- **Nacionalne mreže:** Ekošola od (1996) 1998→, Zdrava šola od 1998→, Unesco šola od 2003→.
- **Mednarodni projekti:** Comenius Šolska partnerstva (2012–2014), Erasmus+ KA 2 Stopinje pomladi (2015–2017), eTwinning (2016–2018), Erasmus+ KA1 Pogled čez meje migracij (2017–2019) in Branje ne pozna meja (2016→).
- **Druge projekte** bomo predstavili v dveh delih:
 1. **Zaključeni projekti:** Opolnomočenje za izboljšanje bralne pismenosti (2011–2013), Gibanje mi je v pomoč (2012–2014), Socialni in kulturni kapital (2013–2014), Tandem enakovrednih razrednikov (2014–2017), Spirit (2014–2019), Cajon (2018–2019), Simbioza (2011–2020).
 2. **Aktivni projekti:** Dnevi evropske kulturne dediščine (2011→), Radi pišemo z roko (2017→), Korak k sončku (2018→) in Evropski športni dan (2020→).

EKOŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Andreja Grabar

Program *Ekošola* je mednarodno uveljavljen program celostne okoljske vzgoje in izobraževanja, namenjen spodbujanju in večanju ozaveščenosti o trajnostnem razvoju med učenci skozi njihov vzgojni in izobraževalni program ter skozi aktivno udejstvovanje v lokalni skupnosti in širše. Od leta 1996 je v program vključena tudi Osnovna šola Rodica, ko so učenci pod vodstvom koordinatorke Vilme Vrtačnik Merčun začeli s skrbjo za čisto in zdravo okolje naše šole ter leta 1998 prvič prejeli mednarodno priznanje za okoljevarstveno delovanje – zeleno zastavo. Od takrat še vedno prejemamo zelene zastave, saj vsako leto izvajamo številne projekte in dejavnosti, ki jih koordinatorji (in vodje projektov) vnašajo v *Ekoportal* in *Ekoskladovnico*¹.

Kot koordinatorski duet sta na začetku zadnjega desetletja delovali Rosita Podgorski in Mateja Vidmar (od 2011 do 2013). Ker pa so projekti in aktivnosti postali številčnejši, obširnejši, se je pokazala potreba, da si delo porazdelijo trije koordinatorji in pokrivajo tri starostna področja: prvo triletnje oz. 1. triada (1.–3. razred), drugo triletnje oz. 2. triada (4.–6. razred) in tretje triletnje oz. 3. triada (7.–9. razred). V taki obliki se je vodenje Ekošole pričelo v šolskem letu 2013/2014, ko so bili koordinatorji Ani Gale (1. triada), Bruno Šincek (2. triada) in Mateja Vidmar (3. triada). V šolskem letu 2015/2016 je Ani Gale zamenjala Urška Logar, leta 2019 je Urško nasledila Alenka Petek, v letih 2017/2018 pa je namesto Mateje Vidmar zadnjo triado prevzela Andreja Grabar. Bruna Šincka je v šolskem letu 2021/2022 zamenjala Saša Klemenc.

Projekte in dejavnosti Ekošole ne izvajajo samo koordinatorji, ampak tudi učitelji, ki eko vsebine vključujejo v ure pouka, dneve dejavnosti in dodatne aktivnosti na šoli. V zadnjih desetih letih se je nabralo veliko projektov in dejavnosti, ki smo jih izvajali, v nadaljevanju pa bodo naštet le najodmevnejši in tisti, ki so stalnica na naši šoli.

Stalnica med projekti, ki smo jih izvajali zadnjih deset let, je *Ekokviz*. Pod vodstvom Danice Volčini in Martina Maha so se učenci dvakrat uvrstili na državno tekmovanje, v šolskem letu 2020/2021 pa osvojili sedem šolskih in šest državnih priznanj. Zlata priznanja so prejeli: Jon Grudnik, Lina Sajevec, Arian Pohlen, Rachel Laura Lovšin, Žiga Merela in Tevž Kovačič. V šolskem letu 2021/2022 pa so bili tekmovalci Ekokviza (Petja Pavli, Melani Benček, Manca Pirnat, Luna Debeljak in Jon Grudnik) objavljene v radijsko oddajo *Hudo! Pogovor* v živo je tekel o odnosu mladih do okolja in okoljskih problemov.

Ekokviz ekipa Alm alm, ki so jo sestavljali Ana Lajevec in Taja Majdič iz 8. c ter Luka Šraj iz 6. a, se je v šolskem letu 2015/2016 uvrstila na državno tekmovanje in dosegla 4. mesto.

Poleg Ekokviza učenci vsa leta berejo v okviru Ekobralne značke (projekt *Ekobranje za ekoživljenje*), pojedjo tradicionalni slovenski zajtrk (v šolskem letu 2020/2021 ga zaradi prenove kuhinje nismo izvedli) in skrbijo za eko vrt. Projekt *Šolska vrtilnica* sta v letih 2011–2013 vodili Rosita Podgorski in Mateja Vidmar, nato sta s šolskim letom 2014/2015 urejanje okolice prevzeli Ani Gale (Osnovna šola Rodica) in Draga Jeretina Anžin (dislocirana enota Jarše). Ker je Ani Gale postala učiteljica na dislocirani enoti, je

¹ Spletni orodji, ki sta v uporabi od šolskega leta 2017/2018. *Ekoportal* je spletno orodje dokazovanja delovanja šole v razpisanih projektih in dejavnostih, *Ekoskladovnica* pa je zbirka dobrih okoljskih praks v slovenskih vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

šolski eko vrtiček »na Rodici« tri leta sameval, nato pa je leta 2018 s svojimi učenci na novo zasnovala ekološko visoko gredo Mateja Jakoš Vasle.

Odmevnejša med projekti sta bila tudi *Hrana ni za tjavendan* in *Ne meč'mo hrane stran*, katerih vodja je bil v letih 2015–2021 Bruno Šincek. Že prvo leto sodelovanja v projektu *Hrana ni za tjavendan* je naša šola dosegla 2. mesto za ugotavljanje in preprečevanje vzrokov zavržene hrane. Leta 2017 so učenci posneli kratek prispevek za oddajo *Infodrom* o odgovornem ravnanju s hrano, istega leta pa so s točkovanim vprašalnikom za dotedanje delo na področju problematike zavržene hrane med 41 šolami pristali (spet) na 2. mestu in si prislužili brezplačno predvajanje filma *Just Eat It!* (*Ne meč'mo hrane stran!*).

Učenci urejajo visoko gredo, 2018.

Mentorica Ekovizita, Danica Volčini, z ekipo Glavce, ki so jo sestavljale Lana Fidler in Nika Sedlak iz 7. c ter Maja Požek iz 8.b. V šolskem letu 2017/2018 so se na državnem tekmovanju prebile med šest najboljših.

Mentor Bruno Šincek (levo) z učenci na zaključni prireditvi projekta *Ne meč'mo hrane stran*, kjer so z izpolnjenim vprašalnikom dosegli 2. mesto, 2017.

Ekovrtičkarji pred novonastalo visoko gredo pod vodstvom Mateje Jakoš Vasle, 2018.

Novinca med projekti v šolskem letu 2019/2020 sta *Misija: Zeleni koraki* in *Ne zavrzi oblek, ohrani planet*. Prvi pod vodstvom Saše Klemenc učence spodbuja k uporabi okolju in zdravju prijaznih načinov prevoza, drugi pod vodstvom Andreje Grabar spodbuja k odgovornemu ravnanju z rabljenimi in odsluženi oblačili po načelih: zmanjšaj – ponovno uporabi – recikliraj. K ekološkemu otoku smo dodali rdeč kontejner za rabljena oblačila (Tekstilko), decembra 2021 pa v šolski zbornici organizirali prvo izmenjevalnico oblačil in predmetov za zaposlene.

Izmenjevalnica oblačil in predmetov #1, decembra 2021.

V okviru pouka so se v zadnjih desetih letih izvedli projekti: *Mladi v svetu energije*, *Eko paket*, *Vodni agent – vsaka kapljica šteje*, *Voda povezuje*, *Mladi poročevalci za okolje* in *Živeti s podnebnimi spremembami*, v sklopu OPB pa od leta 2017 poteka interesna dejavnost *Reciklarnica*.

Zelena straža ima na naši šoli že dolgo tradicijo. 19. septembra 2016 je prvič pričela z delom tudi v oddelkih podaljšanega bivanja. Učenci OPB pobirajo smeti po šolskem igrišču in na atletskem stadionu ter jih nato sortirajo v ustrezne zabojnike. Dejavnost za učence ni samo koristna, ampak tudi zabavna. Na sliki ekipa Zelene straže iz OPB 10 (4. a) leta 2016.

Reciklarnica je interesna dejavnost, ki zadnjih pet let v sklopu OPB poteka pod mentorstvom Andreje Grabar. Učenci spoznajo pojem reciklaža, recikliranje, ponovna uporaba ter načine, kako staro uporabiti in ustvariti novo (voščilnice, lepljenke, kuverte, razni drugi izdelki – rože, lutke, maske, nakit, igrače ipd.). Večino izdelkov učenci po razredni razstavi odnesejo domov, nekatere pa so namenili prodaji v času božičnega bazarja.

Poleg Zelenih straž so zadnjih deset let potekale mnoge zbiralne akcije.

Ostale celoletne zbiralne akcije zadnjih deset let potekajo v *Ekokotičku* v šolski avli. Zvrstile pa so se še zbiralna akcija tekstila (2012), šolskih potrebščin (2012 in 2013) ter odsluženih mobilnih telefonov in ostale električne in elektronske opreme (2016).

V zadnjem desetletju se je odvijalo mnogo dnevov dejavnosti, prireditev in natečajev, ki so vključevali vsebine Ekošole in na katerih je sodelovala tudi Osnovna šola Rodica. Omeniti velja *Eko dan* (2011), kjer so učenci na dvajsetih različnih delavnicah v ekološkem duhu oblikovali, izdelovali in barvali različne uporabne izdelke, ki so jih namenili prodaji, zbrana sredstva pa donirali šolskemu skladu. Istega leta smo sodelovali v akciji *Očistimo Slovenijo v enem dnevu*, leta 2012 smo se pridružili čistilni akciji Občine Domžale za Krajevno skupnost Jarše-Rodica in leta 2014 akciji *Očistimo občino Domžale*. V sklopu tehniških dnevov so učenci obnovili nalepke ob stikalih za luči, pritrtili opozorilne etikete na podajalnike za uporabo le ene brisačke za brisanje rok in izdelali koše za papirni material. Vsako leto obeležimo dan Zemlje – učenci razredne stopnje reciklirajo iz odpadne embalaže, presajajo sobne rastline, pripravljajo sadike za visoko gredo, sadijo zelišča, začimbe in dišavnice. Obiskal nas je tudi maskota Grini in poučil o ločevanju odpadkov.

Kot Ekošola smo sodelovali tudi v dveh odmevnih mednarodnih dogodkih.

Leta 2018 se je koordinatorka Andreja Grabar udeležila okrogle mize na Osnovni šoli Domžale, kjer so s tujimi partnerji s Švedske, Poljske in iz Grčije govorili o varovanju okolja in vzgoji za trajnostni razvoj.

Zbiralna akcija papirja in kartona poteka dvakrat letno, izkupiček pa je namenjen šolskemu skladu. Razred in posameznik, ki zbere največ kilogramov, je nagrajen. Na fotografiji je učitelj Bruno Šincek s pomočniki, 2019.

»Zamaškonjam« zbira plastične pokrovičke, odpadne baterije, kartuše in tonerje, 2022.

Ekokotiček, leta 2018.

V juniju 2021 je potekalo eno izmed mnogih vzorčenj mikro in makro plastike mednarodnega projekta Pirati plastike – dajmo, Evropa! Učenci in dijaki v Sloveniji, Nemčiji in na Portugalskem so po skupnem protokolu raziskovali rečne brežine, rezultate in slikovno gradivo pa preko e-portala posredovali znanstvenikom. Del te zgodbe so bili tudi učenci 4. d, ki so pod vodstvom Bruna Šinceka in Andreje Grabar vzorčili mikro in makro plastiko v in ob Kamniški Bistrici.

OSNOVNA ŠOLA RODICA = ZDRAVA ŠOLA

Sonja Koželj Juhant

Rodiška osnovna šola je že od leta 1998 vključena v Slovensko mrežo zdravih šol in s tem članica Evropske mreže zdravih šol, t. i. SHE mreže (Schools for Health in Europe). Usmerjeni smo v zavestno, načrtno in usmerjeno promoviranje zdravja v najširšem smislu. Zdrava šola vključuje dejavnosti, ki se izvajajo za izboljšanje zdravja vseh v šolski skupnosti – najprej naših učencev, posredno tudi njihovih družin, naših učiteljev in vseh zaposlenih na naši šoli, od njih pa do vseh naših sokrajanov, sodržavljanov.

Rodiška *Zdrava šola* že tretje desetletje zelo uspešno, z različnimi dejavnostmi, spodbuja, omogoča in krepi zdravje učencev, učiteljev in staršev na vseh področjih zdravja – telesnem, duševnem, socialnem in okoljskem. Na šoli deluje tim Zdrave šole, ki ga je prvi dve leti koordinirala Milena Vidovič, za tem eno leto Irena Mučibabič, od takrat dalje pa Sonja Koželj Juhant. Tim Zdrave šole ima v letošnjem šolskem letu kar 38 članov. Sestavljajo ga učenci, učitelji, vodstvo šole, starši ter diplomirani medicinski sestri Zdravstvenega doma Domžale. Vsi skupaj iščemo poti, ki razvijajo različne aktivnosti – vse to z namenom ustvariti zdravju naklonjeno šolsko okolje. Te poti niso le projekt, ki navidezno promovira zdravje, pač pa je to pravo bogastvo idej, ki so skupek znanja, izkušenj, navad, prepričanja, vrednot, medsebojnega učenja, sodelovanja in povezovanja.

V štiriindvajsetih letih je naš šolski projekt prerasel v skrbno načrtovan proces dela promocije zdravja in postal del vsakdana. Rezultati minulega dela se zrcalijo v sledih ohranjanja in izboljševanja zdravja naših učencev, učiteljev in staršev. Tim zdrave šole je vsako leto načrtoval naloge, programe in projekte, s katerimi smo poskušali še bolj spodbujati določena področja, povezana z zdravjem. Skupaj smo dajali pobude za reševanje problemov na naši šoli, izmenjali smo si izkušnje in primere

dobrih praks. Uspevalo nam je, ker smo dobro povezovali teorijo s prakso.

V zadnjem desetletju so se načrtovane naloge nanašale na potrebo po zagotavljanju in krepitvi duševnega zdravja, na zdrave prehranjevalne navade, zdrav življenjski slog nasploh, na spodbujanje telesne dejavnosti, izboljševanje ekološke problematike in medgeneracijsko sodelovanje. Izbrali smo vodilne teme, t. i. rdeče niti rodliške zdrave šole, ki jih predstavljam v nadaljevanju.

Koordinatorica Slovenske mreže zdravih šol, Mojca Bevec, je Sonji Koželj Juhant podelila priznanje za izredno uspešno dvajsetletno delovanje rodliške Zdrave šole, Zreče, oktobra 2018.

- V šolskem letu **2011/2012** in **2012/2013** – *Odnos-si: Zmanjševanje neenakosti*
- V šolskem letu **2013/2014** – *Medgeneracijsko sodelovanje*
- V šolskem letu **2014/2015**, **2015/2016**, **2016/2017**, **2017/2018** in **2018/2019** – *Duševno zdravje*
- V šolskem letu **2019/2020** – *Vzgoja in izobraževanje v realnem in digitalnem svetu*
- V šolskem letu **2020/2021** – *Čas za zdravje je čas za nas*
- V šolskem letu **2021/2022** – *Mi vsi za lepši (boljši) jutri*

To leto nam je bilo zdravje zaradi epidemije covid-19 še posebej pomembno.

Rodiška Zdrava šola je vzpostavila smernice za prihodnost s procesom, ki je usposabljal učence za večji nadzor nad življenjem in lastnim zdravjem. Gradili smo samozavest učencev, krepili njihove potenciale ter jih usmerjali v opuščanje nezdravega vedenja. Ponosni smo na naša vodila zadnjih treh desetletij. Le-ta so bila in ostajajo dolgoročno in intenzivno naravnana:

- vzgoja za zdravje je vključevala interakcijo telesnih, duševnih, duhovnih, okoljskih in družbenih vidikov ter poleg zdravstvenih tudi najnovejša spoznanja in veščine na kognitivno vedenjskih, psiholoških, pedagoških, socioloških in komunikoloških področjih;
- vsako leto so se na šoli izvajali programi, ki so zajemali celotno šolo;
- vsebine zdravja imamo vključene v učne načrte, prav tako je za nas pomemben skriti učni načrt (šolski etos, pravila, medsebojni odnosi ...);
- vse moči smo člani tima uprli na spodbujanje k sodelovanju in odprtosti navzven (sodelujemo s starši, zdravstveno službo in drugimi specializiranimi službami, z nevladnimi organizacijami in nenazadnje tudi z našo lokalno skupnostjo).

»Zdravošolci« na delavnici sproščanja Ko telo objame mir. Vodi jo Petra Šuštar, aprila 2022.

»Zdravošolci« se preizkušajo v delavnici Gibam za zdravo srce. Vodi jo Zlatka Gasparič, aprila 2022.

Naši jarški kubarji pripravljajo zdrave jedi po starih kubarskih receptih, maja 2017.

Celo leto smo izvajali vaje prve pomoči. Že vrsto let so člani ekipe: Jaka Šuštar, Ažbe Jagodič, Jure Uštar, Amina Hajdarevič, Špela Gerčar, Martin Lavrič, Žiga Brnot, oktobra 2021.

Petošolci se učijo poslušati sebe in druge brez e-naprav, mala telovadnica, oktobra 2019.

UNESCO ŠOLA – RECEPT ZA UNESCOV SVET

Petra Šuštar

Tudi v tem desetletju je v učilnicah naše šole dišalo po kulturi miru in nenasilja, strpnosti in sodelovanju, sprejemanju drugačnosti, pa po skrbi za osebni razvoj vsakega posameznika, ki je bil oplemeniten s skrbjo za naravno in kulturno dediščino ter začinjen s prijateljskim odnosom do našega planeta. Naša šola, ki je članica UNESCO ASP mreže že od leta 2003, je iskala najrazličnejše, bolj ali manj preizkušene recepte za vnašanje zgoraj naštetih vrednot v šolski vsakdan. Glavne sestavine so bile štiri. Tradicionalne in predpisane. Delorsovi stebri izobraževanja, ki posamezniku in družbi narekujejo nadvse pomembne cilje:

“Učiti se, da bi vedeli.

Učiti se delati.

Naučiti se živeti skupaj.

Učiti se biti.”

Pri dodatnih, manj zavezujočih sestavinah, ki so v srca naših osnovnošolcev neustavljivo sidrala Unescove vrednote, pa smo bili še bolj kreativni in inovativni. Domišljiji, ki je zavela v ustvarjalnost, smo vlivali pogum in krila.

Najbolj ponosni smo na naš nacionalni projekt, *Likovni ektempore*, ki smo ga kar šest let zapored za osnovnošolce in srednješolce slovenskih šol gostili pod krošnjami stoletnih lip in lipovcev v grobeljskem drevoredu, enem izmed treh dragocenih spomenikov, ki so jih naši učenci posvojili v okviru projekta *Dediščina v rokah mladih*. Likovni ektempore, kasneje smo ga preimenovali v *Ustvarjalni drevored*, je med mlade v združevanju sodobnih in tradicionalnih tehnik prinašal okus po estetiki in smislu za lepoto ter ozaveščal o pomenu naravne in kulturne dediščine na osebni in družbeni ravni.

Grobeljski drevored je oživel v pisanih barvah sončnih majskih dni, navdušen, da gosti ustvarjalni vrvež mladih umetnikov, nadarjenih glasbenikov in plesalcev, ki so stopili v čevlje uličnih umetnikov, prav nič manj pa ga ni prevzel vonj po sveže pečenih rogljičkih, ki se je razbohotil iz Kavarnice talentov.

Le kdo bi se lahko uprl nasmehom in vonju po sveže pečenih rogljičkih? Likovni ektempore, grobeljski drevored, maja 2017.

Udeleženci slovenskih Unesco šol v grobeljskem drevoredu, Likovni ektempore, maja 2017.

Likovni izdelek Eme Klemenc z OŠ Frana Saleskega Finžgarja Lesce, maja 2017.

Likovni izdelek Eve Kotnik z OŠ Cirkovce, maja 2017.

Slike kar same govori o tem, kako talentirane umetnike smo gostili v našem grobeljskem drevoredu.

Če je bil Ustvarjalni drevored sestavina, na katero smo bili v preteklem desetletju najbolj ponosni, pa smo svoje UNESCO brbončice razveseljevali še z udeležbo na številnih nacionalnih projektih.

Množično smo se udeleževali UNESCO ASP tekov mladih, na ulice starega Ptuja, ki se je že tradicionalno spreminjal v živahno tekališče, smo se večkrat odpravili z nabito polnimi avtobusi. Med našimi tekači so se pogosto znašli tudi učenci, ki niso bili nadobudni športniki in so, oblečeni v kavbojke, doživeli okus pravega športa, ki s tekmovalnostjo nima nobene zveze, prinaša pa zdravje in dobro počutje. Na Ptuju ni bilo pomembno, ali si bil prvi ali zadnji, štel je sodelovanje, pa smeh sovrstnikov, sklepanje novih prijateljstev in ne, nismo še pozabili, na Ptuju imajo tudi odlični sladoled.

Po šolskih hodnikih je v deževnih aprilskih dneh zavel vonj po knjigah. Ne, niso bile sveže pečene, ampak smo si v okviru projekta *Menjaj branje in sanje* izmenjevali stare, dobro ohranjene, okrasili pa smo jih s posvetili, segajočimi v srce.

Kolaž fotografij, ki zgovorno priča o nepozabnih doživetjih na Ptuju, maja 2017.

Nasmejane »knjigonoše« so knjige s posvetili razdelile med učence, maja 2019.

Lepe misli pa nismo pisali le v knjige, svoje mesto so našle tudi na starih, obrabljenih stolih, ki smo jih v okviru projekta *Moder stol – nekdo misli nate* prebarvali v modro ter nanje s sončno rumeno barvo odtisnili modre misli. Sveže preobraženi stoli so svoj prostor pod soncem našli na najrazličnejših mestih, med drugim tudi na Občini Domžale, kjer so z vonjem prijateljstva in navdiha prijazno zadišali vsem, ki so jih srečali na svoji poti.

Še nekaj sestavin, ki smo jih v zadnjem desetletju preudarno izbirali, je vrednih zapisa. Nacionalni projekti *Večerja*, *UNESCO vrtički*, *Vzgajajmo zelišča* in *Jezikajmo*. Pa pisana druženja Unescovih predstavnikov. Krašenje Unescove novoletne jelke, ki je vrsto let krasila šolski večnamenski prostor. Srčne želje ob novem letu, ki smo jih pošiljali v srca naših upokojenih učiteljev. Sprostitutvene delavnice v objemu miru. In še in še ...

Že iz kuharskih receptov je znano, da skrbno izbrane sestavine in preverjeni recepti niso vedno zagotovilo za uspeh. Predvsem v času epidemije smo tudi mi spoznali, da so nevidne niti nesebične pomoči, prijateljstva in empatije tiste, ki nikoli ne razočarajo in okusne sestavine povežejo v vrhunsko jed. Ko je človek človeku človek in roka, potrebna pomoči, ne ostane hladna in prazna, takrat zares zadiši po svetu, zgrajenem na temeljih Unescovih vrednot.

»Tibetančki« na igrah brez meja v okviru OPB, junija 2016.

Logotip projekta Comenius 2012, ki je nastal na socialni delavnici v okviru projektne srečanja na OŠ Rodica, marca 2013.

Socialna delavnica v okviru projektne srečanja na OŠ Rodica, marca 2013.

COMENIUS – ŠOLSKA PARTNERSTVA

Marko Drobne

Pri dvoletnem mednarodnem projektu *Comenius večstranskih šolskih partnerstev* (2012 – 2014), z naslovom »*Pomisli, preden klikneš*« (Think Before You Click), so sodelovale tri šole: naša šola kot vodilna koordinatorica projekta, osnovna šola Ceip Son Canals iz Palme de Mallorce (Španija) ter javna osnovna šola 75. Yil Ilkogretim Okulu iz mesta Burdur na jugu Turčije. V projektu so sodelovali učitelji, učenci in vodstvo šol.

Projekt je bil namenjen izboljšanju ozaveščanja otrok (in odraslih) o varni in odgovorni rabi interneta. Promocija in zagotavljanje varne uporabe interneta je bila realizirana z različnimi aktivnostmi, primerjalnimi analizami med državami, uporabo delovnih listov in didaktičnih iger, vprašalnikov, delavnic, debat in predavanj. Nastal je e-priročnik o varni rabi interneta v šolskem prostoru.

Pomembna so bila tudi projektna srečanja v vseh sodelujočih državah, kjer so učenci, ki so bivali pri gostujočih družinah, in učitelji spoznali delo v tujih šolskih okoljih ter kulturne značilnosti sodelujočih mest in držav. Hkrati je bila to priložnost za osebni razvoj in širitev obzorij.

Delavnica na projektne srečanju na OŠ Rodica, marca 2013.

Na pohodu po Domžalah v okviru projektne srečanja na OŠ Rodica, marca 2013.

Udeleženci projektne srečanja na obisku Postojnske jame, marca 2013.

ERASMUS+ PROJEKT KA1: POGLED ČEZ MEJE MIGRACIJ

Marko Drobne

Cilj našega dvoletnega projekta *Pogled čez meje migracij* med letoma 2017 in 2019 je bil izboljšanje strategij, metod dela in oblik sodelovanja pri delu z učenci priseljenci iz drugih jezikovnih območij. Poseben poudarek je bil tudi na strategiji dela z učenci begunci. Nove metode dela smo pridobili v okviru dveh strukturiranih izobraževanj v tujini, ki so se jih udeležili naši strokovni delavci, člani ožjega tima projekta, in sicer v Granadi v Španiji in v Pireju (v bližini Aten) v Grčiji.

Ogled šole v Granadi v Španiji v okviru izobraževanja, novembra 2017.

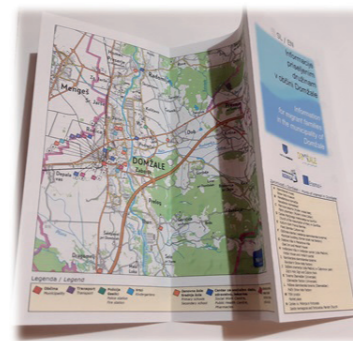
Ustvarili smo *eTwinning* projekt z naslovom *Let us all combine*, katerega namen je bil v izmenjavi gradiv in izkušenj z učitelji drugih evropskih šol pri delu z učenci priseljenci. Z novimi vsebinami in metodami dela smo želeli še utrditi in dopolniti vsebine, ki pripomorejo k nadaljnemu učenju o vrednotah medkulturnega sobivanja v šolskem in širšem okolju. Obogatili smo medkulturne vsebine na šoli – ustvarili smo kotiček z gradivi, priredili šolsko publikacijo za otroke priseljence ter pripravili vzorčne ure z medkulturnimi vsebinami. Pri tem so sodelovali tako učenci kot učitelji.

Učenci 5. a so spoznavali in izdelovali domove različnih kultur, medkulturna delavnica v okviru projekta K1, novembra 2018.

Navezali smo stike z institucijami v lokalni skupnosti (občina, TIC Domžale), ki so nam ponudile pomoč in sodelovanje pri analizi stanja pri delu z učenci priseljenci in njihovimi družinami ter pri pripravi brošure.

V okviru projekta je tako nastal trajen izdelek: zloženko s pomembnimi informacijami in zemljevidom lokacij ustanov, ki lahko pomagajo družinam ob prihodu v občino. Nastala je tudi spletna različica zemljevida. Zloženko smo prevedli oz. objavili v slovenskem zapisu in v prevodu v jezike držav, iz katerih se pojavlja večje število priseljenih v občini. Ponudili smo jo šolam v Občini Domžale in sodelujočim lokalnim ustanovam.

Zloženko z zemljevidom je namenjena priseljenim družinam in vsebuje najpomembnejše informacije o občini Domžale. Zemljevid je dostopen na spletnem naslovu: <http://bit.do/domzENG>. Izdelek je nastal v okviru projekta KA1, aprila 2019.

ERASMUS+ PROJEKT KA2: STOPINJE EVROPE

Ema Cerar

V obdobju 2015-2017 smo bili vključeni v projekt *Stopinje Evrope (Footprints of Europe)*. V okviru tega projekta smo sodelovali s partnerji – šolami s Finske (Keuruu), Nemčije (Jena), Poljske (Lodz), Španije (Palma de Mallorca) in Italije (Giulianova). Teme našega projektne dela so bile: odkrivanje kulture, tradicije, običajev in izročil sodelujočih držav, temeljno naravoslovno raziskovanje in učenje trajnostne skrbi za okolje ter vključevanje učencev, ki potrebujejo dodatno oz. posebno skrb.

Ravnateljica Milena Vidovič, Ema Cerar in Tanja Logar poleg predstavnic s Finske na obisku v Španiji, Palma de Mallorca, septembra 2015.

V projektno sodelovanje je bilo vpletenih veliko oddelkov šole, posamezni učenci, strokovni, tehnični in zunanji sodelavci. Pomembna in dragocena izkušnja so bila mednarodna srečanja, na katerih je z naše šole sodelovalo 27 otrok in 17 sodelavcev.

Temeljni namen našega mednarodnega projektne sodelovanja je bilo skupno učenje mladih za vrednote, ki jim je in bi jim morala ostati z načeli zavezana Evropska skupnost: pravičnosti, varovanja temeljnih človekovih pravic, svoboščin, solidarnosti in enakopravnosti ter varovanja človekovega dostojanstva. V duhu teh vrednot smo dolžni delovati brez časovne omejitve.

Naši učenci v šoli na Poljskem: Živa Žerak Novak, David Marcel Pavlin, Tibor Remskar, Petja Podlipnik in Lana Horvat ter učiteljica gostiteljske šole, Lodz, aprila 2016.

Predstavniki naše šole na Finskem: Irena Jeretina, Martin Cerar, Metka Pečevnik, Ema Cerar in ravnateljica Milena Vidovič. Keuruu, junija 2016.

Predstavitve naših učencev na sklepnem projektne taboru v Nemčiji: Tjaša Kovacik, Rok Ladič, Medina Isaković, Nika Breznik, Neža Pogačar in Gal Zore, Jena, junija 2017.

Inštrumentalna skupina: Tina Jeretina, Eva Korošec, Urban Zgonc, Aleksander Simionov, Klara Matzele in Aleksandra Kokot na obisku partnerske šole v Nemčiji, Jena, marca 2016.

Naša ekipa na obisku v Italiji: Marko Drobne, Ema Cerar, Tina Topič, Gregor Piškur, Klara Einfalt, Nejc Kofol, ravnateljica Milena Vidovič, Katarina Škofic in Petra Šuštar, Giulianova, septembra 2016.

Ravnateljica Milena Vidovič ob gostovanju projektnih gostov na naši šoli, osrednja slovesnost – koncert Stopinje pomladi 2, 22. marca 2017.

Na prireditvi Stopinje pomladi 2 so se predstavili gostje iz vseh držav, na sliki španski učenci, šolska avla, 22. marca 2017.

Učenci in učitelji, gostje s Finske, Poljske, iz Nemčije, Italije in Španije na obisku pri nas, pred jarko šolo, marca 2017.

*e*TWINNING PROJEKT CELEBRATING EUROPEAN ANTHEMS IN *e*TWINNING PROJEKT EN FRANÇAIS SUR *e*TWINNING

Marko Drobne

Projekt *Celebrating European Anthems* (2016/2017), ki je potekal pred in ob Evropskem dnevu jezikov leta 2017, je bil namenjen spoznavanju evropskih himn. Sodelovali so učenci 5. b naše šole in učenci osnovnih šol iz Ukrajine, Romunije, Litve, Srbije, Hrvaške, Moldavije in Poljske. Učenci so posneli himno v maternem jeziku in jo objavili na portalu projekta *eTwinning*.

Ob Evropskem dnevu jezikov pa so poslušali in spoznali druge himne ob posnetkih nastopov učencev ter s tem spoznavali skupne povezovalne elemente besedil in kultur v Evropi.

V *eTwinning* projektu *En français sur eTwinning* (2017/2018) je sodelovalo 17 držav. V projektu so sodelovali naši učenci pri izbirnem predmetu francoščina. Namen projekta je bilo spoznavanje značilnosti držav, njihovih kultur in običajev. Učenci so izdelali različne predstavitve, ki so bile objavljene na portalu *eTwinning* projekta. Hkrati smo si izmenjali gradiva, ki smo jih izdelali pri pouku francoščine o različnih temah (s slikami izdelkov in nalogami za vajo besedišča), in obogatili didaktična gradiva pri pouku.

BRANJE NE POZNA MEJA: MEDNARODNI BRALNI PROJEKT

Sabina Burkeljca, Draga Jeretina Anžin

Šolske knjižnice igrajo pomembno vlogo pri opismenjevanju učencev. Šolski knjižničar teh ciljev ne more doseči sam, zato sodeluje z učitelji. Knjižničarka in učiteljica v petem razredu sodelujeva pri motiviranju učencev za branje leposlovja na različne načine. Predstavlja mednarodni projekt *Branje ne pozna meja*, kjer poleg osnovnih ciljev – motivacije za branje kvalitetne mladinske literature, glasnega branja, utrjevanje branja, skupinskega branja, neformalnega druženja, poustvarjanja po literarni predlogi, vživljanju v junake knjige, poslušanju drug drugega, spodbujanju medsebojne spoštljive komunikacije in deljenju različnih mnenj, razbijanje predsodkov in stereotipov – nadgrajujemo s srečanjem z vrstniki s Hrvaške, deljenjem

mnenj o prebranih knjigah, skupnem druženju in igrah, medsebojnih srečanjih, spoštovanjem in sprejemanjem drugih kultur. Dejavnosti so tesno povezane z osrednjo rdečo nitjo – branjem kvalitetne mladinske knjige v timskem delu knjižničarke in učiteljice.

Bookart, izdelek učencev OŠ Eugena Kvaternika Velika Gorica.

»Mnoge analize so pokazale, da so bralne navade med šolskimi učenci slabe. V osnovni šoli v nižjih razredih učitelji in knjižničarji veliko pozornost namenjajo branju in poslušanju prebranega. Da bi učencem približali lepoto pisane besede in izboljšali njihove bralne kompetence, sodelujejo v raznih projektih za promocijo in spodbujanje branja. Eden takih projektov se je začel leta 2013 med OŠ Budaševo - Topolovac - Gušče in OŠ bratov Polančičev Maribor. Danes je v projektu skoraj 100 šol, cilj projekta pa je promocija branja in razvoj različnih vrst pismenosti. Glasno se berejo prevedena dela avtorjev obeh držav, v skladu z odlokom Evropske organizacije za promocijo branja *EU READ* (ki je leto 2013 razglasila za leto glasnega branja), s čimer se doseže razvoj bralnih navad in veščin.«
(<http://citanjenepoznajegrance.weebly.com/>).

Cilji projekta so:

- promocija in spodbujanje glasnega branja,
- promocija šolske knjižnice,
- razvijanje zavesti o pomembnosti branja na glas,
- razvoj bralnih sposobnosti in veščin,
- razvoj vseh vrst pismenosti,
- promocija hrvaške in slovenske književnosti, jezika, zgodovine in kulture,
- uporaba novih medijev skozi interpretacijo književnega dela,
- bogatenje jezika in razvoj kritičnega mišljenja,
- kreativna in sodelovalna uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije,
- obvladovanje metod raziskovalnega dela,
- učenje veščin in sposobnosti javnega nastopanja,
- promocija evropske identitete.

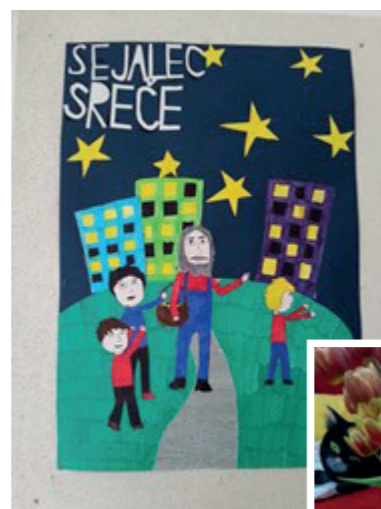
Sam projekt nima posebnih finančnih sredstev, namenjenih izvedbi, predstavitvi in mobilnostim. Sredstva zagotavljajo šola in mentorici. Projekt je prinesel dobro sodelovanje med našo šolo in šolo Eugena Kvaternika iz Velike Gorice, kar nam je vsako leto znova dajalo zagon in željo po vnovičnem sodelovanju.

Učenci naše šole, ki so v šolskem letu 2016/2017 sodelovali v projektu.

2016/2017

To je bilo začetno leto sodelovanja v projektu. Z oddelkom 5. b razreda (z desetimi učenci in učiteljico Drago Jeretina Anžin ter knjižničarko Sabino Burkeljca) smo prebirali knjigo hrvaškega avtorja Božidarja Prosenjaka *Sejalec sreče*, devet učencev 4. b razreda z mentoricama na OŠ Eugena Kvaternika z Velike Gorice na Hrvaškem pa so prebirali knjigo slovenskega avtorja Josipa Vandota – *Kekec nad samotnim breznom* (*Kekec nad samotnim ponorom*). Po branju in ob pogovorih so nastali stripi, plakati, dramatizacije ... V okviru projekta smo izvedli dve mobilnosti v maju 2017, kjer smo se spoznali, družili, izmenjali naše izkušnje ter izvedli kvaliteten zaključni program.

Učenci so izdelali plakat po branju knjige Sejalec sreče, 2017.

Hrvaški pisatelj Božidar Prosenjak je knjižnici naše šole podaril svoja zbrana dela v hrvaščini, 2017.

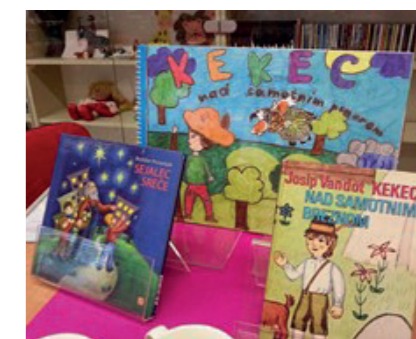

2017/2018

Brali smo knjigo hrvaške avtorice Ivane Brlić Mažuranić *Dogodivščine vajenca Hlapiča*. Na Hrvaškem pa so brali pesniško zbirko *Ciciban* slovenskega avtorja Otona Župančiča. Ob branju smo tematiko knjige povezali z literarnimi, gledališkimi in likovnimi dejavnostmi, pogovori ter ogledom filma. V okviru projekta smo izvedli tudi dve mobilnosti v maju 2018. Prva je bila na naši šoli; v sklopu te mobilnosti smo si ogledali znamenitosti Ljubljane, v avli pa smo imeli zaključno srečanje s kulturnim programom. Druga mobilnost je bila na Hrvaškem – ogledali smo si staro mestno jedro Zagreba in se srečali na njihovi šoli v Veliki Gorici.

Srečanje v Veliki Gorici z učiteljico, znano in nagrajeno hrvaško mladinsko pisateljico Jasminko Tibi Stepanić, maja 2018.

Knjigi, ki smo ju prebirali na obeh straneh meje, v ozadju ročno izdelana knjiga Kekec nad samotnim breznom učencev OŠ Eugena Kvaternika iz Velike Gorice.

Utrinek s privreditve v avli, ki so jo za hrvaške goste pripravili učenci 5. b pod vodstvom učiteljice Drage Jeretina Anžin in knjižničarke Sabine Burkeljca, 11. maja 2018.

V maju 2018 so se naši in hrvaški učenci, vključeni v projekt, srečali dvakrat, 11. maja na naši šoli in 18. maja na OŠ Eugena Kvaternika. Na prvem srečanju so si skupaj ogledali Ljubljano, na sliki na Ljubljanskem gradu, 11. maja 2018.

2018/2019

Tretje leto projekta. Brali smo knjigo hrvaškega avtorja Grigorja Viteza *O Zajcu, ki se je rad smejal*. Na Hrvaškem pa so brali zbirko zgodb *Za lahko noč* Ele Peroci. Ob branju smo tematiko knjige povezali z dejavnostmi, kot so: plakati, ilustracije, pogovori, dramatizacija ter druge dejavnosti. V okviru projekta smo izvedli dve mobilnosti v maju 2019. Prva je bila na naši šoli; v sklopu te mobilnosti smo si ogledali znamenitosti Kamnika in Muzej Zaprice, v knjižnici pa smo imeli zaključno srečanje s kulturnim programom. Druga mobilnost je bila na Hrvaškem – ogledali smo si cvetlični sejem ter Šolski muzej v Zagrebu in se srečali na njihovi šoli, kjer je bil zaključek letnega sodelovanja.

V avgustu 2019 sva se z referatom z naslovom *Knjige? Seveda!* udeležili mednarodne konference o pismenosti v Københavnu na Danskem, kjer sva predstavili najino sodelovanje pri dejavnostih branja, še posebej pri projektu *Branje ne pozna meja*.

Obisk Muzeja Zaprice v Kamniku, maja 2019.

Učenke OŠ Rodica »repajo« na pesem Grigorja Viteza »Zajec«, 2019.

2019/2020

V četrtem letu sodelovanja smo ponovno brali knjigo hrvaškega avtorja Božidarja Prosenjaka *Sejalec sreče* in druga priložnostna krajša besedila. Na Hrvaškem pa so brali znamenito *Muca Copatarica* Ele Peroci. Ob in po branju smo tematiko knjige povezali z različnimi po- in ustvarjalnimi dejavnostmi. Skupaj smo izdelali e-knjigo (dostopna na šolski spletni strani) *Muca Copatarica* v treh jezikih: hrvaškem, slovenskem in angleškem: <https://www.storyjumper.com/book/read/80038115/5e84f2c7b59f0>

V tem letu mobilnosti zaradi varnostnih razmer in epidemije covid-19 nismo izvedli, nadejali smo se, da bo to v naslednjem šolskem letu, a so se naše šole že v jeseni zaprle in se je pouk izvajal le na daljavo, zato v šolskem letu 2020/2021 projekt ni potekal, smo pa bili s šolo na Hrvaškem v času epidemije v stiku, saj nas je skrbelo, kako živijo v teh zahtevnih časih.

Skupno srečanje na naši šoli, maja 2019.

E-knjiga v treh jezikih ("MACA PAPUČARICA" prema priči Ele Peroci) - Free stories online. Create books for kids | StoryJumper, ilustracije so narisali učenci OŠ Velika Gorica.

2021/2022

Letos se v naši šolski knjižnici spet srečujemo v živo. Prebiramo knjigo hrvaške pisateljice Koraljke Milun – *Baton in Roki: kaj vse lahko pade na pamet dečku in psu*. Knjiga je sveže prevedena iz hrvaškega originala (založba Sodobnost International, 2021). Upamo, da se letos v živo srečamo z bralci partnerske šole, česar se zelo veselimo, kajti stiki v živo so vsekakor trajnejši in bolj pristni – prav tako seveda branje, ki nas je in bo povezovalo še naprej.

Učenke pri projektu *Branje ne pozna meja* v šolskem letu 2021/2022.

ZAKLJUČENI PROJEKTI

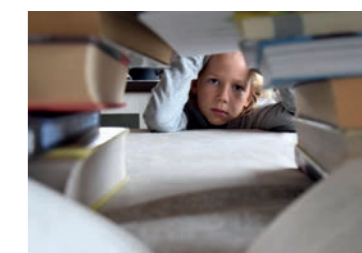
OPOLNOMOČENJE UČENCEV Z IZBOLJŠANJEM BRALNE PISMENOSTI

Kristina Zupančič

Od 1. septembra 2011 do 31. avgusta 2013 je bila naša šola vključena v projekt *Opolnomočenje učencev z izboljšanjem bralne pismenosti in dostopov do znanja*. V projektu je sodelovalo 42 šol. Skupaj smo najprej analizirali stanje šole na področju bralne pismenosti. Glede na analizo stanja si je vsaka šola zadala operativni načrt, v katerem smo individualno načrtovali izboljšave bralne pismenosti glede na potrebe posamezne šole. Glavni cilj naše šole je bilo izboljšanje bralne pismenosti vseh učencev od prvega do devetega razreda. Cilj smo implementirali na vseh področjih našega dela, učitelji so ga vnesli v cilje predmeta, ki ga poučujejo in ga glede na naravo predmeta ustrezno prilagodili. Urili smo bralno tehniko, bralno razumevanje, pisno izražanje, digitalno pismenost in varnost v spletnem okolju. Izvajali smo tudi dodatne dejavnosti, ki so bile v prvi vrsti namenjene izboljšanju motivacije za branje.

V okviru projekta smo se člani projektne skupine strokovno izobraževali na področju šolske kulture, motivacije za branje, bralnih učnih strategij, tehnik branja in pisanja, branja z razumevanjem, učnega jezika in učnega pogovora, nova znanja pa smo prenašali v šolsko prakso.

Projekt je bil zelo obsežen in s strani učiteljev, učencev in staršev dobro sprejet. Skupaj smo si prizadevali, da bi naši učenci postali boljši bralci. Nova znanja in spoznanja smo predstavljali kot primer lastne dobre prakse svojim kolegom v šoli in tudi na različnih strokovnih konferencah zunaj šole.

ZAKLJUČENI PROJEKTI

GIBANJE MI JE V POMOČ

Kristina Zupančič

V šolskih letih 2012/2013 in 2013/2014 je na naš šoli pod okriljem Zavoda Republike Slovenije za šolstvo potekal inovacijski projekt *Gibanje mi je v pomoč*. Cilj projekta je bil s pomočjo gibanja razvijati pozornost in koncentracijo učencev s posebnimi potrebami. Za sodelovanje smo se odločili, ker smo zaznali, da ima vse več učencev težave s pozornostjo in koncentracijo. Težave se v razredu kažejo na najrazličnejše načine, nekateri se v razredu enostavno »odklopijo« in so za učitelja praktično nemoteči, drugi pa so zelo moteči in pogosto motijo pouk z neustreznim vedenjem. Zato smo se odločili, da učence v okviru projekta opolnomočimo z ustreznim znanjem, spretnostmi, veščinami in tehnikami, ki jim bodo v pomoč pri vzdrževanju pozornosti in koncentracije.

V prvem delu projekta smo s pomočjo akcijskega raziskovanja največ časa namenili raziskovanju novih oblik in metod dela, ki so vsebovale gibanje in so pomagale učencem pri vzdrževanju pozornosti in koncentracije. Izbrali smo tudi manjšo skupino

otrok, s katerimi smo izvajali gibalne aktivnosti enkrat na štirinajst dni v sklopu individualne in skupinske pomoči.

V drugem delu projekta smo izbrane gibalne dejavnosti implementirali v delo z učenci s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami v okviru dodatne strokovne pomoči. Evalvacija projekta nam je pokazala, da učencem z motnjo pozornosti in koncentracije gibalne dejavnosti zelo koristijo. Med temi so najkoristnejše dejavnosti: joga, čuječe gibanje in gibalne vaje z baloni.

Gibanje mi je v pomoč, igre z baloni, 2013.

DVIK SOCIALNEGA IN KULTURNEGA KAPITALA

Vilma Vrtačnik Merčun

Socialni kapital (SK) označuje količino in pomembnost socialnih stikov v okolju, v katerem živimo. Odnosi in mreže stikov temeljijo na zaupanju in vzajemnosti, na skupnih vrednotah in normah. Kulturni kapital (KK) pa se nanaša na posedovanje znanja, veščin, poznavanje norm in vrednot ter stopnjo motivacije posameznika. Polni naslov projekta se je glasil: *Dvig socialnega in kulturnega kapitala (SKK) v lokalnih skupnostih*

za razvoj enakih možnosti in spodbujanje socialne vključenosti. Potekal je s sofinanciranjem Evropskega socialnega sklada (85 %) in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (15 %), v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013.* Aktivnosti v projektu so potekale od 1. septembra 2013 do 30. novembra 2014. Namen projekta je bil preizkusiti oblike zaposlovanja strokovnih delavcev na način, ki bi

prispeval k dvigu socialnega in kulturnega kapitala v lokalni skupnosti, šolah in vrtcih. V projektu je sodelovalo 136 slovenskih šol in vrtcev, ki so bili povezani v 34 mrež. Sodelovanje v projektu je vključevalo izobraževanje in 13 delovnih srečanj v Šoli za ravnatelje na Brdu pri Kranju, na katerih smo predstavljali akcijske načrte in izvedbo teh v posameznih mrežah šol. Naša šola je sodelovala v mreži štirih šol, ki jo je koordinirala učiteljica Sofija Baškarad s Srednje šole Domžale, kot partnerice pa so sodelovale še I. gimnazija v Celju (zanjo učiteljica Nina Trojner) in Osnovna šola Globoko (zanjo pedagoginja in svetovalna delavka Danijela Radjen). Zasnovele in izvedle smo obsežen mrežni projekt z naslovom *V sodelovanju je moč, Prispevek nadarjenih in zainteresiranih učencev in dijakov k bogatenju družbenih odnosov in znanja.*

Na Gimnaziji Domžale, ki deluje v okviru Srednje šole Domžale, so v septembru 2013 razpisali raziskovalno dejavnost, na katero so se prijavi dijaki, ki so se želeli ukvarjati z raziskavami. Na njihovi šoli sem tako vodila tri skupine raziskovalk, ki so raziskovale zgodovino slamnikarstva v Domžalah. Delo je potekalo v njihovi knjižnici in na terenu.

Nastale so tri odlične raziskovalne naloge: *Poslovna korespondenca slamnikarja Karla Koširja v obdobju 1936–1943* (Maša Bahovec, Tajda Jeras, 2. E), *Računi slamnikarske delavnice Karla Koširja iz obdobja 1934–1943* (Ajda Sokler, 3. E) in *Slamnikarstvo skozi oči delavcev, Pogovori z nekdanjimi slamnikarji* (Neža Leben in Patricija Tome, 2. E). Vse tri raziskovalne naloge so danes dostopne v domoznanski zbirki Knjižnice Domžale. V njih so raziskovalke predstavile bogato arhivsko gradivo in številne pogovore z nekdanjimi domžalskimi slamnikarji. V raziskavi je bila posebna pozornost posvečena tovarni Univerzale, kjer so v Domžalah najdlje šivali slamnike, in slamnikarski delavnici Karla Koširja iz Stoba v Domžalah. Avtorice so svoje raziskave predstavile na 11. regijskem srečanju mladih raziskovalcev srednješolcev Zveze za tehnično kulturo Slovenije, ki je bilo 4. aprila 2014 na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra v Kamniku. Posebej uspešna je bila raziskovalna naloga Neže Leben in Patricije Tome o delovanju nekdanje slamnikarske tovarne Univerzale, ki se

Del raziskovalne ekipe na Gimnaziji Domžale, ki je raziskovala pod mentorstvom naše učiteljice Vilme Vrtačnik Merčun, z leve: Maša Bahovec, Tajda Jeras in Ajda Sokler, januarja 2014.

Raziskovalki Neža Leben in Patricija Tome z zlatim priznanjem na državnem srečanju mladih raziskovalcev za raziskovalno nalogo o zgodovini slamnikarske tovarne Univerzale, Murska Sobota, maja 2014.

je uvrstila na državno srečanje mladih raziskovalcev, na katerem sta raziskovalki prejeli najvišje, zlato priznanje.

Ko so se dijakinje spoznale z zgodovino slamnikarstva, smo si zastavili še dva cilja. Želeli smo, da bi se usposobile za vodenje po Slamnikarskem muzeju, ki je nastal dve leti pred tem (aprila 2012), in za vodenje po tematski učni poti *Sprehod med domžalskimi slamnikarskimi tovarnami*, ki je bila v nastajanju. Za vodenje po slamnikarski zbirki so se pripravljale pod mentorstvom Romana Kosa; 7. junija, v času Slamnikarskega sejma, pa so se prvič preizkusile v vodenju po muzeju.

Za vodenje po slamnikarski tematski učni poti (vodnik z naslovom *Sprehod med tovarnami slamnikov v Domžalah* je izšel naknadno, leta 2015), ki jo je zasnovala Saša Roškar z Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Kranj, so se usposabljale v začetku julija 2014, v avgustu pa smo vodenje posneli. Organizirali in posneli smo tudi pogovore z nekdanjimi delavci tovarne Univerzale ter pogovore z Elo Košir, hčerko slamnikarja Karla Koširja. Nastal je film z naslovom *Slamnikarska dediščina kot kulturni kapital mladih* (snemanje in postprodukcijo je opravil Vid Merčun), ki smo ga premierno predstavili na zaključnem srečanju udeležencev projekta *Dvig SKK*, 21. avgusta 2014, v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju. Film *Slamnikarska dediščina kot kulturni kapital mladih* je dostopen na YouTubeu in ga priporočamo za ogled.

Višek sodelovanja s Srednjo šolo Domžale je bila organizacija in izvedba Slamnikarskega dne. Cilj načrtovane dejavnosti je bil druženje učencev OŠ Rodica in dijakov Srednje šole Domžale ob spoznavanju kulturne dediščine Domžal. Slamnikarski dan smo izvedli 13. oktobra 2014, udeležilo pa se ga je 20 dijakov Srednje šole Domžale (po dva ali več iz vsakega oddelka) in 20 učencev OŠ Rodica (Unesco predstavnikov oddelkov druge in tretje triade). Po tematski poti so jih vodile dijakinje Neža Leben, Patricija Tome, Tajda Jeras in Maša Bahovec, pri pripravi na vodenje pa je sodelovala tudi avtorica poti, Saša Roškar. Na učni poti so člani mešanih skupin reševali naloge na učnem listu in se skupaj fotografirali pred znamenitimi domžalskimi stavbami. 12 prostovoljcev (dijakov in učencev) je pod vodstvom Mateje Kozina v Slamnikarskem muzeju uprizorilo modno revijo nošenja slamnikov. Udeleženci so si ogledali tudi slamnikarsko zbirko in prikaz šivanja slamnikov (Joži Košak) ter se udeležili delavnice pletenja slamnatih kit.

Dejavnosti so odlično uspele, posebej atraktivna za učence in dijake je bila modna revija, pa tudi pletenje kit in prikaz šivanja slamnikov. Po izvedbi Slamnikarskega dne smo izbrali fotografije učencev in dijakov ter pripravili razstavo.

Prizor iz filma *Slamnikarska dediščina kot kulturni kapital mladih*, z leve: Ajda Sokler, Patricija Tome in Neža Leben, avgusta 2014.

Predstavitev dejavnosti naše mreže šol v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju, konec avgusta 2014. Z leve vodje projektov: Nina Trojer s I. gimnazije v Celju, Danijela Radjen z OŠ Globoko, koordinatorka Sofija Baškarad s Srednje šole Domžale, Vilma Vrtačnik Merčun z naše šole in dijakinje Gimnazije Domžale – Neža Leben (naša nekdanja učenka), Patricija Tome in Maša Bahovec.

Dijaki Gimnazije Domžale in učenke naše šole na modni reviji slamnikov, ki smo jo izvedli v okviru Slamnikarskega dne v Slamnikarskem muzeju, oktobra 2014.

V okviru tega projekta se je odvilo še več dogodkov, ki so povezovali v mreži sodelujoče šole. Naša šola je dijakom Srednje šole Domžale ponudila udeležbo na likovnem ekstemporu, ki smo ga izvedli 13. maja 2014. Dejavnosti se je udeležilo 30 dijakov in učencev. Z umetniškim ustvarjanjem, pod mentorstvom izkušene likovnice Mateje Kozina, so učenci in dijaki razvijali čut za estetiko, z druženjem pa so ustvarili novo mrežo poznanstev. Zaradi slabega vremena so si grobeljski drevored le ogledali in tam iskali navdih, ustvarjali pa so pod šolsko streho. Nastala so zanimiva dela v različnih likovnih tehnikah, ki so jih kasneje predstavili na spletni razstavi.

Srednja šola Domžale je naše učence povabila v njihov pogovorni klub v angleškem jeziku (Conversation club). Udeležilo se ga je deset učencev in dijakov, cilj druženja pa je bil spodbujanje nardarjenih in širjenje mreže poznanstev. Pripravili so tudi prikaz zanimivih kemijskih poskusov z naslovom *Kemijska vez*. Predstavitev, ki se je udeležilo 30 učencev in dijakov, se je odvijala v kemijski učilnici naše šole.

Z Osnovno šolo Globoko pri Brežicah smo sodelovali na dveh srečanjih. Udeležili smo se njihovega 23. tradicionalnega glasbenega festivala, ki se je odvijal 28. novembra 2013 v njihovi telovadnici. Pred prireditvijo so nam strokovni delavci šole predstavili nastajanje in didaktično uporabnost njihove čutne poti, ki so jo izdelali na šolskem vrtu. Gostujoči učitelji in učenci smo jo lahko preizkusili.

Na koncertu so nastopili trije naši učenci s svojimi inštrumenti – Aleksander Simionov, Nika Dečman in Miha Judež, prireditve pa so se udeležile še tri naše učiteljice in ravnateljica. V nabito polni šolski telovadnici se je zbralo okoli 500 ljudi.

Učenci Osnovne šole Globoko so obisk vrnil s sodelovanjem na našem novoletnem koncertu, ki se je odvijal 19. decembra 2013. Ob tej priložnosti so si ogledali tudi Slamnikarski muzej v Domžalah in se v njem udeležili delavnice pletenja slamnatih kit.

V okviru projekta Dvig SKK smo sodelovali s Slamnikarskim muzejem Domžale, za katerega smo na osnovi učnih načrtov za osnovne in srednje šole pripravili učna gradiva (učne liste za dijake, za učence različnih stopenj in za predšolske otroke), veliko dragocenega gradiva pa so prispevale tudi raziskovalne naloge, ki so jih izdelale dijakinje Gimnazije Domžale. Geslo našega sodelovanja – *Povezujemo se, sodelujemo in se s tem bogatimo* – se je uresničilo.

Naša učenka Nika Dečman na 23. tradicionalnem glasbenem festivalu OŠ Globoko, 28. novembra 2013.

Naši gostje, učenci OŠ Globoko, na novoletnem koncertu v avli OŠ Rodica, decembra 2013.

Zabrvala gostiteljem za sodelovanje na tradicionalnem glasbenem festivalu na OŠ Globoko; ravnateljica Milena Vidovič, učenec (in kitarist) Miha Judež z OŠ Rodica in ravnateljica OŠ Globoko, Rozika Vodopivec, novembra 2013.

KREATIVNA KARAVANA

Katarina Škofic

Konec šolskega leta 2013/2014 sva se s sodelavko Sabino Burkeljca udeležili predstavitve projekta *Kreativna karavana* v Ljubljani, ki jo je pripravil inštitut Ekvilib. KREATIVNA KARAVANA je program medkulturnega povezovanja mladih umetnikov iz Afrike, Azije, Latinske Amerike in Evrope. V okviru programa vsako leto pripravijo gostovanje umetniške skupine mladih, ki prihajajo iz družbeno in ekonomsko ogroženih okolij. S pomočjo centrov za umetnost v svojih državah se naučijo, kako se lahko izražajo s pomočjo umetnosti, si dvignejo samozavest ter spodbudijo procese družbene vključenosti. V okviru evropske turnee umetniške skupine izvajajo predstave in umetniške delavnice ter skozi neposredna srečanja z evropskimi vrstniki skozi umetnost predstavljajo svoje vsakodnevno življenje, vizijo za boljšo prihodnost, spodbujajo medkulturno sodelovanje mladih, večje spoštovanje do soljudi, do lastnega mnenja in izbire vsakega posameznika. Hkrati predstavljajo tudi inovativne in kreativne načine ter strategije za spodbujanje družbene integracije. Ta mladinska aktivnost spodbuja aktivno vlogo mladih in jim omogoča, da vzpostavijo svoj odnos do vprašanj, s katerimi se srečujejo pripadniki njihove generacije drugod po svetu.

Kreativna karavana se nama je zdela zelo zanimiva, vseč nama je bila pristnost stikov na filmih – sožitje otrok in družin gostiteljic ter delavnice, ki so jih mladi iz neevropskih dežel izvajali v Evropi. Program sva predstavili ravnateljici, ki je najino idejo, da bi na šoli izpeljali gostovanje skupine iz Afrike, z veseljem podprla.

Naše priprave na obisk skupine so potekale že konec šolskega leta 2013/2014, poglobljeno pa smo se pripravljali vse od septembra 2014, saj nismo želeli, da bi učenci le občudovali spektakel, pač pa, da bi v teh nekaj dneh res sobivali z gosti. Med osmošolci smo poiskali učence, ki bi želeli

gostiti naše umetnike. Našli smo štiri družine naših učencev, ki so z navdušenjem sprejele plesalce, kolegica Štefka Ramovš pa je velikodušno sprejela njihove mentorje.

Akrobatsko-plesna skupina iz Tanzanije, iz Dar Es Salaama, je prišla na našo šolo 2. oktobra 2014 in pri nas ostala štiri dni. Skupina mladih plesalcev in akrobatov je bila pred tem na turneji po Evropi že nekaj mesecev.

Posebej dobro so se gostje spoznali z vsemi osmošolci, saj so se dejavno vključili na kulturni dan, kjer so osmošolci sodelovali na delavnicah: spoznavni (vodila jo je Kristina Zupančič), pravljичni (vodji Sabina Burkeljca in Irena Lapanje), likovni (vodji Petra Šuštar in Katarina Škofic), glasbeni (vodja Marija Pepelnak Arnerić), geografski (vodji Marko Drobne in Tjaša Grobin), kulinarčni (vodji Meta Maček in Teja Gostinčar), etnografski (vodji Štefka Ramovš in Tanja Logar) ter gibalni/športni (vodji Ana Podpečan in Zlatka Gasparič). Gostje, šest mladostnikov, starih od 16 do 19 let, med njimi eno dekle, so sodelovali na vseh delavnicah. Kulturni dan je bil zares izkustven. Za konec so se učenci naše šole sami preizkusili v akrobatiki in plesu in prav vsi so migali v afriških ritmih.

Dobrodošlica gostom iz Tanzanije (sedijo v prvi vrsti) v šolski avli, 2. oktobra 2014.

Učenci so septembra 2014 spoznavali Afriko: prebirali so afriške zgodbe in pravljice (med njimi zagotovo največkrat Ime čarobnega drevesa), risali in slikali afriške živali, si ogledovali filme o Afriki, izdelovali plakate in druge dejavnosti. Pred knjižnico smo imeli razstavo o knjigah, ki govorijo o Afriki, med njimi tudi Malega princa v svahiliju. V avli smo postavili razstavo slik z motivi afriških živali.

Sobota in nedelja sta bili namenjeni ogledu naše prestolnice in Bleda - turističnega bisera Slovenije, v ponedeljek pa je vse učence v sklopu športnega projektnega dne čakal vrhunec obiska gostov iz Tanzanije – akrobatsko-plesni nastop. Naši učenci so imeli odprta usta in oči, saj so imeli kaj videti. Pravi spektakel! V torek dopoldne so se gostje poslovili od ravnateljice, učiteljev in učencev, ki so jih gostili doma, in se odpeljali naprej po poti svoje turnee.

S skupnim trdom vseh udeležениh – učiteljev, učencev in družin, ki so gostile goste – nam je uspelo doseči naš cilj: zblíževanje/izražanje skozi umetnost in premoščanje (namišljenih) meja, kot je denimo rasna drugačnost. Tega smo se lotili skozi izražanje sebe (kar je v svojem bistvu umetnost) - s pripovedovanjem, z branjem, likovnim izražanjem, gibanjem, kulinariko, glasbo, etnologijo ... Umetnost vabi, da prestopimo meje, da smo v bližini,

se spoštujemo, cenimo razlike, da kakovostno sobivamo. Tudi čas za pogovor je dragocen, učenci potrebujejo prostor in čas, da spontano izražajo svoja občutja in čustva. Prek drugega najbolje spoznavamo sebe. Da, umetnost spreminja, pričani smo v to, po našem srečanju še toliko bolj.

Družina Einfalt je navezala prave prijateljske stike s svojimi gosti in jih kasneje tudi obiskala v njihovem Kigamboni Community Centru v Dar Es Salaamu. S ponosom sva s kolegico spremljali prijateljstvo, ki smo ga na nek način omogočili prav s tem, da smo skupino povabili na šolo.

(povzeto po: *Šolski razgledi*, januar 2015, št. 2)

Zaključni nastop gostov v šolski telovadnici, predstava z elementi akrobatike in drame, na kulturni dan za učence, 5. oktobra 2014.

Z gosti iz Tanzanije pri ogledu Ljubljane, 4. oktobra 2014.

TANDEM ENAKOVREDNIH RAZREDNIKOV

Tamara Gorenc, Dušan Smolè

Leta 2017 se je v Sloveniji končal več let trajajoč projekt »Inovacijski projekt«, ki ga je organiziral Zavod za šolstvo (ZRSŠ). Nosilka je bila dr. Natalija Komljanec, ki je v ta namen razvila posebno metodiko: akcijsko raziskovanje. Ta dodelana raziskovalna struktura je bila tudi pomembnejša prednost našega sodelovanja z ZRSŠ. V sklopu projekta je lahko šola izvajala en inovacijski projekt letno. Na OŠ Rodica smo predelali različne zanimive teme – "Tandem enakovrednih razrednikov" je bil zadnji od teh. Projekt se je izvajal tri leta, v šolskih letih 2014/2015, 2015/2016 in 2016/2017.

"Tandem enakovrednih razrednikov" je didaktični koncept, pri katerem ima oddelek namesto enega dva enakovredna razrednika. Cilj takega načina dela je pokritje širšega področja vzgojnih vprašanj v oddelku.

Zaradi obilice dela pri vodenju oddelka se je v zadnjih letih oblikoval koncept sorazredništva. Gre za dodatnega učitelja, sorazrednika, ki podrejeno pomaga razredniku. Podrejeno pomeni, da je sorazrednik nekakšen pomočnik razredniku, ki je v tem primeru vodja tandema. Sorazrednik po navodilih razrednika prevzame nekatera dela, ki bi jih sicer opravil razrednik (pomaga pri vodenju oddelka in prevzame vlogo razrednika ob njegovi daljši odsotnosti). Nekatera dela, ki jih sorazrednik prevzame, so dogovorjena v posebnem dokumentu, druga dela pa so stvar osebne dogovora med sorazrednikom in razrednikom.

Ta koncept se uporablja tako na osnovnih kot tudi srednjih šolah. Njegova oblika ni zakonsko predpisana, je samo dogovorjena organizacijska oblika znotraj nekaterih šol, zato ga vse šole ne uporabljajo.

V projektu "Tandem enakovrednih razrednikov" naju je zanimala nadgradnja koncepta sorazredništva; kako se obnese, če sta razrednik in sorazrednik enakovredna za vsa vprašanja, ki se tičejo oddelka. Še več, zanimalo naju je, kako se obnese moško-ženski koncept takšnega vodenja oddelka.

Projekt je bil obsežen, v treh letih se je – poleg priprav, analiz in izobraževanja – samo pouka nabralo za okoli 100 ur. To so bile večinoma tandemsko vodene ure.

Preizkusila sva več oblik tandemskega pouka, najbolj naju je seveda zanimala oblika, ko sta si učitelja enakovredna. Težila sva k temu, da se pogosto izmenjujeva pri razlagi. Teoretična izhodišča in ugotovitve so objavljene v reviji *Didakta*, 2018, str. 56-59.

PROJEKT SPIRIT

Saša Klemenc

V obdobju od leta 2014 do leta 2019 je bila šola Rodica vključena v projekt *Spirit (Mladim se dogaja)*, ki je spodbujal ustvarjalnost, podjetnost in inovativnost med mladimi. Razpisala sta ga Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (skrajšano SPIRIT SLOVENIJA) in Slovenski podjetniški sklad (krajše SPS). Za izvajanje aktivnosti je bila imenovana projektna skupina učiteljev, ki se je udeležila izobraževanja, nato pa so se lotili načrtovanja in izvajanja številnih aktivnosti.

Prvo leto projekta (2014/2015) je bilo namenjeno temu, da so se učenci od šestega do devetega razreda spoznavali s pojmom podjetništvo. Na šoli je bil organiziran krožek ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti, pri katerem so učenci spoznavali osnove podjetništva, od idej do načrtovanja in izvedbe podjetniškega projekta.

Naslednje šolsko leto (2015/2016) smo se lotili prenove šolskega igrišča. Skupaj z učenci smo okoliškemu podjetjem napisali prošnje za donacije (za barve, rodovitno prst itd.). Sodelovanje smo vzpostavili s podjetjema Helios in Bauhaus, ki sta nam pomagala z donacijo barv za obnovo obstoječih betonskih in lesenih površin. Prenova šolskega igrišča se je zaradi nestanovitnega vremena zamaknila na naslednje šolsko leto (2016/2017). Takrat se je na šoli izvedel tudi likovni natečaj za poslikavo zunanjih cvetličnih korit. Izbrali smo enostaven, barvit in primeren vzorec, ki je še dodatno polepšal naše šolsko igrišče.

V jesenskem času šolskega leta 2016/2017 smo v oddelkih podaljšane bivanja razpisali likovni in literarni natečaj z naslovom »Moje sanjsko šolsko igrišče«. Učenci so z likovnimi in pisnimi izdelki razvijali svojo fantazijo o tem, kakšno šolsko igrišče bi si želeli. Nastalo je veliko uresničljivih in

Učiteljica Mateja Majcen z učenci ureja cvetlična korita, oktobra 2016.

Cvetlična korita še danes spominjajo na ustvarjanje v šolskem letu 2016/2017, marca 2022.

Šolsko igrišče po namestitvi klopi, novembra 2016.

neuresničljivih idej. Najprej se nam je uresničila želja, da se na šolsko igrišče namesti več klopi, za kar je poskrbel naš takratni hišnik Martin Cerar.

V šolskem letu 2017/2018 so učenci, ki so bili vključeni v projekt *Spirit*, najprej zasnovali zgodbo o potevanju veverice po turističnih znamenitostih Domžal ter jo nato tudi sami ilustrirali. V nadaljevanju smo se povezali s Turistično informacijskim centrom (TIC) Občine Domžale in z njihovo pomočjo izdali otroški vodič *Veverica raziskuje Domžale*.

V šolskem letu 2018/2019 smo želeli nadaljevati zgodbo in sodelovanje s TIC Domžale, zato smo se lotili zasnove otroških razglednic, ki bodo Občini Domžale služile kot promocijsko gradivo. Pri delu smo bili zelo uspešni, saj so učenci naslikali različne turistične znamenitosti Domžal. Otroški vodič *Veverica raziskuje Domžale* in otroške razglednice Domžal smo predstavili tudi v Češminovem parku na prireditvi *Spoznajmo se, praznujmo skupaj*.

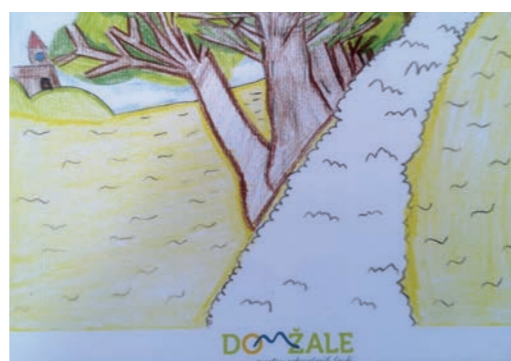
V šolskem letu 2018/2019 smo želeli nadaljevati zgodbo in sodelovanje s TIC Domžale, zato smo se lotili zasnove otroških razglednic, ki bodo Občini Domžale služile kot promocijsko gradivo. Pri delu smo bili zelo uspešni, saj so učenci naslikali različne turistične znamenitosti Domžal. Otroški vodič *Veverica raziskuje Domžale* in otroške razglednice Domžal smo predstavili tudi v Češminovem parku na prireditvi *Spoznajmo se, praznujmo skupaj*.

Istega leta smo z učenci načrtovali slaščičarsko delavnico. Lotili smo se peke prazničnih piškotov, ki smo jih nato lično zapakirali in prodajali na adventnem bazarju. Izkupiček je bil namenjen šolskim otrokom, ki potrebujejo finančno pomoč (za šole v naravi ipd.). Učenci so bili pred slaščičarsko delavnico seznanjeni z izdatki, ki so nastali zaradi nakupa potrebnih surovin in pri sami izvedbi. Začetne izdatke smo na koncu uspeli potrojiti in ustvariti dobiček. Tako se je zaključil naš projekt *SPIRIT*, učenje podjetništva in iskanja novih ustvarjalnih, inovativnih idej pa se nadaljuje še danes.

Otroški vodič z naslovom *Veverica raziskuje Domžale* je izšel aprila 2018. Dostopen je tudi na spletu.

Razglednica TIC Domžale, Grobeljski drevored, risbo je narisala Leila Kaše, 6. c, 2019.

Razglednica TIC Domžale, Kulturni dom Franca Bernika Domžale, risbo je narisal Bor Skok, 6. b, 2019.

Pina Pavliba, Anja Simončič, Zala in Brina Korošec, Miša Jovanov in Saša Klemenc (zadaj) ob naši stojnici na prireditvi *Spoznajmo se, praznujmo skupaj*, Češminov park, aprila 2018.

PROJEKT CAJON

Tjaša Medved, Katja Gačnik

Neža Ivanuša, Nika Sedlak, Erika Močnik, Gašper Lavrič, mentorica Katja Gačnik in Lan Sedlak na zaključnem nastopu, Škofja Loka, aprila 2019.

V šolskem letu 2018/2019 je na naši šoli potekal zanimiv projekt »Projekt cajon«, katerega cilj je bil popularizacija igranja tega instrumenta. Koordinatorica projekta je bila Marija Pepelnak Arnerič. V projekt so bili vključeni učenci šolske instrumentalne skupine »Rodijik«, učenci 6. razreda in učenci izbirnega predmeta likovno snovanje.

V prvi fazi projekta so učenci pod vodstvom učitelja Martina Maha izdelovali inštrumente in jih pod mentorstvom učiteljice Katarine Škofic tudi poslikali. Sledila je druga faza, ki je zajemala igranje inštrumentov in priprava učencev na zaključni nastop v Škofji Loki. Na tem skupnem nastopu osnovnih šol so se učenci, skupaj z učiteljico Katjo Gačnik, predstavili z dvema skladbama. Prvo skladbo so ustvarili učenci sami, drugo pa je posebej za ta dogodek napisal Jaka Strajnar – vodja projekta.

Več zanimivosti o projektu je predstavila učiteljica glasbe, Katja Gačnik, ki je prevzela vodenje projekta.

Pozdravljeni, v šolskem letu 2018/2019 ste na šoli vodili »Projekt cajon«. Ali nam lahko za začetek prosim poveste, kje ste dobili idejo za omenjen projekt?

Povabilo za sodelovanje v projektu je dobila Marija Pepelnak Arnerič. O možnosti izvedbe sva povprašali še učitelja Martina Maha in Katarino Škofic. Vsi smo se strinjali, da je to super priložnost za medpredmetno povezovanje in ustvarjanje. Učenci so tako izdelali instrument, ga porisali in nanj tudi igrali.

Kaj sploh je cajon in kako zahtevno je učenje igranja tega instrumenta?

Cajon na zunaj izgleda kot škatla, v bistvu pa je instrument. Pogosto se ga uporablja namesto seta bobnov, saj slednji zavzamejo veliko prostora. Sam cajon izhaja iz Peruja. Izdelan je iz lesa, je kockaste oblike, na ploskvi, obrnjeni stran od publike, pa ima odprtino.

Cajoni, ki so jih ustvarili učenci OŠ Rodica pod mentorstvom Martina Maha in Katarine Škofic, 2019.

V notranjosti ima kovinske nitke, ki ob igranju na instrument zvoku dajo zanimivo barvo. Igranje cajona je preprosto: usedemo se nanj in udarjamo po glavni ploskvi. Lahko igramo z rokami, posebne zvočne efekte pa izvedemo tudi z uporabo različnih udarjalk in metlic. Osnove igranja na instrument so izjemno preproste. Da pa usvojiš tudi bolj zahtevne elemente, potrebuješ nekaj vaje.

Na kakšen način je potekal zaključek omenjenega projekta?

V sklopu projekta je potekala tudi predstavitev naših tehniških, likovnih in glasbenih umetnin. Zaključni nastop je potekal 19. aprila 2019 v Škofji Loki. Strokovna komisija je ocenjevala glasbene nastope in tehniško-likovne izdelke (cajone). Vsaka sodelujoča šola je na nastopu zaigrala svojo pripravljeno skladbo. Učenci skupine »Rodijik« so predhodno sami sestavili skladbo, ki so jo poimenovali kar *Lastna skladba*. Po nastopu v Škofji Loki so od publike dobili odlične povratne ocene. Na koncu programa so nastopajoči iz vseh šol skupaj izvedli še skladbo Jaka Strajnarja *Cajonomanija*.

Kaj je po vašem mnenju največji doprinos projekta in ali se nameravate vanj vključiti tudi v prihodnje?

Cilj »Rodijev« je bil predstaviti lastno skladbo in uživati ob igranju na cajon. Pri ustvarjanju in izvajanju lastne skladbe smo izjemno uživali. V Škofji Loki smo spoznali, da tudi drugi učenci uživajo v poustvarjanju glasbe. Če bo Projekt cajon še kdaj izpeljan, se bo naša šola seveda pridružila.

Hvala za vaš čas.

PROJEKT SIMBIOZA ŠOLA

Vanessa Ziernfeld

Osnova šola Rodica v projektu Simbioza uspešno sodeluje že od samega začetka leta 2011. Nadgradnja triletnega projekta *Simbioz@ e-pismena Slovenija je Simbioza Šola*. Osnovne in srednje šole smo projektu prvič odprle vrata v šolskem letu 2013/2014 in dvakrat letno (ali enkrat v celoti) izvedle tečaj uporabe računalnika po principu medgeneracijskega sodelovanja. Projekt je prvih šest let (od 2011/2012 do 2016/2017) koordinirala Tanja Logar, izvajali pa so ga šolski prostovoljci. Računalniške delavnice je vodila prostovoljka Marjetka Požek, ki je hkrati mama treh učencev naše šole.

Pozneje so projekt vodile Katja Skubic (do leta 2019), Tjaša Huth (2019/2020) in Vanessa Ziernfeld. Projekt so z leti nadgradili in mu poleg e-opismenjevanja dodali še medgeneracijski šport (projekt *Simbioza Giba*) in medgeneracijske aktivnosti. Glavni cilj je sožitje med generacijami, ki izhaja iz dejavnega sodelovanja, komunikacije in partnerskega odnosa med generacijami.

V vseh teh letih smo z različnimi aktivnostmi, kot so izdelovanje rož iz papirja s članicami medgeneracijskega društva Jesenski cvet, spoznavanje kulturne dediščine s folklorno delavnico Folklornega društva Groblje, pranje perila v Mlinščici in tradicionalne peke palačink na Pikin dan, s člani Turističnega društva Jarše-Rodica spletli medgeneracijske vezi.

V projekt *Simbioza Giba* smo vključevali učence prve in druge triade. Ti so k uri športa povabili svoje dedke, babice, tete, strice, sosede in druge starejše, ki so jim blizu. Skupaj so se igrali štafetne igre, odpravili na sprehod in odigrali igro med dvema ognjema. Leta 2019 se je športa skupaj udeležilo kar 126 odraslih.

Prostovoljka Marjetka Požek (desno) vodi računalniško delavnico za starejše udeležence, pri čemer so ji pomagali prostovoljci iz 7., 8. in 9. razreda, februarja 2016.

Za starejše krajanje smo organizirali deseturne računalniške delavnice. Udeleženci so pod vodstvom prostovoljcev, učencev tretje triade, spoznavali osnove spletnega iskalnika Google, elektronske pošte, program Word, dela z mobilnimi telefoni in fotoaparati.

Leta 2020 je bolezen covid-19 zaustavila družbeno življenje, zato v tem času projekta nismo izvajali. Želimo si, da bi v prihodnje lahko še naprej aktivno sodelovali v projektu.

Učenci tretjega razreda in udeleženci Simbioze Giba so med pohodom za Bistrico izvedli še gibalne vaje, oktobra 2019.

Člani Turističnega društva Jarše-Rodica so za naše učence priredili dogodek, na katerem so prikazali pranje perila v Mlinščici pred prihodom pralnih strojev, oktobra 2017.

AKTIVNI PROJEKTI

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Katarina Škofic, Ani Gale, Vilma Vrtačnik Merčun

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) potekajo pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), ki vsako leto določi nosilno temo, zbere aktivnosti različnih organizacij s cele Slovenije in izda knjižico s programom prireditvev in dejavnosti. Naša šola je na DEKD prvič sodelovala septembra 2010, ko smo v Knjižnici Domžale postavili razstavo z naslovom *Kofutnikova domačija v očeh mladih*. Na DEKD 2011 je kot članica Slamnikarskega krožka sodelovala naša učiteljica Vilma Vrtačnik Merčun, razstava pa je nosila naslov *Slamnikarstvo - naš dolg do prihodnosti*. Po nekajletnem premoru smo ponovno sodelovali leta 2015, od takrat dalje pa je naše sodelovanje neprekinjeno. V času DEKD v sodelovanju s Knjižnico Domžale na njihovem razstavnem prostoru pripravimo tematsko razstavo, na dan odprtja razstave pa organiziramo proslavo s kulturnim programom. Pri organizaciji se izmenjujeta likovna pedagoginja Katarina Škofic in razredna učiteljica Ani Gale, k sodelovanju pa vedno povabita tudi ostale učitelje na šoli.

Nastopajoči učenci na kulturni prireditvi ob odprtju razstave 365 dni praznovanj, DEKD, 30. septembra 2015¹.

DEKD 2015

Na DEKD 2015 smo v Knjižnici Domžale postavili razstavo z naslovom *365 dni praznovanj*.

Razstavo je pripravila učiteljica likovne umetnosti, Katarina Škofic. Predstavljeni so bili vsi pomembni prazniki, od dneva državnosti, Gregorjevega, Valentinovega, dneva žena, Miklavževanja in mnogi drugi. V knjižničnem prostoru so učenci od prvega do petega razreda pripravili tudi izredno lepo proslavo, skozi katero se je vlekla rdeča nit praznovanj. Odprtje razstave je bilo v sredo, 30. septembra 2015.

¹Slike o DEKD 2015 in DEKD 2017 so povzete po spletnem portalu domzalec.si.

Primer predstavitve dveh praznikov (dan reformacije in božič), razstava 365 dni praznovanj, DEKD, septembra 2015.

DEKD 2016

ZVKDS je razpisal temo *Dediščina okoli nas*. Ob tej priložnosti je Katarina Škofic v sodelovanju z Unesco koordinatrico, Petro Šuštar, pripravila razstavo *Naši posvojeni spomeniki* – likovni prikaz spomenikov, ki smo jih posvojili v okviru UNESCO projekta: grobeljskega drevoreda, učne poti ob Mlinščici in Kofutnikove domačije. S fotografijami in slikami ter risbami so se učenci še bolj poglobljeno seznanili s spomeniki, ki predstavljajo našo kulturno dediščino. Bolj ko spoznavamo dediščino okoli nas, bolj ta postane del našega vsakdana in našega sobivanja z njo. Razstava je bila na ogled v Knjižnici Domžale v času DEKD, od 1. do 8. oktobra 2016. Od 18. oktobra 2016 dalje pa je bila na ogled v večnamenskem prostoru Osnovne šole Rodica. Del razstave si je še vedno možno ogledati na spletni strani šole.

Razstava *Naši posvojeni spomeniki* v Knjižnici Domžale, DEKD, septembra 2016. Spodaj: risba peric ob Mlinščici.

DEKD 2017

Na razpisano temo *Voda, od mita do arhitekture* sta Katarina Škofic in Petra Šuštar pripravili razstavo *Zgodbe o vodi*. Voda navdihuje naše zgodbe. Z njo so povezani miti, legende, zgodbe s srečnim koncem, žalostne zgodbe, igrive in smešne zgodbe. Na razstavi so bile predstavljene ilustracije, ki so nastale na Unescovem likovnem ekstemporu OŠ Rodica, ki je bil maja 2017 v grobeljskem drevoredu. Ilustracije so nastale ob poslušanju zgodb, povezanih z vodo. Slavnostno odprtje razstave je bilo v sredo, 27. septembra 2017. Vse zbrane je pozdravila Anica Črne Ivkovič, pomočnica ravnateljice na OŠ Rodica. V kulturnem programu so sodelovali: Meta Tancik, učenka 4. a, ki je vodila prireditev, nastopali pa so Lana Brugger in Klara Rovčanek iz 4. a ter Alenka Strušnik, Živa Žerak Novak, Tibor Remškar in Rok Ladič iz 9. b. Učenci so pod vodstvom mentoric Petre Šuštar in Katarine Škofic lepo izpeljali kulturni program na temo vode. Utrinke z odprtja razstave je mogoče najti na spletni povezavi: <http://www.domzalec.si/zgodbe-o-vodi>. Razstava *Zgodbe o vodi* je bila na ogled v Knjižnici Domžale od 27. septembra do 9. oktobra 2017.

DEKD smo dopolnili z dogodkom v četrtek, 21. septembra 2017, ko so se učenci 3. razreda v okviru športnega dne sprehodili ob naši domači reki Kamniški Bistrici. Proti Homcu so hodili po njenem desnem bregu mimo naselij Spodnje, Srednje in Zgornje Jarše, nazaj pa po njenem levem bregu mimo Radomelj, Škrjančevega in Vira. Ustavili so se tudi v lepo urejenem športnem parku na Viru. Sprehod po brežinah Kamniške Bistrice je nudil čudovito vzdušje naše bistre reke, ki je bila po obilnem septembrskem deževju visoka in zato še bolj živahna. Spomnili so se, zakaj je bila reka zelo pomembna za naše prednike v preteklosti in zakaj je za nas pomembna danes.

Nastopajoči učenci na odprtju razstave *Zgodbe o vodi*, DEKD, septembra 2017.

DEKD 2018

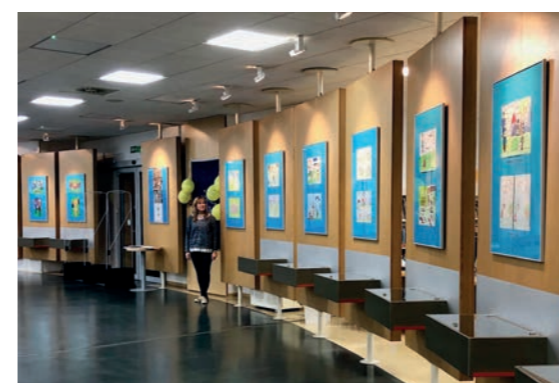
ZVKDS je to leto razpisal temo *Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost*. Ani Gale je ob tej priložnosti pripravila razstavo z naslovom *Kulturna in naravna dediščina naše domače pokrajine*. Učenci so predstavili svoja raziskovalna in ustvarjalna dela o naravni in kulturni dediščini naše domače pokrajine v obliki likovnih, fotografskih in literarnih izdelkov. Razstava je bila na ogled v Knjižnici Domžale od 17. septembra do 6. oktobra 2018. V kulturnem programu na odprtju razstave je sodeloval Otroški pevski zbor OŠ Rodica pod vodstvom zborovodkinje Eme Cerar, na klavirju pa jih je spremljal Uroš Pele. Prireditev so vodili učenci Eva Vale, Svit Mandelj in Brina Mlakar. V kulturnem programu so zaplesali tudi plesalci Otroške folklorne skupine Domžale, pod vodstvom Damjane Praprotnik. Učenci so uprizorili odlomek o začetku izdelovanja slamnika v Domžalah.

Nastop otroškega pevskega zbora z zborovodkinjo Emo Cerar in otroške folklorne skupine na slavnostnem odprtju razstave *Kulturna in naravna dediščina naše domače pokrajine*, septembra 2018.

DEKD 2019

ZVKDS je razpisal temo *Dediščina#Razvedrilo#Umetnost*. Ani Gale je postavila razstavo z naslovom *Igramo se, veselo pojemo in plešemo*. Likovna dela učencev so predstavljala običaje, šege in navade ob praznikih, ob delu in pomembnih življenjskih dogodkih ter stare otroške igre. Slovesno odprtje razstave učencev OŠ Rodica je bilo 23. septembra 2019. Na proslavi sta sodelovala Otroški pevski zbor OŠ Rodica pod vodstvom Eme Cerar in Otroška folklorna skupina Kulturnega društva Domžale, pod vodstvom Damjane Praprotnik. Razstava je bila na ogled v Knjižnici Domžale do 12. oktobra 2019.

Razstava z naslovom *Igramo se, veselo pojemo in plešemo*, DEKD, septembra 2019.

Otroški pevski zbor OŠ Rodica na proslavi ob slavnostnem odprtju razstave, septembra 2019.

DEKD 2020

Predpisana tema DEKD 2020 je bila *Spoznaj. Ohrani. Varuj.* V okviru razpisane teme je Ani Gale pripravila likovno razstavo z naslovom *Dediščina Občine Domžale v stripu.* Učenci so dediščino domače pokrajine predstavili v stripu. Slovesno odprtje likovne razstave s kulturnim programom je bilo 28. septembra 2020, razstava pa je bila na ogled do 17. oktobra 2020.

Kofutnikova domačija, DEKD, septembra 2020.

Jarska šola, Slabičeva kapela, Kofutnikova domačija, DEKD, septembra 2020.

Učiteljica Ani Gale je v okviru DEKD 2022 pripravila fotografsko razstavo Pet desetletij Osnovne šole Rodica, septembra 2022.

DEKD 2021

Osrednja tema najbolj prepoznavnega kulturnega dogodka pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije, na katerem je sodelovalo petdeset držav, podpisnic Evropske kulturne konvencije, je bila leta 2021 – Dediščina za vse. ZVKDS je glede na to, da hrana povezuje, izbral naslov *Dober tek!* Koncept razstave sta izdelali Katarina Škofic in Sabina Burkeljca, razstava pa je nosila naslov *Dober tek, knjižni junaki!* Mentorici učencem sta bili še Viviana Škrabec in Mateja Jakoš Vasle. Vsebino razstave so predstavili takole: »*Ste kdaj postali lačni ob branju knjige? Veliko knjig opisuje pojedine, prigrizke in malice. Za nekatere jedi, ki jih omenjajo zgodbe, sploh še niste slišali? Si je katero od jedi pisec preprosto izmislil? Kaj jedo knjižni junaki? Upodobitve hrane iz literarnih del so postavljene na ogled. Morda vas spodbudijo, da preizkusite nov recept ali da preberete novo knjigo. Oboje bo prav.*« Svoja dela so razstavili učenci: Luna Debeljak, Leon Remšak, Ana Šoba, Brina Umek, Ahmed Grošič, Neli Auda, Neža Vovk, Ana Zevnik Kljajič, Lia Korun, Urška Šubelj, Sara Efremov, Ambrož Tekavc, Anže Cencelj, Eva Trtnik, Marcel Pavlin, Veron Šmarčan in Evelin Seles Podgoršek. Razstava je bila na ogled v Knjižnici Domžale od 27. septembra do 16. oktobra 2021.

Razstava Dober tek, knjižni junaki! v okviru DEKD, septembra 2021.

Likovno delo Neli Auda, 8. c, DEKD, septembra 2021.

RADI PIŠEMO Z ROKO

Petra Dešman Senčar

Razvoj informacijske tehnologije in prevladujoča raba računalnika v pisnem komuniciranju je privedla do zmanjšanja motoričnih spretnosti, ki jih razvijamo s pisanjem z roko. Učitelji vse pogosteje opažamo, da mladi skoraj ne znajo več pisati z roko, njihove kretnje so toge, neizdelane, nerodne. Veliko sporočil (čestitke za rojstni dan, zahvale, pohvale ...) pošiljamo po e-pošti, ki ima moč množičnega, poceni in neosebnega komuniciranja.

Pisanje z roko je več kot uporaba pisala, je pomembna spretnost, ki jo razvijamo z vajo. Naši možgani bolje delujejo pri pisanju z roko kot pri pisanju na računalnik. Informacija, ki jo napišemo z roko, se v spominu zadrži dlje časa, na tak način se nam utrne več idej, ohranjamo pa tudi dolgotrajnejšo pozornost.

Teden pisanja z roko od leta 2017 dalje organizira Društvo *Radi pišemo z roko.*

Njihovi cilji so:

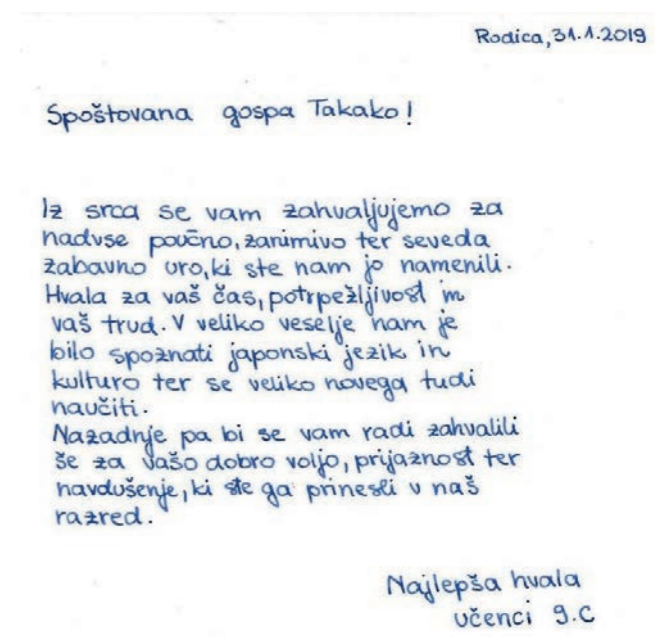
- ozavestiti mlajše generacije o pomenu pisanja z roko,
- spodbuditi pisanje z roko,
- vzpostaviti družbeno pozitiven odnos do pisanja z roko,
- poudariti pomen razvoja individualnosti (pisava vsakega posameznika je neponovljiva),
- spodbuditi razvoj fine motorike,
- spodbuditi izražanje spoštovanja in naklonjenosti, ker je pisanje z roko bolj osebno.

Leta 2020 je Tai Golob Habe izdelal logotip projekta.

Teden pisanja z roko je odlična priložnost za doseganje omenjenih ciljev. Želimo, da učenci spoznajo, kako pomembno je ohranjati veščino pisanja z roko, in se hkrati zavedajo, da človeški možgani delujejo drugače, če pišemo na tak način: informacije dobijo trajnejši značaj, pomnjenje je boljše, kar pa je cilj učenja. Osnovna šola Rodica je v projekt vključena od leta 2017. Aktivnosti v okviru projekta potekajo vsako leto v mesecu januarju. Intenzivno se v projekt vključujejo zlasti učenci predmetne stopnje. Vsako leto je vključenih okrog 200 učencev predmetne stopnje.

Organizator projekta (Društvo *Radi pišemo z roko*) vsako leto določi osrednjo temo projekta. V nadaljevanju je prikazanih nekaj utrinkov izvedenih aktivnosti. Leta 2019 je bila osrednja tema pisanje posvetil v knjige. Veliko knjig iz šolske knjižnice smo opremili z lepimi posvetili. Tega leta je učence 9. c razreda s svojim obiskom razveselila gospa Takako Kimura Ude, ki prihaja z Japonske. Izvedla je predavanje z naslovom *Moja pisava in moja kultura sta drugačni.* Učenci so se ji zahvalili s posebnim zapisom.

Najlepša hvala učenci 9.C

Leta 2020 je bila osrednja tema »V naši družini radi pišemo z roko.« Izpeljali smo številne dejavnosti, pri katerih so učenci razmišljali, kdaj v domačem okolju še pišemo z roko in kakšno vsebino imajo ta sporočila. Osredotočili smo se na tista sporočila, ki si jih ob odhodu od doma puščamo na mizi, hladilniku, posebni tabli za sporočila ... Nastali so zanimivi zapisi, kot npr. ti spodaj.

Učenci 9. c z gostjo, gospo Takako Kimura Ude, januarja 2019.

Hej, lepo se imej.
Naredi si nekaj za zajčok
in ne pozabi posesati.

Mami

Te naj ljubejše mame. Vesela sem, da sem
te dohitela in izločila, ker me ni nič doma.
Želim ti lep dan.

Lovija mami, C.M.B.K.

Mili!
Želim ti lep dan in želim, da boš lepo prespala. Bodi iz
napoj tak napoj fant in da ti bo vroča in iz napoj odlična.
Ko kotički pidi čim prej domov, ker imam presenečenje za
in gosa takoj k Mami!

Teh ljube duh!

Mami

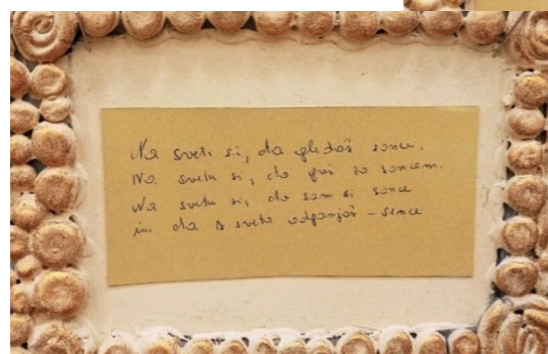
Kartuzijani so si začeli pisati na roko.
Kaj mi?

Če bi si želel pisati na roko, bi si moral imeti
pripomočnik, ki ti pomaga pri pisanju. To je
kartuzijanski pisalnik. Kartuzijani so bili
monaški pisarji, ki so pisali na roko. Njihova
pisava je bila zelo lepa in elegantna. Njihovi
pisalniki so bili zelo zanimivi in edinstveni.
Kartuzijani so pisali na roko, ker so želeli
pisati lepše in bolj elegantno. Njihovi
pisalniki so bili zelo zanimivi in edinstveni.
Kartuzijani so pisali na roko, ker so želeli
pisati lepše in bolj elegantno. Njihovi
pisalniki so bili zelo zanimivi in edinstveni.

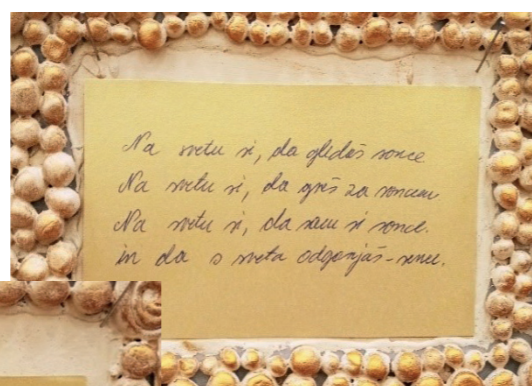
Osmošolke so razmišljale o kartuzijanih in njihovih rokopisih ter se spraševale, ali sodobni človek še zna pisati in ali imajo lepopisi sploh še veljavo.

Osmošolke so razmišljale o kartuzijanih in njihovih rokopisih ter se spraševale, ali sodobni človek še zna pisati in ali imajo lepopisi sploh še veljavo.

Razstava izdelkov v šolski avli je nastala v sodelovanju s četrtošolci. Tisti, ki so obiskovali likovni krožek, so za potrebe aktivnosti v tednu pisanja z roko izdelali posebne okvirje, kamor smo dali del izdelkov, ki so jih učenci s starši in starimi starši napisali doma. Želeli smo, da isto pesem ali kiti-co pesmi napišejo vse tri generacije in nastala je krasna primerjava pisav različnih generacij.

Izdelki v okviru projekta Rad pišem z roko, januarja 2020.

Leto 2020 je bilo leto epidemije in aktivnosti so bile zaradi zaprtja šol izvedene na daljavo. Izpeljali smo številne predlagane dejavnosti na temo »Pišem pismo prijatelju.« Učenci so pisali zahvale, pohvale, čestitke in pisma prijateljem, staršem in učiteljem.

Draga mama,
hvala za vsaj tvoj trud,
hvala za vsaj podporo in, da
mi vedno stojiš ob strani
in si vzameš čas za pogovor.

Tvoja Meggy

Zahvala mami, Megy Koren, januarja 2021.

Kot koordinatorica in vodja projekta ugotavljam, da učenci s pisanjem z roko spoznavajo prednosti te dejavnosti, ki niso samo v večji motorični spretnosti roke, ampak gre tudi za sporočila, ki so bolj osebna, pisava posameznika pa je nekaj edinstvenega in sporoča ogromno. Z malo podrobnejšim pregledom oblike črk, velikih začetnic, naklona pisave, pisalne linije, razmika med vrsticami in črkami itd. lahko spoznamo, kdo je učenec, ki sedi pred nami, kakšna je njegova osebnost, kje so njegovi strahovi, kako doživlja svet okoli sebe. S temi informacijami lahko, o tem sem prepričana, izboljšamo svoje pedagoško delo in poslanstvo, ki ga imamo kot učitelji.

Pisava posameznika je unikat, neponovljiva in lastna samo njemu. Res je, da smo se v prvih razredih šolanja vsi učili pisanja na enak način, ko pa odraščamo, razvijemo drugačne pisave. Niti dve nista enaki in to je dokaz, da se vsak izmed nas razvija kot individuum. Roka, s katero pišemo, je samo pripomoček, pisalni instrument; ukazi, kako naj roka napiše – oblika črk, pa prihajajo iz glave, iz možganov. Zato so naše pisave drugačne in kažejo naše osebne različnosti.

Ne samo v tednu pisanja z roko, ampak vsak šolski dan je učence potrebno ozaveščati, da je pisanje z roko pomembna spretnost, ki jo razvijamo z vajo. Znanost trdi, da več kot bomo pisali, dolgotrajnejša

Dragi prijatelj,
Hvala, ker si mi pomagal, ko sem te mipeč radil.
Hvala, ker si bil zamej ob meni.
Hvala, da si mi zamej povabil prijame stvari.
Upam, da se bva videla kmalu.

Klavdija Demšar 20.1

Zahvala prijatelju, izdelek v okviru projekta Rad pišem z roko, januarja 2021.

bo pozornost, idej za pisanje bo več in možgani bodo delovali bolj učinkovito. Zato so učenci lahko uspešnejši, saj pisanje usklajuje delovanje obeh možganskih hemisfer. Kaj več od tega bi si še želeli za uspešno in učinkovito šolsko delo? Seveda ob pogoju, da učencem pojasnimo, zakaj je pisanje z roko tako zelo koristno.

Draga prijateljica!
Sem na postelnicah in starši v odročnem
gorovju polotoka Anatolije. To je v Turčiji.
Tuhanj ostanemo 14 dni. Ni interneta in ti
ne morem poslati sms-ov ali e-maila.
Je zelo lepo, narava je neverjetna. Danes smo
spazovali divje konje. Najbolj hotel, kjer prino-
čimo je v vasi, kjer so hiše na pol vzidane
v skalo. Zelo je zanimivo.

Lep pozdrav. Ko pridem domov ti povem še kaj
nove.

Tvoja
(Cizemšljina)

Draga prijateljica!
Hvala, ker si. Hvala, ker mi vedno pomagaš
in mi stojiš ob strani. Hvala, ker te lahko
objamem, ko mi je težko.
Želim ti vsaj najlepše to, da te bosta
v tvojem življenju vedno spremljala
srca in zadovoljstvo.
Vedi, da se lahko vedno obrneš name.
Vedno!

Pismo prijateljici, izdelek v okviru projekta Rad pišem z roko, januarja 2021.

KORAK K SONČKU

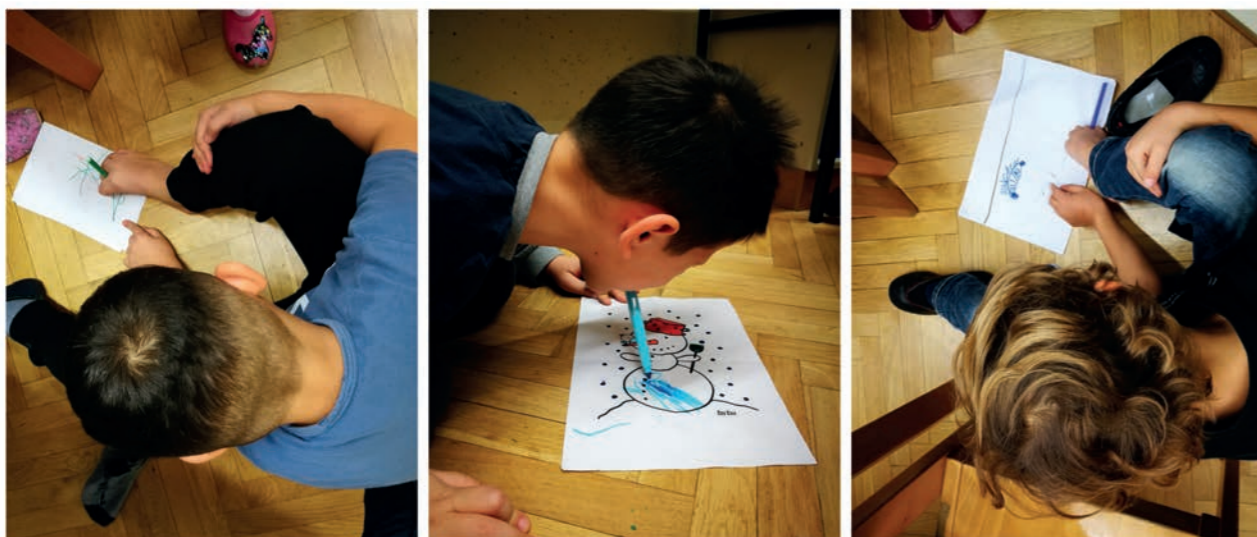
Maja Petek Tomšič

Sprejemanje in razumevanje vsakršne drugačnosti je temeljni cilj projekta *Korak k sončku*, ki smo se mu na Osnovni šoli Rodica priključili v šolskem letu 2018/2019. V želji, da bi naši otroci krepili spoznanje, da je čisto vsak človek edinstven, dragocen in vreden spoštovanja, smo vsako leto načrtovali in izvajali proaktivne preventivne dejavnosti, v katere so bili vključeni učenci razredne stopnje. Epidemija in z njo povezani ukrepi so pomembno krojili izvedbo projektnih dejavnosti v šolskem letu 2020/2021 in 2021/2022. Prilagodili smo jih razmeram in izvedli tisto, kar je bilo v danih okoliščinah mogoče.

Učenci 1. razreda so vsako leto prisluhnili zgodbi *Uhlji takšni in drugačni* (G. Genechten). Spoznali so zajčka Rika ter razmišljali o vizualni, jezikovni, verski in kulturni različnosti vseh nas. Sami so se preizkusili v risanju z usti, nogo ali nedominantno roko.

»Vsi otroci so naši otroci, je rekel prijazen glas, vse frklje in smrklje in froci, vsi svetlih in temnih in kodrastih las, vsi naši! Tudi tisti drugačni, drugačne usode in vere in ras, vsi beli in črni, vsi bolni in lačni, saj vsak je kot kdo izmed nas.«

(T. Pavček)

Učenci 1. b rišejo z nogo in usti, decembra 2019.

Učenci 2. razreda so svet drugačnosti spoznavali vsak po svoje. 2. a je dve leti zapovrstjo spletal prijateljske vezi z učenci 4. in 5. razreda iz sosednje Osnovne šole Roje.

V sodelovanju z Društvom za teorijo in kulturo hendikepa je bila v 3. razredu večkrat izvedena delavnica Bontonček. Učenci so spoznali različne oblike hendikepa ter se poskušali živeti v različne situacije, ki jih doživijo hendikepirani. Učenka Lara je delavnico opisala s sledečimi besedami: »Na delavnici sem se naučila, kako pomagati invalidom. Ugotovila sem, da je zelo težko, če si invalid. Izvedela sem, da smo si navzven drugačni, ampak v srcu enaki. Vsi enako čutimo in razmišljamo.«

Druženja učencev 2. a in učencev OŠ Roje, oktobra 2018, februarja 2019 in junija 2019.

V šolskem letu 2020/2021 delavnice Bontonček žal nismo mogli izvesti, zato so učenci 3. a ob branju zgodbe *Lev Rogi išče srečo* (avtor I. Plohl) likovno ustvarjali. Njihove umetnine so nastale z nogami.

Učenci 4. razreda so vsako leto spoznali zgodbo učenke Lane iz knjige *Kamaroni s parabajzovo omake* (K. Kesič), se ob njej naučili prepoznati znake disleksije ter razmišljali, kako lahko sošolcu/-ki, ki ima bralno-napisovalne težave, pomagajo.

Učenci 3. a, b in c na delavnici Bontonček, februarja 2019.

V šolskem letu 2019/2020 so imeli učenci 5. razreda v sodelovanju z Zvezo za šport invalidov Slovenije paralimpijski športni dan. Šolo je obiskal paralimpijski športnik Matic Keržan, ki je bil nekdanji učenec naše šole. Učencem je predstavil svojo zgodbo o izgubi noge. Učenci so se preizkusili v različnih igrah in športih hendikepiranih. Ob koncu športnega dne pa so parašportniki prikazali sedečo odbojko. V šolskem letu 2021/2022 smo ponovno gostili parašportnike. Tokrat se nam je pridružila paraolimpijka Lena Gabršček.

*Učenci 3. a
ustvarjajo
z nogami,
maja 2021.*

V sklopu projekta smo obeleževali Mednarodni dan strpnosti (16. novembra). Na dan smo poudarili pomen sprejemanja in spoštovanja ljudi prav takšnih, kot so, četudi mislijo ali čutijo drugače, so drugačnega izgleda, veroizpovedi ali narodnosti. Naučili smo se, da strpnost ni nekaj samoumevnega, temveč si je zanjo potrebno prizadevati, se o njej izobraževati ter jo v medsebojnih odnosih vsakodnevno negovati.

*Paralimpijski
športni dan
z Maticem
Keržanom,
septembra 2019.*

EVROPSKI ŠOLSKE ŠPORTNI DAN

Zlatka Gasparič

Evropski šolski športni dan (EŠŠD) je šolski dan, namenjen zabavi, skupni igri ter spodbujanju telesne dejavnosti in zdravja za vse. V Sloveniji projekt koordinira Športna unija Slovenije. Evropski šolski športni dan predstavlja mrežo šolskih športnih dni, ki so združeni z namenom promocije gibanja in športa med mladimi. Osnovni namen je mladim predstaviti šport kot zabavno aktivnost in priložnost za druženje z vrstniki ter jih spodbuditi k redni športni dejavnosti. V letih 2020 in 2021 smo se projektu pridružili tudi na Osnovni šoli Rodica.

Evropski šolski športni dan 2021 je potekal na dan slovenskega športa (državni praznik od leta 2020), in sicer 23. in 24. septembra 2021. Na športnem dnevu je sodelovalo več kot 600 učenk in učencev. V okviru EŠŠD smo izvedli atletske troboj za učence od 6. do 9. razreda. Otroci so metali žvižgača, tekli na 60 metrov in skakali v daljino z zaletom. Poleg tega so igrali odbojko na mivki, med dvema ognjema in nogomet. Ob tem so, z namenom promocije gibanja in športa, izvajali še druge zanimive dejavnosti. Preizkusili so se v preskakovanju kolebnice, igranju badmintona, podajanju žoge v parih – z roko in nogo, metanju žoge na koš; tisti najbolj zagreti pa so se sprehodili ali tekli ob Kamniški Bistrici. Učenci so navdušeno sodelovali in se trudili narediti vsaj 2020 ponovitev. Seveda so bili zelo veseli tudi zapestnic z napisom DAN SLOVENSKEGA ŠPORTA, ki so jih dobili v dar s strani Športne unije Slovenije. Na koncu športnega dne so učenci povedali: »Na poti smo naredili 2020 počepov, več kot 24.600 korakov, 100 podaj z žogo in 146 poskokov s kolebnico.«

Učenci 3. razreda so si v oddelkih najprej ogledali predstavitev *Dan slovenskega športa*, kjer so spoznavali slovenske vrhunske športnike. Po matici pa so se sprehodili ob Kamniški Bistrici do zaselka Homec in med potjo izvajali različne gibalne

naloge. Šteli so korake, delali poskoke, počepe, si podajali žogo, preskakovali kolebnico in tekli ter lovili številko 2020. Ob poti so opazovali rastline, živali in celo umetniške stvaritve v naravi. Učenci so v svojih vtisih zapisali, da jim je bil tak športni dan zelo všeč. Naslednji dan pa so vse skupaj strnili še v likovnih in literarnih izdelkih, ki so krasili njihove razrede. Učenci 3. razreda so povedali: »Učiteljica si je za letos zadala, da bomo več plezali. Po uvodnih skupnih 2021 poskokih nas je učiteljica izzvala, kdo bo prej izobesil zastavo – fantje nad letvenike pod strop ali punce na vrh žrdi. Rezultat je bil izenačen. Trudili smo se vsi splezati in se dotakniti zastav. Pogosto nam je uspelo! Prosti čas smo popoldne preživeli v senci krošenj dreves, kamor je današnji rekorder 3. c splezal kar 16-krat. Zares čudoviti dnevi, preživeti v gibanju in veselju! Za nas je športni skoraj vsak dan.«

*Tim Koprivec,
3. c, pri plezanju
po naravnih
plezalib, okolica
OŠ Rodica,
septembra 2021.*

*Učenci 7. c igrajo
odbojko, atletski
stadion OŠ
Rodica, septembra
2021.*

Učenci 3. a štejejo poskoke, mala telovadnica OŠ Rodica, septembra 2021.

Učenke 7. c pri skoku v daljino, atletski stadion OŠ Rodica, septembra 2021.

Učenca 3. c pri plezanju po naravnih plezalib, okolica OŠ Rodica, septembra 2021.

Skupinska slika učencev 3. b na igrišču jarske šole, septembra 2021.

Učenci štejejo podaje, asfaltno nogometno igrišče OŠ Rodica, septembra 2021.

DRUGE DEJAVNOSTI NA ŠOLI

ŠOLSKA SKUPNOST UČENCEV IN PARLAMENT

Tanja Logar

Šolska skupnost učencev in šolski parlament sta obliki organiziranosti in združevanja učencev. Na prvi ravni se učenci združujejo v oddelčne skupnosti in volijo predstavnika za šolski parlament. Predstavniki oddelčnih skupnosti se povezujejo v šolski parlament z namenom uveljavljanja interesov učencev na šoli. Poleg tega se povezujejo tudi v Šolsko skupnost učencev (v nadaljevanju ŠSU), ki sprejema in obravnava različne predloge učencev ter skrbi za obogatitev šolskega življenja. ŠSU sprejme letni program dela, ki ga oblikuje na podlagi predlogov vseh učencev. Dejavnosti šolskega parlamenta in ŠSU se na izvedbeni ravni ves čas prepletajo in povezujejo.

Z organiziranostjo v šolski parlament se učenci učijo demokracije. Vsako šolsko leto obravnavajo določeno temo, ki je skupna na nacionalni ravni. Dejavnosti in pogovore na izbrano temo učenci najprej izvedejo znotraj oddelkov, v naslednji fazi na šolski ravni, nato na medobčinski in nazadnje na državni ravni. V zadnjih desetih letih smo obravnavali naslednje teme: *Moja poklicna prihodnost* (dve leti), *Pasti mladostništva*, *Razmere v družbi*, *Otroci in načrtovanje prihodnosti*, *Šolstvo in šolski sistem* (dve leti) ter *Izobraževanje in poklicna orientacija* (tri leta, podaljšanje zaradi epidemije covid-19).

Mark Planinšek, Lovro Kostanjšek in Lucija Krapež z mentorico Tanjo Logar na medobčinskem parlamentu na OŠ Roje, februarja 2015.

Predstavniki učencev od 2. do 9. razreda na zaključnem šolskem parlamentu, junija 2014.

Demokracije se učijo tudi z izvajanjem volitev za predsednika šolske skupnosti učencev. Kot kandidati sodelujejo učenci od 7. do 9. razreda – pripravijo program in se predstavijo učencem. Sledijo volitve z glasovanjem vseh učencev. Po izboru novi predsednik priseže na prvem zasedanju novega šolskega parlamenta. S svojim delom, zgledom in vplivom ob pomoči mentorjev vodi ŠSU. Predsedniki v zadnjem desetletju so bili: Laura Maučec (2011/2012), Andraž Kos (2012/2013), Nika Podpeskar (2013/2014), Eva Pogačar (2014/2015), Pika Kostanjšek (2015/2016), Tina Vide (2016/2017), Neža Podpeskar (2017/2018), Laura Osenk (2018/2019) in Domen Bergant (2019/2020). V času epidemije covida-19 je ŠSU delovala v okrnjenem obsegu.

V letnih programih šolske skupnosti učencev so bili v zadnjih desetih letih priljubljeni športni dogodki, predvsem tekme med učenci in učitelji, ter šolski plesi.

Priložnostno smo organizirali različne humanitarne akcije. Zbirali smo:

- hrano za socialno ogrožene družine (10. do 20. decembra 2013 za Anino zvezdico),
- šolske potrebščine za afriško šolo (aprila–maja 2012),
- hrano in ostale potrebščine za devet družin v stanovanjskem bloku v Domžalah, ki so v požaru izgubili vse (od 14. do 21. nov. 2013),
- oblačila, odeje, zdravila in hrano za prizadete v vojni v Ukrajini (7. in 8. marca 2022),
- hrano in ostale potrebščine za prizadete v poplavi v Brčkem (zbiralni akciji 23. in 26. maja 2014 in 24. do 28. novembra 2014),
- šolske potrebščine za prizadete v poplavi v Dravogradu (novembra 2012).

Vsako leto oktobra z različnimi dogodki in delavnicami obeležimo teden otroka. Najmlajši se najbolj razveselijo že tradicionalnega Pikinega dneva v času podaljšanega bivanja. Takrat na šolskem igrišču ne manjka kitk in pisanih oblačil v stilu Pike Nogavičke, sledijo različne igre in delavnice ter sladkanje s palačinkami, ki jih za nas pripravijo člani Turističnega društva

Odbojka med učitelji in učenci, teden otroka, oktobra 2018.

Šolski Valentinov ples, marca 2019.

24. februarja 2022 nas je pretresla novica o vojni v Ukrajini. Dnevno smo spremljali dogajanje o ljudeh v stiskah in nevarnostih, o otrocih v vojnih okoliščinah. 7. in 8. marca 2022 smo zato za Ukrajino zbirali hrano, zdravila, odeje, topla oblačila in druge pripomočke. Gasilci so zbrano pomoč v dveh kombijih odpeljali v zbirni center v Ljubljano, marca 2022.

Jarše-Rodica. V tednu otroka je odmore popestrilo predvajanje glasbe, izvedli smo kulinarne in plesne delavnice, karate in druge športne delavnice, omogočili ogled filma v kinu. Vsako leto je župan Občine Domžale sprejel najprizadevnejše učence.

Prizadevni učenci, ki so se izkazali na različnih področjih (solidarnost, izstopajoča aktivnost na oddelčni ravni in/ali projektih šole, izjemna uspešnost na tekmovanjih šole in raziskovalnih nalogah, zastopanje šole in uspešnost na športnih tekmovanjih idr.), so se udeležili nagradnega izleta. Obiskali smo Bled, Muzej iluzij v Ljubljani, Bumbar park v Mariboru idr.

Čarobnost je spremljala decembrsko dogajanje. Šolska skupnost učencev je pomagala pri organizaciji in izvedbi šolskih novoletnih sejmov, organizirala novoletne delavnice za starše, tečaj izdelovanja adventnih venčkov in novoletno pošto, kjer so učenci drug drugemu in učiteljem izrekli voščila in dobre misli ob prihajajočem novem letu.

Dva prizora z božično-novoletnega sejma, decembra 2017.

Igranje z igračkami na temo prometa, teden otroka v 3. c, oktobra 2021.

Spoznavni dan v okviru medvrstniškega prijateljstva v tednu otroka, osmošolki Ula Gerbec in Pia Gorjup s svojima varovankama iz 2. razreda, na Pikin dan, oktobra 2017.

Učenci vseh starosti obožujejo t. i. »pošto«. Organizirali smo pošto dobrih misli v tednu otroka, že omenjeno novoletno in valentinovo pošto. Učenci so postavili ogromen nabiralnik, v katerem se je ob vsaki priložnosti nabralo obilo pošte, ki so jo nato predstavniki ŠSU razdelili učencem po oddelkih.

Vsako leto smo obeležili dan učiteljev in dan žena – učenci so voščili vsakemu učitelju in učiteljici posebej ter jih simbolično obdarili.

Za Gregorjevo smo izdelovali ladjice iz naravnih materialov in jih nato na prireditvi v organizaciji Turističnega društva Jarše–Rodica spustili po potoku.

Voščilo ŠSU za dan žena leta 2021 zaradi omejevanja medosebnih stikov ni bilo posredovano osebno, ampak elektronsko. Oblikovale so ga Sara Maja Vodusek, Anamarija Mušič in Nastja Ahačič, marca 2021.

Učenci 3. a so izdelali ladjice iz naravnega materiala, s katerimi so se udeležili tradicionalnega dogodka na Gregorjevo, ki ga je organiziralo Turistično društvo Jarše–Rodica v sodelovanju s turističnim krožkom naše šole. Ladjice s prižgano svečko so spustili po vodi na sotočju Male vodice in Kamniške Bistrice v Zgornjih Jaršab, marca 2014.

Učenci so v okviru ŠSU sodelovali tudi pri medvrstniškem povezovanju starejših in mlajših učencev, čistili okolico v organizaciji t. i. zelenih straž, pomagali na zbiralnih akcijah papirja in drugih dogodkih. Ob koncu šolskega leta je šolska skupnost učencev na zadnjem zasedanju parlamenta evalvirala izvedene dejavnosti, predlagala nove dejavnosti ter zbirala predloge za priznanja in pohvale učencem.

Predstavniki oddelkov od 2. do 8. razreda so se 22. junija 2022 udeležili zaključnega šolskega parlamenta. V manjših skupinah so najprej evalvirali dogodke, izvedene v tem šolskem letu, nato pa podali predloge za izboljšanje šolskega življenja in dogodke v organizaciji ŠSU v prihodnjem šolskem letu. Med drugim so predlagali več športnih aktivnosti, dan spletnega učenja, filmski dan, spanje v šoli, več prireditev, boljše prebrano in več pouka na prostem.

PROSTOVOLJSTVO KOT PRILOŽNOST ZA OSNOVNOŠOLCE

Tanja Logar

Prostovoljstvo je dejavnost z vzajemnimi učinki, ki sta jih deležna tako prejemnik pomoči kot prostovoljec. Prostovoljstvo je odlična priložnost za različne vrste povezovanja: medgeneracijsko (s starejšimi v domu upokojencev) in vertikalno v šoli (povezovanje starejših učencev z učenci iz nižjih razredov). Poleg tega je prostovoljstvo priložnost in izziv za prav vse učence; tiste s posebnimi potrebami, za nadarjene, športnike in umetnike ter vse ostale. Je most, ki zbližuje in povezuje.

Prostovoljstvo se je na OŠ Rodica začelo razvijati v okviru projekta MEPI, mednarodnega priznanja za mlade. V šolskem letu 2010/2011 smo pričeli s prostovoljstvom kot samostojno dejavnostjo. Vključili smo se tudi v Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij, ki deluje pod okriljem Slovenske filantropije. Mreža nam posreduje informacije in svetuje na področju prostovoljstva ter izobražuje mentorje. Vključenih je bilo povprečno 24 učencev, največ 31 (2014/2015) in najmanj 13 učencev (2015/2016). V zadnjih dveh letih zaradi ukrepov za omejitev epidemije covid-19 prostovoljstva nismo mogli organizirati.

Prostovoljstvo na OŠ Rodica je namenjeno učencem od 6. do 9. razreda. Vsak učenec, skladno z Zakonom o prostovoljstvu, sklene dogovor o opravljanju prostovoljskega dela ter prejme prostovoljski dnevnik, knjižico, kamor beleži opravljene ure s področja prostovoljskega dela, ki je hkrati potrdilo o pridobljenih neformalnih delovnih izkušnjah.

Prostovoljsko delo na OŠ Rodica je razdeljeno na več področij. Učence sva večino časa usmerjali dve mentorici, Darinka Šmit Bahčič (pomoč v šoli) in Tanja Logar (socialno in vsa ostala področja; od oktobra 2015 do decembra 2016 me je nadomeščala Maja Tartara). V šolskem letu 2019/2020 je bila mentorica prostovoljcev Tamara

Logo za prostovoljstvo je pod mentorstvom učiteljice Maje Novak izdelal Nik Gerbec, 7. c, maja 2013.

Kovačič, vendar je bilo delo zaradi epidemije covid-19 okrnjeno.

Prostovoljsko delo lahko razdelimo na dva sklopa: na **kontinuirano prostovoljsko delo**, ki je potekalo praviloma enkrat tedensko eno šolsko uro (pomoč v šoli in socialno področje) ter na **občasne prostovoljske akcije**.

1. KONTINUIRANO PROSTOVOLJSKO DELO

1.1 Pomoč v šoli:

V okviru pomoči v šoli so učenci prostovoljci v knjižnici pomagali knjižničarki pri razvrščanju knjig in urejanju knjižnih polic, skrbeli za športne rekvizite v kabinetu športne vzgoje, skrbeli za učilnico računalništva: nameščali novo programsko opremo, sestavljali, razstavljali in premeščali računalnike, čistili viruse, urejali nastavitve računalnikov idr. Učenci so opravljali tudi preprosta administrativna dela, učiteljem nudili pomoč pri vodenju interesnih dejavnosti ter skrbeli za sadne kotičke in raznašanje sadja.

1.2 Socialno področje:

- Pomoč v oddelkih podaljšanega bivanja na OŠ Rodica: prostovoljsko delo v oddelkih podaljšanega bivanja so prostovoljci opravljali

v parih, enkrat tedensko po eno šolsko uro. Pomoč se je izvajala ob somentorstvu učitelja podaljšanega bivanja. Učenci prostovoljci so pomagali mlajšim učencem pri opravljanju domačih nalog, pripravili in vodili so različne animacijske aktivnosti za učence, se vključevali v njihovo igro ali se z njimi pogovarjali.

- Pomoč na OŠ Roje, ki izvaja prilagojene osnovnošolske programe za otroke s posebnimi potrebami: prostovoljsko delo na OŠ Roje je praviloma potekalo enkrat tedensko po eno šolsko uro. Prostovoljci so pomagali v oddelkih podaljšanega bivanja, pri izvajanju športne interesne dejavnosti MATP (Motor Activities Training Program), pri kuharskem krožku, računalništvu in dopolnilnem pouku.
- Medgeneracijsko povezovanje v okviru projekta »Sadeži družbe«, kjer smo sodelovali z Domom upokojencev Domžale. Učenci prostovoljci so se na mesečnih srečanjih srečevali s stanovalci Doma upokojencev. Srečanja so bila tematsko raznolika: brali so zgodbe, skupaj igrali družabne igre, telovadili, ustvarjali idr.
- Učna pomoč: Prostovoljci so nudili učno pomoč in socialni »support« mlajšim učencem.

2. OBČASNE PROSTOVOLJSKE AKCIJE

- Vključenost v vseslovenski projekt *Simbioza*, kjer so prostovoljci na deseturnem računalniškem tečaju pomagali starejšim pri usvajanju osnovnih veščin računalništva. Mladi so po celi Sloveniji starejše učili osnov računalništva: kako uporabljati miško in tipkovnico, napisati besedilo, raziskovati splet idr. V enem tednu so se stkale prijetne vezi med mladimi in starejšimi, ki si želijo še več podobnega sodelovanja.
- Redno sodelovanje na knjižnem festivalu *Bralnice pod slamnikom*: prostovoljke v podaljšanem bivanju na naši šoli in na OŠ Roje so otrokom prebirale zgodbe iz knjig na temo drugačnosti in drugačnih junakov, se na to temo z njimi pogovarjale in ustvarjale likovne izdelke.

Prostovoljka Lori Modrijan v oddelku podaljšanega bivanja, 2013.

Prostovoljka Laura Stupar, 8. b, z upokojenkami izdeljuje okraske, decembra 2012.

Igranje družabnih iger z varovanci Doma upokojencev, Tibor Remškar in Liza Oberwalder Zupanc, aprila 2017.

- *Comenius* – računalniška delavnica o vami uporabi interneta za starejše, kjer so udeleženci najprej poslušali predavanje o varni rabi interneta, sledilo pa je praktično učenje osnov računalništva in varne uporabe interneta, ki so ga v parih izvajali prostovoljci OŠ Rodica ter učenci gostje iz tujine.
- Sodelovanje pri vseslovenski prostovoljski akciji *Dan za spremembe*, katere cilj je bil premagovanje osamljenosti. Glede na cilj smo izbrali starejše, ki težko zapustijo svoj dom in so pogosto osamljeni. Namen je bil druženje in pogovor o različnih temah. Prostovoljke so se vrnile s pozitivnimi vtisi ter novim znanjem o življenju nekoč, o vojni, o preživljanju starosti idr. Kot spomin na druženje so starejšim izročile lična darilca – izdelke učencev naše šole, še pomembnejši pa so notranji spomini, ki bodo tako mlada dekleta kot tudi starejše spominjali na prijetno dopoldne.
- V okviru *Dneva za spremembe* smo se udeležili tudi dogodka z naslovom *Bodi z nami, družimo se*, kjer smo se družili in premagovali osamljenost mladi in starejši iz različnih društev, šol in vrtcev. Trije učenci prostovoljci so spodbujali starejše k uporabi računalnika ter jih učili osnov računalništva. Starejši so s strani mladih potrebovali kar nekaj spodbud za sodelovanje, ko pa je bil strah premagan, so delavnico zapustili veseli, z novim znanjem, ki jim bo v medmrežju pomagalo premagovati osamljenost tudi v prihodnje ali pa so zgolj naredili prvi, ključni korak premagovanja strahu pred računalniki.

Poleg naštetega so se prostovoljci vsa leta aktivno vključevali v različne dogodke na ravni šole:

- izvedba prvega šolskega dne za prvošolce;
- pomoč pri pripravi in izvedbi različnih šolskih prireditev;
- pomoč na ekoloških zbiralnih akcijah (akciji zbiranja odpadnega tekstila in odpadnega papirja);
- pomoč pri izvedbi dobrodelnih akcij.

Zavedamo se, da nas dobra dela potrebujejo. Nabor prostovoljskih aktivnosti, ki smo jih izvajali, je

bogat, upamo, da bo služil tudi drugim kot ideja za obogatitev prostovoljskih aktivnosti na šoli ali jih opogumil za uvajanje prostovoljstva na šoli.

NAGRAJEVANJE IN MOTIVIRANJE PROSTOVOLJCEV

Čprav prostovoljci ne pričakujejo neposredne nagrade in koristi za opravljeno delo, je nagrajevanje učencev prostovoljcev pomembno za ohranjanje njihove motivacije; posredovanje občutka, da je njihovo delo opaženo, pomembno in častno. Na OŠ Rodica se za motivacijo in nagrajevanje prostovoljcev trudimo na različne načine:

- Ob koncu šolskega leta prostovoljci prejmejo individualno zapisane pohvale, kjer so natančno opisana vsa dela, ki jih je prostovoljec opravil. Pohvala prostovoljcu hkrati služi kot potrdilo o neformalnih delovnih izkušnjah.
- Prostovoljci se lahko udeležijo nagradnega izleta ter Festivala prostovoljstva, ki ga vsako leto v Ljubljani organizira Slovenska filantropija.
- Izvedemo zaključno srečanje za prostovoljce, kjer vsak posreduje vtise o svojem preteklem delu, hkrati pa gre za zabaven družabni dogodek.
- Vsako leto izbiramo prostovoljca šole, enkrat pa je bila naj prostovoljka šole tudi na sprejemu pri predsedniku republike, ki na prireditvi Prostovoljec leta, kjer razglasijo najboljše prostovoljce in prostovoljske projekte, vsako leto slavnostno sprejme najzaslužnejše prostovoljce.
- Večkrat smo se udeležili različnih oddaj na RTV Slovenija.
- Organizirali smo obisk klovnov, ki razveseljujejo otroke v bolnišnicah, t. i. Rdečih noskov, ki so nam predstavili delo in poslanstvo klovnov zdravnikov, nato pa nas s svojimi domiselnimi in simpatičnimi vragolijami nasmejali do solz.

Dobra dela, kot je prostovoljstvo, je potrebno promovirati in širiti, zato smo prispevke o delu in dejavnostih naših prostovoljcev redno objavljali, kar je bila prav tako neke vrste nagrada za njihovo delo:

- prispevek o naših učencih prostovoljcih v otroški informativni TV oddaji *Infodrom*,
- oglasna deska v šoli, kjer smo predstavljali vse dejavnosti in dogodke v povezavi s prostovoljstvom,
- na šolski spletni strani,
- v lokalnem glasilu *Slamnik*.

Prostovoljstvo je dejavnost, ki nudi obilo možnosti in priložnosti in kot taka ni nikoli izčrpana.

Prostovoljke Nika Kobetič, Petja Podlipnik, Taja Podbevšek in Pika Kostanjšek so za svoje nesebično prostovoljno delo prejele priznanje na prireditvi Prostovoljec leta 2015, na sliki s predsednikom države Borutom Pahorjem in njegovo ženo Tanjo Pečar, Kongresni center Brdo pri Kranju, junija 2016.

ŠPORTNE DEJAVNOSTI NA ŠOLI IN PRIZNANJE ZA NAJBOLJ ŠPORTNO OSNOVNO ŠOLO

Zlatka Gasparič, Vilma Vrtačnik Merčun

Zavod za šport RS Planica vsako leto objavi nagrajni natečaj za najbolj športno osnovno šolo, srednjo šolo in vrtec. Pravilnik za dodeljevanje tega častnega naziva prijavitelne šole preverjajo po naslednjih kriterijih:

- izvajanje športnega programa *Zlati Sonček* in *Krpan* ter število udeležencev,
- sodelovanje na množičnih prireditvah (občinska, področna tekmovanja, maratoni ...),
- izvajanje programa *Naučimo se plavati* (tečaj za neplavalce ...),
- sodelovanje na šolskih športnih tekmovanjih (sodelovanje, izvedba, organizacija),
- število vadbenih skupin različnih športnih panog, ki letno opravijo v šoli najmanj 35 ur vadbe,

- izpeljava tekmovanj od občinske do področne ravni ter tekmovanj na državni ravni,
- sodelovanje na področnih in državnih tekmovanjih ter množičnih športnih prireditvah, kot je npr. *Festival športa mladih*,
- izpeljava programa *Hura, prosti čas* in *Zdrav življenjski slog*.

Matic Remšak in Liana Kovič, zmagovalca na šolskem krosu med učenci 4. razreda leta 2016, s priznanjem za najbolj športno osnovno šolo, oktobra 2016.

Šole zbirajo točke glede na svojo športno udejstvovanje na vseh opisanih področjih, za določeno število točk pa dobijo ustrezno priznanje. Pri tem ni pomembno le sodelovanje, ampak tudi število učencev na tekmovanjih.

Naša šola je priznanje za najbolj športno šolo prejela septembra 2016 in septembra 2017, vedno za preteklo šolsko leto. V oktobru 2016 je bilo nagrajenih 16 slovenskih osnovnih šol, tri z zlatim, tri s srebrnim in deset z bronastim priznanjem. Naša šola je dobila bronasto priznanje predvsem zato, ker imamo bogato ponudbo športnih interesnih dejavnosti, športni znački Krpan in Zlati sonček ter za sodelovanje na skoraj vseh občinskih tekmovanjih v ekipnih in posamičnih športih. Za bronasto priznanje so nagrajene šole dobile nagrade v obliki povračila stroškov za nakup športnih rekvizitov v vrednosti 200 evrov. Slavnostna podelitev priznanj je bila 20. septembra 2016 na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport v Ljubljani. V kulturnem programu je med šestimi točkami nastopil tudi naš učenec Alen Koštič. Priznanje sta v imenu šole sprejeli ravnateljica Milena Vidovič in učiteljica Zlatka Gasparič.

Na šoli deluje Šolsko športno društvo (ŠŠD), ki skrbi za koordinacijo športnih interesnih programov, za organiziranje športnih ekip in posameznikov za šolska tekmovanja, spremljanje učencev na športna tekmovanja in spodbujanje gibalne aktivnosti na splošno.

Za primer naj navedemo športne interesne dejavnosti, med katerimi lahko izbirajo učenci v letošnjem šolskem letu. Sodelujejo lahko v športnih interesnih dejavnostih, ki jih organiziramo v sodelovanju s športnimi klubi in društvi: namizni tenis (NTS Mengeš), košarka dečki (KK Helios), košarka deklice (ŽKD Ledita), nogometna šola (NK Domžale), dekliški nogomet (ŽNK Radomlje), dekliška odbojka (ŽOK Domžale) in odbojka za dečke (Zlatka Gasparič, učiteljica športa). Plačljive športne dejavnosti, ki so organizirane na naši šoli, pa so: judo (Judo klub Domžale), ritmična gimnastika (ŠK Bleščica), karate (Karate klub Domžale), ŠD Sovice, Miki plesna šola in mažoretni ples za deklice.

V kulturnem programu slavnostne podelitve priznanj je sodeloval tudi naš učenec Alen Koštič, septembra 2016.

Učiteljica Zlatka Gasparič in ravnateljica Milena Vidovič prejemata priznanje za najbolj športno šolo, septembra 2016.

Učenci 9. b, med katerimi je bilo veliko športnikov, s priznanjem za najbolj športno šolo, septembra 2017.

Glede na to, da imajo naši učenci in učenke na voljo kar nekaj plesnih interesnih dejavnosti, smo vaditeljice povabili, da jih na kratko predstavijo.

Na OŠ Rodica deluje netekmovalna skupina Sovice, ki s 3. razredom odidejo v tekmovalno otroško skupino na OŠ Domžale. Letos je rodiške Sovice obiskovalo 16 deklic od 1. do 4. razreda, ki so zelo napredovale tako v plesnih gibih kot v samozavesti, zato jih kar polovica drugo leto odhaja v tekmovalno skupino. Za starše so pripravile plesni posnetek za božično-novoletne praznike, 21. maja 2022 so se udeležile Športne sobote na OŠ Preserje pri Radomljah, 2. junija 2022 pa so nastopile na zaključnem nastopu plesno-navijaških skupin Športnega društva Sovice.

Domžalske mažoretke so septembra 2016 začele s treningi mažoretnega plesa na vseh osnovnih šolah v Občini Domžale, tudi na OŠ Rodica. Vadbo vodi trenerka in sodnica Anita Omerzu Tome. Nastopajo na šolskih prireditvah, folklornih srečanjih in festivalih, pustnih povorkah in drugje ter sodelujejo z Godbo Domžale. Letos so nastopile tudi na tradicionalni domžalski prvomajski budnici. Koronški čas so izkoristile tako, da so poleg mažoretnega plesa trenirale tudi twirling. Ta poleg veččin s palico vključuje gimnastične prvine, elemente baleta in ostale moderne plesne tehnike. Na OŠ Rodica od leta 2017 trenirata po dve skupini, mlajša in starejša. Letos je v mlajši skupini plesalo 22, v starejši pa 13 deklet.

Na OŠ Rodica je društvo Bleščica prisotno že enajst let. Deklice vadijo ritmično gimnastiko, ki združuje prvine baleta, modernega plesa in akrobatike ter

Rodiške Sovice s trenerko Tjašo Janežič na zaključnem nastopu Športnega društva Sovice na OŠ Ihan, 2. junija 2022.

rokovanje z rekviziti (kolebnico, žogo, obročem, kijem in trakom), vključujejo pa tudi elemente estetske gimnastike. Po tretjem letu vadbe se deklice lahko udeležijo klubskih treningov in tekmovanj. Letos je v skupini vadilo 14 deklet. Svoje znanje so deklice predstavile staršem na dveh nastopih, v preteklosti pa so nastopale tudi na šolskih prireditvah. Skupino vodi vaditeljica Ana Jagodič, ki je pred enajstimi leti začela z vadbo na svoji matični šoli, OŠ Rodica.

Twirling poze rodiških mažoretk med nastopom na šolski proslavi od dnevu državnosti, šolska telovadnica, 24. junija 2022.

Mlajše deklice, ki so letos začele z vadbo ritmične gimnastike, z vaditeljico Ano Jagodič, na zaključnem nastopu v mali šolski telovadnici, 22. junija 2022.

SHEMA ŠOLSKEGA SADJA IN ZELENJAVE

Meta Maček, Vilma Vrtačnik Merčun

V letu 2003 smo pričeli z izvedbo projekta *Jabolko v šoli*, ki ga je spodbudilo šolsko ministrstvo, danes ga poznamo kot *Šolska shema*, z bogatimi spremljajočimi vzgojnimi dejavnostmi za spodbujanje zdrave, lokalno pridelane hrane. *Shema šolskega sadja* je evropski projekt, ki smo ga prvič izvajali v šolskem letu 2009/2010. Prvotni namen projekta je bil ustaviti trend večanja prekomerne telesne teže in debelosti pri otrocih, mladostnikih in kasneje pri odraslih. Pri izvajanju sheme smiselno uporabljamo določbe Zakona o osnovni šoli, ki ureja tudi organizacijo šolske prehrane, uredbe Sveta Evrope, Evropske komisije, Uredbe in Strategije za izvajanje Šolske sheme v Sloveniji. Cilj sheme je ohranitev oz. povečanje porabe zelenjave in sadja pri otrocih in mladostnikih oz. ustrezen dnevni vnos sadja in zelenjave, ozaveščenost otrok in mladostnikov o pomembnosti uživanja sadja in zelenjave v povezavi z zdravimi prehranjevalnimi navadami, lokalnimi prehranskimi verigami, ekološkim kmetovanjem, trajnostno pridelavo in preprečevanjem zavržkov hrane.

12. maja 2014 nas je obiskala delovna skupina za nacionalno strategijo za shemo, za dobavo sadja in zelenjave, ki so jo sestavljali predstavniki Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, Ministrstva za zdravje, Inštituta za varovanje zdravja RS, Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije in lokalne skupnosti ter nekateri lokalni dobavitelji sadja. Predstavili smo primere izvajanja sheme oz. razdeljevanja sadja in zelenjave na naši šoli ter s tem povezane vzgojne dejavnosti.

Pozneje je bila dodana tudi *Shema šolskega mleka*, ki je sedaj združena s *Shemo sadja in zelenjave* v *Šolsko shemo*. Mleka ne ponujamo dodatno, saj ga s štirimi obroki redne ponudbe zagotavljamo dovolj.

Učenka Tjaša Kovačič, 4. b, predstavlja vrtnicek pri jarški šoli, Spodnje Jarše, maja 2014.

Predstavniki delovne skupine za nacionalno strategijo za shemo na obisku v jarški šoli, z ravnateljico Mileno Vidovič in Andrejo Pogačnik Jarc kot predstavnicami lokalne skupnosti, maja 2014.

Plakat o evropskem projektu je izdelala učiteljica Katarina Škofic oktobra 2009. Sadni kotiček v kletni etaži, oktobra 2012.

Šola mora izpolnjevati nekaj zahtev:

- izdelan mora biti plakat, ki obvešča o projektu,
- ločeno mora biti vodenje evidence dobav, porabe sadja in zelenjave ter
- organizirane spremljevalne izobraževalne aktivnosti.

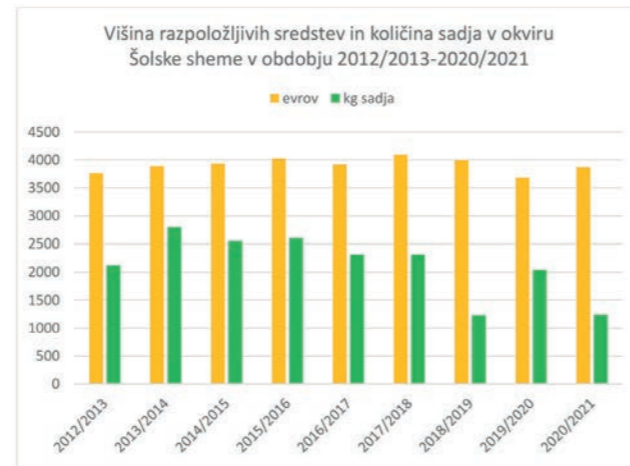
Slednjih je bilo v začetku uvedbe projekta zares veliko, kasneje pa so postale del pouka. Plakat je izdelala Katarina Škofic, z manjšimi popravki ga uporabljamo še danes.

Šole lahko ponujamo različne vrste svežega sadja in zelenjave. Na šoli smo se odločili predvsem za dnevno ponudbo ekoloških jabolk, ki so bila otrokom na voljo vsak dan v sadnih koticah. Večinoma smo ponujali ekološko pridelana jabolka, vsak otrok je lahko vzel en ali več kosov sadja. V nekaterih letih (npr. 2016/2017 in 2017/2018) je bila ponudba ekoloških jabolk omejena zaradi uničujoče pozebe prejšnje pomladi in posledično slabega jesenskega pridelka, zato smo se osredotočili na drugo sadje, npr. v šolskem letu 2017/2018 na sveže jagode in češnje.

Večkrat se je zgodilo, da smo sredstva iz *Šolske sheme* porabili že do marca (npr. v letih od 2013/2014 do 2015/2016), v šolskem letu 2018/2019 celo že februarja. V mesecih, ko sadja iz sheme ni bilo več na voljo, smo otrokom v sadnih koticah ponujali sadje, ki je ostalo od malice, in jabolka, ki so bila naročena posebej za sadne koticke. V šolskem letu 2020/2021 je bilo daljše zaprtje šol zaradi epidemije covid-19, zato smo večino sredstev porabili v tretjem razdeljevalnem obdobju. Za izvajanje projekta so šole pripadale evropska sredstva, povprečno v višini 6 evrov na otroka letno.

Vzpostavili smo sodelovanje z lokalnim sadjarstvom Kašnik iz Vrbe pri Lukovici, ki nam je zagotavljalo kakovostna ekološka jabolka. Našli pa smo tudi nekaj drugih lokalnih dobaviteljev. Letos sodelujemo z Zadrugo Jarina iz Doba.

Največ sredstev, ki so se dodeljevala glede na število vpisanih otrok v letu pred izvajanjem sheme, smo dobili v šolskem letu 2017/2018 (4094 evrov),

Učenki Natalija Gorjup in Ela Kušar s priznanji za nagrajeni risbi na natečaju Živim zdravo, živim z naravo. Natečaj je razpisalo Slovensko združenje za integrirano in ekološko pridelavo zelenjave iz Maribora. Slovesna podelitev priznanj je potekala v Mariboru, junija 2011. Desno: Ela z nagrajeno risbo.

najmanj pa v šolskem letu 2019/2020 (3689 evrov). Največ sadja smo nakupili v šolskem letu 2013/2014 (2800 kg), najmanj pa v šolskih letih 2018/2019 in 2020/2021 (nekaj več kot 1200 kg sadja).

V zadnjem desetletju smo v okviru *Šolske sheme* nakupili veliko vrst sadja. Kar tri četrtine vsega predstavljajo ekološka jabolka (skupaj 12807 kg),

nato jabolka iz konvencionalne pridelave (1610 kg), 888 kg je bilo jagod, 558 kg kakija, 546 kg češenj, 196 kg hrušk, 106 kg marelic, 51 kg mandarin, 60 kg lešnikov in 29 kg suhega sadja.

Za promocijo sadja in zelenjave smo izpeljali veliko dodatnih aktivnosti, tako v okviru pouka, naravoslovnih dni, pri gospodinjstvu in izbirnih predmetih, kot tudi ob drugih priložnostih, na primer na likovnih natečajih.

Vsako leto smo sodelovali pri aktivnostih v okviru vseslovenskega projekta *Tradicionalni slovenski zajtrk*, ki poteka od leta 2011. V okviru tega projekta smo z učenci izbirnega predmeta sodobna priprava hrane pripravljali različne degustacije:

- 2011/2012: sadna nabodala in degustacijo medu,
- 2012/2013: mlečno proseno kašo in sadni namaz iz namočenega suhega sadja,
- 2013/2014: jabolčne rezine s cimetom in medom,
- 2015/2016: kakijevo peno in degustacijo sadnih in zelenjavnih namazov Dragice Štirn,
- 2016/2017: sadni sladoled in senzorne delavnice v okviru OPB, tortilje v okviru SPH,
- 2017/2018: humus (čičerikin namaz) kot pomako za zelenjavne palčke,
- 2018/2019: ajdove čokoladne in zelenjavne kocke, grahovo in bučno juho,
- 2019/2020: medenjake, fižolov namaz,
- 2021/2022: proseno kašo s sadnim namazom, degustacijo ekoloških jabolk (z Zadrugo Jarina).

Tradicionalni slovenski zajtrk smo zaradi racionalizacije obeleževali kot malico. Ponudili smo slovenska ekološka živila.

Nekaj zanimivih dejavnosti, ki jih pogosto izvajamo:

- v vročih dneh organiziramo stojnico z domačim sladoledom iz zmrznjenega sadja (v okviru izbirnih prehranskih predmetov in podaljšanega bivanja),
- kuhamo marmelado pri pouku gospodinjstva in dnevih dejavnosti v 3. razredu,
- izdelujemo tortilje v okviru izbirnega predmeta sodobna priprava hrane itd.

Za vrednotenje *Šolske sheme* organizatorji prehrane dvakrat letno izpolnimo anketni vprašalnik, dvakrat letno pa vprašalnike izpolnjujejo tudi učenci 4. a, 6. a in 8. a oddelka. Ugotavljamo, da učenci dobro sprejemajo ponujeno sadje in ga radi pojedjo. Pomembno je, da je sadje na voljo ves čas, da se otroci navadijo na zdravo izbiro prigrizkov. Tako uživanje sadja postane navada, ki se ohranja tudi v njihovi odrasli dobi.

Prehranska delavnica za OPB: spoznavanje hrane s petimi čutili in opisovanje občutkov; ob tem poglobljanje doživljanja hrane, decembra 2017.

V Jaršab so tradicionalni slovenski zajtrk obogatili s svojimi dejavnostmi, učiteljica Simona Gomboc z učenci 1. razreda, novembra 2011.

TRADICIONALNI ANGLEŠKI ZAJTRK IN POPOLDANSKA ČAJANKA

Darinka Šmit Babčič

Eden najboljših načinov učenja tujega jezika je spoznavanje jezika v njegovi najbolj naravni vlogi, to je v funkciji sporazumevanja. CLIL - *Content Language Integrated Learning* je metoda, ki združuje pridobivanje vsebinskih oziroma »nejezikovnih« znanj in učenje tujega jezika. Šestošolci in osmošolci so v okviru programa za nadarjene učence in tiste, ki jih je to zanimalo, vsakoletno spoznavali medkulturne razlike med angleškimi in slovenskimi prehranjevalnimi navadami in življenjskim slogom. Pripravljali so tradicionalne angleške jedi – angleški zajtrk in sladico, ter se učili umetnosti priprave ter posebnosti pitja čaja v Veliki Britaniji. Pri vseh dejavnostih je bila sporazumevalni jezik angleščina.

Osmošolci so pripravili pravi 'The Full English Fry-up' – tradicionalni angleški zajtrk in sladico, imenovano 'scones', 2018.

Šestošolci pri pripravi angleškega čaja in korenčkove torte, januarja 2019.

KORONSKI ČAS

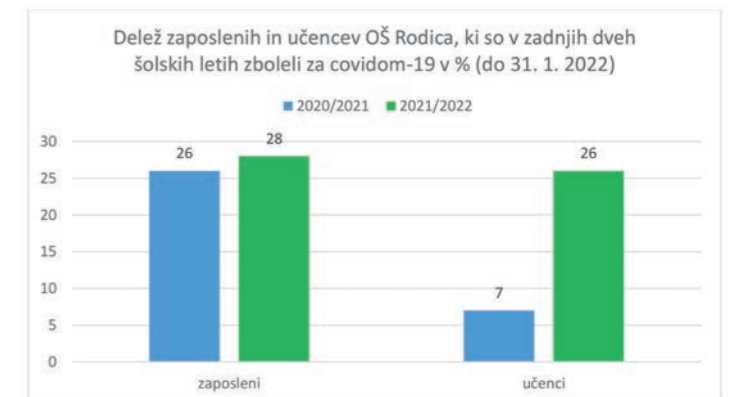
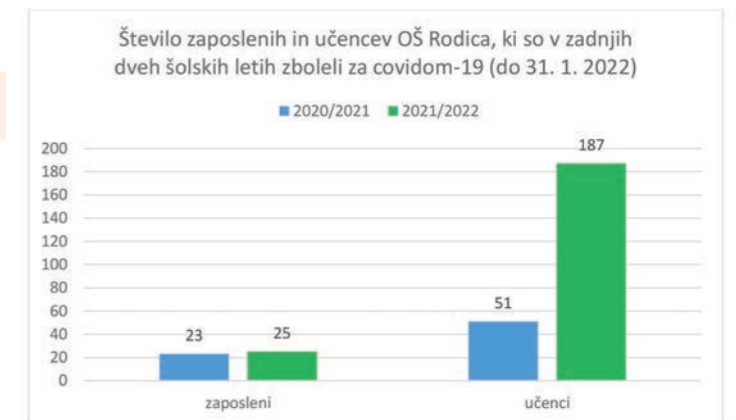
POTEK EPIDEMIJE COVIDA-19 NA OŠ RODICA

Luna Debeljak, Živa Zore¹

NAJPOMEMBNEJŠI STATISTIČNI PODATKI

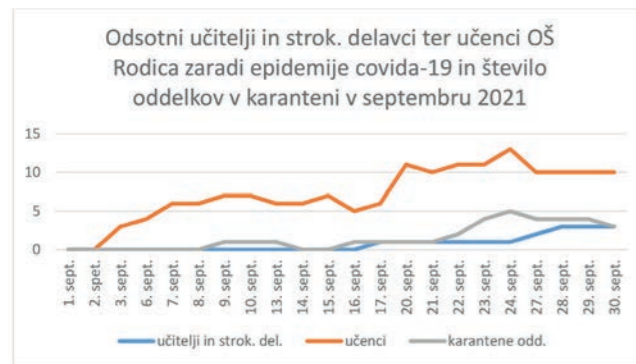
Ravnateljica, ga. Milena Vidovič, nama je pripravila izpise podatkov iz baze NIJZ o naši šoli (brez imen učencev in zaposlenih). Na osnovi teh podatkov sva izdelali več preglednic in grafikonov, ki so v prilogi raziskovalne naloge, na tem mestu pa povzemava le nekaj najpomembnejših ugotovitev.

- Po uradnih podatkih, ki so bili oddani v bazo podatkov NIJZ, je v lanskem šolskem letu na OŠ Rodica za covidom-19 zbolelo 23 zaposlenih (26 %) in 51 učencev (7 %), v letošnjem šolskem letu pa 25 zaposlenih (28 %) in 187 učencev (26 %).
- Zaradi visoko rizičnih stikov je bilo v lanskem šolskem letu odsotnih 75 učencev (11 %), v letošnjem šolskem letu pa 120 učencev (17 %).
- 31. januarja 2022 se je samotestiralo le še 46 % vseh učencev, ostali so bili cepljeni ali pa so covid-19 že preboleli.
- 54 % učencev, ki so že preboleli covid-19 ali pa so bili cepljeni, se ni samotestiralo. Glede na to, da je covid-19 prebolelo 26 % učencev, lahko ugotovimo, da je bilo cepljenih 28 % učencev.

¹ Luna Debeljak in Živa Zore sta v marcu 2022 dokončali raziskovalno nalogo z naslovom *Primerjava nalezljivih bolezni iz sredine 20. stoletja z epidemijo covid-19*, v kateri sta (na osnovi statističnih podatkov in obsežnega intervjuja z ravnateljico Mileno Vidovič) predstavili obdobje epidemije covid-19 na naši šoli. Izbor iz njune razprave je pripravila mentorica Vilma Vrtačnik Merčun.

- V lanskem šolskem letu je bilo v času pouka v karanteni deset oddelkov, ki so imeli skupaj 47 delovnih dni pouka na daljavo.
- V letošnjem letu (do 31. 1. 2022) je bilo v karanteni 26 oddelkov (vsi, razen treh - 2. b, 3. b in 6. c). Največkrat je odšel v karanteno 4. c (petkrat), ki je v karanteni preživel 32 delovnih dni.

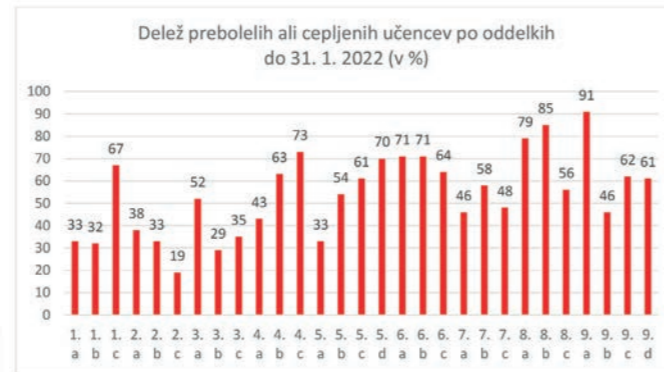

SEPTEMBER 2021

Epidemija covid-19 se je začela kmalu po 1. septembru. Število učencev, ki so zboleli ali so bili odsotni zaradi okužb v družini, se je večalo od 2. do 9. septembra (odsotnih sedem učencev). Po 17. septembru je število odsotnosti začelo hitreje naraščati; višek je doseglo 24. septembra, ko je bilo odsotnih 13 učencev – takrat je bilo v karanteni pet oddelkov. Kasneje je število odsotnih učencev upadlo (10).

OKTOBER 2021

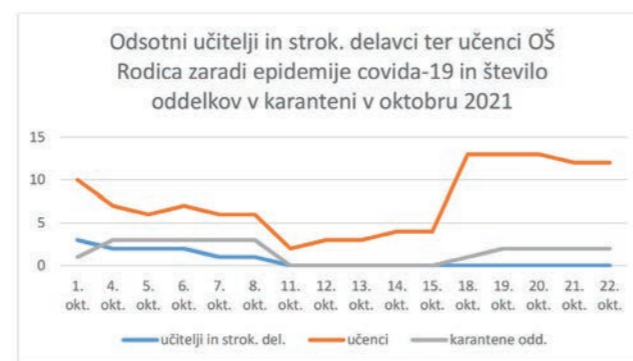
Upadanje števila odsotnih učencev se je nadaljevalo vse do 11. oktobra, ko sta bila odsotna le še dva učenca. V naslednjih štirih dneh se je začela počasna rast števila odsotnih učencev, karanten oddelkov in odsotnosti učiteljev pa v tem času ni bilo. Od 18. do 20. oktobra je bil skokovit porast od 4 na 13 odsotnih učencev. Več kot 12 odsotnih učencev je bilo potem do konca meseca oktobra 2021. Nekaj oddelkov je bilo v karanteni, med učitelji pa odsotnosti ni bilo.

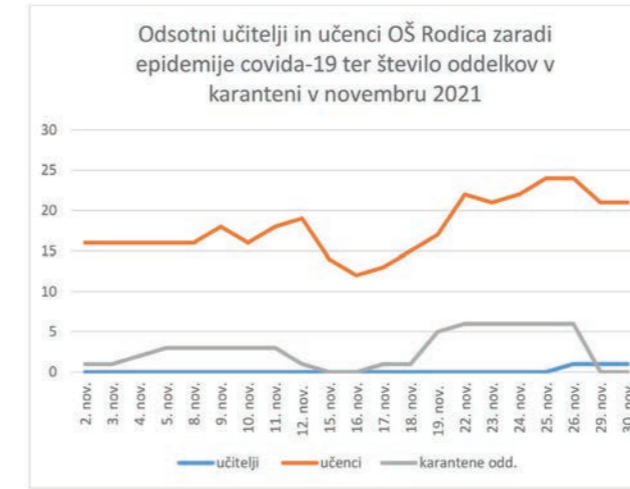
Kot lahko razberemo iz grafikona zgoraj, je bilo največ prebolelih in cepljenih v 9. a oddelku (91 %), v 8. b oddelku (85 %) in 8. a (79 %). Najmanj prebolelih in cepljenih pa je bilo v 2. c (19 %) in 3. b (29 %).

ODSOTNOSTI UČENCEV IN ZAPOSLENIH ZARADI EPIDEMIJE COVIDA-19 TER ŠTEVILO KARANTEN V ŠOLSLEM LETU 2021/2022 (DO 31. 1. 2022)

Iz uradnih šolskih podatkov sva izdelali spodnje grafikone, s katerimi sva prikazali odsotnosti učencev in zaposlenih ter število oddelkov v karanteni. Podatki po mesecih prikazujejo potek epidemije in viške odsotnosti zaradi okužb.

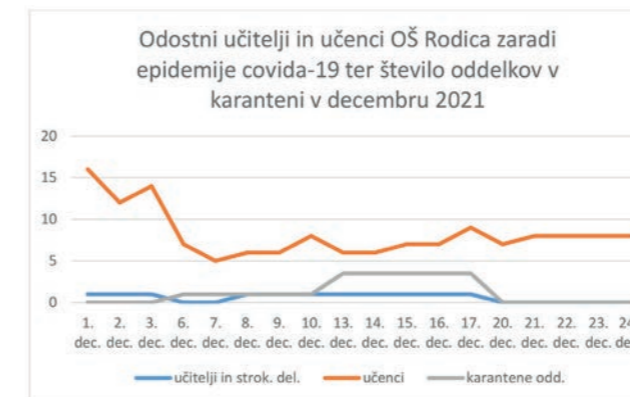

Epidemija covid-19 je povzročila, da smo se morali navaditi na nove ukrepe za preprečevanje nalezljive bolezni covid-19. Ukrepe bova predstavili po posameznih valovih epidemije.

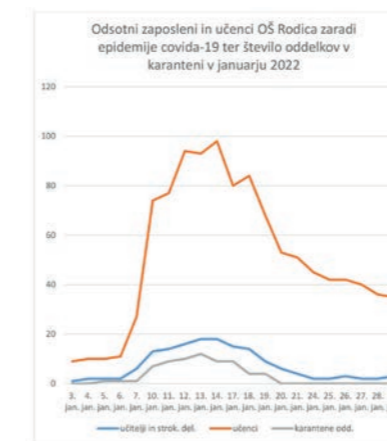
NOVEMBER 2021

V novembru je bilo odsotnih več učencev kot na višku odsotnosti v septembru in oktobru. Iz tega lahko sklepava, da je bila epidemija v polnem teku. Največ odsotnih je bilo 25. in 26. novembra (po 24 učencev), najmanj pa 16. novembra (12 učencev). Odsotnim učencem so sledile tudi karantene, med učitelji pa odsotnosti do 26. novembra ni bilo.

DECEMBER 2021

V decembru se je epidemija umirila, število odsotnih učencev je začelo upadati (s sedemnajst na pet). Med pet in devet odsotnih učencev je bilo potem do konca decembra 2021. Posamezni učitelji in oddelki so bili odsotni oz. v karanteni.

JANUAR 2022

V drugem tednu januarja nas je zajel peti val epidemije covid-19, ki ga je povzročil omikron, različica koronavirusa. Epidemija je doživela skokovit porast med 6. in 10. januarjem 2022 in je višek dosegla 14. januarja, ko je bilo odsotnih 98 učencev in 18 zaposlenih. Temu so sledile tudi karantene oddelkov. 14. januarja je bilo v karanteni 18 oddelkov (od 29). Po 21. januarju se je epidemija začela umirjati, tako da je bilo 31. januarja zaradi epidemije odsotnih še 35 učencev.

PRVI VAL EPIDEMIJE – POMLAD 2020

- Do 25. februarja 2020 so morale šole izdelati *Načrt zagotavljanja kontinuiranega dela na OŠ Rodica v času koronavirusa*. Načrt je predvideval okrepljene higienske ukrepe glede čiščenja in razkuževanja določenih površin. Podobne načrte so šole izdelovale že nekajkrat prej, npr. ob izbruhu ptičje gripe.
- Država je 16. marca 2020 zaprla šole in začel se je pouk na daljavo, ki je trajal do 18. maja za učence prvega triletja oz. 1. junija 2020 za vse ostale učence.
- Čistilke so pred povratkom otrok v šolo izvedle generalno čiščenje in razkuževanje prostorov. Po hodnikih so bile urejene talne označbe za smeri gibanja po šoli.
- Oddelki prvega triletja so bili od 18. maja do 1. junija 2020 razdeljeni v dve skupini. Po 1. juniju 2020 pa so uvedli princip »mehurčka«, ki je bil vezan na oddelk. Vsi učenci so imeli pouk v matičnih učilnicah, ni bilo več selitev po šoli, da so se v primeru okužbe lažje prepoznavali rizični stiki. Ta ukrep se je ohranil do danes.

- Pri vstopih v šolo so namestili dozatorje za razkuževanje rok. Posebej je bilo izpostavljeno pravilo, naj v šolo prihajajo le zdravi učenci.
- Učiteljice in učitelji so začeli nositi maske iz blaga, ki jih je priskrbela šola. Za učence so bile maske le priporočilo. Kirurških mask (IIR, trislojne), ki so kasneje postale obvezne za zaposlene, še ni bilo na voljo.
- Zelo smo pazili na higieno rok in kašlja, na razkuževanje rok ob prihodu v šolo in na pogosto zračenje prostorov. Pojavila se je potreba po prezračevalnih napravah v vseh starih delih šole (povsod, razen v prizidku in novi jedilnici).
- Skupine se med seboj niso mešale in so vzdrževale medsebojno razdaljo, na kar je bilo potrebno paziti pri hoji po hodniku, pri kosilih in na igrišču.
- Malico so dostavljali pred učilnice; bila je pakirana oz. porcijska.
- Po prihodu učencev so čistilke večkrat čistile sanitarije in po učilnicah praznile koše za smeti.
- Ravnateljica je v bazo podatkov NIJZ sporočala, koliko otrok in zaposlenih je bilo okuženih, ali so v karanteni zaradi visoko rizičnih stikov v šoli ali drugje.
- Šolska knjižnica je bila nekaj časa zaprta za kontaktno izposoj, kasneje je bil vzpostavljen poseben režim odlaganja knjig in vzdrževanje razdalje med učenci.

DRUGI VAL EPIDEMIJE – JESEN 2020

- Ohranili so se vsi higienski standardi, ki so bili vzpostavljeni konec maja in junija.
- Čistilke so imele pred začetkom pouka generalno čiščenje in razkuževanje prostorov.
- Učiteljice so začele nositi kirurške maske, za učence pa so bile priporočene.
- Po jesenskih počitnicah je vlada zaradi porasta okužb za en teden podaljšala počitnice, nato je pouk še devet tednov potekal na daljavo.
- Učenci od 1. do 5. razreda so se v šolo vrnili 18. januarja 2021, preostali učenci pa 1. februarja.
- Če se je med učenci pojavila okužba in so bili ostali učenci v visoko rizičnem stiku, je ravnateljica v sodelovanju z NIJZ odredila karanteno oddelka in s tem šolanje na daljavo.
- Prepoznavanje obolelih za covidom-19 je bilo

na osnovi simptomov, ki so bili potrjeni s PCR testom.

- Ravnateljji so imeli enkrat mesečno operativne sestanke z ministrsko ekipo v zvezi z izvajanjem predpisanih ukrepov.
- Od 25. januarja 2021 dalje so se morali učitelji enkrat tedensko testirati s hitrimi antigenskimi testi. Potekalo je na šoli ob ponedeljkih pred poukom, izvajalo pa ga je medicinsko osebje Zdravstvenega doma Domžale.

TRETJI VAL EPIDEMIJE – POMLAD 2021

- 12. marca 2021 je bilo na šoli organizirano cepljenje zaposlenih s prvim odmerkom cepiva Astra Zeneca. Učitelji, ki se niso želeli cepiti, so morali nadaljevati s testiranjem enkrat tedensko izven šole.
- Ker se je predvidevalo povečano druženje ljudi v času velikonočnih praznikov, je vlada sprejela ukrep o prepovedi združevanja v šolah od 1. do 9. aprila 2021. Pouk je potekal na daljavo.
- V drugi polovici maja 2021 je bilo organizirano cepljenje zaposlenih z drugim odmerkom cepiva. Cepljenje je bilo pri Športnem parku Domžale, kjer je bil vzpostavljen cepilni center za domžalsko območje.
- Junija 2021 se je začelo poskusno samotestiranje učencev 8. in 9. razreda – prijavila se je povprečno četrtnina (med četrtno in tretjino) učencev. Samotestirali so se doma, teste pa so dobili v šoli.

ČETRTE VAL EPIDEMIJE – JESEN 2021

- Vsi že znani ukrepi so se zadržali: poostrena higiena rok, razkuževanje, prezračevanje in medsebojna razdalja. Sistem čiščenja je bil še nekoliko bolj zaostren.
- Vzpostavljen je bil PCT pogoj (preboleli, cepljeni, testirani) za vse zaposlene in obiskovalce šole. Cepljeni so PCT pogoj dokazovali s potrdilom o cepljenju, na katerem je QR koda, necepljeni pa so se samotestirali (najprej v kabinetu pomočnice ravnateljice, kasneje v drugih kabinetih). O izvedbi samotestiranja so morali voditi evidenco.
- Kirurške maske so bile obvezne za vse učitelje,

za učence pa so bile sprva priporočljive. Od 8. novembra 2021 dalje so bile maske obvezne tudi za vse učence.

- Delitev v manjše učne skupine je bila organizirana tako, da so se oddelki delili na pol, do mešanja različnih oddelkov ni prihajalo.
- 17. novembra 2021 je bilo uvedeno samotestiranje učencev s hitrimi antigenskimi testi. Učenci so teste prinašali od doma (dobili so jih v lekarnah na osnovi zdravstvene izkaznice) in se trikrat tedensko testirali na začetku pouka (ob ponedeljkih, sredah in petkih).
- Starši, ki so nasprotovali samotestiranju otrok, so prevzeli odgovornost, da se otroci šolajo od doma, na daljavo, v šolo pa prihajajo le na ocenjevanje znanja (takrat se morajo samotestirati). Za to se je najprej odločilo devet, kasneje pa pet učencev oz. njihovih staršev (od 720 učencev na šoli).
- Že pri prvem samotestiranju učencev so se odkrile okužbe. V primeru pozitivnega testa so učenci odšli domov. Njihovi starši so navezali stik z zdravnikom, ki jih je napotil na PCR testiranje. Na osnovi pozitivnega PCR testa je ravnatelj preveril rizične stike in oddelk napotil v karanteno, ki je trajala deset dni (prvi dan je bil dan stika).
- Pri samotestiranju se je odkrilo veliko število okužb.
- Nekateri učitelji so se cepili s tretjim, poživitev-nim odmerkom cepiva.

PETI VAL EPIDEMIJE – JANUAR 2022

- Zaradi nove različice koronavirusa, imenovane omikron, je prišlo do skokovitega porasta okužb, s tem pa tudi do odsotnosti učencev, zaposlenih in karanten oddelkov.
- 9. januarja 2022 je bilo obdobje karantene zmanjšano z deset na sedem dni.
- 19. januarja 2022 je prišla v veljavo uredba, da učencem ob visoko rizičnem stiku z okuženim ni bilo potrebno oditi v karanteno, morali pa so se sedem dni zaporedoma samotestirati.
- Zaposleni v šolah, ki so bili v visoko rizičnem stiku (npr. v družini), so se morali prav tako sedem dni zaporedoma samotestirati in na delovnem mestu uporabljati masko FFP2.

- Ravnateljji so napotili oddelk v karanteno le v primeru, če je bilo v njem v štirinajstih dneh okuženih več kot 30 % učencev. V primeru, da zaradi odsotnosti zaposlenih pouka ni bilo mogoče organizirati v šoli, so ga organizirali na daljavo, kar pa se na naši šoli ni zgodilo.
- 21. februarja 2022 so bili ukinjeni naslednji ukrepi: napotitev v karanteno ob visoko rizičnem stiku, izpolnjevanje pogoja PCT in samotestiranje za učence in zaposlene.
- 5. marca 2022 je bila v šolah ukinjena tudi obvezna nošnja mask. K pouku so se vrnili vsi učenci, tudi tisti, ki so se začasno šolali na daljavo.

Še vedno pa v veljavi ostajajo naslednji ukrepi:

- v šolo prihajajo samo zdravi otroci in odrasli,
- vzdrževanje splošnih higienskih ukrepov: umivanje/razkuževanje rok, higiena kašljanja in kihanja, zračenje prostorov, čiščenje in razkuževanje prostorov.

MNENJA SOŠOLK O EPIDEMIJI

Zbrali sva mnenja osmih sošolk, učenk 7. b, o spreminjenih higienskih navadah, prebolevanju covid-19 in cepljenju. Ugotavljava, da je šest sošolk že prebolelo covid, pri vseh pa ga je prebolel nekdo v družini. Samo dve od osmih sošolk sta cepljeni, večinoma pa so cepljeni člani njihovih družin. Pri eni sošolki starši nasprotujejo cepljenju. Večina sošolk meni, da se bo epidemija covid-19 prej ali slej končala, ostale pa nam bodo nove higienske navade, ki smo jih v času epidemije usvojili. Pri vseh to pomeni bolj dosledno in pogosto umivanje rok, mogoče tudi razkuževanje. Vesele bodo, ko ne bo več mask in obveznih medsebojnih razdalj, ki jih je bilo v šoli nemogoče vzdrževati. (Opomba: Pogovore s sošolkami sva zaključili v začetku februarja 2022, ko je bila večina ukrepov še v veljavi).

INTERVJU Z RAVNATELJICO MILENO VIDOVIČ

Luna Debeljak, Živa Zore

Pogovor z ravnateljico sva načrtovali večkrat, vendar smo med tem vse tri zbolele za covidom-19, tako da sva ga izvedli šele 1. februarja 2022. To je bil čas, ko je bila večina ukrepov za omejevanje širjenja covida-19 še v veljavi.¹

Kako se je epidemija covida-19 na naši šoli začela?

Obdobje prvega vala je trajalo od sredine marca do sredine maja 2020. Marca smo dobili prve informacije o tem, da tudi pri nas prihaja do okužb in da te eksponentno rastejo. Prvi ukrepi so bili podobni kot pri drugih nalezljivih boleznih, npr. v času ptičje gripe, prašičje gripe itd. Že takrat, ko so se virozna obolenja začela pojavljati, smo bili dolžni narediti načrt dodatnih higienskih ukrepov. Spomnim se, da je bil 13. marca petek, dan pred tem smo imeli sestanek na občini, kjer se je zadeva opredelila z vidika lokalne skupnosti, šole so bile pred zaprtjem. Kot da se je zgodilo čez noč, smo se spraševali, kako bo sedaj tekkel proces z učenci, kako bomo delali to in kako ono. Z učitelji smo se zbrali na sestanku v avli, da smo pripravili neke smernice, kako naj zadeve zaženemo in to je bilo pravzaprav vse. /.../ V ponedeljek, 16. marca, pa smo imeli že uradno pouk na daljavo.

O šoli na daljavo pred tem še nikoli nismo razmišljali, kajne?

To pa ne. Kljub temu, da je ob določenih obolenjih veliko učencev manjkalo. Že tistega januarja 2020, malo pred zaprtjem šol, smo imeli masovna virozna obolenja, ko je manjkala polovica učencev v razredu ali še več, ponekod je bilo samo od tri do pet otrok v razredu. Takrat se sicer še ni govorilo o koronavirusu, niso ga še identificirali. Epidemiologi so takrat razlagali, da gre za nenavadna dihalna obolenja. Do 25. februarja 2020 smo morali pripraviti načrt, ki zajema ukrepe za sprotno vzdrževanje čistoče, večkrat dnevno razkuževanje vseh površin, ki jih vsi prijemamo, recimo kljuko,

Z ravnateljico, gospo Mileno Vidovič, sva se pogovarjali 1. februarja 2022.

¹ Intervju z ravnateljico Mileno Vidovič je v celoti objavljen v raziskovalni nalogi Lune Debeljak in Žive Zore z naslovom: Primerjava nalezljivih boleznih iz sredine 20. stoletja z epidemijo covida-19, OŠ Rodica, marec 2022. Izseke iz intervjuja je izbrala mentorica Vilma Vrtačnik Merčun.

stikala itd. Čistilkam smo dali navodila, sploh v popoldanskem času, da razkužujejo oprijemala stolov, držala, zadnja naslonjala in mize. Nismo pa še imeli nekaterih drugih ukrepov, npr. razkužil za roke. Zdelo se je, da to ni nič drugače kot vsako leto, ko smo prišli v fazo viroznih obolenj. Narediti smo morali okrepljen higienski protokol, ki pa se je najbolj dotikal zaposlenih, ki skrbijo za čistočo v šoli.

Dodatno razkuževanje se je torej izvajalo že prej.

To se je delalo ves čas, to pri nas sploh ni bilo nekaj novega. Novo je bilo to, da smo, ko so učenci prišli nazaj z daljših karantenskih obdobj (že spomladi leta 2020), morali tudi dopoldne večkrat čistiti sanitarije, pa v garderobah za šport so čistilke prebrisale površine po vsaki skupini, tega prej nismo delali. Takrat se je izkazalo, da je ena jutranja čistilka premalo, zato smo s časovnim zamikom uvedli še drugo čistilko za dopoldanski čas. /.../ Ko so učenci maja oz. v začetku junija 2020 prišli nazaj v šolo, so bili vezani le na eno učilnico, ni bilo več selitev, česar še zmeraj ni. To je bil ukrep

»mehurčkov«. Mehurčki so pomenili vezanost učnih skupin znotraj matične učilnice, kjer se lažje prepozna rizične kontakte.

Za učitelje so bile potem uvedene obvezne maske, kajne?

Ko smo prišli nazaj s spomladanske splošne karantene, smo se glede tega še malo lovili. Priporočljive so bile maske, a mask na trgu še ni bilo mogoče kupiti. Ko so prišli otroci nazaj v šolo, smo dobili prve pakete z maskami s strani Civilne zaščite. Pred tem je šola kupila tekstilne maske za zaposlene, a se je pozneje izkazalo, da te ne nudijo dovolj dobre zaščite.

V drugem valu so imeli maske samo učitelji, potem pa so maske postale obvezne za vse?

V drugem valu so imeli maske samo učitelji, za učence pa so bile še zmeraj priporočene. Glede mask se je takoj naredila polarizacija ljudi. Nekateri so to zelo zagovarjali. Potem ko se je zgodila okužba v oddelku, je kakšen starš poklical, zakaj ne uvedemo mask. Mi pa smo jih otrokom le priporočili, jim svetovali, naj jih imajo. Ali bi zares preprečile okužbe, je drugo vprašanje. Maske so se potem v tretjem valu res umestile, pa še takrat najprej samo na ravni priporočil, dokler niso prišle v vladne odloke kot zavezujoče oz. obvezne. Če so starši nasprotovali, da bi njihovi otroci nosili maske, smo jih skušali prepričati. V nasprotnem primeru je moral učitelj otroka brez maske umakniti na razdaljo 1,5 do 2 metra od ostalih. Z letošnjim šolskim letom je nekaj dilem v zvezi s tem odpadlo, ni bilo pa nekega splošnega konsenza med ljudmi, kar se tega tiče.

Ali bi v zvezi z drugim valom še kaj dodali?

Pri higienskih ukrepih se je takrat začelo bistveno bolj izpostavljati razkuževanje. Dozatorje na vhodih v šolo smo namestili že maja 2020, ko so se vrnili prvi otroci. Potem je bilo potrebno narediti talne oznake za smeri gibanja po šoli – okrogle nalepke. Če bi bilo v šoli polovico manj otrok, potem bi bilo to skoraj logično. Če pa je v šoli masa ljudi, ki se na stopniščih in hodnikih prelijeva, je zelo težko slediti oznakam, saj so hodniki ozki. Občutek imam, da danes teh oznak nihče ne vidi.

V četrtem valu epidemije je bilo uvedeno samotestiranje.

15. novembra 2021 naj bi se vzpostavilo samotestiranje trikrat tedensko. Imeli smo velike težave s sprejemanjem samotestiranja s strani staršev. To je bila prava mala vojna. Imam fascikel, v katerem hranim grožnje in izsiljevanja nekaterih, pogosto posameznikov ali skupin brez imena in priimka. Nekatere so bile zelo splošne, nekatere pa zelo konkretne. Dva dni pozneje, 17. novembra, se je samotestiranje le začelo izvajati. Konec prejšnjega šolskega leta, ko so se učenci samotestirali poskusno, smo imeli v šoli dodatno delo, saj smo morali teste prepakirati za učence. Odkar pa je bilo uvedeno obvezno samotestiranje, so otroci na osnovi zdravstvene izkaznice v lekarnah prevzeli najprej 15 škatel testov, nato pa 20 škatel za samotestiranje.

Takoj na prvem samotestiranju smo ugotovili, da je bil eden od učencev okužen. Na vseh nadaljnjih samotestiranjih je bilo odkritih še veliko okužb učencev. V primeru, da je bil hitri test pozitiven, je razrednik poklical starše, da so prišli po učenca. Starši so o rezultatu hitrega testa obvestili zdravnika, ta pa je otroka napotil na PCR test. V začetku smo potrditev okužbe zelo hitro prejeli – starši so o tem obvestili šolo (razrednika ali ravnatelja). /.../ Ko smo ugotovili, da je učenec pozitiven in je bilo to s PCR testom potrjeno, je bilo potrebno ukrepati po postopku, ki je zapisan v pravilih. Ugotoviti je bilo potrebno, kdaj je bil zadnji stik z ostalimi učenci v razredu. Če ni bilo podatka o nekaterih simptomih, ki so bili lahko prisotni npr. že v petek, učenec pa je bil še vedno v šoli, se je štel ta petek kot zadnji dan rizičnega kontakta. Če teh podatkov nismo imeli, sem včasih klicala tudi starše, da so mi opisali situacijo in smo lahko čim bolj natančno določili zadnji dan rizičnega kontakta z ostalimi. Zadnji dan je pomenil prvi karantenski dan. Takrat so bili sošolci v kontaktu s potencialno okuženo osebo ali pa je kužnost takrat že nastopila, k temu se je prištelo še naslednjih devet dni, kar je pomenilo 10-dnevno karantensko obdobje. /.../ Problemi so bili tudi zaradi izjem od karantene, še posebno pri mlajših učencih, ki še potrebujejo varstvo. V primeru, da je bil otrok izjema od karantene,

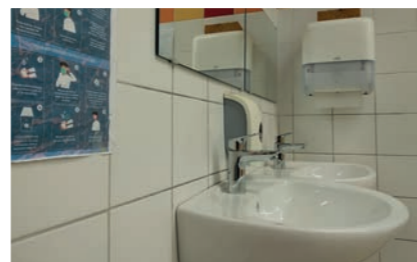
starši niso bili upravičeni do karantenskih odločb, potem je bilo potrebno to varstvo nekako urediti. Zato smo imeli občasno nekaj mlajših otrok v šoli in je učiteljica delala sočasno z učenci na daljavo in npr. s tremi učenci, ki so bili prisotni. Vsakokrat se je pri takšni sistemski ureditvi pokazala kakšna pomanjkljivost, enkrat v smeri do staršev, drugič v smeri do šolskega funkcioniranja. Sistem je bil potem tak, da je NIJZ ustvaril bazo podatkov, v katero smo vnesli učence tistega oddelka in po en kontakt, ki je bil vezan na starše. Označili smo, kdo je bil okužen, označili smo tudi izjeme od karantene, za katere smo vedeli. Najbolj točen podatek je bil v primeru, če določenega otroka cel teden ni bilo v šoli, ker je bil bolan ali kje drugje, saj je bil prav tako izjema od karantene. /.../ Ker ti otroci niso bili v stiku z okužbo, niti niso bili potencialno v neki nevarnosti, pa jim je lahko karantenska odločba onemogočila obiskovanje nekega treninga popoldne ali pa glasbene šole. Ko so v novembru ali decembru 2021 ljudje ponotranjili ta princip, so sami izračunali, kdaj so bili v stiku. Karantena pa je trčila na marsikaj – na ta osebni interes, kot sem že omenila, pa na kakšno družinsko srečanje otroci niso mogli iti potem, ko se je zgodila karantena. Bile so situacije, ko bi lahko vse steklo normalno, tako kot teče sedaj, ko nismo več obremenjeni s karantenami tega tipa, se je pa bilo potrebno neprestano preverjati s samotestiranjem. Zdi se mi, da smo se sedaj kar nekako navadili, da testiranje ni več problem.

Ali je ta odločitev sedaj izključno v pristojnosti ravnatelja oz. ravnateljice?

Po novem sistemu je v pristojnosti ravnatelja, da glede na stanje na šoli odloči o tem. Tisto januar-sko obdobje 2022 je bilo tudi pri nas peklensko. Poleg karanten nam je zmanjkalo še kadra, saj je bilo nekaj otrok kljub vsemu v šoli. Sedaj pa se v takem primeru lahko sprejme ukrep generalnega zaprtja cele šole, recimo za 10 dni ali pa tudi več. Ne gre vedno za bolne ljudi, gre tudi za ljudi, ki imajo karantene ali za višjo silo (da so doma zaradi lastnih otrok).

Epidemija je postavila življenje in delo na glavo predvsem za ravnatelje. Kako vi osebno to doživljate?

Ravno včeraj sva se pogovarjali s kolegico iz 2. razreda, ki je zelo dosledna pri iskanju vseh teh podatkov in informacij. Rekla je: »Ali se tudi tebi zdi, da smo iz učiteljev postali že epidemiologi, zdravstveni delavci in sodelavci NIJZ-a? Starši nas sprašujejo v primeru, da je v šoli otrok pozitiven, če smejo druga dva otroka dati v vrtec, koliko časa morajo ostati doma itd.« Spremembe so se dogajale, karantene in izolacije so se začele krajšati, zato starše lahko nekako razumem. Zdravstveni sistem je okupiran, zdravnike na telefonske linije težko dobijo, verjetno še težje dobijo odgovore na razna e-sporočila. Potem ostanemo mi tisti, ki skušamo biti optimalno dobro poučeni, kaj je potrebno v določeni situaciji narediti. Ko pa pride do obolenja, je osebni zdravnik še vedno tisti, ki mora primer obravnavati. V šoli je veliko število ljudi, zato iz preventivnih razlogov še vedno skrbimo za princip javnega zdravja, s higienskimi ukrepi itd. S tem, ko ugotavljamo, kdo je bil s kom kdaj v kontaktu, ali je potrebno vzpostaviti karantenski vidik ali ne, pa je povezano veliko administracije. V tem času se mi je nabralo že ogromno gradiva o tem. V fasciklih so navodila, pa protokoli itd. /.../ Imamo higienski in prehranski protokol ter ločen protokol o izvedbi samotestiranja. Vse bazira na izhodiščih oz. smernicah Ministrstva za izobraževanje, Ministrstva za zdravje ali NIJZ, mi pa potem načrtujemo izvedbo oz. ravnanja znotraj institucije. Včasih razmišljam o tem, koliko je bilo dela, da sem vse to spravila skupaj, da vemo, kaj dela učitelj, kaj hišnik, kaj čistilka, kaj v kuhinji itd., da potem stvari stečejo. Pravila in principe ponotranjimo in življenje teče dalje.

Kotiček za vzdrževanje higiene je v vsaki učilnici, učilnica 2. a, marca 2022.

Dozator za razkuževanje rok pri vходу v šolo, marca 2022.

Težave so bile tudi drugačne narave, ali ne?

Mene v tem obdobju ni motila količina dela, če je bil v njej nek smisel, tudi kupi teh seznamov ne. Največji stres in obremenjenost so mi predstavljale uporniške situacije s strani zaposlenih in staršev ter raznih združenj. S kakšnim je bila težava že pri nošnji mask, kaj šele potem, ko je samotestiranje nastopilo v celotni vertikali. Bile so tudi takšne situacije, da sem komunikacijo preprosto prekinila, ker si nisem dovolila spuščati se na tako nizek nivo. Žal so se dogajale tudi osebne diskreditacije, pa človeka npr. niti ne poznam.

Kaj pa so delale čistilke in drugo tehnično osebje med šolo na daljavo?

To je bil ukrep, ki se mu je reklo »čakanje na delo doma«. Zaposlenim je v tem primeru pripadala malo nižja plača. To je veljalo za celotno ekipo kuhinjskega osebja. Hodili pa so v šolo, ko smo se pripravljali na odprtje šole. /.../ Tudi čistilke so bile v času splošnih karanten na čakanju na delo doma. Čeprav so čistilke spomladi 2020, ko ste se umaknili v daljšo karanteno, najprej naredile neko malo generalno čiščenje, da so vse stvari dobro prečistile, razkužile. Enako je bilo pred novim šolskim letom 2020/2021 in potem, ko so bili otroci doma od jesenskih počitnic do januarja. Šlo je za zelo podobne ukrepe.

Smo v petem valu. Ali menite, da se bo epidemija kdaj končala?

Zelo si želim, da bi bilo epidemije konec, predvsem pa tega pritiska, da je lahko še slabše. Ko smo šli lansko leto skozi vse tiste turbulence, sem si mislila, ali je lahko še slabše, ali je lahko še težje. Zdi se mi, da tega, kar doživljamo letos, ne moremo primerjati z ničemer, ker ni enako, je pa izjemno zahtevno. Karantene, testiranja, to in ono ... /.../ Tudi sicer menim, da se mora splošna situacija malo umiriti, čeprav ne bomo kar padli v situacijo, da danes epidemija je, jutri pa je ne bo več. Na neke preventivne ukrepe bo še vedno potrebno misliti. Mogoče ne bomo več nosili mask, kar si res zelo želim, saj pogrešam cele obraze. Maske so sedaj sicer res že nekaj običajnega, ampak ta človeški princip manjka, čeprav tudi oči veliko govorijo. Avgusta nam je ministrstvo pripravilo knjižice, v katerih so povzetki preteklih izkušenj.

Nemogoče je, da bi resorno ministrstvo lahko kaj takšnega naredilo brez nas, šele v praksi so se našle rešitve. Zato je taka knjižica nastala po prvem valu, pa potem pred začetkom letošnjega šolskega leta. V njih je poudarek na organizaciji pouka, ni pa rešitev, npr. kako bomo organizirali manjše učne skupine, kako bomo vzpostavili čiščenje, kako bomo obveznosti pokrili s kadri itd. Temu so bili namenjeni sprotni operativni sestanki z ministrsko ekipo, ki pa je šele na osnovi naših problemov dobila realni pogled v šolsko situacijo.

Kakšne nadaljnje ukrepe glede epidemije pa pričakujete v prihodnje?

Menim, da bomo morali dosežen higienski standard v šolah še vedno vzdrževati. /.../ Ali se bomo testirali ali ne, bo odvisno od števila okužb. Menda se bo cikel mutacij virusov enkrat le pretrgal, da bomo prišli v obdobje, ko tega ne bo več. Za naslednje šolsko leto se bomo verjetno pripravljali tako, kot da bomo v nekem »polcovidnem« obdobju. Izkušnje nas učijo, da se moramo pripraviti tako, kot da bo potrebno še vedno delati veliko prilagoditev, bomo pa potem med letom lažje kakšne zadeve sproščali, če bomo postali na splošno bolj zdravi. Nisem iz zdravstvene stroke, da bi vedela, a si želim, da bi se epidemija končala, da bi v šolah in drugje spet lahko funkcionirali na način, ki je značilen za nas. To pomeni, da bi se v šoli ukvarjali s šolskimi temami, v zdravstvu z zdravstvenimi temami in tako naj velja za vse panoge. Kar se tiče vas, učencev, bi vas spet rada videla na sprehodih po šoli, da bi bili malo v tej učilnici, malo v drugi, učiteljem bi privoščila matične učilnice, ker je za njih sedaj res zelo težko. Mogoče nas tehnologije malo rešujejo, tako da si učitelji pomagajo s tem, ampak npr. da učitelj matematike nosi ravnila in trikotnike gor in dol po šoli, kamorkoli že, ni dobro, ne samo za ta osnovni red v učilnicah, tudi glede skrbnosti do prostora. Dokler je učitelj imel svoj domicil v svoji učilnici, mu ni bilo vseeno, kako je tam. Sedaj pa ste pravzaprav učenci tisti, ki imate svojo učilnico. Opažamo, da je sedaj v učilnicah bistveno več poškodb inventarja. Vsako minuto je nemogoče zagotoviti nadzor v učilnici, ker se morajo učitelji v tem času preseliti iz ene učilnice v drugo. V razredih pa imate takšne in drugačne

učence, neko dinamiko, ki sproža tudi to, da se uniči kakšna zadeva več kot prej. Predvsem se mi zdi, da ta sistem trči na občutek (ne)svobode v prostoru. /.../ Sedaj tudi skupnih dogodkov nimamo več, nimamo več skupnih proslav, vedno čakamo do zadnjega, kako bomo lahko organizirali valetu. Polno je prilagoditev, proslave so virtualne, valetu pa so zaenkrat še vedno potekale v živo, ampak s prilagojeno izvedbo.

Lanskoletna valeta je bila pred šolskim vhom in zdi se mi, da je bilo zelo lepo. Eno leto nazaj je bila valeta zaradi slabega vremena v telovadnici. Valetu smo imeli na ponedeljek. Do nedelje je še veljal ukrep prepovedi združevanja do 50 ljudi, v

nedeljo zvečer pa je prišlo do spremembe odloka s 50 na 500 ljudi. Čeprav je telovadnica zaprt prostor in ni prav velika, je bilo zaradi te spremembe lahko na valetu tudi nekaj staršev, z maskami, z razkuževanjem in na koncu ni bilo nobenih posledic. Tudi takšne omejitve so se dogajale in vedno smo morali paziti, da nismo naredili kaj »nezakonitega«. Zato si resnično želim, da bi lahko šola zaživela na način, ki bi omogočal optimalno izvedbo našega poslanstva.

Najlepša vam hvala za obsežen pogovor!

KAJ SMO SE NAUČILI V KORONA-ČASU?

Anica Črne Ivkovič

Epidemija je globoko zarezala v naše življenje in upam si reči – vsaj nekaj časa šole ne bomo jemali tako samoumevno, kot smo jo še do pred kratkim. Še nikoli v zadnjih desetletjih ni toliko učiteljev, šolarjev in staršev razmišljalo o šoli na popolnoma drugačen način. In nikoli v zadnjih desetletjih nismo bili vključeni v nekaj, kar bo v prihodnosti morda veljalo za pomembno prelomnico v našem pojmovanju šol.

Če so se pred epidemijo debate o šoli vrtele okrog učnih načrtov, učbenikov, delovnih zvezkov, priprav ..., se danes pogovarjamo o tem, kako zelo pomembni so medčloveški odnosi, socializacija, vzgojna komponenta šole. Epidemija je v šole zarezala kot orkan. Po orkanu se zgodi dvojje: ali ljudje zgradijo porušeno nazaj ali pa na temeljih porušenega oblikujejo nekaj novega, še boljšega in odpornejšega na morebitne prihodnje spremembe. Približno takšno priložnost imamo sedaj v šolah.

Epidemija nam je dala priložnost, da premislimo o našem pojmovanju šole, če želimo, da bo primerno

*Anica Črne Ivkovič,
pomočnica ravnateljice,
aprila 2022.*

opremljala otroke in mlade z veščinami za življenje v 21. stoletju. Ozaveščamo nujen premik od stvari k ljudem; od pojmovanja, da se šola vrti okrog papirjev, pravilnikov, učnih načrtov proti razumevanju, da mora biti v njenem središču človek, učenec in učitelj. Da procese učenja usmerjamo od memoriranja proti kritičnemu vrednotenju podatkov, saj današnji otroci ne bodo imeli težav z dostopom do informacij, pač pa bo o njihovi uspešnosti odločalo, kako se bodo znali znajti med njimi in ločevati zrnje od plev, verodostojne podatke pa od lažnih novic, neumnosti in teorij zarote.

Pomemben je premik od „prijaznosti“ in lajšanja (včasih samo občutka) napora, ker bodo življenjski uspehi naših otrok v veliki meri odvisni od njihove zmožnosti spopadanja s frustracijami, volje, odgovornosti in vztrajnosti. Z vidika pedagoškega profesionalizma je ključen premik od vprašanja, »kaj zna učitelj«, k vprašanju, »kdo je učitelj«, ker ni vseeno, kdo otroka poučuje in s kakšno osebnostno in strokovno integriteto prihaja vsak dan v učilnico. In nenazadnje za premik od vklenjenosti v okove predpisov proti vračanju zdrave pameti v šole in visokem vrednotenju in cenjenju znanja.

V post-koronskih šolah bi želela videti kritično razmišljanje, zdravo pamet ter odnose, odnose in še enkrat odnose.

Opažam, kako hitro nas množica informacij na spletu, ki jih ne zmoremo (ali se nam jih ne da) kritično sprocesirati, namesto v vsevede spreminja v informatizirane neumneže. Splet je sicer odlična stvar. Odpira vrata in prinaša do nas in do naših šolarjev stvari, podatke, misli z drugih koncev sveta, ideje, brez uredniških filtrov ali cenzure. Edini filtri, ki lahko pomagajo pri tem, so zdrava pamet, kritično razmišljanje in znanje. Ti lahko delujejo, dokler se s poplavo informacij soočamo z odprtim umom in razumevanjem lastnih omejitev. V trenutku, ko se vržemo v požiranje spletnih vsebin, preplavljenih s čustvi, stereotipi in predsodki, postanemo lahke tarče za ponotranjenje marsičesa, tudi popolnih nesmislov. Poplava pogosto nasprotujočih si podatkov, informacij in zgodb ljudi dela zmedene, frustrirane, anksiozne. To povečuje dovzetnost za to, da nam pobegnejo varovalni mehanizmi, ki ščitijo pred poneumljanjem in nas čustva, predsodki in strahovi odnesejo tja, kamor se z nekaj zdrave pameti in kritične presoje še malo nazaj ne bi pustili speljati.

V poplavi podatkov, kjer je v istem žaklju do neprepoznavnosti premešano zrnje s plevelom, pri čemer so najbolj toksične vsebine velikokrat kamuflirane in predstavljane kot nekaj dobrega in zdravega, ni čudno, da na družbenih omrežjih silovito narašča število tistih, ki vedo vse o vsem. Poznam ljudi, ki vedo vse o tem, kaj učitelji počnejo narobe. Sicer sami niso stali pred razredom,

o pedagogiki niso prebrali nič, so pa sami hodili v šolo in vedo o tem čisto vse. Poznam ljudi, ki so v zadnjih mesecih »doktorirali« iz epidemiologije. Epidemiologom sicer ne zaupajo, ampak o njihovi stroki vedo vse. Poznam tudi ljudi, ki so v zadnjih letih »doktorirali« iz medicine. Zdravnikom sicer ne zaupajo, ampak o njihovi stroki vedo pa vse. Učitelji smo zgroženi, ko naše delo z blatom obmetavajo ljudje, ki nikdar niso stali v učilnici; zdravniki so presenečeni, ko jim pacienti razlagajo svoje samodijagnoze ...

In zato je šola pomembna! Znanje je namreč eden od zadnjih branikov, ki lahko naše potomce zaščitijo pred tem, da bi življenje preživeli v družbi sebi enakih nevednežev in neumnežev. Ker je znanje edini pogoj, da si bosta zdrava pamet in kritično razmišljanje, ki se v zadnjem času vse bolj umikata v skrite špranje in iščeta zavetje pod klopni, kdaj spet upala sestiti za mizo in se vsaj enakovredno soočiti z neumnostmi vseh vrst.

Šola je veliko več kot prostor širjenja znanja. Če smo v zadnjih desetletjih dopustili, da so nam jo omejeno slikali predvsem kot prostor, v katerem se mlade možgane zasipa z informacijami, je ravno čas epidemije opozoril, kako zelo prav smo imeli tisti, ki smo se ves ta čas trudili opozarjati, da človek ni samo bitje uma in razuma, pač pa ima tudi enako pomembno socialno, čustveno, telesno in duhovno plat, pri razvoju katerih lahko šola igra enako dragoceno ali celo temeljno vlogo.

»Če so se pred epidemijo debate o šoli vrtele okrog učnih načrtov, učbenikov, delovnih zvezkov, priprav ..., se danes pogovarjamo o tem, kako zelo pomembni so medčloveški odnosi, socializacija, vzgojna komponenta šole.«

Nekatere stvari nam lahko nadomesti računalnik, nekaterih pa ne bo mogel nikoli. Pogledi, dotiki, objemi, empatično poslušanje in še marsikaj, kar nas dela človeške, so tako nenadomestljivi in dragoceni, da jih ne more in ne sme nadomestiti nobena tehnologija. Zelo odločno se je potrebno upreti tistim glasovom, ki že šepetajo, da bi bilo najbolj ekonomično otrokom potisniti v roke tablice, pa naj z domačega kavča gledajo učitelja na daljavo. Šola je veliko več kot prenašalnica znanja. Vloga živega učitelja, mentorja, ki posluša, razume, se nasmeje, pošali ali objame jokajočega otroka, je nekaj, česar ne more nadomestiti nobena tehnologija.

NEVIDNI SOVRAŽNIK

Jožica Tomelj

Začetki mojega službovanja segajo v prejšnje stoletje. Zdi se mi, da je čas pred več kot tremi desetletji že zelo oddaljen, a po drugi strani so spomini še zelo sveži. Na pot poučevanja sem se podala mlada, neizkušena, »zagnana« učiteljica, polna pričakovanj, novih izzivov. Želja postati učiteljica, me je spremljala že iz otroštva.

V šolstvu so se ves čas moje kariere dogajale spremembe. Prva leta sem poučevala v Trzinu. Spominjam se, kako so nastajali pisni preizkusi znanja, testi. Najprej si moral vsebino z roko napisati na matrico, ki si jo zelo natančno vstavil v poseben stroj – ciklostil. Paziti si moral, da se ni pomečkala, kajti vsi razmnoženi testi bi v tem primeru imeli po sredini črto, ki bi onemogočila berljivost vseh besed. Listi so dišali, saj si na začetku na valj dolil posebno tekočino in ko si ga zavrtel, se je to prekopiralo na bel list. Ob pisanju matrice si bil večkrat z vijolično barvo ves obarvan po rokah, rokavih oblek, da ne govorim o mizi, na kateri je nastajala matrica. Nekega dne je v šolo prišel oče

Nekatere spremembe nas prisilijo, da prevprašamo vsebine, ki so se nam še včeraj zdele samoumevne. Da se poglobimo vanje in razmišljamo o njih tako kot morda nikoli prej, ker so bile tako rutinske in naravne. Bile so del pedagoške rutine, razvoja in inovacij. Epidemija nam je prinesla veliko zagat, težav, tudi slabe volje in stisk. Bi bila pa velika škoda, če bi spregledali, da nam je prinesla tudi izjemno priložnost za razmislek o tem, kako lahko iz nje pridemo s še boljšo šolo. Samo od nas je odvisno, ali bomo križem rok čakali in upali, da se čim prej vrnejo časi, ko je bilo vse skupaj bolj samoumevno in sta samoumevnost in stabilnost predstavljala cono udobja ter nam vlivala občutek varnosti; ali pa bomo pogumno pogledali onkraj poti najmanjšega napora. Priložnost je takšna, kot je v zadnjih letih ni imela še nobena generacija učiteljev in ravnateljev. Škoda bi jo bilo zapraviti.

otrok, ki je bil poslovno zelo uspešen in nam je želel podariti fotokopirni stroj. Ravnatelju je rekel, da bo redno skrbel za servis tega stroja, letno nam bo dostavljal zajeten kup papirja, ki ga bomo potrebovali za kopiranje, a pod pogojem, da ne bo nikoli več videl nobene učiteljice, ki bi imela po rokavih, obrazu ali še kje vijolično barvo. Kopirni stroj se nam je takrat zdel kot pravi čudež. Takih čudežev je bilo še kar nekaj. Naslednji je bil računalnik. Prvi računalnik na šoli je imel le ravnatelj. Nekoliko kasneje se je opremila tudi računalniška učilnica, v kateri je potekal računalniški krožek.

Poklicna pot me je pred skoraj tridesetimi leti pripeljala na Osnovno šolo Rodica. Ni preteklo veliko časa, ko smo tudi učitelji dobili računalnike in z njimi potrebo po novih izobraževanjih. Mladim sodelavcem je bilo to prihranjeno, ker so se z njimi seznanili že v času šolanja. Zame, kot učiteljico starejše generacije, pa je bil to velik zalogaj, ki mi je vsakokrat povzročal nemalo težav. Seveda je bilo delo z računalnikom hitreje opravljeno, napake si

s klikom na gumb enostavno izbrisal in napisal na novo, da shranjevanja podatkov sploh ne omenjam.

Moji najlepši spomini dela z učenci so zagotovo tisti, ko je učenje potekalo v šolskih klopeh, v okolici šole, na različnih dnevih dejavnosti, šolah v naravi ... Kako samoumevno se mi je zdelo, da takoj po razlagi snovi lahko vidim, kdo potrebuje pomoč, koga je potrebno pohvaliti in koga le malce spodbuditi. Ja, to so spomini vsakodnevnega poučevanja v šoli. Tako sem poučevala do pred kratkim. Delo je potekalo umirjeno, vnaprej načrtovano.

Toda v prvem pomladnem mesecu pred dvema letoma je kot strela z jasnega prišla informacija, da prebivalcem našega planeta grozi nevaren virus. Kaj to pomeni za nas in kaj za učence? Kakšne razsežnosti bo imel? Koga vse bo prizadel? To so bila vprašanja, ki smo si jih zastavljali vsi. Mislili smo, da bo epidemija trajala le krajši čas, morda mesec. Ta nevidni sovražnik nas sedaj spremlja že dve leti in še vedno mu ni videti konca. V našo družbo in posledično v šolo je prinesel veliko sprememb. Nič več ni tako, kot je bilo: nošenje mask, redno samotestiranje, zadrževanje učencev v matičnih razredih, odpovedi dni dejavnosti, šol v naravi, ekskurzij, hladne učilnice zaradi rednega prezračevanja ...

Kar naenkrat se je pouk iz razreda preselil na daljavo, v domove učencev in učiteljev. Tega sem se izredno težko navadila. Za nekaj dni bi bilo takšno delo morda še celo zanimivo. Toda v prvem valu je trajalo kar osem tednov. Vsi smo bili odvisni od sodobne tehnologije. Za delo smo potrebovali računalnik, kamero, mikrofon in po možnosti še tiskalnik, da so si učenci natisnili učne liste. Vedeli smo, da takšne opreme nimajo vsi, zato smo imeli na začetku epidemije problem, kako vsem omogočiti enake pogoje za delo. Sprva je poučevanje potekalo le preko elektronske pošte in drugih aplikacij, ki pa jih starejši nismo bili tako vešč. Na pomoč so nam nesebično priskočili mlajši sodelavci, ki računalnik uporabljajo vsak dan. Začetki takega načina učenja so bili za vse stresni: za učence, starše in učitelje. Večini je manjkalo osebni stik in pouk, kot smo ga bili vajeni. Seveda pa so se našli posamezni učenci, ki so v delu

na daljavo videli podobnost s počitnicami in niso redno opravljali svojih šolskih obveznosti. To se je kasneje odražalo v njihovem (ne)znanju. Proti koncu šolskega leta smo se končno vrnili v šole, v upanju, da bomo tako nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu.

Da pa nas šolanje na daljavo ne bi več tako presenetilo, smo v septembru 2020 učence usposobili za uporabo spletne učilnice in aplikacije Zoom, ki nam omogoča video srečanja. Vse pridobljeno znanje smo pridno utrjevali. To nam je prišlo kmalu prav, ker smo že takoj po koncu jesenskih počitnic prešli na učenje na daljavo, ki je trajalo še malo dlje, devet tednov. Zopet smo bili vsak v svojem domu in sedeli za svojimi računalniki. Delo nam je šlo že bolje od rok, a še vedno ni bilo tako kvalitetno, kot je pouk v učilnici. Učenci niso dobivali takojšnje povratne informacije o svojem delu, nekateri so imeli doma pomoč staršev, spet drugi so se morali znati sami. Razlike med znanjem učencev pa so bile z vsakim tednom večje. Zelo velik zalogaj je bil ustno ocenjevanje znanja na daljavo. Kako pravično ocenjevati? V času učenja na daljavo sem na družbenih omrežjih zasledila, kako so starši pomagali otrokom pri ocenjevanju. Včasih sem se res od srca nasmejela fotografijam, ki so prikazovale enega od staršev, kako pomaga svojemu otroku. Mislila sem si, da so dandanes starši pripravljeni za otroke narediti marsikaj, vendar nisem zares verjela, da se to lahko zgodi. Kot običajno sem preko video klica ocenjevala znanje matematike. Učenec je imel kamero usmerjeno na list in reševal naloge po nareku. Kar naenkrat pa v kadru zagledam njegovo mamo, ki se je prithotapila v sobo nevede, da jo vidim. Učencu je pomagala pri reševanju nalog in na mojo zahtevo, da zapusti prostor, je tudi odšla. A ne za dolgo. Zopet je po prstih pristopicala nazaj. Tokrat je bila še drznejša, saj je otroku na listu papirja kazala, kam in kaj naj napiše. V tistem trenutku sem bila žalostna, nemočna, jezna. Smilil se mi je učenec, skušala sem razumeti njegovo mamo, ki se verjetno ni zavedala, kakšno sporočilo daje svojemu otroku.

Dlje ko smo bili doma, bolj sem pogrešala poučevanje v razredu, učence, njihove zvedave oči, pripombe,

pripovedovanje o svojih doživetjih in celo občasno klepetanje. Teče že tretje šolsko leto, odkar smo primorani živeti z nevidnim sovražnikom. Energije mi počasi zmanjkuje. To ni več delo, ki sem ga imela tako rada. Z danes na jutri ne veš, ali boš naslednji dan poučeval v razredu ali na daljavo. Če so razmere dokaj normalne, sem dopoldne v razredu in učim učence, ki so pri pouku, v večernih urah pripravljam naloge in razlago za učence, ki

so doma; bodisi se šolajo od doma, so v karanteni ali pa v izolaciji. Že mesec dni manjka tretjina učencev, zdaj eni, nato drugi. Novo učno snov le stežka usvajamo, saj nikoli niso vsi prisotni. Delo je potrebno ves čas prilagajati. Uspelo mi je usvojiti veliko znanj, ki jih potrebujem pri poučevanju na daljavo, vendar se vedno znova kaže potreba po dodatnem izobraževanju.

Učiteljica Jozica Tomelj z učenci 4. c na zaključnem pikniku z učenci in njihovimi starši, junija 2021 (foto: Polona Bitenc Pavliha).

Prav v teh »koronskih časih« smo tako učenci kot učitelji spoznali, kako pomembni so medsebojni odnosi, druženje, medsebojna pomoč – vse to, kar smo pri učenju na daljavo vsi pogrešali. Kalili smo se v uporabi računalnikov in ustreznih aplikacij, ki smo jih na koncu vzeli kot enega izmed obveznih učnih pripomočkov, saj smo v tem postali že pravi mojstri. Lahko bi rekli, da je v vsaki, še tako težki situaciji, kljub vsemu mogoče

NISMO PRIČAKOVALI, A SMO ZMOGLI

Štefka Ramovš

Dolgo sem že v zame tako ljubem poklicu. Od blizu opazujem spremembe v šolskem vsakdanu. Z učenci se nešteto krat veselim, se jim čudim in se kdaj pa kdaj tudi jezim nanje. Vedno znova me presenečajo s svojo odkritostjo, z željo po iskrenem toplem človeškem odnosu in s svojo neskončno domišljijo.

Kadar opazim, da je otrok žalosten, preplašen ali negotov, mu lahko s svojim odzivom in z zanimanjem zanj hitro pomagam, da se razvedri in spet neobremenjeno sledi šolskemu delu. Vzgojni in izobraževalni vidik sta pri mojem delu najtesneje povezana. Ko nas je korona čez noč prisilila k šolanju

na daljavo, sem morala na novo, tako kot moji kolegi, pristopiti k svojemu delu. Zazdelo se mi je, da to ni več poklic, za katerega sem se izobraževala in mnogokrat izpopolnjevala v Sloveniji in v tujini (v Avstriji, Angliji, Švici, Latviji, Turčiji, Grčiji, na Švedskem ...). Vse moje dobre prakse so bile kar naenkrat izvedbeno vprašljive. Hitro smo se morali znajti, učenci, starši in učitelji. Trudila sem se, da ne bi nobenega učenca prikrajšala za vzgojno-izobraževalno delo. A je bilo težko dostopati do vseh.

Večina otrok je imela doma elektronske naprave in starše, ki so jim zmoogli pomagati pri uporabi

le-teh. V posameznih družinah pa jih za šolsko delo niso znali uporabljati. Z njimi se je bilo težko dogovoriti, kako naj preberejo elektronsko pošto (torej navodila za delo) in kako naj posredujejo domače naloge. Da sem bila čimbolj dostopna svojim učencem, so me lahko kadarkoli poklicali po telefonu. Včasih sem z njimi le poklepetala, včasih sem jim pomagala pri reševanju nalog ali pa sem jih poklicala kar sama, če sem opazila, da se otrok ne javlja ali popušča pri svojem delu. No, tudi prva ocenjevanja znanja sem izvedla po telefonskih video klicih.

Ker pa vsakomur ne zaupam svoje telefonske številke (in ker nekatere družine niso imele ustreznih elektronskih naprav, pa tudi če bi jih imele, jih takrat ne bi znale uporabljati), sem se morala znajti drugače. Edina možnost komunikacije je bila dopisovanje s klasičnimi pismi, oddanimi na pošti, poslanimi in prispelimi na šolski naslov, ter s klici po šolskem telefonu. Najtežje je bilo za špan-sko govorečo učenko, ki se je v začetku šolskega leta prvič srečala s slovenščino v šoli. Ni mogla razumeti, kaj se pričakuje od nje. S čisto prilagojenimi nalogami se je uspešno spopadala, želela je napredovati, rada je prihajala k šoli, kjer sva se pogovarjali in trudila sem se ji dajati občutek, da nanjo nismo pozabili.

Z individualnim pristopom do vsakega posameznika v razredu sem se trudila ohranjati motivacijo za delo.

V vseh naslednjih koronskih valovih je bilo učenje malce bolj predvidljivo. Učitelji smo imeli že večji nabor pristopov, ki smo jih oblikovali z lastno prakso in jih med seboj kolegialno delili.

Še vedno z veseljem in optimizmom vsak dan vstopam v šolski prostor. Učilnice so ta čas polne, na hodnikih med odmori mrgoli učencev, na šolskem igrišču je živahno. Mladi ljudje se radi družijo, le priložnost potrebujejo. Učitelji pa se z veseljem v živo vključujemo v njihovo šolo življenja.

Učiteljica Štefka Ramovš z učenci 5. c, aprila 2018.

ŠOLA NA DALJAVO V PRVEM RAZREDU

Simona Gomboc

Učiteljica razrednega pouka sem skoraj dvajset let. V vseh teh letih sem pridobila številne izkušnje in znanja za delo z otroki in sodelovanje s starši. Vsaka skupina otrok je bila drugačna, edinstvena in se je s hvaležnostjo spominjam po vsem, kar smo skupaj preživeli. Pa tudi zato, ker so in še vedno otroci v meni prebujajo željo po raziskovanju, odkrivanju novih pristopov, kako poučevanje narediti še bolj zanimivo, prilagojeno njihovim možnostim in razvojnim potrebam, toku časa. Vesela sem, kadar nam to uspe in lahko skozi leta spremljam, kako otroci napredujejo, osebno rastejo. Pa vendar se tako kot na vseh področjih življenja tudi na poklicnem lahko zgodi, da se načina delovanja navadiš, postane do neke mere predvidljiv. Občutek imaš, da teče gladko in niti ne pričakuješ, da bi se to lahko bistveno spremenilo. Verjetno se nam je nekaj podobnega zgodilo ob začetku pandemije koronavirusa.

Spomnim se tednov pred marcem 2020 – informacij in ukrepov, ki so nakazovala, da se bomo morali v šoli spopasti z virusom. Ko smo učitelji pred začetkom napovedanega zgolj dvotedenskega šolanja na daljavo sedeli v večnamenskem prostoru šole in načrtovali pouk za ta čas, si nismo znali predstavljati, kako obsežne bodo spremembe, kaj šele, kako bo to dolgoročno zaznamovalo vse nas – učitelje in druge strokovne delavce, otroke in njihove družine.

Vsak od nas ima svoje spomine, izkušnje. V naslednjih vrsticah bom poskušala strnjeno predstaviti svoje, v vlogi učiteljice prvega razreda. Še posebej za prvi dve leti šole na daljavo, saj je bil to res poseben čas poučevanja. Kar pa ne zmanjšuje zahtevnosti šolanja v letošnjem letu, ko so pogostejše individualne karantene, pri nekaterih otrocih tudi večkratne, večtedenske, in s tem posredno ravno tako vplivajo na pouk celotnega oddelka.

Kadarkoli razmišljam o tem, v prvi vrsti izrekam veliko pohvalo in zahvalo staršem, ki so v prvih dveh letih koronske šole za več mesecev postali pr(a)vi učitelji svojih otrok, in sicer mnogi sočasno s svojimi delovnimi obveznostmi. Še tako skrbno premišljena, skupini in posameznikom didaktično prilagojena gradiva ne bi bila dovolj brez njih. Oni so bili tisti, ki so otroke zares motivirali, jim posredovali vsebine, krepili njihove delovne navade in skušali naša priporočila vnesti v prakso. Zlasti ko so prvi tedni minili in nič ni kazalo na to, da se bomo lahko vrnili v šolske klopi, je interes za učenje začel pri večini otrok hitro upadati. Učitelji smo bili pri tem bolj podporniki na daljavo. Spominjam se povratnih informacij staršev. Z veseljem sem jih brala, občudovala njihovo iznajdljivost in ustvarjalnost, o njihovih konstruktivnih komentarjih razmišljala pri načrtovanju pouka za naslednje dni in tedne. Veliko mi je pomenilo, da smo s starši zgradili zaupanja vreden odnos in so bili z nama s sodelavko Emo Cerar pripravljeni deliti tudi svoje stiske. Še več je bilo vredno, ko smo zanje skupaj s svetovalno službo in vodstvom šole našli tudi konkretne rešitve. Pri tem smo bili posebej pozorni na priseljske družine in družine otrok s posebnimi potrebami, ki jim je že v običajnih razmerah šolanje pogosto večji izziv kot ostalim.

Kot učiteljica pa sem seveda ob kakršnikoli obliki šole na daljavo najbolj pogrešala stik z otroki. Njihove razigranosti, radovednosti, vsakdanje bližine enostavno ni bilo mogoče prenesti v virtualni svet. V moji domači učilnici ob računalniku je vladala neznana tišina. V prvem letu, ko smo se z uporabo spletnih okolij za potrebe pouka učitelji šele dobro seznanjali, so bili stiki med nami tedenska sporočila v obliki pisem vsakemu otroku posebej in celotnemu oddelku, da bi s tem ohranili vsaj delček povezanosti, pripadnosti. Starši so poročali, da so jih bili otroci zelo veseli. Dvomesečna ločenost od sošolcev, s katerimi se še spoznaváš, oblikuješ v

skupino, je lahko namreč velik primanjkljaj. In to nas je strokovne delavce, sodelavke v timu prvega razreda precej skrbelo, o tem smo veliko razmišljale in iskale kratko - in dolgoročne rešitve.

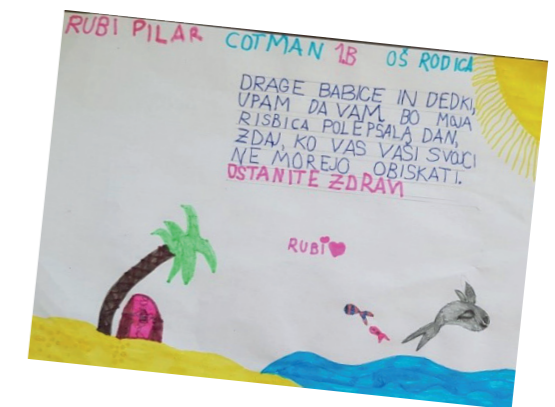
V lanskem šolskem letu se je kot ena od rešitev ponudila izvedba oddelčnih spletnih srečanj. Prakse šol so bile zelo različne. Po preizkušanju smo se pri nas odločili za tedensko srečanje, ki je bilo namenjeno skupnemu druženju. (Ob tem se zahvaljujem ravnateljici Mileni Vidovič, ki nas je pri tem podprla in nam pustila proste roke.) Vidno je bilo, da se otroci takšnih srečanj veselijo, jim veliko pomeni spet videti in slišati svoje prijatelje, naju z vzgojiteljico, deliti z nami njim dragocene stvari. Vseeno pa so vsi komaj čakali, da se obdobje šolanja na daljavo zaključi in se bomo lahko srečali v šoli, se objeli, zares bili drug ob drugem in z drugimi. Pomanjkljivosti spletnih okolij je namreč preveč, tudi pri otrocih, ki jim takšna oblika zaposlitve predstavlja pogost način preživljanja prostega časa.

Zagotovo pa je koronski čas zelo izrazito vplival tudi na moje poučevanje. Med načeli, za katere si že vsa leta prizadevam, so sistematičnost in postopnost pri usvajanju učnih ciljev, spodbujanje učencev, da delo opravijo čim bolj kvalitetno. Pomembno se mi zdi dobro utrditi temeljna znanja, saj je to tista osnova, s pomočjo katere lahko nato hitreje in uspešneje usvajajo tudi ostala znanja. In zdi se mi, da je koronski čas zelo dobro osvetlil tudi to področje. Učitelji smo bili pogosto v dilemi, čemu dati prednost – obravnavi nove snovi (da bi lahko predelali čim več) ali dobro utrditi znanja. Sama oz. skupaj z vzgojiteljico sva večinoma dali prednost slednjemu in po izkušnjah sodeč, je bilo to smiselno. Nenazadnje se otroci učijo za življenje, ne za posamezen razred. Se je pa ob tem pokazalo, kar učitelji tudi sicer pogosto sporočamo, da so učni načrti zelo obsežni. Njihova realizacija je že v običajnih razmerah dosegljiva le ob dobrem načrtovanju in usklajevanju vseh dejavnikov.

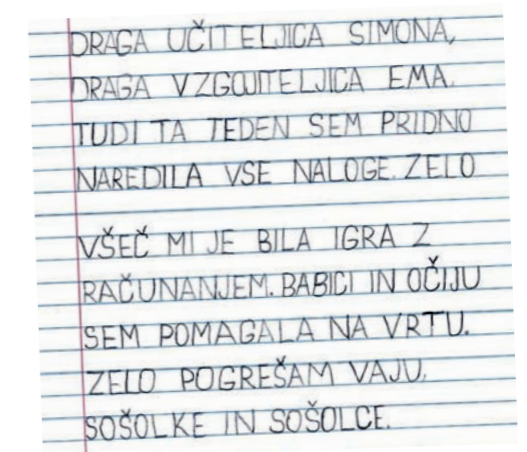
Podobno velja tudi za učna gradiva. Vesela sem, da jih v prvem razredu uporabljamo malo, premišljeno. Zlasti pri mlajših otrocih mora učenje zaradi njihovih razvojnih zmognosti potekati aktivno,

s pomočjo didaktičnih iger, opazovanja, s preizkušanjem različnih materialov, veliko je tudi učenja na prostem. Naši prvošolci so imeli v času šolanja na daljavo takih priložnosti veliko. Večinoma so jih dobro izkoristili in ob pogovorih z njimi so to tudi njihovi prijetnejši spomini na šolo na daljavo.

Tako kot vsi, si/jim tudi jaz želim, da bodo v naslednjih letih lahko doživeli tudi pouk v običajnih pogojih, brez vsem dobro znanih ukrepov. Tako jim bomo lahko tudi v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki in ustanovami spet nudili še bogatejše učne izkušnje, druženje.

Akcija pisanja pisem za varovance domov za starejše, Rubi Pilar Cotman, 1. razred, 2019/2020.

Povratna informacija – pismo ob koncu tedna, Ema Repenšek, 1. razred, šolsko leto 2019/2020.

NOVI ČASI – NOVI IZZIVI

Irena Mučibabić

Bil je četrtek, 12. marec 2020. Kaj nas čaka v naslednjih dneh, tednih, mesecih si še nismo predstavljali, čeprav so mediji že poročali o pojavu koronavirusa pri nas. Za nami je bilo obdobje viroz, ki so pred zimskimi počitnicami precej zmanjšale število učencev v razredih in končno je z zamikom v posteljo položilo še mene. V tajništvo sem zjutraj pisala: »... vsaj dva dni me ne bo v službo. V postelji mi dela družbo en zoprn tip Glavobol, včeraj je zraven težila še teta Slabost, na WC-ju mi občasno ponagaja Prebava, skromen, občasno pojavljajoč Nos Zamašen pa pravi, naj se ne sekiram, ker je z mano že od jeseni in da zanj verjetno ni kriv koronavirus ...« Tega dne, ob 18. uri, je začela veljati odredba o razglasitvi epidemije. Dogajanje sem spremljala iz postelje. Veliko otrok je ostalo doma že v petek, učitelji so imeli še sestanek po pouku in po e-pošti sem izvedela, kako je pri nas načrtovan pouk na daljavo. Bili smo ena tistih šol, ki si niso vzeli enega tedna premora, ampak smo s poukom na daljavo začeli takoj. S kolegicami v timu smo imele intenziven sodelovalni vikend po spletu, v ponedeljek pa se je z objavo gradiv za učence na šolski spletni strani začel pouk na daljavo, ki ga doslej še nismo poznali.

Moja okupiranost s službo je bila tako velika, da sem ostalo dogajanje spremljala bolj z razdalje. Življenje se je na nek način ustavilo, ulice so bile precej prazne, nebo tiho, bili smo doma. Nekateri ljudje so bili popolnoma brez dela za službo, drugi zasuti z njim. Soseda je na balkonu ležala s knjigo, jaz pa sem z veseljem prebirala prve odzive staršev in otrok. Motivacija je bila pri večini res velika. Mnogi starši so bili doma, nekateri prav navdušeni, da so otroku pomagali pri delu za šolo in bili v učiteljski vlogi. Po elektronski pošti so prihajale fotografije, filmčki, zapisi, kaj vse delajo doma (ne samo za šolo), jaz pa sem navdušeno gledala, brala in odpisovala. Zelo, zelo sem pogrešala svoje delo v šoli in stik z učenci.

Situacija doma je bila ta čas pogosto nekje v megli. Preselila sem se v drug svet in vmes občasno prišla domov. Tja, kjer se je pokvaril pralni stroj, ne samo naš, ampak tudi tastov, tja, kjer se je pokvarila plinska peč in smo v tistem presneto mrzlem marcu celo večnost čakali, da so nam z *Mimovrste* dostavili dva električna radiatorja. Poslušala sem novinarske konference, moža občasno peljala v trgovino – marsičesa je zmanjkovalo (toaletnega papirja, higienskih pripomočkov, kvasa ...). Doma smo si pri kosilu kot v vojni razdelili obrok pošteno in pojedli vse. Še mačka je bila malo na shuševalni, ker smo čakali, da pride njena hrana, naročena po spletu. Ker so ljudje veliko nakupovali, je res dolgo trajalo, da si dobil naročeno. Če si sploh lahko dobil. Tako smo naročali tudi, kar smo potrebovali za šolo. Kot nalašč so se začeli prazniti kemični svinčniki, pokvaril se je nalivnik, zmanjkalo je papirja, zvezka, map.

Kako so moji otroci doma delali za šolo, sem sledila bolj malo, ker sem bila okupirana s službo. O, koliko sem se morala naučiti. Priklopljena na *facebook* skupino, v katerih smo razredni učitelji, sem spremljala, kaj se dogaja drugod, srkala ideje, spoznavala nove programe za delo na daljavo. Učitelji smo takrat res stopili skupaj in si nesebično delili ideje in gradiva.

Moj prvi korak v stike na daljavo s sliko, ne le z besedo, je bil *Skype*. Da smo ga usposobili, je bila dolga zgodba. Možnosti za nastavitve kamere smo v računalniku spoznali do obisti. Ampak tista nesrečna kamera ni in ni delovala. Dokler nisem ugotovila, da imam tako super prenosni računalnik, da ima na kameri nek zatič, ki jo prekrije. Jasno, da ni delovala, če je bila prekrita. Tehniko narodu, bi rekli v moji mladih letih. Tako sem imela prvih nekaj video stikov po *Skypu*. Par klepetov s posameznimi učenci, učno pomoč, bralno značko. Potem sem usvojila še *Viber*, *Whatsapp* in proti koncu še *Zoom*. Ojoj, kako mi je razbijalo srce,

ko sem se lotila prvega srečanja z oddelkom. To srečanje je bilo dolgo, verjetno kar predolgo, a imela sem skupino, s katero smo se v šoli vsako jutro kar lep čas pogovarjali in je vsak kaj na kratko povedal in na tak način smo začeli tudi prvo srečanje.

Čas je tekkel, marec, april, maj ... motivacija za šolsko delo je nekaterim po malem upadala, tisto, kar je bilo nekaj posebnega, je postalo vsakdanje. Čarobni občutki, da smo doma, skupaj, so postajali manj čarobni. Težko je, ko se včasih nimaš kam umakniti pred drugimi, ko vse dni gledaš iste ljudi, hkrati pa nisi samo z njimi, ampak si na daljavo z drugimi. Tudi mene je včasih imelo, da bi šla kam, na Luno na primer. Da bi se odmaknila od vsega. Svojo stisko sem premagovala tako, da sem še bolj noro delala za službo, se kot obsedena učila vsega, kar mi je koristilo za delo na daljavo in si z nekaterimi starši pisala dolga pisma v zvezi z delom otrok in ostalim dogajanjem. V sobi so mi delali družbo pomočniki: roboti Bibi in Bubi, mačka Mjavkolina, papagaj Koko ..., ki so popestrili moje videorazlage in me resnično zabavali v tej neprijetni situaciji, ko nisem mogla učiti v živo. Domači od mene niso imeli kaj dosti. Moj svet se je spremenil, ko smo se v prvi triadi sredi maja končno vrnili v šolo. Pod zelo strogimi pogoji (oddelki razdeljeni v dve skupini, pazili smo na razdaljo, vsak je sedel za svojo mizo, otroci torbic niso smeli nositi domov ...), a neizmerno veseli, da smo spet v šoli v živo. Spet se mi je zdelo, da živim v drugačnem svetu kot moji domači. Vsak dan sem šla v službo, bila sem med ljudmi, moji otroci pa so se še vedno šolali na daljavo, zaprti v stanovanje. Še pred koncem šolskega leta so šolo od znotraj na srečo videli tudi oni. Ko smo s preletni letal v Sloveniji praznovali zmago nad virusom, verjetno nismo vedeli, da nas nove dogodivščine z njim še čakajo.

Šola na daljavo nas je spet doletela jeseni. Tokrat je bilo lažje. Veliko smo se naučili spomladi. Zdaj nam je bilo kristalno jasno, da gre pri takem šolanju vse počasneje. Ker imajo mlajši otroci krajšo koncentracijo in bi težko dolgo sedeli na skupnih *Zoom* srečanjih, sem svoje kratke razlage snemala, snemala sem včasih tudi šaljive pozdrave, ki

so otroke ob ponedeljkih pričakali v spletni učilnici. *Zoom* srečanja smo imeli bolj za druženje, klepet, za kratko ponovitev snovi, ob petkih pa predvsem za zabavo. Naša najljubša igra so bile skrivalnice, ki se jih nismo naveličali. Nekateri so se skrili tako dobro, da nismo uspeli ugotoviti, kam in so svoja skrivališča lahko uporabili še na naslednjih srečanjih. Največ pomoči po video povezavi sem nudila učencem, ki so potrebovali dodatno pomoč. O, kako počasi gre to na daljavo. Najhuje je bilo, da nisem videla v otrokov zvezek in tako sva včasih, kljub silnemu trudu, na koncu (ko so starši poslikali izdelek) ugotovila, da vse ni šlo čisto tako, kot sem mislila. Marsikdaj je zraven sedel kdo od staršev in otroka usmerjal. S kolegico, študentko na praksi, sva se enkrat iz srca nasmejala, kako smo 15 minut porabili, da bi otrok našel pravo stran v delovnem zvezku. Iskal je in iskal, a karkoli nama je kazal, na daleč ni bilo videti pravo. Končno smo ugotovili, da išče v napačnem delovnem zvezku za isti predmet.

Popravljanje fotografiranih nalog, ki so jih pošiljali starši učencev, je na računalniku zamudno – še posebej, če nimaš tablice in otrokom poteze črk popravljaš z miško. Zato smo določili eno ali dve nalogi, ki ju je nujno potrebno oddati v tekočem tednu, za nekatere naloge pa smo rešitve obesili v spletno učilnico.

Irena Mučibabić kot učiteljica Cecilija, 15. novembra 2020. Delček govora: »Sem Cecilija Groznik in bom ta teden nadomeščala vašo učiteljico, ki je, kot veste, zbolela. Sem profesorica razrednega pouka. Tako kot vaša učiteljica. Samo da za razliko od nje jaz svoje delo jemljem zelo resno in odgovorno. Vidim, da se v šoli predvsem zabavate in nič pametnega ne delate. Med poukom se ukvarjate z roboti, nadležnimi papagaji, mijavkajočimi mačkami in pajki s šestimi nogami. Popolnoma neprimerno! Zdaj, ko vaše učiteljice ni, bom jaz naredila malo reda ...«

V drugem šolskem letu smo se na daljavo šolali tudi na preskoku v novo koledarsko leto, pa še enkrat spomladi. Kasneje pa je pouk na daljavo "doletel" oddelke, kjer je bil kdo od učencev ali učiteljev okužen z novim koronavirusom. Zgodnja pomlad 2022 je z različico omikron, ki je pri večini povzročala blažje bolezenske znake, prinesla postopno umirjanje in samo upam lahko, da bo tako tudi ostalo. Kaj nas čaka jeseni, ne vemo.

Temu noremu obdobju epidemije sem hvaležna za marsikaj, kar sem spoznala in se naučila sproti in kar sem spoznala kasneje. Ogromno sem se naučila pri delu z računalnikom, pa že prej nisem bila nek "računalniški brezveznik". Hvaležna sem, da sem imela možnost zase in za svoj oddelek v danih okvirih poiskati načine dela, ki so mi ustrezali in v katerih sem videla možnosti, da lahko svojo učiteljsko vlogo na daljavo dovolj dobro opravim. Manj dobro sem v tem času opravljala svojo vlogo v družini, saj so bila vrata moje sobe pogosto zaprta. Še sreča, da ni šola na daljavo trajala dlje, saj bi sicer možu in otrokom morala dati svojo fotografijo, da me ne bi pozabili.

Stiki na daljavo nam lahko zelo olajšajo življenje, ne morejo pa nam nadomestiti stikov v živo, ki jih ljudje še kako potrebujemo. Pogrešali smo jih odrasli, zagotovo so jih še bolj pogrešali otroci. Prava kombinacija novih in prejšnjih načinov dela in vzdrževanja stikov je tisto, kar zame predstavlja življenje po epidemiji. Nikoli več ne bo tako, kot je bilo, a ne smemo dopustiti, da bi pozabili, kaj iz življenja pred epidemijo je tisto, kar potrebujemo tudi v življenju po njej.

Irena Mučibabić kot vedeževalka Karlina, 4. januarja 2021. Delček govora: »Sem Karlina in vam bom v teh negotovih časih, ko iz ure v uro ne vemo, kaj nas čaka, napovedala gotovo prihodnost. Z mano je moja krogla, v kateri vidim vse, kar vas čaka ta teden. Kar začnimo! Ta teden bo imel sedem dni: začel sem bo s ponedeljkom in končal z nedeljo. Vidim, da boste v sredo imeli Zoom. Kako lepo! Spet boste videli svoje sošolce in sošolke in učiteljico. Hu, slaba novica za učiteljico. Tudi ta teden njen računalnik ne bo delal nič hitreje kot po navadi in spet ne bo spala. No, ampak naj vas ne skrbi, v sredo do 12.00, ko boste imeli Zoom, se bo že zbudila ...«

ŠOLA OD DOMA V ČASU KORONAVIRUSA
Zapisa: Irena Mučibabić

11. marca sem ostala doma. Napeto dogajanje ob zapiranju šol sem spremljala iz postelje. Od tam se je v soboto tudi začela moja služba od doma. Prenosni računalnik je zakon!

Napovedane temperature niso bile ravno spomladanske.

Moja služba je dva meseca izgledala nekako tako.

Mjavkolina
Koko

Bibi in Bubi sta ostala v šoli, zato sta mi pri razlagi snovi družbo delala papagaj Koko in mačka Mjavkolina.

Karanteno sta nam popestrila pokvarjena peč in pralni stroj.

Skype WhatsApp zoom Viber PowerPoint 3D-slikar Publisher Foxit Reader YouTube Smallpdf

Ob popravljanju otroških izdelkov sem se naučila pisati pisane črke z miško.

Različni programi in aplikacije so mi olajšali delo od doma.

šola

Prav tako sem zelo pogrešala tudi običajno družinsko življenje.

A spet snema?

Ne moti! Mogoče ima dopolnilni pouk.

Zelo sem pogrešala svoje učence.

Kadar pa sem imela vsega dovolj, sem šla na Luno. ☺

ŠOLANJE NA DALJAVO PRI ANGLEŠČINI IN GEOGRAFIJI

Tjaša Grobin Kham

Le dobra dva tedna po vrnitvi z zimskih počitnic in po vsakodnevem spremljanju novic o širjenju novega koronavirusa v naši soseščini in nato prvih okužbah tudi pri nas, v Sloveniji, nas je marca 2020 presenetila novica o šolanju na daljavo. Spomnim se zaskrbljenosti nas vseh, tako učiteljev, učencev kot staršev – nismo vedeli, kaj nas čaka, koliko časa bo šolanje na daljavo sploh potekalo, na kakšen način bomo to izpeljali ... Na zadnji dan pouka v šoli smo imeli učitelji »krizni« sestanek v šolski avli, na katerem smo določili prve smernice, načine izvedbe pouka na daljavo.

Ker sem človek, ki si ovire spremeni v izzive, sem že tisti konec tedna začela razmišljati, kako se bom najbolje znašla v novi situaciji, in iskati različne rešitve. Spoznavala sem se z različnimi IKT orodji, ki so na voljo na spletu.

Prva dva tedna smo vse učno gradivo pošiljali računalnikarju, ki ga je nato objavil na spletni strani šole. Z učenci pa sem bila v stiku po elektronski pošti, kar je bilo precej zamudno. Dnevno sem prejela med 50 do celo 110 elektronskih sporočil, na vsa pa sem tudi odgovorila.

V tretjem tednu šolanja na daljavo so bile vzpostavljene spletne učilnice, s katerimi se je delo močno olajšalo, predvsem pa je bila omogočena lažja in hitrejša ter preglednejša komunikacija z učenci.

Arnesove spletne učilnice ponujajo različna IKT orodja. Sama sem uporabljala kviz za interaktivne vaje, preverjanje znanja in spletne ankete za povratne informacije ter *Padlet* kot nekakšno interaktivno oglasno desko. Učenci so oddajali naloge v spletno učilnico, sama pa sem potem preverila vsebino in jim naredila popravke ter zapisala kratko povratno informacijo oz. komentar. Na *Padletu* sem objavljala različne pisne izdelke učencev, ki so

bili tako na voljo za »všečkanje« ali ugibanje tudi sošolcem (npr. recepti za srečo, opis skrivne slavne osebe), ter voščila ob novem letu.

Kviz v Arnesovi spletni učilnici omogoča različne vrste interaktivnih vaj (npr. izberi manjkajočo besedo, vprašanja s kratkim odgovorom, izbirni tip vprašanj, ujemanja vprašanja, esejski tip vprašanj idr.) in tudi pregled nad reševanjem in pravilnostjo odgovorov učencev. Prednost nalog v obliki kviza je, poleg raznovrstnosti in nadzora nad delom učencev, tudi ta, da se učencem ob vsakem odgovoru avtomatsko izpiše pravilen odgovor s komentarjem učitelja. Slabost je sicer ta, da vseh pravih odgovorov, zlasti pri nalogah odprtega tipa, ni vedno mogoče predvideti, zato mora učitelj vseeno preleteti učenčeve odgovore in ustrezno popraviti morebitne napake.

Pri geografiji sem za razlago in sprotno utrjevanje snovi uporabljala zlasti spletno orodje *Nearpod*. *Nearpod* omogoča interaktivno prezentacijo, v katero lahko poleg besedila dodaš zvočno razlago, različne interaktivne vaje, povezave do video-posnetkov idr. Učitelju omogoča tudi učinkovito povratno informacijo, saj lahko spremljaš, kateri učenci so odprli prezentacijo, reševali naloge in kako uspešni so bili pri tem. *Nearpod* prezentacijo sem lahko uporabljala tudi pri direktni razlagi na Zoom videokonferenčnem srečanju.

Za utrjevanje znanja smo uporabljali interaktivne kvize na *Kahootu*, ki so bili učencem zelo všeč. Tudi ko smo se že vrnili nazaj v šolske klopi, je kar nekaj učencev pri svojih predstavitev seminarskih nalog uporabilo *Kahoot*.

Pri angleščini smo s kolegicami skupaj načrtovale priprave, večinoma so bila navodila podana za vsako uro posebej v Wordovem dokumentu. Pri slovnicih pravilih smo dodale še zvočne razlage

(Powerpoint projekcije ali orodje Vocaroo). Med drugim zaprtjem šol sem se poglobila tudi v angleške interaktivne vaje na spletni strani *Liveworksheets*. Spletna stran omogoča pretvorbo običajnih delovnih listov (pdf, jpg ...) v interaktivne vaje. Učenci rešujejo vaje na spletu in pošljejo odgovore učitelju. Takšne interaktivne vaje spodbujajo motivacijo učencev, učitelju pa prihranijo čas, poleg tega so primerne za delo na daljavo, saj tiskanje ni potrebno. Obstajajo različne vrste interaktivnih nalog: naloge dopolnjevanja, povezovanja, izbire, naloge, ki vključujejo zvočne posnetke in snemanje. Učitelj lahko izdelava svoje interaktivne vaje ali pa uporabi tiste, ki jih delijo drugi učitelji.

Izvajala sem tudi Zoom videokonferenčne ure, pri geografiji je bila takšna ena ura tedensko, pri angleščini pa dvakrat tedensko. Prednost videokonferenčnih ur je neposreden stik z učenci, takojšnja povratna informacija, dodatna razlaga, diskusija pa tudi nadzor in kontrola učencev. V preteklem šolskem letu sem lahko na tak način tudi ustno ocenila učence. Kadar nismo imeli videokonferenčnih ur, so učenci samostojno utrjevali snov, ki smo jo predhodno skupaj obravnavali.

IZZIVI ŠOLANJA NA DALJAVO UČENCEV S POSEBNIMI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIMI POTREBAMI

Kristina Zupančič

V nekaj mesecih nam je korona virus življenje obrnil na glavo. Po vsem svetu se je življenje otrok in njihovih družin popolnoma spremenilo. Ukrepi so bili nujno potrebni za zaježitev virusa, hkrati pa so povzročili, da so se otroci, družine in posamezniki srečali z novimi skrbmi glede zdravja, finančne varnosti, socialne varnosti in psihične stabilnosti. Marsikje so se stiske posameznika še poglobile, saj se je krog, ki je predstavljal njegovo socialno mrežo, občutno zmanjšal. Otroci so bili bolj izpostavljeni

Učitelji s(m)o v času šolanja na daljavo prilagodili načine poučevanja novi učni realnosti s pomočjo različnih spletnih virov. Vodstvo šol se je trudilo, da podpre učitelje, učence in starše, medtem ko smo se vsi udeleženci soočali še z lastnimi strahovi, stresom in preobremenjenostjo. Kakšni bodo dolgoročni učinki večmesečnega šolanja na daljavo, ne vem, lahko pa predvidevam, da se bodo nekateri primeri dobre prakse obdržali. Sama tudi sedaj vsem učencem omogočam, da oddajo pisne sestavke v spletni učilnici. V spletni učilnici objavljam povezave do spletnih strani, spletnih vprašalnikov, kvizov ipd. Z učenci se občasno odpravimo v računalniško učilnico, kjer rešujejo interaktivne vaje, kar pomeni tudi manj tiskanja in papirnatega dela, učenci pa so običajno tudi bolj motivirani za takšen način dela.

Ne glede na vso podporo in dostopnost raznolikih IKT orodij sem mnenja, da virtualni pouk ne more nadomestiti pouka v šoli. Ne samo zaradi pomembnosti učiteljeve razlage »v živo«, lažjega in bolj objektivnega ocenjevanja znanja, ampak tudi zaradi socialne interakcije, ki je prav tako zelo pomembna. Vsekakor se mi zdi pomembno, da vse primere dobre prakse uvedemo v »klasičen« pouk.

zlorabam, nasilju, izkoriščanju in zanemarjanju.

»Vpliv pandemije koronavirusa ni omejen zgolj na obolele, temveč tudi na ostale otroke in družine,« je dejal Cornelius Williams, vodja Unicefovega programa za zaščito otrok. Izkušnje iz preteklosti kažejo na povečano ranljivost otrok v času kriznih razmer zaradi epidemij. Porast zlorab in izkoriščanje otrok sta se pojavila tudi v preteklih krizah javnega zdravstva – zaprtje šol med izbruhom ebole

v Zahodni Afriki med letoma 2014 in 2016 je prispevalo k porastu zanemarjanja, spolnih zlorab in najstniških nosečnosti.

Učitelji smo bili v obdobju epidemije soočeni z novimi strokovnimi izzivi – otrokom zagotoviti šolanje na daljavo. Prav poseben izziv je bil, kako v času šolanja na daljavo pomagati najranljivejši skupini, otrokom s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami. To so otroci, ki potrebujejo drugačne oblike in metode poučevanja, najustreznejši je multisenzorni pristop. Potrebujejo tudi dodatno razlago in branje navodil, delo s konkretnimi materiali ... Za to, da sledijo učnemu procesu, potrebujejo dotik, očesni kontakt, gibanje. Kako jim vse to omogočiti na daljavo? Kako jim podati navodila, če je bralno razumevanje šibko in navodil v pisni obliki verjetno ne bodo razumeli? Kako od njih zahtevati, da si sami organizirajo dan, če imajo težavo z organizacijo dela? Kako od njih zahtevati, da bodo pravočasno na videokonferenci, če imajo slabo časovno orientacijo? Kako jim razložiti novo snov, če bi nujno potrebovali konkretni material? Kako jih ponovno priklicati k nalogi, če nas ni poleg, da bi videli, kdaj niso več pozorni na nalogo? Vsa ta vprašanja so se nam v obdobju šolanja na daljavo dnevno porajala.

Ker so to otroci, ki so si med seboj zelo različni in so njihove potrebe zelo individualne, smo morali svoje delo prilagajati vsakemu otroku posebej. Z nekaterimi smo se dnevno srečevali na videokonferencah, kjer smo jim pomagali organizirati šolsko delo, drugim smo še dodatno razlagali učno snov. Včasih smo se slišali po telefonu in s pomočjo pogovorov reševali čustvene stiske. Pri tem je bilo zelo pomembno sodelovanje s starši – skupaj smo poskušali poiskati rešitev, ki je bila najustreznejša za njihovega otroka. Določene korekcijske naloge so prevzeli starši, učitelji pa smo jih usmerjali tako, da smo jim naloge in razlage ponudili v spletni učilnici ali se z njimi dobili na videokonferenci.

Izkazalo se je, da poleg otrok pomoč potrebujejo tudi starši. Velikokrat so potrebovali usmeritve pri organizaciji dela, razumevanju posameznih učnih ciljev, največkrat pa so potrebovali predvsem čustveno podporo. Podporo nekoga, ki jih razume,

da so v zahtevni situaciji, ki ji občasno niso kos in jih pomiri, da so lahko samo ljudje, ne pa super starši, enkratni učitelji in še boljši delavci. Po večkratnih poskusih z različnimi oblikami in metodami dela smo našli rešitev, ki je bila v danem trenutku najboljša za posameznega otroka.

Kljub vsem našim prizadevanjem se je pri nekaterih otrocih izkazalo, da jim nobena od oblik dela na daljavo ni ustrezala. Ne glede na pomoč učiteljev, staršev in drugih strokovnih delavcev niso ustrezno napredovali, z vsakim dnem dela na daljavo so se njihove težave še poglobljale in za njih je bila vrnitev v šolo pravi blagoslov.

Moram pa povedati, da obstaja tudi druga plat zgodbe šolanja na daljavo. Za nekatere posameznike se je izkazalo, da je zanje šolanje na daljavo nekaj dobrega. Učenci so doma, kjer ni bilo motečih dejavnikov in so imeli konstantno podporo staršev, na učnem področju zelo dobro napredovali in glede na naše izkušnje lahko rečem, da so v času šolanja na daljavo bolje usvojili in utrdili učno snov, kot bi jo v razredu. Vendar ne smemo pozabiti na drugi del šolanja, ki je ravno tako pomemben kot usvajanje novih izobraževalnih vsebin. V šoli se otroci razvijajo tudi na socialnem področju, učijo se živeti v skupnosti, sprejemati drugačnost, delati kompromise in reševati majhne konflikte, s katerimi se v razredni skupnosti dnevno srečujejo. Za ta del vzgojnega procesa so bili vsi otroci v času šolanja na daljavo prikrajšani.

Šolanje na daljavo je bila za vse nas zahtevna izkušnja, ki nam je omogočila spoznati, kako funkcioniramo v zelo stresni situaciji, ali smo prilagodljivi in kako, koliko in na kakšen način znamo medsebojno sodelovati. To je izkušnja, ki si je ne želimo ponoviti, saj je šola veliko več kot le prostor za pridobivanje novih akademskih znanj, je prostor za druženje, sodelovanje, razvijanje socialnih veščin in spretnosti, kar otroci nujno potrebujejo, da se razvijejo v zdravega odraslega posameznika, ki se zna spoprijemati s težavami in izzivi.

SPOMINJANJA

SPOMINI UČITELJEV

DOLGO DOLGO JE ŽE TEGA

Tatjana (Flerin) Šarc

Dolgo dolgo je že tega, kar sem prvič v to šolo stopila. Dekletce šestletno takrat sem bila, nisem vedela, da me celo življenje bo OŠ Rodica spremljala.

Dan za dnem sem knjige žulila, učiteljicam živce kravžljala. Sedaj nekatere te učiteljice kolegice so, še vedno me kdaj pa kdaj zbadajo in na mojo živahnost opomnijo.

Tako sedaj kot nekdanj je bilo, včasih težko, a večinoma lepo, nekaj solz, a predvsem smeha polno, to je življenje profesorjevo.

Takrat so tovarišice in tovariši jezili me, sedaj so to učenci in starši le. Kolektiv daje mi moč dan za dnem, da predajam znanje nadobudnežem tem.

Tatjana (Flerin) Šarc in njen brat Roman, septembra 1982.

Sprejem prvošolcev 1. septembra 2021, učiteljica Tatjana (Flerin) Šarc prva z desne, zadaj z leve ravnateljica Milena Vidovič, maskota Hrošček Simon, učiteljica Tjaša Huth in podžupanja, mag. Renata Kosec.

NEKOČ UČENEC, DANES UČITELJ

Klemen Kos

Kot prvošolec sem vstopil v šolo septembra 1996. Še danes se spomnim, kako smo s prijatelji in starši prvi dan šole skupaj prišli do glavnega vhoda, kjer nas je pričakala moja prva razredničarka, gospa Mara Sarkič. Ohranil sem jo v zelo lepem spominu, saj je bila do nas učencev zelo prijazna in nas je imela zelo rada. Imela nas je za »sončke«.

Kot razred smo spadali med tiste bolj pridne. Mislim, da se nas učitelji radi spominjajo. Zanimalo nas je veliko stvari. V času šolanja sem preizkusil veliko interesnih dejavnosti. Izven šole sem se s sošolci in drugimi prijatelji najraje družil na šolskem igrišču, kjer smo igrali nogomet ali košarko. Spomladi in poleti smo večino prostega časa preživeli na igrišču, kjer smo se igrali in družili. Največ sem se družil z Anžetom, Dejanom, Žigom, Andražem, Urošem in še z drugim Dejanom. Z njimi sem vse do danes ohranil zelo dober odnos in se še vedno družimo.

Zanimivo je, da so vsi ostali moji razredniki še danes zaposleni na šoli. Vse sem ohranil v lepem spominu. Učitelji so me veliko naučili, v šoli pa sem se prijetno počutil in sem imel z učitelji že kot učenec zelo dober odnos.

Kot učitelj sem se na šolo vrnil leta 2019, 15 let po končanju osnovne šole. Zanimivo je bilo, ko so me nekdanji učitelji prepoznali in me prav lepo sprejeli medse. Na začetku je bilo malo nenavadno, saj je odnos učitelj – učenec drugačen kot odnos do sodelavca. Zato sem se sprva še malo lovil, so me pa hitro opomnili, da smo sedaj kolegi in naj mi ne bo neprijetno zaradi tega, ker so bili nekoč moji učitelji. Ker je moj spomin za pomnjenje imen bolj slab, mi je poznavanje mnogih učiteljev na šoli

prišlo prav, da sem se zelo hitro naučil imen preostalih sodelavcev.

Občutki, ko opravljam delo na osnovni šoli, ki sem jo obiskoval kot osnovnošolec, so vsekakor posebni. V tem okolju se počutim prijetno in sem si po njih vedno želel priti nazaj. Na delovno mesto sem se hitro privadil, pri tem so mi veliko pomagali tudi novi sodelavci.

Učenci so danes po nekaterih značilnostih podobni naši generaciji. Zdi se mi, da so podobno živahni, kot smo bili mi. So pa seveda razlike med posameznimi razredi, tako kot je bilo že pri nas. Trenutno sem aktiven tako na razredni kot predmetni stopnji in se mi zdi, da so naši generaciji bolj podobni učenci na razredni stopnji. Bolj so radovedni in aktivni pri pouku, v času podaljšanega bivanja in v prostem času pa se zelo radi igrajo na prostem. Pri starejših učencih opažam več pasivnosti pri pouku in manj radovednosti. Tudi v prostem času jih manj opazim zunaj. Vsekakor je razvoj tehnologije vplival na prosti čas otrok, saj ga več preživijo na telefonih

Naš razred, 3. a, v šolskem letu 1998/1999 z razredničarko Sonjo Koželj Jubant, danes moja sodelavko. Nahajam se v prvi vrsti, četrti z leve (v rdeči trenirki).

in računalnikih. Tudi njihova zanimanja so vse bolj povezana s temi napravami, kar vpliva na njihovo zbranost pri pouku. Pri poučevanju poskušam čim bolj izkoristiti razvoj tehnologije in jim z uporabo le-te bolj približati snov.

Z mojimi učitelji, danes sodelavci, v pogovorih občasno obujamo spomine na moje osnovnošolske čase. Spominjamo se skupnih dogodkov in smešnih prigod iz preteklosti, hkrati pa ustvarjamo nove spomine. Moja želja je, da bi tako tudi ostalo in bi se tudi v prihodnosti na šoli tako dobro počutil.

Učenci 3. c oddelka v šolskem letu 2021/2022, v katerem sem sorazrednik. Na desni je njihova razredničarka Mateja Jakoš Vasle, aprila 2022.

OD UČENKE DO UČITELJICE ZA DOLOČEN ČAS

Simona Pirc Jenko

Minilo je več kot dvajset let, ko sem bila učenka Osnovne šole Rodica. Od takrat se je spremenilo marsikaj. Zagotovo je, da sem v vmesnem obdobju postala odrasla, moj starejši sin pa bo kmalu zaključil osnovnošolsko obdobje.

Moji spomini na osnovno šolo še niso zbledeli. Spominim se, da sem pri zgodovinskem krožku nastopala v oblačilih Rimljanke, pri fiziki mi je učitelj Dušan podaril »plusek« pri ustni oceni zato, ker sem bila na šahovskem tekmovanju. Pri zemljepisu sem odkrila novo področje, ki me je močno pritegnilo, to je ekologija. Učiteljica Vilma je to področje preprosto znala predstaviti na takšen način, da je v človeku prebudila željo po ohranitvi dobrega v človeku in čistega v okolju. Postala sem vodna detektivka in moja odločitev je bila, da bo to moja zaposlitev. Moji prvi detektivski koraki so potekali ob strugi Kamniške Bistrice, kjer smo iskali divja odlagališča odpadkov. Označili smo si jih na zemljevidu. V šoli smo na plakat z ogromnim zemljevidom odseka Kamniške Bistrice z bucikami različnimi barvnih

glavic razvrščali odpadke v različne kategorije z namenom, da bi jih ločeno pobirali. Celotna ideja je bila predstavljena tudi takratnim občinskim funkcionarjem.

Čez leta smo pričeli ločevati odpadke in tudi podjetja so uredila čistilne naprave. Takrat je bila moja želja, da bi se vsi zavedali težav na področju ohranitve čiste narave. To miselnost smo gojili tudi pri tabornikih, kjer me je v taborništvo uvajala vodnica Kristina, ki je tudi velik ljubitelj narave. Na vsakem taborjenju v Bohinju smo pridno pobirali smeti in spominim se, da je bilo to delo zame vedno prijetno. V parih smo z vrečkami hodili naokoli, pobirali smeti, na koncu pa smo skočili v jezero in se ohladili v mrzli vodi.

Raznolike dejavnosti, ki mi jih je ponujala osnovna šola, so me izoblikovale na takšen način, da sem pridobila temeljna znanja, ki sem jih lahko nadgrajevala pri nadaljnjem šolanju in bila pri tem uspešna. Naučila sem se, da je za uspešnost

potrebno delo in še enkrat delo, šele nato sledi uspeh, ki se ga razveselimo, čeprav ga opazijo samo nekateri. Po srednji šoli sem končala Fakulteto za socialno delo Ljubljana, nato pa še magisterij na Evropski pravni univerzi v Ljubljani.

Na OŠ Rodica sem se za določen čas zaposlila septembra 2018, nato pa še septembra 2021, v letošnjem šolskem letu. Kljub temu, da sem na svoji osnovni šoli delala le kratek čas, sem bila vesela te priložnosti. Delati s svojimi nekdanjimi učitelji je zagotovo nekaj posebnega, prijetnega. Moji učitelji in učiteljice v osnovni šoli so postali moji kolegi in kolegice, od katerih sem se še vedno lahko kaj naučila, sedaj v vlogi učiteljice. Spoznala sem, da ni pomembno, kaj v življenju delaš, pomembno je, da je pri opravljanju dela prisotno osebno zadovoljstvo, potem je vse lažje, prijetnejše in tudi uspešnejše. Zato vsem zaposlenim in učencem »moje« osnovne šole želim, da bi našli svoje osebno zadovoljstvo v vsem, kar počnejo v življenju.

Za naš projekt smo bili nagrajeni na zaključni slovesnosti Vodni detektiv, na sredini sta naši učenki Ines Sabol in Simona Pirc, na desni pa Ela Šegina, učenka OŠ Venclja Perka, Domžale, 20. marca 1998.

UTRINKI IZ ZADNIH LET POUČEVANJA V ŠOLI

Marija Hafner

V decembru 2021 sem dobila povabilo, naj kot upokojena učiteljica opišem nekaj spominov ob petdesetletnici Osnovne šole Rodica. Motiv za to pisanje sem dobila pred nekaj dnevi, ko sem po skoraj petih letih v pokoju (ah, ta beseda mi ne gre iz ust) dokončno pospravila eno omaro v sobi in ves kabinet. Od šolskih priprav, slikovnega gradiva, ustvarjalnih gradiv, DVD-jev in starega računalnika. »Koliko stvari se je nabralo,« ne morem verjeti. Pregledala sem skoraj vsako mapo in si ohranila nekaj spominov na tim, aktiv, konference, priprave itd. »Malo mora ostati,« sem si rekla, ko so me doma spodbujali, naj »zmečem« vse stran. »Ampak, saj sem bila vendarle učiteljica 40 let.«

Niso vse pogledi in delo z računalnikom, učiteljevo delo je še mnogo več. To je širina, ki se piše in piše! Učiteljevanja se spominjam s ponosom! Biti učitelj je poslanstvo. To je lep, a zahteven poklic.

Ob njem rasteš in se razvijaš, kališ, postajaš zrelejši, spoznavaš lastnosti otrok in staršev. Najlepsi spomini v zadnjem obdobju me vežejo na jarško šolo, na četrte in pete razrede, na prijateljstvo z učenci in sodelavkami, pa na čisto zadnje obdobje v podaljšanem bivanju na Rodici.

Svojo poklicno pot sem kot mlada učiteljica pričela v COŠ (celodnevna OŠ). Vsa leta poučevanja sem preživela na OŠ Rodica, 20 let na Rodici in 20 let v Jaršah. S ponosom sem prisluhnila učiteljicam, starejšim kolegicam, ki so danes že deset, dvajset, trideset in več let v pokoju. Koliko modrosti in pozitivne energije je bilo v njih! Zelo sem jih cenila in spoštovala in jih še danes. In zelo sem vesela, ko jih srečam in jim lahko stisnem roko.

V razredu sem se z učenci veliko pogovarjala, tako mi je bila povrnjena tudi njihova naklonjenost. Pomembno je bilo, da so učenci zanimivo in živahno potovali od začetka učne ure do konca, ne glede na metode in oblike dela. »Življenjskega pomena« so bili kriteriji ocenjevanja znanja za vsak predmet posebej, ki so bili na začetku tako megleni, da smo skoraj diplomirali iz njihovega razumevanja. Kasneje smo se nanje navadili, jih dopolnjevali in bilo je OK. Učitelji se tudi motimo. Učenci so me hitro popravili, jaz pa sem bila vesela, saj je bil to dokaz, da so sledili pouku.

Kolesarski izpiti so bili tudi »poslastica«, posebno za starejše učiteljice. Po rodiškem in jarškem krajstvu sem učila voziti otroke. Srečevali so me nekdanji, že odrasli učenci in se nasmehnili: »A tudi stare učiteljice morajo še učiti voziti otroke?« Mnogokrat sem si rada nadela kič okoli vratu in kar naenkrat opazila, kako me učenke opazujejo. Kmalu, zelo kmalu po tem so tudi same imele verižice, uhane, zapestnice, največkrat mamine, seveda. Bilo je super, a na pouk nismo pozabili. Vsako leto sem se še posebej razveselila pustnega torka, ko smo se učiteljice in učenci našemili in se poveselili. Presenečenje sem kdaj pripravila tudi sodelavcem.

V zadnjem obdobju sem bila zelo vesela mladih kolegov in kolegic, ki so prihajali v Jarše in bili polni energije, nekateri so dan popestrili z lepo mislijo, drugi s šalo. Lepe spomine imam na kolega in kolegice v timu ter aktivno in na vse lepe in tople besede, ki so mi jih jarške kolegice pripravile ob jubilejnem rojstnem dnevu. Bila sem v takem šoku od presenečenja, da se spomnim samo par besed. Ja, tudi v šolo v naravi smo hodili. V CŠOD-ju v Spuhlji pri Ptujju sem bila spoštovana kot starejša učiteljica in učitelj Martin mi je zunaj večkrat prestavil klopco iz sence na sonce ali obratno. Učenci so bili ubogljivi in zgleda, da sem si to zaslužila.

Moji kolegici iz tima, Joži in Drago, sem nekoč namesto na seminar na Debeli Rtič pripeljala na mejni prehod Škofije in nato po drugi poti mimo Debelega Rtiča do mejnega prehoda z Italijo. Za vse pa so bili krivi: ankaransko križišče in me, polne

Na pustni torek leta 2018 je Marija obiskala jarski kolektiv, z leve zadaj: Ani Gale, Draga Jeretina Anžin, Marija Hafner, Metka Pečevnik, Kristina Zupančič in Natalija Pokovec; spredaj: Simona Gomboc in Ema Cerar, februarja 2018.

dobre volje in smeha. Malo manj pestro je bilo včasih na konferencah, ko nam je vsem že popustila koncentracija, ampak naši možgani so bili, verjetno so še, zdresirani, da smo mirno zdržali do konca, čeprav nam je veliko ušlo iz glave.

Spominov na požrtvovalnost in delo z učenci je bilo veliko. Svoje znanje porabiš za to, da pomagaš vzgajati in izobraževati nove, mlade in še mlajše generacije. Vsak mlad obraz me je veliko naučil, nisem le jaz njega. Otroci so mi vrnili posredovano znanje in so bili zame najboljši učitelji.

Lepo je, če s starši stojiš na istem bregu. Lepo je ohraniti lepe spomine na učence in sodelavce, vodstvo šole in tehnično osebje – veliko je anekdot in izkušenj iz šolskih dni. Učiteljevo delo mora vsebovati veliko dobre volje in pozitivne energije. Pomembni so lepi, pristni medsebojni odnosi, zato se poveselimo ob kavi in dobri malici, ki vam da velikokrat novo motivacijo. Koronski časi vam niso bili naklonjeni, a uživajte v lepem poklicu. Tudi ti časi bodo minili.

Nikoli mi ni bilo žal, da sem bila učiteljica, kljub kakšnim težkim trenutkom. Najlepše pa je, ko nekdanje učence srečujem na sprehodih, ko me

ustavijo in poklepetajo ter zaželiyo, naj uživam v pokoju. Tudi to si privoščim z mlajšimi in starejšimi kolegicami, družino in mojimi tremi kužki. Srečno vsem tudi v naslednjem desetletju!

Prišlo je tudi leto,
zaključek mojih šolskih dni.
Malo mi je zmanjkalo dopusta,
pa sem prišla v šolo še avgusta.
Ali mislite, da mi je bilo hudo?
Saj sploh ni bilo slabo.
Naše gospe čistilke so me vsak dan hranile,
skupaj z mladimi smo si aktivnosti
v počitnicah delile
in za konec
še lepe spomine ohranile.

OSTAJA MI MNOGO PRIJETNIH SPOMINOV

Anica Črne Ivkovič

Spoštovane sodelavke in sodelavci, vrsto let sem skupaj z vami ustvarjala podobo naše šole. Verjela sem v to, kar delamo, verjela, da je znanje pot, ki pelje naprej vse nas.

Različne podobe imajo ta leta – od poučevanja do pomočnice ravnateljice. Veliko učencev in učenk, veliko sodelavk in sodelavcev, veliko projektov, veliko zgodb, veliko udeležencev, veliko strokovnjakov, veliko staršev ..., ob katerih sem osebno in strokovno rasla ter se razvijala.

Ko gledam nazaj, sem ponosna na dosežke preteklih let, za katere je vsak od nas prispeval svoj čas, energijo, znanje, voljo ... pa tudi vztrajnost, razumevanje in ideje.

Hvaležna sem vsem, ki ste verjeli v skupne cilje in odgovorno in strokovno opravili svoje delo.

Iskrena hvala za sodelovanje vam, dragi sodelavci in sodelavke, sedanji in vsi bivši, ki ste predano in

Učiteljice in učitelj v podaljšanem bivanju na Marijin zadnji delovni dan v OPB, z leve: Teja Gostinčar, Mateja Majcen, Andreja Grabar, Eva Blatnik, Marija Hafner, Vilma Vrtačnik Merčun, Boštjan Posedi, Petra Šuštar in Katarina Škofic, junija 2017.

Anica Črne Ivkovič in ravnateljica Milena Vidovič na zadnji seji učiteljskega zbora v šolskem letu 2021/2022, 1. julija 2022.

z osebnim zadovoljstvom sledili skupnemu poslanstvu, viziji in uresničevali skupne vrednote.

Nabrlo se mi je 43 let in 7 mesecev, od tega sem bila pomočnica ravnateljice kar 25 let.

Mnogo prijetnih spominov me bo vezalo na vsa ta leta, ki so bila polna ustvarjalnih, učečih, sodelovalnih, partnerskih, napornih, veselih, razmišljujočih, iščočih, begajočih, strokovnih, skupnostnih, nemirnih, stresnih dni ... Kot večna optimistka spuščam v pozabo neprijetne zadeve, da lahko ostanejo le lepe in prijetne.

Še enkrat, najlepša hvala za skupno pot in opravljeno delo!

Vi boste še naprej sledili svojemu poslanstvu in s tem odgovorno in strokovno oblikovali poti znanja ter s tem bogatili širšo skupnost. To bo še posebej oplemenitilo vse moje lepe spomine.

Uspešno delo vam želim in še enkrat srčna hvala.

SPOMINI UČENCEV

OBDOBJE DEVETIH LET NA OŠ RODICA

Maruša Grič

Svoje spomine na obdobje devetih let, preživetih na Osnovni šoli Rodica, bi lahko strnila v zgolj par besed, po drugi strani pa bi jih lahko zbrala v zbirki otroških ali mladinskih knjig, podobni *Petim prijateljem*, želvaku *Frančku*, morebiti bi lahko celo poosebljala *Čarovnico Lili*. A šalo na stran, naj svoje spomine združim v krajšo zgodbo, z glavno junakinjo, deklico Maruško.

Deklica Maruška je prvi korak v osnovno šolo naredila leta 2003, z dvema knjigama pod eno roko in sivim zajčkom v drugi roki. Prva leta se je v šoli držala bolj zase, se »zabubljala« v branje slikanic, kasneje že ta pravih knjig, risala, barvala, vrtela Jolly barvice sem ter tja in na vse pretege poskušala ne izdihniti svoje duše pri teku na 600 metrov. Čeprav njene športne veščine niso prišle do izraza, se je vedno brez oziranja na rezultate drugih trudila za svoje osebne športne rekorde. Svojo trmo je prenesla tudi na druga področja, predvsem na učenje pri vseh predmetih, saj ni nehala sedeti za učbeniki, dokler ni menila, da zna dovolj, in dokler se to ni poznalo v nizanju petic. Svojih dosežkov ni nikoli poveljevala, nikoli se ni hvalila pred drugimi ali jih poniževala. Svoje možgančke in srce je raje uporabila za dobra dela in pomagala drugim sošolcem pri učenju, prav tako je uživala v obiskovanju krožka prve pomoči in prostovoljstvu.

V zadnjih letih je na povabilo učiteljice glasbe kdaj pa kdaj stopila na oder, zapela v zborčku, dokler ni dojela, da se njen posluš ne bo niti približal posluhu Beyonce. To spoznanje je ni potrilo, vendar jo je, kot pri vseh padcih, spodbudilo, tako da se tem pevskim spominom smeje še danes. Na propadlo pevsko kariero jo velikokrat spomni njena najboljša prijateljica Nina, s katero sta, čeprav

se poznata že iz vrtca, prijateljske vezi spletli šele na sredini osnovne šole.

Čeprav je na šolskih hodnikih videla marsikaj in slišala tisoč in eno žaljivko, ji to ni vzelo nasmeha z obraza. Vsakič posebej se je spomnila reka, ki ga njena mami velikokrat ponovi tudi danes: »Dan brez smeha je izgubljen dan.« Svojo notranjo moč je črpala iz dobrih ljudi, ki so jo spodbujali in ji dali vedeti, da bo naredila pomembne stopinje v svetu. Ena izmed njih je bila tudi njena razredničarka in učiteljica za kemijo, Mateja Vidmar. Vedno je verjela vanjo in v njene zmožnosti, za kar ji je še danes izredno hvaležna.

Preskočimo leta srednje šole, ko je deklica Maruška zrasla v pravo žensko, ki jo prijatelji in družina sedaj kličejo Muša. Prevrtilo film na čas, ko je našla svojo strast. Od nekdanje je bila dojemljiva za učenje tujih jezikov, na začetku gimnazije in kasneje na fakulteti pa je svoje življenje, ki naj bi potekalo v medicinski ali pravni smeri, potegnila v popolnoma drugo smer in se začela intenzivno ukvarjati s španskim jezikom. Tako je sedaj odrasla Muša profesorica pedagogike in andragogike ter diplomantka španskega jezika in književnosti. Svoje znanje je izpopolnila med bivanjem v španski provinci La Rioja in ga še vedno izpopolnjuje na magistrskem študiju Hispanistike, večji del ga namerava zaključiti v Valenciji. Ponosna je na vse svoje dosežke, tudi na to, da je več mesecev opravljala službo učiteljice španščine in etike na osnovni šoli, predvsem pa na to, da ni nikoli obupala, niti takrat, ko ji je bilo v življenju najtežje.

Čeprav to ni basen, ji lahko na koncu pripišem komičen, a zelo resničen nauk: *Čeprav se ti bo kdaj pri teku zazdelo, da boš izpustil dušo, teci naprej,*

stisni še tista dva metra, saj sta lahko ravno ta dva metra razlika med padcem in uspehom.

P. s.: Glede mojih učnih spodrslijajev: najbolj se spomnim pripomb zaradi pomanjkanja vejic v spisih, zato jih za vsak slučaj en paket prilagam zraven:

.....

Maruša Grič danes, 2022.

Maruša Grič s prijateljico Nino Rot v prvi triadi Osnovne šole Rodica, na drugi sliki prijateljici leta 2020.

MOJI SPOMINI NA OSNOVNOŠOLSKE DNI

Neža Leben

Letos mineva deset let, odkar sem zapustila šolske klopi Osnovne šole Rodica. Spominjam se, da sem na valeti precej otožno in nekoliko prestrašeno razmišljala o tem, kako se iz varnega okrilja šole, v kateri sem preživela devet lepih let, podajam v svet.

Osnovna šola Rodica je bila prostor, kjer sem spletla svoja prva tesna prijateljstva (nekatera sem ohranila vse do danes), se prvič zaljubila in imela simpatije, pa tudi prve konflikte in neprijetne občutke živčnosti in vznemirjenja (npr. pred spraševanjem, testi in govornimi nastopi). Vsi ti dogodki so vsekakor vplivali na to, kakšna oseba sem postala. Prav tako je bil to prostor, kjer sem spoznala, kaj so moji talenti, v katerih stvareh sem dobra in v katerih stvareh najbolj uživam. Res sem hvaležna vsem učiteljem, ki so v nas prepoznavali talente in nas spodbujali, da jih razvijamo.

Zelo dobro se spominjam, kako sem uživala v dramskem krožku pri učiteljici Dragi Jeretina Anžin, kjer smo pripravljali takšne in drugačne predstave, recitale in druge prireditve. Pa učiteljice angleščine in slovenščine, ki so me vzpodbujale, da sem se udeleževala Cankarjevih tekmovanj in tekmovanj iz angleščine. V res lepem spominu imam tudi bralni krožek, ki sem ga obiskovala od 7. razreda naprej. Ta krožek mi je dal ogromno. Z razredničarko Tatjano Holy Kovačič in knjižničarko Sabino Burkeljca smo se veliko pogovarjale o različnih življenjskih tematikah. Pri njima sem cenila predvsem to, da sta nas obravnavali kot enakovredne sogovornice. Ob tem sem se počutila zelo zrelo in odraslo. Teme, o katerih smo se pogovarjale, so pomembno vplivale na moj pogled na svet in razumevanje stvari okoli mene, prav tako sem s tem še bolj vzljubila branje knjig.

Zelo hvaležna sem tudi za to, da sem že v osnovni šoli z izmenjavami in ekskurzijami v tujino odkrila svojo strast do potovanj in odkrivanja novih krajev. V 8. razredu sta nas učiteljici Danica Volčini in Katarina Škofic spremljali na izmenjavi v Grčijo, kjer sem se prvič v življenju usedla na letalo. V 9. razredu pa smo z učiteljico Ireno Lapanje odšli še na izmenjavo v Moldavijo, kjer sem prvič zares doživela kulturni šok. Obe izkušnji sta bili resnično nepozabni. Čisto na koncu 9. razreda nas je učiteljica Darinka Šmit Bahčič peljala na izlet v London, kjer sem Anglijo vzljubila do te mere, da sem se pred nekaj letih tja za nekaj časa celo preselila.

Sedaj končujem magisterij na Biotehniški fakulteti iz smeri ekonomika naravnih virov. Trenutno sodelujem pri projektu, kjer se ukvarjamo s problematiko odpadne hrane v Sloveniji. Naš cilj je, da identificiramo, kaj so glavni vzroki za nastajanje odpadne hrane in na nacionalni ravni poiščemo sistematične rešitve in ukrepe za preprečevanje teh odpadkov. Tudi v prihodnosti želim svoje delo posvetiti področju trajnostnega razvoja in zmanjševanja okoljskih bremen. Vsekakor je na mojo karierno pot vplival tudi čas, ki sem ga preživela na Osnovni šoli Rodica. V svojih osnovnošolskih letih sem pridobila delovne navade, predvsem pa željo po znanju, nenehnem učenju in napredovanju.

Stojnica OŠ Rodice na Hitovem sejmarjenju, z leve proti desni spredaj: Neža Leben, Nina Resnik, Urša Koželj in Romana Košenina, zadaj: učiteljica Ana Medved in njena hčerka Laura, Domžale, 2011.

Izmenjava v Florini, z leve proti desni: Neža Leben, učiteljica Danica Volčini, Andraž Kos, Andrej Fatur, Alja Novak, Tilen Oberwalder Zupanc in učiteljica Katarina Škofic, Grčija, 2010.

Osmošolke na šolskem hodniku, zadnja vrsta: Neža Leben in Laura Mauček, druga vrsta: Romana Košenina, Ana Lamberšek, Špela Skala, Lea Hrovat, Urša Koželj in Lara Tekavc, sprednja vrsta: Monika Prašnikar in Lea Gostič, Rodica, 2011.

V OSNOVNI ŠOLI GREMO SKOZI OGROMNO PRELOMNIC

Sofia Kokot

Moj spomin na OŠ Rodica sega vse do prvega razreda, ko sem kot šestletna deklica z največjim veseljem vsak dan prestopila šolski prag in se veselila svojih učiteljic, igranja s sošolci in komaj čakala, da se bom naučila nekaj novega in bom to znanje lahko pokazala doma. Bilo je točno tako enostavno in lepo, kot se sliši, in hvaležna sem, da so spomini na osnovno šolo med najlepšimi iz mojega otroštva.

Prav poseben delček v mojem spominu ima jarška šola, ki mi je dala toplino, občutek povezanosti v majhno skupnost učiteljic in otrok, predvsem pa neverjeten napredek v razvoju na vseh področjih, ki se ga zaveš šele pozneje, čez nekaj let. Učiteljica Simona, vzgojiteljica Ema in učiteljica Marija Hafner so k temu pripomogle s toplino in podporo, z zabavnimi urami s priložnostjo napredka, izstopanja ali pa le sodelovanja, kar je pravzaprav pravi cilj. Učitelji iz otroštva na nas močno vplivajo, saj so naši vzorniki in voditelji, so osebe, s katerimi imamo prav posebno vez in jim zaupamo. V mojem primeru so bili dodaten razlog, da sem vsak dan z veseljem hodila v šolo.

V obdobju osnovne šole gremo skozi ogromno prelomnic, ki pa se nam takrat ne zdijo nič posebnega, saj so obdane z igro, učenjem in podporo, tako s strani staršev kot učiteljev. Takrat so izraziti prvi koraki samostojnosti, pred nami se odpira vedno večje obzorje, počasi se začnemo zavedati tudi minljivosti in navsezadnje razvijemo tudi kritično mišljenje. Zanimivo je, da se nam takrat zdi, da bo do devetega razreda trajalo še nepredstavljivo dolgo in niti ne pomislimo, da bo osnovna šola v resnici zelo hitro minila.

Šolanje so popestrili tako učitelji kot tudi organizirani dogodki. Najbolj sem se vsako leto veselila šolskih olimpijskih iger, kjer smo imeli priložnost tekmovati tako na individualni kot skupinski ravni.

Ta dan v letu je bil namenjen predstavitvi olimpijskih športnikov, predstavitvi novih športov in sodelovanju v različnih atletske panogah. Navijanje staršev in njihovo sodelovanje je dogodku dalo poseben čar enotnosti in podpore. Mislim, da je pomembno, da napredek vidijo tudi starši in da jim ima otrok priložnost pokazati, česa se je naučil. Vsakoletni božični nastopi so s kreativnimi nastopi, petjem brez sramu in skupinskimi gledališkimi igrami z ročno izdelanimi kostumi pričarali nasmeh ne samo pri otrocih, ampak tudi pri ponosnih (velja poudariti, da včasih tudi osramočenih) starših. Vseh devet let obiskovanja osnovne šole sem zelo rada hodila na obšolske dejavnosti in včasih mi je bilo žal, da ima dan tako malo ur. Kiparstvo, debatni krožek, kuharske urice in pevski zbor (kljub antitalentu za petje) so mi ostali v zelo lepem spominu.

Po zaključku osnovne šole sem se vpisala na Gimnazijo Poljane, nato na Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani in diplomirala iz smeri mednarodnega poslovanja v angleščini. Polovica sošolcev je bila iz tujine. Ker tudi sama prihajam iz dvojezične družine, se mi je ta izbira zdela precej samoumevna in všeč mi je, da je v mednarodnem okolju neskončno priložnosti za učenje od drugih. Po končani diplomi trenutno opravljam absolventske leto, med katerim sem že zaključila trimesečno prakso na severu Španije, za dalj časa obiskala družino v Mehiki in se posvetila izboljšanju poslovne španščine. Ob vrnitvi v Slovenijo sem spet postala aktivna kot trenerka mladih atletov v Atletskem klubu Domžale in se posvetila izboljšanju poslovne nemščine. Pred mano je še polovica absolventskega leta, preden začnem z magisterijem. Menim, da me čaka še veliko lepih priložnosti, za katere pa ima velike zasluge tudi OŠ Rodica, ki mi je začrtala začetno pot vseživljenjskega učenja in razvoja.

Sofia Kokot (spredaj prva z leve) s sošolkama, sošolcem in učiteljico Simono Gomboc v 1. razredu osnovne šole, junija 2011.

Sofia Kokot danes, 2022.

PRUČKA DO NEBA

Nika Podpeskar

Ko pomislim na Osnovno šolo Rodica, najprej pomislim na brezskrbne dni, veselje in svoje sošolce. To je kraj, kamor sem vstopila kot otrok in z ogromno lepimi spomini ter polna novega znanja izstopila kot najstnica. Je kraj, kjer sem sklepala prva dolgoročna prijateljstva, kjer sem se veselila ur kemije, matematike, geografije in nemščine ter vzljubila angleščino. Naučila sem se dobro razporejati svoj čas: nekaj za učenje, druženje s prijatelji, nekaj pa za dodatne aktivnosti, ki so mi zapolnjevale urnik.

Najbolj se spomnim svojih najljubših krožkov – kaligrafije, v kateri uživam še danes, prve pomoči, katere znanje upam, da bom potrebovala čim manjkrat, debate, pri kateri sem se naučila argumentiranja in oblikovanja lastnega mnenja, filozofije, ki me je naučila vpogleda vase, ustvarjanja iz papirja, tabornikov, in računalništva, kjer sem oblikovala prvo spletno stran. V določenem obdobju vem, da jih je bilo trinajst, in poleg vseh tekmovalij, ki sem se jih udeleževala, so bili moji popoldnevi vse prej kot dolgočasni.

V prvi triadi se spomnim stroge discipline Francke Čeh, ki jo je gospe Jakoš Vasle v popoldanskem varstvu vsak dan pred domačo nalogo uspelo omiliti z branjem dveh poglavij *Groznega Gašperja*,

pri čemer smo vsi pokali od smeha.

V drugi triadi sem spoznala, da vloga učitelja ni le to, da predaja znanje, pač pa, da nudi oporo in razumevanje. Za materinsko toplino bom Jožici Tomelj večno hvaležna. Takrat se mi je uresničila tudi ena največjih otroških želja – izdati svojo pesniško zbirko »Pručka do neba«, ki me vsak dan opomni, da je vse mogoče in da ni cilja, ki bi bil previsok.

V zadnji triadi (beri: najbolj uporniški fazi osnovne šole) smo bili s sošolci že tako povezani, da smo kot razred vedno stopili skupaj – tudi, ko smo kdaj kaj ušpičili. Zdelo se mi je, da tja spadam in bila sem prepričana, da bodo nekateri prijatelji ob meni še dolgo časa. In imela sem prav. Šole v naravi, izmenjava z Makedonijo in Turčijo, izlet v Anglijo, ogled Evropskega parlamenta, sprejem najboljših učencev pri županu, valeta ter to, da sem postala predsednica šole, so eni mojih najljubših spominov celotnega šolanja. Res smo se imeli fajn!

V zadnjem obdobju nas je krotila gospa Šmit Bahčič, kateri smo brez dvoma povzročili nemale sivih las, čeprav jih nikoli ni pokazala. Znanje angleščine, ki nam ga je vedno predajala na izredno strokovnem nivoju, je bilo zagotovo gonilo in

prav te osnove so mi dale samozavest, da sem po zaključeni Gimnaziji Poljane študij nadaljevala na mednarodnem programu Ekonomske fakultete v angleščini ter dodiplomski študij mednarodnega poslovanja končala na Danskem. Trenutno sem stara 22 let, zaključujem magisterij in čeprav se mi zdi, da sem popolnoma drugačna oseba kot takrat, ko sem zadnjič sedela v osnovnošolski klopi, še vedno ne maram vitaminskega namaza in se še vedno veselim sveže pečenih medenjakov Mete Maček. Nekatere stvari pač ostanejo enake!

Nikina pesniška zbirka, Domžale, samozaložba, 2010.

Z MALIMI KORAKI DO VELIKEGA CILJA

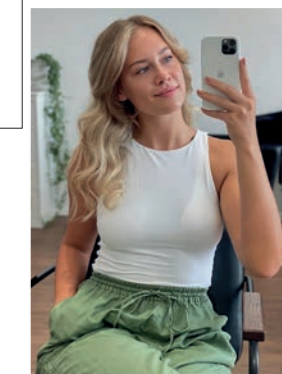
Aljoša Škorjanc

Sem Aljoša Škorjanc, nekdanji učenec OŠ Rodica, generacije, ki je šolo obiskovala od šolskega leta 2006/2007 do šolskega leta 2015/2016. Po zaključeni osnovni šoli sem izobraževalno pot nadaljeval kot dijak Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik. Gimnazijo sem na maturi zaključil kot zlat maturant, kar mi je omogočilo uspešen vpis na Medicinsko fakulteto v Ljubljani. Trenutno obiskujem drugi letnik te fakultete s ciljem, da postanem nevrokirurg.

Omenjeni cilj sem si zastavil že zelo zgodaj, in sicer v devetem razredu osnovne šole, ko sem nekega dne kot najstnik razmišljal o svojih ciljih in željah v prihodnosti. Del zasluge, da sem si upal posegati po tako visokih ciljih, gre seveda pripisati samemu začetku moje izobraževalne poti. Na Osnovni šoli Rodica poučujejo učitelji, ki so mi pokazali, da se s trudom in trdim delom lahko doseže tako rekoč vse, za kar se odločiš. Še danes se zelo dobro spominjam svojih prvih šolskih dni pri

Nikina pesniška zbirka, Domžale, samozaložba, 2010.

Nika Podpeskar danes, marca 2022.

učiteljici Alenki Petek, ki je bila do nas zelo razumevajoča, kot druga mama. Od četrtega do šestega razreda me je poučevala Jožica Tomelj, ki je v meni prva vzbudila zanimanje za naravoslovje in nas naučila pomena doslednega učenja in sodelovanja. Naš razred je bil v zadnji triadi zaupan razredniku Martinu Mahu, s katerim smo prešli čez vse težave najstništva. Ravno on me je navdušil nad tehnologijo in programiranjem, to znanje pa s pridom uporabljam na področju študija medicine.

Pri vseh predmetih so bili učitelji strokovni in so se trudili po najboljših močeh izpopolniti moje znanje, zato se jih z veseljem spominjam še danes:

- Mateja Vidmar (kemija),
- Danica Volčini (biologija),
- Darinka Šmit Bahčič (angleščina),
- Jure Jeromen, Boštjan Posedi in Zlatka Gasparič (športna vzgoja),
- Gregor Bogovčič in Klemen Stepišnik (zgodovina),

- Darja Žankar in Mateja Majcen (matematika),
- Irena Lapanje (slovenščina),
- Tjaša Grobin Kham (geografija).

Kot večina učencev sem se tudi jaz najbolj veselil vsakoletne šole v naravi ter naravoslovnih in družboslovnih izletov, na katerih smo spoznavali Slovenijo in se srečali s praktičnim delom učenja. Dobro sem si zapomnil potovanje v London, kamor nas je peljala učiteljica Darinka Šmit Bahčič in nas poučila o zgodovini mesta, obenem pa tudi omogočila, da smo se (nekateri) prvič srečali z uporabo angleščine v vsakodnevni praksi.

Vsem učiteljem se iz srca zahvaljujem, saj so v prvi polovici mojega najstništva s svojim načinom podajanja znanja izoblikovali velik del mene in me usmerili na mojo življenjsko pot. Moja izkušnja na OŠ Rodica predstavlja zelo lep čas mojega odrasčanja in sem izredno hvaležen vsem, ki so mi to izobraževalno pot omogočili in me obogatili s kopico znanja, ki ga uporabljam še danes.

Vsem bodočim generacijam želim, da bi sprejemali znanje odprtih rok in izkazali spoštovanje do učiteljev s tem, da se po svojih najboljših močeh pripravijo na preizkuse znanja. Če vam pri testu zmanjka kakšna točka, se ne obremenjujte, napako si vzemite v poduk in nadaljujte z dvignjeno glavo, kajti življenjska pot je še dolga.

ŠOLANJE NA OSNOVNI ŠOLI RODICA

Katja Stražišar

Med mojim šolanjem je pomemben pečat pustila Osnovna šola Rodica, na kateri sem se šolala od šolskega leta 2006/2007 do leta 2015/2016. Šola mi je bila všeč, ker je nudila veliko možnosti sodelovanja pri različnih prostovoljskih dejavnostih. Nekateri smo bili za svoje delo tudi nagrajeni. S prijateljico Tinkaro Vogrin sva bili npr. izbrani za

izmenjavo v Turčijo, kjer smo dobili vpogled v življenje v državi z drugačno, za nas zelo tujo kulturo. Lepe spomine imam tudi na pevske vaje pod vodstvom učiteljice Marije Pepelnak Arnerić, saj nas je znala dobro pripraviti, predvsem pa so bile vaje zelo zabavne. Šola nam je nudila veliko možnosti za sodelovanje na različnih tekmovanjih,

Nika Kobetič in Aljoša Škorjanc na prvi šolski dan, septembra 2006.

Aljoša Škorjanc danes, marca 2022.

zaradi katerih sem nato še leta prejela Zoisovo štipendijo. Predvsem so mi v spominu ostale priprave na tekmovanje iz zgodovine, saj sta nas učitelja Klemen Stepišnik in nato Petra Dešman kvalitetno pripravila. V lepem spominu mi je ostala tudi naša dolgoletna razredničarka Darja Žankar, ki mi je na koncu pomagala pri odločitvi, kam na srednjo šolo, torej gimnazijo. Po gimnazijskih letih sem se odločila za šolanje na Univerzi v Ljubljani, in sicer na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, smer kemija. Trenutno opravljam 3. letnik in pišem diplomsko nalogo s področja organske kemije.

Na izmenjavi v Turčiji sva s turško gostiteljico postali dobri prijatelji, Bucak Burdur, maja 2014.

Katja Stražišar s sošolkami na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, februarja 2022.

MOJI RAZISKOVALNI ZAČETKI

Eva Zarja Hrovat

Trenutno zaključujem 4. letnik Gimnazije Bežigrad, tako da pravzaprav še ni minilo dolgo, odkar sem hodila po hodnikih OŠ Rodica. Osnovno šolo sem obiskovala med leti 2009 in 2018. Devet let je bilo dovolj časa, da sem si za to obdobje nabrala veliko lepih, pa tudi nekaj grenkejših spominov. Moj prvi spomin na vstop v šolo bi mogoče že spadal med slednje, saj se spomnim, da sem jokala in bila zmedena v novem okolju. Ko sem vstopila v svoj razred in spoznala sošolce, je bilo takoj bolje. V spominu mi je ostalo, da smo jedli čokoladne ježke in v dar dobili plišaste Šviga zajčke.

Med moje najlepše spomine iz časa v osnovni šoli sodijo spomini na številne domiselne igre, ki smo se jih s prijateljicami igrale v nižjih razredih, in spomini na obiskovanje krožka mladi raziskovalci v zadnjih štirih letih šolanja. Med raziskovanjem in izdelavo številnih raziskovalnih nalog sem uživala

in se marsikaj novega naučila o sami izdelavi in predstavitvi, pa tudi o svetu na splošno. Ta dejavnost mi je omogočila, da sem stkala dolgotrajna prijateljstva, saj so bile vse naloge ekipno delo.

Posebno mesto v mojem srcu ima tudi tekmovanje iz angleščine, ki sem se ga udeležila v devetem razredu. Nanj se sprva niti nisem nameravala prijaviti, a me je na koncu spodbudila moja takratna učiteljica za angleščino, Tjaša Grobin Kham. Za to sem ji res hvaležna, saj sem na tekmovanju osvojila zlato priznanje, ki mi je prineslo tudi Zoisovo štipendijo.

Kmalu se bodo zaključila tudi moja gimnazijska leta, zato se zdaj pripravljam na maturo in izbiro študija. Kdo ve, kam vse me bo življenje poneslo v prihodnjih letih, a zagotovo bom spomine na osnovno šolo vedno nosila v sebi.

Osnovna šola predstavlja pomembno in lepo obdobje v otrokovem življenju, na trenutke pa je lahko tudi stresna. Predvsem upam, da bo tudi generacijam, ki bodo OŠ Rodica obiskovale za mano, omogočen obisk številnih interesnih dejavnosti, v katerih bodo lahko stkali dobra prijateljstva in si pridobili širše znanje o sebi in svetu, ki ga morda v razredu ne bi.

Eva Zarja Hrovat (6. a) in Ana Renko (8. b) z zlatim priznanjem in kipci na državnem srečanju mladih raziskovalcev v Murski Soboti, maja 2015.

UTRINKI IZ OSNOVNOŠOLSКИH DNI

Klara Matzele

Ko pomislim na čas, preživet na Osnovni šoli Rodica, se najprej spomnim projekta Erasmus+, pri katerem sem sodelovala dve leti. Pri projektu smo z izdelki in izmenjavami s šolami iz petih drugih držav spoznavali tuje običaje, kulture. V okviru projekta sem šla na izmenjavo v Nemčijo, v Jenjo, kjer sem poleg vsega ostalega spoznala, da se da sporazumevati, tudi če ne obvladaš tujega jezika. Teden, ki sem ga preživela pri tuji družini, je bil edinstvena in nepozabna izkušnja.

Izmenjava v Sloveniji je bila enako zanimiva in poučna. Spletle so se mnoge prijateljske vezi. V sklopu projekta Erasmus+ smo sodelovali tudi na različnih koncertih in prireditvah, kar je bilo vedno zabavno. Poleg Erasmus+ projekta se z veseljem spominjam dogodka, ko smo v devetem razredu prespali v šolski telovadnici. Celo noč smo se igrali skrivalnice, pri čemer smo pomotoma sprožili alarm v kuhinji, v katero smo se skrili. Tudi v šolah v naravi smo počeli podobne neumnosti (npr. sprožili smo gasilni aparat, se kepali v sobah ...), s katerimi smo učiteljem marsikdaj otežili delo.

V zadnjem letniku Gimnazije Bežigrad se rada spominjam na čas osnovnega šolanja, ko so bili zahtevani cilji veliko lažje izvedljivi.

Udeleženci izmenjave v okviru projekta Erasmus+ v Jeni, Nemčija, maja 2016.

MOJA ODSKOČNA DESKA IZOBRAŽEVANJA

Neža Podpeskar

Prvi razred. Nestrpnost. Rumene rutke. Novi obrazi. Prve pisane črke, prvo računanje. Če pomislim na to, se mi zdi kot cela večnost. Včasih se spomnim na tiste brezskrbne čase, ko je bila edina naša skrb, kaj bo za kosilo ali kaj bo učiteljica dala za domačo nalogo. Veselje, ko zaključiš prvo triado in nisi več med najmlajšimi. Ponos, ko v 6. razredu s ključem odpreš omarico, kamor shranjuješ svoje stvari. Čakanje v vrsti za kosilo, včasih tudi vrivanje zaradi predolge vrste. Predure, ko si zvečer nastaviš budilko, da ne zamudiš krožka prve pomoči z učiteljico Sonjo Koželj Juhant. Ornitološki, gledališki in debatni krožki, ki so zapolnjevali popoldneve.

Izdelave kremic z učiteljico Matejo Vidmar. Popoldanske pevske vaje in generalke za nastop na šolski proslavi ob državnem prazniku. Prostovoljstvo v podaljšanem bivanju v 1. razredu. Nastop v dvorani Kazina v Ljubljani na glasbenem tekmovanju z učiteljico Marijo Pepelnak. Udeležba na državnem tekmovanju za zgodovino z učiteljico Petro Dešman. 5. oktober, dan učiteljev, raznašanje daril vsem učiteljicam in učiteljem med poukom, ali še boljše, obisk župana Občine Domžale na sprejemu vseh predstavnikov okoliških šol. Izlet na Bled za nagrado za zbiralno akcijo papirja. Potovanje z letalom na Škotsko z učiteljico Darinko Šmit Bahčič. Obisk čokoladnice v Gradcu in ogled Dunaja z učiteljico Tejo Gostinčar. Plesne vaje za valeto, vodenje in generalka ter podelitev spričeval in priznanj.

Poslavljanje od ljudi, ki so ti stali ob strani in spomini na Rodico, ko jih srečaš na ulici. Neke nepojasnjene pristne vezi, ki ostanejo za vedno, z ljudmi, ki si jih spoznal v osnovni šoli. Zaključek osnovne šole in začetek preobrazbe iz najstnika v odgovornega odraslega človeka.

Vse se spremeni. Svet se ti obrne na glavo. Jutra-njega rituala »samo čez cesto pa v šolo« je konec. Vstajanje ob šestih zjutraj, da ne zamudiš v šolo. Prihod na glavno železniško postajo in sprehod po Resljevi ulici do Gimnazije Ledina. Enkrat zamižiš in že si v 4. letniku na plesnih vajah za maturantski ples.

Vse to in še več so dogodki, ki so me izoblikovali v osebo, kakršna sem danes. Ponosna sem, da sem v devetem razredu lahko predstavljala šolo kot predsednica šolskega parlamenta in da sem v devetem razredu tudi s pomočjo učiteljev, ki so me usmerjali, dosegla 15 priznanj iz tekmovanj, ki so bili moja popotnica za nadaljnjo pot. Ničesar ne obžalujem, razen tega, da si nismo upali narediti kakšne neumnosti več.

Moja izobraževalna pot se nadaljuje na Ekonomski fakulteti, na mednarodnem programu, ki poteka v angleščini. Vem, da se bom še dolgo spominjala vesele deklice, ki je leta 2009 prvič prestopila prag Osnovne šole Rodica in tako začela svoje znanje deliti s svetom.

Rodica, hvala, ker si!

Neža Podpeskar danes, 2022.

PREPROSTI ČASI V OBDOBJU OSNOVNE ŠOLE

Gaber Jerman

Čas, ki sem ga preživel na Osnovni šoli Rodica, je bil preprost čas – brez pretiranih obveznosti, brez skrbi glede prihodnosti in poln lepih trenutkov. Ti ne bi bili mogoči brez vseh zaposlenih, ki so nam v devetih letih pomagali ostati na pravi poti. Obenem ne gre pozabiti na vse prijatelje, ki sem jih spoznal v šoli – prav vsak od njih me je sooblikoval v osebo, kakršna sem danes, pa čeprav smo ubrali različne poti.

Ko se spominjam šolanja v osnovni šoli, so mi v spominu najbolj ostale šole v naravi, saj smo se med seboj tesno povezali in neizmerno zabavali. Ob teh priložnostih sem še bolj spoznal prijatelje in jih zato razumel. Ravno zaradi tega je bil moj najljubši CŠOD tisti v Pacugu, na začetku 6. razreda. Poleg plavanja in okusne hrane mi je bilo najbolj všeč to, koliko prostega časa smo imeli. S prijatelji smo ga zapolnili z nogometom in namiznim tenisom – s tem, da smo pri slednjem namesto loparjev uporabljali natikače, kar je pričaralo prav posebno vzdušje.

Kasneje smo svoje znanje prenesli v šolsko avlo, kjer se je znašla miza za namizni tenis. Tja smo pritekli vsak dan, med vsakim odmorom, in odigrali nekaj iger, četudi le za kratek čas. Poleg tega je šola v avli med glavnim odmorom začela predvajati glasbo, zato je bila ta ves čas polna. Takrat smo bili še mlajši in smo plesali, kot se nam je zazdelo, drugi pa so nas spodbujali ali pa se nam smejali – a mi se nismo zmenili zanje.

V lepem spominu imam tudi popoldansko bivanje, ko smo ob slabem vremenu igrali računalniške igre ali pa nogomet v avli, ob lepem vremenu pa športali na prostem. Sicer pa je bila Osnovna šola Rodica tudi dobra odskočna deska za nadaljnje šolanje. Trenutno se šolam na Gimnaziji Bežigrad, kjer po zaslugi znanja in veščin, ki sem jih pridobil, nimam težav pri učenju. Zelo sem vesel, da sem

doživel to izkušnjo – če bi moral vse skupaj ponoviti, bi to storil z največjim veseljem.

Hvala, Osnovna šola Rodica, za vse.

Gaber Jerman danes obiskuje 2. letnik Gimnazije Bežigrad, januarja 2022.

Gaber Jerman z učiteljico Matejo Jakoš Vasle, pred sliko, ki jo je narisal za Križnikov natečaj v 3. razredu, junija 2017.

DEVET LET ŽIVLJENJA V OŠ RODICA

Jakob Šere

Osnovno šolo Rodica sem obiskoval od leta 2011 do 2020. V tem obdobju sem doživel veliko lepih trenutkov in nabral veliko izkušenj.

Najbolj so mi bile všeč šole v naravi, npr. v 2. razredu, ko smo šli za tri dni na kmetijo ali pa v 4. razredu, ko smo šli smučat na Pohorje za cel teden. Všeč so mi bili športni dnevi, ko smo imeli poleg vsega drugega tudi medrazredna tekmovanja v nogometu in drugih športih. Igral sem v šolski nogometni ekipi, ki je januarja 2020 zmagala na področnem tekmovanju v Komendi. V februarju 2020 sem se s šolsko nogometno ekipo udeležil četrtfinala državnega osnovnošolskega tekmovanja, kjer smo zadnjo, zelo napeto tekmo zmagali in se tako uvrstili v polfinale državnega prvenstva. Na žalost pa je bilo polfinale zaradi epidemije covid-19 potem odpovedano.

Sošolci in učitelji so bili prijazni, tudi pouk je bil večinoma zelo v redu in zanimiv. Zadnji razred pa je bil tudi malo poseben, saj smo bili zaradi znane virusa nekaj mesecev v karanteni in smo morali delati od doma. Osebnostni potek učenja ni delal težav in glede na to, da je bilo šolanje od doma nekaj novega, je bilo dobro organizirano. Žal je bila to leto odpovedana tudi klasična valeta. Vseeno smo imeli organizirano slavnostno podelitev spričeval, ki so ga popestrile glasbene točke.

Zdaj sem v drugem letniku Gimnazije Bežigrad. Moram priznati, da je šolanje tukaj precej težje. Na srečo pa mi je šolanje na OŠ Rodica dalo lepo osnovo za nadaljevanje moje prihodnosti in ni mi žal, da sem bil na tej šoli.

Šolska nogometna ekipa na področnem tekmovanju v nogometu, ki je bilo 28. januarja 2020 v Komendi. Naši nogometaši so na turnirju osvojili prvo mesto in se uvrstili na državno tekmovanje osnovnih šol, ki je potekalo v Šmarju pri Kopru. Jakob Šere stoji prvi z desne.

Jakob Šere s svojimi sošolci in razrednikom Martinom Mahom pred OŠ Rodica, tik pred slovesom od šole, junija 2020.

VESELI IN TEŽKI TRENUTKI V OSNOVNI ŠOLI

Teo Matzele

Osnovno šolo Rodica sem obiskoval v letih 2011–2020 in seveda je močno vplivala name in na mojo nadaljnjo izobrazbo. Iz tega obdobja sem odnesel obilico lepih in malo manj lepih spominov.

Še posebej rad se spominjam šol v naravi, ki so bile res zabavne, saj ni lepšega kot preživeti cel teden s prijatelji, brez staršev in brez učenja. Vedno sem užival pri urah športne vzgoje, še posebej, če smo lahko igrali nogomet. Med vsemi učitelji, ki so mi ostali v lepem spominu, ne bom nikoli pozabil Vilme Grilj, pri kateri so bile ure matematike polne smeha in niti malo dolgočasne, kar je pri tem predmetu premalo cenjena redkost.

Oddelki 5. razreda v šoli v naravi na Ptujju, zaključni ples v telovadnici ob dobri glasbi, marca 2016.

Seveda pa v življenju ne gre brez ovir in težkih trenutkov, skozi katere smo se prebijali ob izgubi sošolke Pie Kesič. Tragična situacija nas je naučila pomembne življenjske lekcije.

Znanje in izkušnje, ki sem jih pridobil na Rodici, sem se odločil razvijati na Gimnaziji Bežigrad, kjer trenutno obiskujem 2. letnik. Moji načrti za prihodnost so zaenkrat še nedodelani, saj se trenutno osredotočam na zaključek srednje šole.

RODICA JE ŠPICA

Živa Hrovat

Osnovno šolo Rodica sem obiskovala med letoma 2011 in 2020. Že prvi dan, ko sem stopila v šolo in svoj razred, sem vedela, da bom tu doživela veliko zabavnih trenutkov. Iz mlajših let si bom zagotovo najbolj zapomnila, ko sem v tretjem razredu pripravila predstavitev o dnevu žena, ki je vse tako navdušila, da sem jo ponovno predstavila še v šolski zbornici vsem učiteljem. Pa ko smo za starše priredili božične predstave, kot na primer *Sneguljčica*, *Pekarno Mišmaš*, *Zvezdico zaspanko*, celo

prirejeno sodobno *Rdečo kapico*, ki sem jo sama napisala. Eno leto smo igrali tako izjemno, da so nas povabili nastopati še v knjižnico v Kamniku.

Osnovna šola me je povezala z veliko prijatelji, s katerimi smo v tesnem stiku še sedaj. Do tega so nas pripeljale tudi mnoge ekskurzije, sploh tiste, ki smo jih doživeli v okviru drugega tujega jezika in odšli v Avstrijo in Nemčijo. Vedno si bom zapomnila, kako smo med odmori vsi hiteli po sadje oz.

kruh, ki je ostal od malice, in vse pojedli. V spominu mi bo ostal tudi pevski zbor, ki sem ga skozi celotno šolanje obiskovala. Kako smo se s prijateljicami veselile vsake ure in na koncu leta prespale v šoli. Spomnim se, kako smo vsi hitro tekli v telovadnico, da si priborimo najboljše blazine, to je bila prava tekma. Poleg vse zabave, pa mi je Osnovna šola Rodica prinesla ogromno znanja. Dala mi je možnost, da se udeležujem na mnogih tekmovanjih in tako še bolj širim svoje znanje. Največ uspeha so mi prinesle raziskovalne naloge, s tem sem dobila tudi možnost za Zoisovo štipendijo.

Zdaj obiskujem Gimnazijo Ledina. Osnovni šoli Rodica se lahko zahvalim, da mi je pokazala, kaj me veseli in zanima, in se zato s tem lahko ukvarjam še danes. Vedno jo bom videla v zelo dobri luči in nikoli ne bom pozabila mnogih srečnih trenutkov.

Živa Hrovat (desno) in Zorka Jeraj z zlatim priznanjem in kipecem po predstavitvi raziskovalne naloge na državnem srečanju mladih raziskovalcev, Maribor, septembra 2020.

MOJA RODICA

Aleksander Kosanovič

Sem Aleksander Kosanovič, dijak prvega letnika Gimnazije Bežigrad, svoje šolanje na Osnovni šoli Rodica pa sem zaključil v preteklem šolskem letu. Vseh devet let na Rodici sem zelo užival, šola mi je dala veliko izkušenj, veliko sem jih pridobil tudi na kulturnih, tehniških in naravoslovnih dnevih. Seveda pa ni manjkalo niti zabave na športnih dnevih, ekskurzijah ter v šolah v naravi.

Ko sem leta 2012 prvič stopil v šolo, se mi je zdela velika in strašljiva, njena podoba se je skozi devetletno šolanje večkrat spremenila. Po prvih mesecih v prvem razredu smo zamenjali razred, saj so zgradili prizidek, ki je bil zares moderen. Tam smo z razredom preživeli dve zelo zabavni šolski leti. Med najljubšimi trenutki, ki so mi ostali v spominu, je uradno odprtje prizidka. Razredničarke so nas in starše pogostile z zelo okusnimi prigrizki, dobili pa smo tudi pobarvanke in »pasavčke«, ki naj bi nas motivirali, da bi se redno privezovali v avtu.

Poleg množice radostnih in lepih trenutkov so se na Rodici (na žalost) našli tudi manj lepi in manj veseli; včasih mi je bilo težko, a vedno sem se lahko pogovoril z razredničarko. Kadar sem se znašel v stiski, mi je velikokrat pomagal tudi učitelj športne vzgoje, Jure Jeromen. Verjamem, da sem veliko pridobil tudi na raznih delavnicah s temami, kako se sprostiti oz. kako premagati stres, kako se pomiriti in najti svoj pravi način učenja in sproščanja.

Vsako leto smo imeli kar nekaj tematskih dnevov, v zadnjih dveh letih so se žal večinoma prenesli v virtualno okolje zaradi epidemije covid-19. Kljub drugačni obliki pa so obdržali poučno noto in, kot vedno, ostali dobro organizirani. V sklopu obveznih izbirnih predmetov sem obiskoval nemščino. V osmem in devetem razredu smo skupaj s še dvema šolama obiskali mesta v Avstriji. Obiskali smo Graz, Innsbruck, Salzburg, čokoladnico Zotter in draguljarno Swarovski. Na tem mestu bi izkoristil priložnost in se zahvalil učiteljici Teji Gostinčar

za posebne potovalne užitke, kakor tudi za vse ure pri predmetu nemščina. V devetem razredu je ekskurzijo na žalost dokončno zaustavil virus, v nasprotnem primeru sem prepričan, da bi še dodatno uživali.

V zadnjih letih sem se udeleževal raznih tekmovanj, predvsem iz znanja naravoslovnih predmetov. Pred udeležbo sem sodeloval na šolskih pripravah, kjer smo skupaj iskali najboljše rešitve in prepričan sem, da sem uspehe dosegal tudi zaradi dobrih in rednih priprav. Med epidemijo se je celotno šolsko delo žal predstavilo na daljavo, kljub temu pa so nekateri učitelji nadaljevali s pripravami in z deljenjem nasvetov, kako rešiti kakšno nalogo. Z učiteljico kemije, Matejo Vidmar, sva našla jutranji termin, ki je obema ustrežal. Kemija mi je nadvse všeč, kemijske uganke najdem v vsakdanjem življenju in vem, da mi je gimnazijska snov (ne le pri kemiji, temveč pri vseh predmetih) lažja tudi zaradi vseh priprav in ur, ki sem jih vložil v učenje skupaj z učitelji iz osnovne šole.

Aleksander Kosanovič na prireditvi Zotkini talenti, Cankarjev dom, junija 2021.

Aleksander Kosanovič danes, marca 2022.

OSNOVNA ŠOLA IN MOJA GLASBENA POT

Domen Bergant

Na osnovno šolo me veže veliko lepih spominov. A zagotovo mi bo najbolj ostala v spominu ekskurzija v Salzburg in Innsbruck, na katero smo za dva dni odšli učenci, ki smo obiskovali pouk nemščine. Na ekskurziji smo si ogledali Hangar 7, kjer so razstavljena Red Bullova športna vozila, dvorec Hellbrunn in svet kristalov Swarovski v mestu Wattens. Zagotovo pa si bom najbolj zapomnil *Haus der Natur*, ki je nekakšna salzburška verzija Hiše eksperimentov, ter uživanja v originalnih Mozartovih kroglicah. Zelo dobro se mi zdi, da se kdaj prekine navadno šolsko učenje in jezik doživiš tudi praktično.

Šolanje na Osnovni Rodica je zelo vplivalo na moje nadaljnje izobraževanje tudi zato, ker se na

njej izvaja tekmovanje Glasbena olimpijada. Zaradi tega sem začel resneje razmišljati o glasbeni prihodnosti. Državnega tekmovanja sem se pod vodstvom mentorice Katje Gačnik udeležil marca 2020. Potekalo je na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, kjer sem na klavirju predstavil svojo prvo skladbo, z naslovom Balada. Inspiracijo za skladbo sem dobil v skladbi Burgmullerja, ki se je prav tako imenovala Ballade. Želel sem, da ima moja skladba prav tako dramatičnost, kot jo ima ta, zato sem ji dal enak naslov. Na olimpijadi smo se z mentorico in sotekmovalko veliko pogovarjali o vpisu na srednjo šolo. Zato sem se iz radovednosti začel spraševati, kako bi bilo, če bi bil dijak na tej šoli.

Trenutno sem dijak prvega letnika Gimnazije Vič in Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana. Čeprav je še daleč, razmišljam tudi o nadaljnjem študiju glasbe v tujini.

Domen Bergant v 9. razredu Osnovne šole Rodica, aprila 2021.

OBILICA ZNANJA, NAPOTKOV ZA ŽIVLJENJE IN LEPIH SPOMINOV

Tinkara Peterlin

Pozdravljeni!

Sem Tinkara Peterlin, nekdanja učenka Osnovne šole Rodica. Danes hodim v prvi letnik Gimnazije Rudolfa Maistra v Kamniku. Na Osnovno šolo Rodica me vežejo lepi spomini – na šolanje, sošolce, učitelje, izlete in še na marsikaj. Šolanje na tej šoli mi je dalo ogromno znanja in nasvetov za nadaljevanje moje življenjske poti in izobraževanja. Naučila sem se, kako postati odgovorna, zrela in skrbna oseba. Naučila sem se, da je potrebno za doseganje zadanih ciljev trdo delati.

V najlepšem spominu so mi ostale šole v naravi, ki so bile vedno polne doživetij in novih spoznanj. Zelo lepo sem se imela pozimi leta 2016 na Pohorju, kjer smo smučali in izvajali različne zimske aktivnosti. Prav tako velikokrat pomislim na Pacug, kjer smo bili septembra 2017. Najbolj me je navdušil izlet z ladjico s prozornim dnom do Pirana, spomnim se tudi tekmovanja za zlatega delfinčka, posebej pa sem uživala na večerni zabavi, ki so nam jo pripravili učitelji. Prav oni so vedno poskrbeli, da so bili izleti in ekskurzije zanimivi, poučni, polni smeha in zabave.

Poleg izletov in ekskurzij je glavni del šolanja seveda predstavljal pouk. Učitelji so se vsakodnevno trudili, da so učno snov kar se le da približali nam, učencem. Zapiski so bili pri večini predmetov urejeni, tako da še danes rada pogledam v kakšen star zvezek, da si pomagam pri učenju. Od pouka se najraje spominjam različnih poskusov pri kemiji in kemiji v življenju, kjer smo izdelovali naravno kozmetiko, kot so mila, vazelini za ustnice in kreme

za roke – te še danes rada izdelujem. Z njimi obdarujem svoje prijateljice, saj me izdelovanje naravne kozmetike zelo veseli. Rada se spominjam tudi izdelkov na božično-novoletnih sejmih in razrednih prireditvah, kjer sem se vsako leto lahko predstavila z igranjem na prečno flavto.

Vsakemu učitelju posebej bi se rada zahvalila za obilico znanja, napotkov za življenje in lepih spominov. Hkrati sem neizmerno hvaležna, da sem bila učenka Osnovne šole Rodica in da lahko sedaj s svojimi spomini prispevam svoj delček k praznovanju okrogle obletnice šole.

Vse dobro na tvoji nadaljnji poti izobraževanja mladih generacij ti želim!

Del učencev 9. c z razredničarko Petro Dešman Senčar, Tinkara Peterlin je četrta z desne (v nežno roza obleki), na valetu junija 2021.

ŠPORTNIKI ŠOLE NEKOČ IN DANES¹

Žiga Fidler

Ob koncu vsakega šolskega leta učitelji športa izberejo športnika in športnico šole. Utemeljitev, zakaj so nekoga izbrali za športnika šole, predstavijo na valetih, na slavnostnem zaključku šolanja devetošolcev, ob podelitvi tega častnega naslova. Športniki in športnice šole v zadnjem desetletju so bili naslednji nekdanji učenci naše šole:

2012/2013:

- Andraž Kos, nogomet,
- Nina Pavlič Hren, atletika.

2013/2014:

- Mark Leuštek, nogomet,
- Nina Pavlič Hren, atletika.

2014/2015:

- Nejc Leben, košarka,
- Eva Pogačar, odbojka.

2015/2016:

- Miha Kancilija, nogomet,
- Nika Dečman, gorsko kolesarjenje.

2016/2017:

- Luka Tristan Nickel Koželj, badminton, tenis, namizni tenis in atletika,
- Tara in Vita Kobetič, namizni tenis.

2017/2018:

- Jure Žavbi, nogomet, atletika,
- Tina Topič, obojka, badminton, atletika.

2018/2019:

- Žiga Šubelj, košarka, atletika,
- Živa in Brina Markič, namizni tenis,
- Neža Turšič, atletika, akvatlon, košarka.

2019/2020:

- Jon Švigelj, nogomet,
- Maša Ručigaj, biatlon.

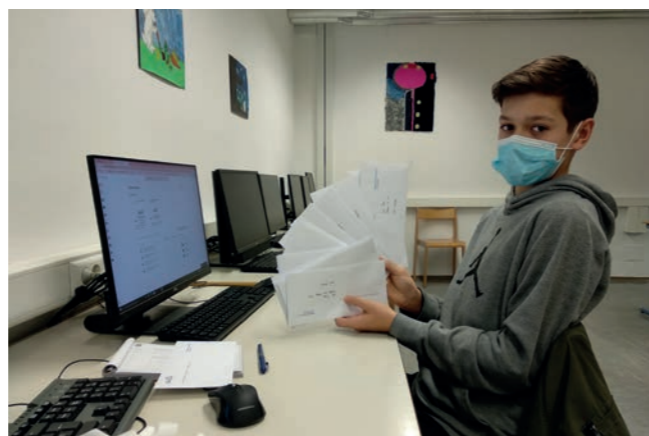
2020/2021: Naslov športnika in športnice šole zaradi epidemičnih razmer ni bil podeljen.

¹ Izsek iz raziskovalne naloge *Dosežki športnikov OŠ Rodica v zadnjem desetletju in športniki šole danes, Domžale, OŠ Rodica, marca 2022.*

Glede na zgornje podatke, ki so povzeti iz šolskega arhiva, ugotavljam, da so se športniki šole ukvarjali večinoma z nogometom (5), košarko (2) ter z badmintonom in tenisom (1). Športnice šole pa so bile igralke namiznega tenisa (4), atletinje (2), odbojkarice (2), gorska kolesarka (1) in biatlonka (1). Nina Pavlič Hren, ki se je ukvarjala z atletiko, je bila športnica šole dvakrat (2013 in 2014).

Sestavil sem vprašalnik in ga poslal vsem športnikom šole. Prejel sem odgovore desetih naših športnikov in športnic šole.

Mladi raziskovalec Žiga Fidler pred oddajo pošte za športnike šole, 19. januarja 2022.

Športniki šole so odgovarjali na naslednja vprašanja:

1. Kaj je vplivalo na to, da ste se že v osnovni šoli ukvarjali s športom? Kdo vas je navdušil in kaj vas je takrat motiviralo? Zakaj ste se odločili ravno za ta šport?
2. Kje in kako se je nadaljevala vaša športna pot in vaše šolanje po OŠ Rodica?
3. Kje ste potem nadaljevali s treniranjem? Ali ste še naprej tekmovali?
4. Kateri športni uspehi so vam na vaši športni poti najbolj pomembni?
5. Kako pa je danes? Ali se še ukvarjate z istim ali kakšnim drugim športom?
6. Kaj vpliva na vašo zavezanost športu? Ali vas danes ženejo drugi motivi kot v OŠ?
7. Katero šolo obiskujete oz. ste jo končali in kakšen poklic ste si izbrali?
8. Kakšni so vaši cilji v prihodnosti glede športa in poklicne kariere?
9. Katere so danes vaše najpomembnejše vrednote? (Prosimo, naštejte prvih pet.)
10. Kaj bi na osnovi svojih izkušenj sporočili učencem, ki se šele začnejo ukvarjati s športom?

Njihove odgovore predstavljamo brez vmesnih vprašanj.

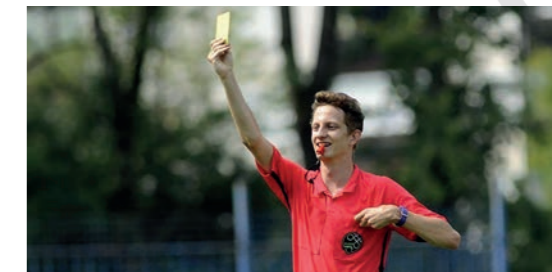
1. ANDRAŽ KOS – ŠPORTNIK ŠOLE 2012/2013

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valetih junija 2013:

»Andraž Kos, učenec devetega razreda, je bil letos brez prave konkurence izbran za športnika Osnovne šole Rodica. Njegova strast je nogomet, ki ga že od prvega razreda dalje trenira v Domžalah. Letos je za najboljši rezultat v svoji mladi karieri igral v finalu turnirja Nike Cup v Stožicah v Ljubljani. Z uvrstitvijo v finale si je skupaj s soigralci priboril vstopnico za igranje na neuradnem svetovnem klubskem prvenstvu, ki bo avgusta v Manchesteru. Kljub zahtevnim treningom in tekmovanjem je Andraž ves čas sodeloval tudi na športnih prireditvah v okviru šole in z vzornim vedenjem primerno zastopal Osnovno šolo Rodica. Vsa leta šolanja je tekmoval na krosih, igral odbojko in pomagal pri organizaciji raznoraznih tekmovanj. Ob odličnih športnih uspehih je Andraž tudi uspešen učenec in želimo mu, da

bo tudi v prihodnje enako uspešno (ali še bolje) združeval šolske in športne obveznosti.«

Andraž Kos danes:

Andraž Kos kot nogometni sodnik (osebni arhiv).

S športom sem se začel ukvarjati že v vrtcu. Oče je bil namreč nogometni sodnik, tako da sem z njim hodil na treninge in tam brcal žogo. Lahko bi se reklo, da me je navdušil prav on. V prvem razredu sem treniral na šoli, v drugem razredu pa sem začel tudi pri Nogometnem klubu Domžale. Nogomet mi je bil všeč, a po pravici povedano, sem začel v klubu igrati, ker je tam začel igrati moj sošolec, v katerega je bila zaljubljena moja simpatija. Na začetku me je motiviralo prav to, kasneje pa samo in izključno užitek, ki sem ga imel pri tem. Zakaj ravno nogomet na nek način nisem imel prevelike izbire. Že od rojstva sem bil obdan z nogometarji. Tudi moje prvo rojstnodnevno darilo je bila nogometna žoga, zato je bilo nekako logično, da sem se sčasoma tudi jaz preizkusil v brcanju žoge.

Po zaključeni osnovni šoli sem zamenjal klub. V 9. razredu osnovne šole sem namreč zrasel za 15 centimetrov, kar je močno poslabšalo mojo koordinacijo in kar naenkrat nisem bil več med konkurenco. Do konca gimnazije sem igral za kadetsko in mladinsko selekcijo Nogometnega kluba Dob. Ob začetku študija sem se preselil v nižje lige, saj mi akademska pot ni dopuščala veliko časa. Igral sem za članske ekipe Doba B, Šmartnega in Kamnika. Leta 2019 sem postal tudi nogometni sodnik. Nogomet sem igral do lanskega poletja, od takrat naprej samo še sodim.

Najpomembnejši športni uspehi: definitivno je med najpomembnejšimi športnimi uspehi uvrstitev na 3. mesto na svetovnem klubskem prvenstvu do 15 let, ki je bilo odigrano leta 2013 v angleškem

Manchestru. To je bilo res enkratno doživetje. Pri srcu mi je tudi prva odsojena nogometna tekma na članski ravni (čeprav me je bilo zelo strah). Bilo je v Medvodah, jeseni 2020. Mislim, da sem opravil kar dobro delo, čeprav vem, da znam soditi mnogo bolje.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Danes sodim tako članske kot mladinske tekme in rekreativno igram mali nogomet. Občasno grem s prijatelji igrati košarko in odbojko. Zelo rad tudi hribolazim in ko se mi ljubi, tečem. Pretekkel sem kar nekaj polmaratonov, a sem moral zaradi posledic korone takšne napore odložiti. Dvakrat tedensko hodim na fitnes, ker sem šele pred kratkim ugotovil, da sem celo življenje določene vaje delal narobe, kar je rezultiralo v (pre)velikemu številu poškodb. K športnemu udejstvovanju me še vedno žene ljubezen do športa. Nogomet je ena izmed redkih stvari, ki mi omogoči popolno sprostitev. Deluje kot nekakšna terapija, s katero si v težkih trenutkih pomagam. Prav gotovo me žene tudi želja, da bi nekoč postal mednarodni sodnik. Zavedam se, da kot igralec nikoli ne bom stopil na zelenice največjih stadionov na svetu, a v sodniški vlogi še nisem zamudil tega vlaka. V teh časih pa me vedno bolj žene tudi zdravje. V zadnjih dveh letih je to postalo pomembno bolj kot kadarkoli prej. Najpomembnejše vrednote zame so spoštovanje, potrpežljivost, pogum, ljubezen in poštenost.

Šolanje: po končani osnovni šoli sem končal Gimnazijo Ledina. Trenutno sem v prvem letniku podiplomskega študija psihologije. To pomeni, da sem lani diplomiral, zdaj pa študiram naprej in lovim magistriraj. Trenutno opravljam kar nekaj študentskih del. Delam na Centru za boj proti trgovanju z ljudmi (Društvo Ključ). V okviru tega izvajam delavnice po srednjih šolah, kjer je tematika povezana predvsem s preprečevanjem spolnega in vrstniškega nasilja. Pomagam jim tudi v varnih prostorih, kjer se družim z žrtvami trgovine z ljudmi. Druga služba je na Inštitutu ISA (Inštitut za psihološko svetovanje in izobraževalno-razvojne projekte), ki se ukvarja s psihoterapijo in psihološkim raziskovanjem. Do nedavnega sem tam snemal le kakšne preventivne videe, od decembra lani pa aktivno delamo na projektu, ki pomaga migrantkam pri vključevanju v podjetništvo. Seveda pa služim tudi s sojenjem tekem. V prihodnosti bi

rad napredoval kot sodnik in kot športnik nasploh. Moj cilj je soditi mednarodne tekme. Upam, da bom nekega dne na enakem nivoju, kot je bil npr. Damir Skomina. Kar se tiče poklicne kariere, pa zaenkrat še ne vem. Zelo rad bi pomagal ljudem, a še ne vem, na kakšen način. Lahko se zgodi, da bom postal psihoterapevt, lahko pa tudi, da ne bom delal ničesar v zvezi s psihologijo.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: sporočil bi jim, naj uživajo. Naj športa ne jemljejo preveč resno, predvsem pa naj se z njim ukvarjajo ločeno od svojih staršev. Na več mojih prijateljih se je poznal ta velik pritisk in to vsekakor ni dobro. Šport vam bo dal najboljše lekcije v življenju, hkrati pa boste ostali zdravi. Definitivno pa vedno športajte z nasmeškom na obrazu!

2. EVA POGAČAR – ŠPORTNICA ŠOLE 2014/2015

Zapis učiteljev športa z valetе leta 2015 se žal ni ohranil.

Eva Pogačar danes:

Eva Pogačar v dresu Calcita Kamnik (osebni arhiv).

Ne spomnim se prav dobro, zakaj sem se že od malih nog ukvarjala s športom, a menim, da sem se že takrat navduševala nad različnimi aktivnostmi, starši pa so me pri tem podpirali. Z odbojko sem se prvič srečala pred dobrimi desetimi leti (okoli 2010), za njen začetek pa je bila pravzaprav kriva babica Stanka. Takrat je babica dobro poznala trenerja Francija Obolnarja, ki mu je omenila, da sem visoke rasti za svoja leta. Hitro sta me spravila na trening odbojke. Svojo pot sem začela v Kamniku. Moja prva trenerka je bila Barbara Novak. Prvi

uspeh je prišel leta 2011, ko smo postale državne prvakinja v mali odbojki. Spomnim se, ko smo igrale v kategoriji starejših deklic, in sistema, kjer morata biti na igrišču še dve podajalki, ki poleg podaje tudi napadata. Takrat so mi dodelili to vlogo in ugotovili, da imam potencial. Pozneje sem hitro ostala samo še v vlogi podajalke. Res je tudi, da imam nagrade za najboljšo podajalko, vendar je bil do sedaj vedno grenak priokus, saj naslova prvakinj v posamezni kategoriji nisem nikoli osvojila. Imam dve srebrni medalji v mladinski konkurenci, en bron in prav tako srebro s kadetskih tekmovanj. Vse osebne nagrade bi menjala za tisto skupno lovoriko prvaka.

Do konca osnovne šole sem igrala v Kamniku, nato pa sem se odločila dve sezoni igrati v ekipi Zgornje Gorenjske. /.../ Tam sem igrala, ko sem bila v 3. in 4. letniku srednje šole. V zadnjem letu smo osvojile tudi Pokal Slovenije, ki ga takrat nisimo pričakovale, zato mi je to še danes ena izmed najljubših lovorik. Prav v tisti sezoni sem dobila ponudbo za igranje v Italiji. Vsaka igralka si želi, da bi nekoč zaigrala na najvišjem nivoju, kot je italijanska liga A1. Ko sem dobila to priložnost, je nisem mogla zavrniti. Tja sem odšla avgusta 2019. V Italiji sem uživala in se hitro znašla, čeprav je bila to moja prva daljša odsotnost od doma. Kmalu mi je manjkalo igranja na igrišču. Vse preveč časa sem preživela »na klopi«, kar mi ni bilo všeč, saj treniramo zato, da se lahko izkažemo. S Calcitom smo se kmalu dogovorili za prestop (januarja 2020), saj so me takrat tudi oni potrebovali za končnico. Tako se je sezona zelo lepo izšla – osvojile smo naslov državnih prvakinj. Po uspešni sezoni sem se odločila, da ostanem v Kamniku (sezona 2020/2021), saj so sestavili dobro ekipo, ki je dobila priložnost igranja v ligi prvakinj in se dokazati na evropskih tleh. /.../ To sezono smo tudi končale kot državne prvakinja. Kljub uspehom v Kamniku nisem bila več tako zadovoljna, potrebovala sem spremembo. Letos sem se preselila v Maribor, h konkurentkam za prvaka. V Mariboru sem ponovno našla večji zagon za treniranje, prav tako živim na svojem, kar je še dodaten plus. V letošnji sezoni je Kamnik favorit za prvaka, a imamo dobro, predvsem mlado in perspektivno ekipo, zato mu bomo dobro konkurirale. Dobila sem tudi že vpoklic v reprezentanco, priprave se začnejo

konec aprila 2022. Poleti nas čakajo srebrna liga in kvalifikacije za evropsko prvenstvo. Avgusta pa se spet vračam v Maribor, saj sem lani podpisala dvoletno pogodbo.

Poleg odbojke v dvorani sem med 14. in 18. letom igrala tudi odbojko na mivki. Z Nežo Ladinik sva osvojili naslov prvakinj U15, nadaljevala pa sem s Kajo Kersnik, s katero imava kar nekaj uspehov. Pri U17 kategoriji imava kar dva naslova državnih prvakinj in naslov podprvakinj v U19. Igrali sva tudi na evropskem prvenstvu v Brnu in osvojili 9. mesto.

Najpomembnejši športni uspehi: Za svoj največji uspeh štejem peto mesto v kadetski reprezentanci na evropskem prvenstvu v odbojki aprila leta 2017, saj smo se s tem uvrstile tudi na svetovno prvenstvo, ki je bilo avgusta 2017 v Argentini, in pa na olimpijske igre mladih julija 2017. Na teh tekmovanjih nismo dosegle boljšega rezultata, a je bila že sama uvrstitev velikega pomena. V članski kategoriji je najpomembnejši Pokal Slovenije, ki smo ga z ekipo osvojile konec leta 2018 in naslov državnih prvakinj v sezonah 2019/2020 in 2020/2021.

Motivi za športno udejstvovanje danes: V odbojki sem že toliko let, da si sploh ne predstavljam, kaj bi drugega lahko počela. Kljub neuspehom in slabim dnevom menim, da občutki zmage in zadovoljstva prevladajo. Iskreno moram priznati, da imam tudi dobro plačo, kar je še dodatna motivacija. Počnem nekaj, kar me osrečuje, in za to dobim še denar. Rekla bi, da sem si našla pravo »službo«. Za druge športe skoraj ne najdem časa, saj igranje prinaša veliko obveznosti. Veliko je treningov, tekem in prilagajanja.

Danes mi največ pomenijo družina in moji prijatelji. Zaradi tega sklepam, da so moje vrednote ljubezen, zdravje, zaupanje in pa seveda – zabava, uživanje v življenju.

Šolanje: po končani osnovni šoli sem želela ostati v športu, zato sem se odločila za poklicno šolo, v primeru, da se ne bi vpisala na faks. Izbrala sem predšolsko vzgojo na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra v Kamniku. S tem sem si zagotovila

poklic vzgojiteljice predšolskih otrok. Ko sem igrala v Italiji, sem eno leto pavzirala. Zdaj sem že drugo leto na DOBA fakulteti, smer menedžment. Ko sem bila mlajša, sem si želela postati profesorica slovenščine. Mogoče mi enkrat uspe še to. Želim pa si čim dlje ostati v športu. Kam me bo pot vodila, nisem prepričana, mogoče ostanem doma ali pa grem v tujino, a trenutno sem zadovoljna tam, kjer sem. Puščam času čas.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: moje sporočilo za učence je, da je potrebno vztrajati, če si nekaj zares želiš doseči. Prišli bodo padci, napake, ampak iz teh se učimo. Zadovoljstvo na koncu je nekaj najboljšega, kar se ti lahko zgodi. Šele čez leta ugotoviš, kako močno te šport izoblikuje. Od vseh ljudi, ki jih spoznaš, se naučiš biti močna oseba, naučiš se izgubljati. Enkrat se ves trud poplača. Torej, če te nekaj veseli, ne smeš obupati.

3. NEJC LEBEN – ŠPORTNIK ŠOLE 2014/2015

Zapis učiteljev športa z valetu leta 2015 se žal ni ohranil.

Nejc Leben danes:

Nejc Leben, trener košarkarske ekipe OŠ Rodica, občinski prvaki 2019, Domžale, 28. nov. 2019 (foto: instagram profil KK Helios Suns).

K temu, da sem se že v osnovni šoli začel ukvarjati s športom, je v veliki meri pripomogel moj oče. Skupaj sva preživela veliko časa zunaj, tako da me je on skozi igro vpeljal v športe, kot so nogomet, tenis in seveda košarka. Poleg tega sva skupaj hodila na različne športne dogodke in tudi tam sem se začel navduševati nad tekmovalnim športom. Vse to je vplivalo na to, da sem se pri osmih letih vpisal v šolo košarke, ki je postala pomemben del mojega življenja vse do danes. Takrat me je motiviralo veselje do gibanja in igranje košarke na splošno. Obenem pa sem na treningih spletel kar nekaj tesnih prijateljstev s soigralci, zato sem še raje treniral.

V otroštvu sem poskusil s številnimi športi, ampak košarka me je nekako najbolj zanimala. Ko sem začel trenirati v košarkarskem klubu, se je moje zanimanje samo še poglobilo. Ogledal sem si številne košarkarske tekme, tako v živo kot po televiziji. Spremljal sem tudi uspehe slovenskih košarkarjev po svetu in vse to je še poglobilo mojo strast do košarke. Še enkrat pa naj omenim, da so imeli pri tem veliko vlogo moji sošolci in prijatelji, s katerimi smo skupaj obiskovali treninge in se ob tem zelo zabavali. Tudi po zaključenem šolanju na OŠ Rodica sem nadaljeval s treniranjem pri domžalskem Heliosu. Uspešno sem usklajeval treninge in nadaljevanje šolanja na Gimnaziji Domžale. Intenzivnost treningov se je seveda stopnjevala, trenirali smo tudi po dvakrat na dan.

Celoten mladinski program, od pionirjev pa vse do mladincev, sem zaključil v Košarkarskem klubu Helios Domžale, danes pa še vedno aktivno treniram in igram košarko v Košarkarskem klubu Ježica.

Najbolj pomembni športni uspehi: Kot sem že omenil, se aktivno ukvarjam s košarko še danes. Skozi mlajše selekcije smo vseskozi igrali na državnih prvenstvih in pokalnih tekmovanjih v okviru Košarkarske zveze Slovenije. Danes pa s Košarkarskim klubom Ježica tekmujem v tretji slovenski košarkarski ligi. V mladinskih kategorijah (fantje stari do 19 let) smo skupaj z ekipo Helios Domžale dvakrat osvojili naslov državnih prvakov, in sicer v sezonah 2016/2017 in 2017/2018. Zame

je pomemben uspeh tudi to, da sem imel priložnost trenirati s članskim moštvom Helios Suns in z njimi odigrati nekaj tekem v sezoni 2018/2019. Športni uspeh, ki sicer ni povezan s košarko, ampak je zame še posebej pomemben, pa je ta, da sem uspešno opravil sprejemne izpite na Fakulteti za šport in začel s študijem, ki me zares veseli.

Košarka še vedno predstavlja velik del mojega življenja. Poleg tega, da še vedno aktivno tekmujem, se ukvarjam tudi s trenerstvom. V Košarkarskem klubu Domžale – Helios Suns trenutno vodim ekipo fantov, starih do 13 let. Seveda pa se v prostem času ukvarjam tudi z drugimi športi, kot so tenis, odbojka, smučanje idr.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Pravzaprav se skozi leta ni veliko spremenilo. Še vedno me enostavno ženeta veselje in sreča ob tem, ko se lahko gibam, tekmujem in se ob tem družim z ljudmi, ki imajo v življenju podobne interese in vrednote kot jaz. Če pa se ob tem zgodi še kakšen športni uspeh, je to dodatna motivacija za naprej. Najpomembnejše vrednote: družinska sreča, družabno življenje, šport in rekreacija, mir in počitek ter uživanje.

Šolanje: Ob študiju trenutno opravljam tudi delo trenerja v košarkarskem klubu. Tako si ob študiju športne vzgoje zraven pridobivam izkušnje dela z otroki, trenutno še v vlogi trenerja, v prihodnosti pa upam, da v vlogi učitelja športa. V svoji vlogi trenerja neizmerno uživam in spoznavam, da me delo z mlajšimi otroki zelo veseli in to si želim početi tudi v prihodnosti.

Prvi kratkoročni cilj je seveda uspešno zaključiti šolanje na Fakulteti za šport. Prav tako je eden izmed ciljev tudi ta, da se s KK Ježica uspemo uvrstiti v 2. slovensko ligo in tako igrati košarko na še malce višjem nivoju kot sedaj. Kar pa se tiče dolgoročnih ciljev, si želim po dokončanem dodiplomskem programu nadaljevati študij v tujini, natančneje na Univerzi v Sheffieldu v Angliji in svoje znanje razširiti še na področje športnega managementa.

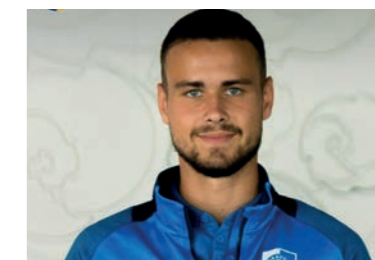
Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Naj začnejo in vztrajajo čim dlje. Šport je nekaj izjemno zabavnega, poleg tega pa je koristen tako za ohranjanje zdravja kot tudi za osebno rast.

4. MIHA KANCILIJA – ŠPORTNIK ŠOLE 2015/2016

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valetu junija 2016:

»Njegova športna ljubezen je nogomet, ki ga trenira od svojega šestega leta starosti. V letošnjem letu je z moštvom iz Domžal postal državni prvak, že pred tem so Domžalčani osvojili tudi ligo Zahod. Miha trenira vsak dan, občasno tudi dvakrat dnevno, njegova velika želja pa je, da bi se iz Domžal prebil med poklicne igralce nogometa. Njegova sanjska služba je, da bi bil nekoč član prve enajsterice kraljevega kluba iz Madrida. Miha Kancilija zelo rad teče, plava, igra košarko in kolesari z gorskimi kolesom. Letos je na domžalskem šolskem atletskem prvenstvu v disciplini 300 metrov osvojil tretje mesto, s štafeto pa so bili fantje z Rodice najhitrejši. Mihi tudi v prihodnje želimo vse dobro, tako v srednješolskih klopeh kot tudi na športnem področju.«

Miha Kancilija danes:

Miha Kancilija z majico nogometnega kluba NK Bravo ob podpisu prve profesionalne pogodbe, julija 2021 (osebni arhiv).

Kot otrok sem imel veliko energije, zato so me straši vpisali k nogometu. Rad sem imel vse športe, atletiko, smučanje in bordanje. Tudi moj oče je igral nogomet, vsi smo nogometni navdušenci. Po osnovni šoli sem se vpisal na Gimnazijo Šiška – nogometni razred, ki sem jo končal leta 2021. Celotno gimnazijo sem treniral pri NK Bravo iz Ljubljane.

Najbolj pomembni športni uspehi: Tekmoval sem z NK Bravo in tudi za nogometno mladinsko reprezentanco Slovenije, upam, da bom nekoč igral

za slovensko nogometno reprezentanco. Največji dosežek do sedaj pa sem dosegel z NK Domžale, ko smo bili državni prvaki U15 v letu 2015/2016. Danes še vedno igram nogomet pri NK Bravo. Žal se z drugimi športi ne ukvarjam več, ker nimam časa. Kot profesionalni nogometaš naj se z drugimi športi niti ne bi ukvarjal, da se ne bi poškodoval. Hodim pa na fitnes.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Biti dober v svojem poklicu, ki ga obožujem, igrati v tujini in si prislužiti nekaj denarja. Najpomembnejše vrednote: zdravje, športni uspehi in športna aktivnost, družina, prijatelji, denar, potovanja.

Šolanje: Kot sem že omenil, sem končal Gimnazijo Šiška. Trenutno želim igrati nogomet in biti to, kar sem – poklicni nogometaš pri NK Bravo. Nekaj časa si želim igrati še v prvi slovenski ligi, potem pa bi šel rad igrati nogomet v tujino, če se bo ta možnost pokazala. Kaj bom počel na koncu kariere, trenutno še ne razmišljam, ker sem komaj dobro začel igrati profesionalni nogomet. Mogoče se kasneje vidim v vlogi nogometnega trenerja.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Šport ti da veliko in je dobra popotnica za celo življenje.

5. JURE ŽAVBI – ŠPORTNIK ŠOLE 2017/2018

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valeti junija 2018:

»Športnik šole na Rodici je letos Jure Žavbi. Jure je zaključil 9. razred in je že vrsto let član šolske nogometne, atletske in odbojkarske ekipe. V letošnjem letu je za šolo tekmoval na nogometnih turnirjih, ekipa se je uvrstila na področno tekmovanje, bil je tudi 3. na področnem atletskega tekmovanja v teku na 1000 metrov. Na področna in državna tekmovanja iz atletike in nogometa se je uvrščal že v preteklih letih. Njegov prvi šport je nogomet, klub pa Nogometni klub Domžale, kjer trenira od 1. razreda. Za dobre igre so jih letos v klubu nagradili z izletom v Southampton, kjer so na tamkajšnji akademiji odigrali prijateljsko tekmo z domačo ekipo in jih premagali z 2 proti 1. Gol za zmago

je prispeval prav Jure. Želimo mu, da bo tudi v srednji šoli dobro kmaril med šolskimi in športnimi obveznostmi.«

Jure Žavbi danes:

Jure Žavbi (osebni arhiv).

Na to, da sem se že v osnovni šoli ukvarjal s športom, so vplivali starši, prijatelji ter mediji. Navdušili so me vzorniki, npr. Messi idr. Takrat je bila motivacija zabava in druženje s prijatelji. Za nogomet sem se odločil, ker sem že od malega rad brcal žogo ter tekel po igrišču s prijatelji. Navdušenje pa mi je dalo tudi gledanje nogometa po televiziji. Po osnovni šoli se je moja športna pot nadaljevala v Nogometnem klubu Domžale, kjer sem igral za kadetsko ter mladinsko prvo ligo. Še vedno treniram pri NK Domžale.

Najpomembnejši športni uspehi: Še vedno igram v prvi mladinski ligi. Največ mi pomeni osvojitev pokala Nike Cup leta 2018, igranje na šolskem svetovnem prvenstvu v Beogradu v prvem letniku Gimnazije Šiška leta 2019, kjer smo osvojili odlično 4. mesto, igranje v mladinski ligi prvakov proti ekipi Empoli leta 2021, osvojitev prvega mesta v mladinski ligi leta 2021 in še kaj.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Tudi danes se še ukvarjam z nogometom. Želim biti čim boljši in s se tem preživljati (igrati poklicno). K temu me spodbujajo tudi družina in prijatelji. Moje vrednote so prijaznost, lojalnost, disciplina, trdo delo in skrbnost.

Šolanje: obiskujem zadnji letnik Gimnazije Domžale, želim pa si postati profesionalni nogometaš. Želim si tudi nadaljevati študij na Fakulteti za šport v Ljubljani. Moji cilji v prihodnosti so uspeti oz. nadaljevati pot,

na kateri sem sedaj, ter se preživljati z igranjem nogometa. Ne vem, kam me bo športna pot vodila, vendar imam željo biti povezan z nogometom tudi v daljni prihodnosti.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Sporočil bi jim, da naj to delajo z užitkom ter se pri tem zabavajo in da sta za uspeh potrebna trdo delo in odrekanje.

6. TINA TOPIČ – ŠPORTNICA ŠOLE 2017/2018

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valeti junija 2018:

»Tina Topič, učenka 9. razreda, je bila letos izbrana za športnico Osnovne šole Rodica. Njena strast je odbojka, trenira jo že 5 let. Trenutno je članica Calcita iz Kamnika, kjer ima v povprečju 16 ur treninga na teden. Poleg tega se vsak vikend udeležuje tekmovanj s klubom, s katerim dosega odlične rezultate. Na mednarodnem turnirju v Logatcu je Tina z ekipo osvojila 1. mesto, na mednarodnem turnirju v Kranju pa so bile Kamničanke druge. Po končani dvoranski sezoni ima Tina še treninge in tekme v odbojki na mivki. Ob zavzetem delu v klubu je aktivno sodelovala tudi na različnih šolskih športnih tekmovanjih. Udeležila se je občinskih tekmovanj v dvoranski odbojki in odbojki na mivki, tekmovala je na nogometnem turnirju, v košarki in badmintonu, kjer se je po prvem mestu na občinskem tekmovanju in drugem mestu na področnem tekmovanju uvrstila na državno tekmovanje. Sodelovala je tudi na področnem tekmovanju v atletiki, kjer je v metu vortexa osvojila četrto mesto. Ob zelo dobrih športnih rezultatih je uspešna tudi pri drugem delu v šoli in je tako vzor marsikateremu učencu in učenki. Želimo ji veliko uspeha pri nadaljnjem šolanju in na njeni športni poti.«

Tina Topič danes:

Državno prvenstvo v odbojki na mivki na Kongresnem trgu v Ljubljani, poletje 2020, tekma za 3. mesto (osebni arhiv).

Že od malega se rada ukvarjam s športom in v njem izredno uživam. Definitivno ima velik vpliv na moj začetek ukvarjanja s športom moja družina. Veliko smo hodili na igrišče, kjer smo igrali košarko, nogomet in odbojko. Najbolj sem uživala v igranju odbojke, zato so me starši vpisali v odbojkarski klub. Na treninge sem hodila z največjim veseljem, saj smo bila v ekipi dekleta zelo povezana. Hodile smo na tekme članic, kjer smo pobirale žoge in vedno sem si želela, da bi tudi jaz nekega dne igrala odbojko tako dobro kot one. To me je zelo motiviralo. Prav tako sem bila deležna izjemne podpore družine. Poleti pa sem trenirala tudi odbojko na mivki, za katero sem dobila navdih na morju. Za ta šport (odbojko) sem se odločila, ker sem v njem najbolj uživala. Prav tako se je z njim ukvarjala tudi moja mami, kar me je še dodatno navdušilo.

Po končani OŠ Rodica sem svojo športno pot nadaljevala in stopnjevala. Začela sem igrati za več kategorij in posledično sem imela še več treningov in tekem. Za odbojko nisem izgubila veselja niti motivacije, saj so me moji cilji po napredku v boljšo ekipo motivirali. Po osnovni šoli sem s treniranjem nadaljevala v istem klubu, in sicer v Odbojkarskem klubu Kamnik (Calcit Volley).

Najpomembnejši športni uspehi: Tekmovala smo na državnem nivoju. Igrala sem za naslednje kategorije: starejše deklice, kasneje za kadetinke, sedaj pa tekmujem za mladinke in članice. Imele smo tudi kakšen mednarodni turnir (na primer v Benetkah leta 2018). Tekmovala sem tudi na državnem prvenstvu v odbojki na mivki (od leta 2015). Leta 2020 sem dosegla tudi 4. mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki. Najpomembnejši uspehi se mi zdijo: zmaga na finalnem turnirju pri mladinkah decembra 2019, ko smo postale državne prvakinja, drugo mesto pri mladinkah eno leto kasneje in 4. mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki leta 2020, ko sem igrala tudi na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Še danes se ukvarjam z istim športom, in sicer z dvoransko odbojko in odbojko na mivki. Danes me žene želja po napredovanju v boljšo ekipo, dober ekipni duh in pa veselje, sprostitvev in zadovoljstvo

ob igranju odbojke. Najpomembnejše vrednote: družina, prijateljstvo, zaupanje, poštenost in šport.

Šolanje: Obiskujem zadnji letnik Gimnazije Ledina. Poklic, ki si ga želim opravljati, je nekaj s področja farmacije ali medicine. V športu imam namen vztrajati, dokler bom v njem uživala. Trenutno je moj cilj priti v 1A člansko ligo (sedaj sem v 1B). Glede poklicne kariere – najprej želim uspešno končati fakulteto, kasneje pa dobiti poklic v zdravstvu.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Sporočila bi jim, naj vztrajajo, saj jih bo šport marsičesa naučil in jim v življenje prinesel veliko pozitivne energije.

7. ŽIVA IN BRINA MARKIČ – ŠPORTNICI ŠOLE 2018/2019

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valeti junija 2019:

»Živa in Brina sta učenki 9. razreda, ki sta letos izbrani za športnici šole. Težko bi bilo med njima izpostaviti samo eno, saj sta obe vsestranski športnici, ki sta šolo zastopali na mnogih tekmovanjih. Zadnjih pet let je njuna strast namizni tenis. Sta članici NTS Partizan Mengeš in imata v povprečju 16 ur treninga na teden. Poleg tega se vsak vikend s klubom udeležujeta tekmovanj in dosežata odlične rezultate. Letos sta ekipni državni prvakinja, posamično pa sta razvrščeni na lestvici od 8. do 16. mesta v Sloveniji. Ob zavzetem delu v klubu sta vsa leta aktivno sodelovali tudi na različnih šolskih športnih tekmovanjih. Letos sta se udeležili tekmovanja v badmintonu, tekmovanja v nogometu za dekleta, kjer sta z ekipo prišli do četrtfinala državnega prvenstva. Sodelovali sta na področnem atletskem tekmovanju v štafetnem teku in v tekmovanju v namiznem tenisu, kjer sta dosegli odlične rezultate. Brina se je uvrstila tudi na državno tekmovanje in dosegla 8. mesto v državi. Ob zelo dobrih športnih rezultatih sta uspešni tudi pri drugem delu v šoli in sta tako vzor marsikateremu učencu ali učenki. Želimo jima veliko uspeha pri nadaljnjem šolanju in na njihovi športni poti!«

Brina Markič danes:

Brina Markič, Mladinsko ekipno državno prvenstvo, Izola, 18. 1. 2020 (foto: Samo Bezjak).

Na to, da sem se že v osnovni šoli ukvarjala s športom, je vplivala ljubezen do športa na splošno in starši, ki so me vpisali v klub. Navdušil me je trener, motiviral pa so me predvsem vrstniki, ki so v času, ko sem začela trenirati, že dosegali uspehe na državnih ravni. Za namizni tenis sem se pravzaprav odločila po naključju. Starši so bili prijatelji s trenerjem Namiznoteniške sekcije (NTS) Mengeš, ta pa me je povabil na trening. Bilo mi je zelo všeč, zato so me starši včlanili v klub.

Najpomembnejši športni uspehi: Po osnovni šoli sem nadaljevala s treniranjem v NTS Mengeš, kjer še vedno treniram. Naprej sem tudi tekmovala oz. še tekmujem. Poleg državnih prvenstev in odprtih turnirjev Slovenije igram tudi na mednarodnih turnirjih in memorialih ter v drugi slovenski ženski namiznoteniški ligi (2. ženska SNTL). Do sedaj je moj največji oz. najpomembnejši uspeh, da sem v sezoni 2018/19 s svojo ekipo postala kadetska ekipna državna prvakinja Slovenije. Leto zatem pa še ekipna mladinska podprvakinja.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Še vedno se ukvarjam z namiznim tenišom. Resno se ukvarjam le z namiznim tenišom, prosti čas pa si krajšam tudi z drugimi športi, kot so npr. kolesarjenje, odbojka. Motivira me predvsem to, da imam še veliko prostora za napredovanje in še nisem v celoti dosegla vseh ciljev, ki sem si jih zadala. Najpomembnejše vrednote: družina, ljubezen, prijateljstvo, zdravje, predanost.

Šolanje: Obiskujem 3. letnik na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik, smer gimnazija. V prihodnosti bi se želela profesionalno ukvarjati z namiznim tenišom, da bi se z njim lahko preživljala

– kot igralka ali pa kot trenerka. Cilji za prihodnost so igranje v tujini in mogoče tudi podpis profesionalne pogodbe.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Sporočila bi jim, da naj vztrajajo in si sproti zastavljajo cilje, ki jih bodo motivirali na njihovi športni poti.

Živa Markič danes:

Živa (prva z leve) in Brina Markič (druga z leve), Mladinsko ekipno državno prvenstvo, Izola, 19. 1. 2020 (foto: Samo Bezjak).

Šport mi je predstavljal zabavo in sprostitvev, motivirala pa me je želja po spoznavanju in učenju novih športov. V OŠ sva imeli s sestro tudi veliko podporo pri učiteljih športa – pri Zlatki Gasparič, Juretu Jeromnu in Boštjanu Posediju. Za namizni tenis sem se odločila, ker smo imeli doma mizo in smo igrali za zabavo, potem mi je postalo všeč, zato smo s sestro in bratom odšli na trening v klub. Tudi po osnovni šoli sem trenirala in tekmovala. Še vedno nadaljujem s treningi v Namiznoteniški sekciji Mengeš. Sem in še vedno tekmujem. Udeležujem se vseh državnih tekmovanj in turnirjev (Državno prvenstvo, odprti turnirji ...). V obdobju pred izbruhom korona virusa smo se s klubom udeleževali tudi mednarodnih turnirjev v Zagrebu in Varaždinu.

Najpomembnejši športni uspehi: Najbolj sem ponosna, da smo v sezoni 2018/2019 postale kadetske ekipne državne prvakinje in na drugo mesto na mladinskem ekipnem državnem prvenstvu 2019/2020.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Še vedno treniram namizni tenis. Motivirata me predvsem želja po napredku in druženje s soigralci. Najpomembnejše vrednote: zdravje, družina, prijateljstvo, ljubezen, šport.

Šolanje: Obiskujem 3. letnik športnega oddelka Gimnazije Šiška. Nisem še prepričana, kateri poklic bi opravljala, a si želim, da bi bil povezan s športom. V športu si želim doseči čim boljše rezultate, najprej pa dokončati srednjo šolo in se vpisati na fakulteto za šport ali študirati fizioterapijo.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Če jih šport, ki ga trenirajo, veseli in v njem uživajo ter se dobro počutijo, naj vztrajajo.

8. JON ŠVIGELJ – ŠPORTNIK ŠOLE 2019/2020

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valeti junija 2020:

»Športnik šole na Rodici je letos Jon Švigelj. Jon je zaključil deveti razred in je že vrsto let član šolske nogometne in atletske ekipe, sodeloval pa je tudi na odbojgarskih tekmovanjih. V letošnjem šolskem letu je za šolo tekmoval na občinskem, področnem in državnem tekmovanju v nogometu. Z ekipo se je uvrstil na polfinalni turnir, ki pa je bil zaradi koronavirusa odpovedan. Jon je v tem šolskem letu izboljšal štiri rodiške rekorde v atletiki, in sicer v teku na 60, 300 in 600 metrov ter v skoku v daljino. Njegov prvi šport je seveda nogomet, ki ga v Nogometnem klubu Domžale trenira že sedem let. Je član slovenske reprezentance. Zanj je na mednarodnem nivoju odigral že osem tekem. V tej sezoni je bil v prvi slovenski (NZS) ligi Zahod tudi najboljši strelec prvenstva. Jon, želimo ti, da bi tudi v srednji šoli dobro krmaril med šolskimi in športnimi obveznostmi!«

Jon Švigelj danes:

Jon Švigelj na tekmi UEFA Mladinske lige prvakov proti italijanskemu mladinskemu prvaku Empoli, oktobra 2021 (slika: Empoli FC).

Na to, da sem se že v osnovni šoli ukvarjal s športom, je vplivalo to, da sem bil živahen otrok in sem se najlažje zamotil z nogometno žogo, prav tako smo imeli nogometno igrišče nasproti naše hiše. Za to me je navdušil tudi starejši brat, prav tako nogometaš. Takrat sem razmišljal predvsem o zabavi pri nogometu. Za ta šport sem se verjetno odločil tudi zato, ker sem bil že v vrtcu v skupini otrok (dečkov in deklic), kjer smo veliko igrali nogomet. No, večina nas še vedno trenira nogomet.

Trenirati sem začel v Nogometnem klubu Vir, od osmega leta dalje pa treniram v Nogometnem klubu Domžale – mladinska ekipa. Še naprej tekmujem, in sicer v okviru kluba v prvi slovenski mladinski ligi. V tej sezoni sem imel tudi čast, da sem odigral eno tekmo v UEFA Mladinski ligi prvakov, kjer smo se pomerili z lanskoletnim italijanskim mladinskim prvakom – Empoli.

Najbolj pomembni športni uspehi: S klubom NK Domžale smo bili prejšnjo sezono (2020/2021) državni prvaki v prvi slovenski mladinski in kadetski ligi. Igral sem tudi za slovensko reprezentanco (mlajše selekcije) na Uefinem razvojnem turnirju v Srbiji – sodelujočih več reprezentanc (oktober, november 2019), na prijateljskih tekmah s Slovaško na Slovaškem (oktober 2019) in s Poljsko v Kranjski Gori (junij 2020). Kot velik uspeh si pa štejem tudi sodelovanje oz. igranje v tekmovanju UEFA Mladinska liga prvakov na povratni tekmi v Empoliju (Italija), dne 20. 10. 2021.

Motivi za športno udejstvovanje danes: Še vedno aktivno treniram nogomet. Pri tej starosti so motivi že drugačni kot takrat, ko sem bil mlajši. Želim biti uspešen in prispevati k ekipnemu uspehu. Najpomembnejše vrednote: zdravje, družina in prijatelji, uspeh pri športu, svoboda, uspeh v šoli.

Šolanje: Obiskujem drugi letnik Srednje šole za pošto, ekonomijo in telekomunikacije v Ljubljani, smer ekonomski tehnik. Šola ima veliko posluha za nas športnike, sem namreč v nogometnem razredu. Moje želje: predvsem ostati zdrav, brez poškodb; še vedno imeti veselje do treniranja in seveda uspeli kot nogometaš.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Bodite vztrajni, četudi pridejo »temni« trenutki. Pa ne pozabite poslušati svojega srca.

9. MAŠA RUČIGAJ – ŠPORTNICA ŠOLE 2019/2020

Zapis učiteljev športa ob podelitvi priznanj na valeti junija 2020:

»Maša je članica Smučarskega kluba Ihan. Svojo uspešno športno pot je začela v disciplini smučarski tek, sedaj pa že sedem let trenira biatlon in dosega odlične rezultate tako na klubskem kot državnem nivoju. Letos je osvojila lepo število zmag in odličnih rezultatov, kar jo je na državnem nivoju uvrstilo na skupno prvo mesto v biatlonu za starejše deklice. Maša je vsa leta aktivna tudi na šolskih športnih tekmovanjih. V letošnjem šolskem letu se je udeležila teka na Ljubljanskem maratonu in občinskem krosu, na katerem je osvojila prvo mesto. Ob zelo dobrih športnih rezultatih je uspešna tudi pri drugem delu v šoli in je tako vzor marsikateremu učencu in učenki. Želimo ji veliko uspeha pri nadaljnjem šolanju in na njeni športni poti!«

Maša Ručigaj danes:

Maša Ručigaj (osebni arhiv).

Šport me navdušuje že od malih nog, velike zasluge za to ima moj ati, saj me je že kmalu navdušil za veliko športov. Zaradi veselja do športa sem se z njim ukvarjala že v osnovni šoli, motiviralo me je, da bi tudi sama postala uspešna športnica in predvsem veliko svojega časa namenjala temu. Zakaj ravno biatlon? Po televiziji sem rada gledala veliko športov, vendar mi je en postal še posebej všeč. Ko sem gledala Petro Majdič, kako je tekla na smučeh, sem si mislila, da bi se v tem lahko tudi sama preizkusila. Ati mi je kupil prve smuči in me vpisal v klub. Čez nekaj let so mi predstavili še biatlonsko puško in tako sem začela.

Tudi po osnovni šoli sem ostala v tem športu, začela sem nastopati na več mednarodnih tekmovanjih in si začela nabirati izkušnje. S treningi sem nadaljevala v istem klubu – Smučarski klub Ihan. Veliko sem tekmovala tako na državnih prvenstvih kot tudi na mednarodnih tekmovanjih.

Najpomembnejši športni uspehi: Najbolj sem ponosna na uspehe na mednarodnih tekmovanjih. Nastopala sem na pokalu No Border Cup (v Sloveniji, Italiji, Avstriji in na Hrvaškem) ter zmagala v italijanski Sappadi, kjer sem osvojila tudi skupni seštevek. Lani pa sem tekmovala na biatlonskem pokalu Alpen Cup v italijanskem Forni Avoltriju in na Pokljuki ter v skupnem seštevku osvojila 3. mesto.

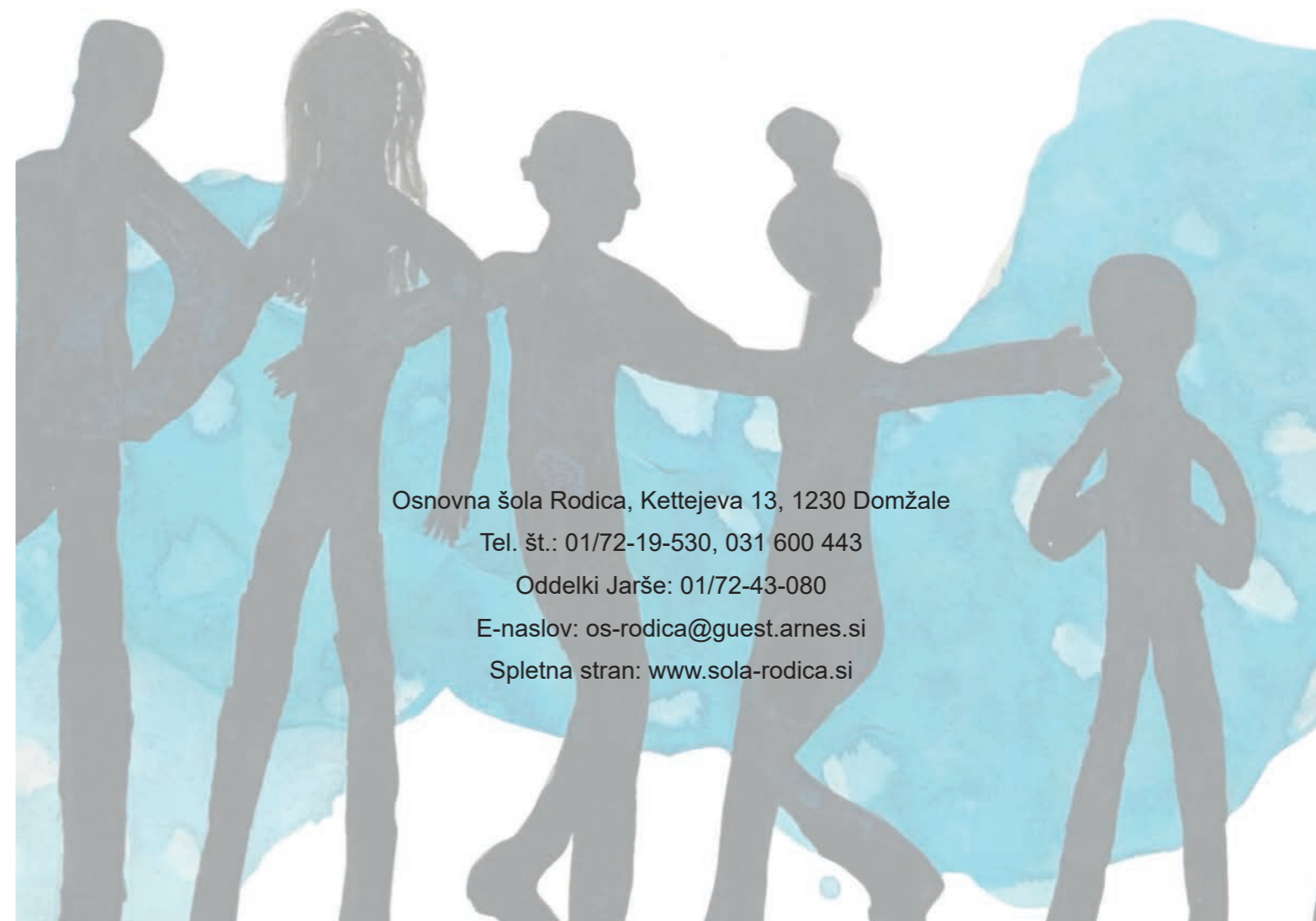
Motivi za športno udejstvovanje danes: Danes se še vedno ukvarjam z istim športom. Ženejo me podobni motivi: predvsem ohraniti veselje do športa ter postati uspešna športnica. Najpomembnejše vrednote: družina, zdravje, šport, prijatelji, šola.

Šolanje: obiskujem 2. letnik Gimnazije v Domžalah, za poklic si želim nekaj v povezavi s športom oz. nekaj v povezavi s tujimi jeziki. Ne gledam še toliko v prihodnost, vendar si želim postati uspešna športnica, če mi to ne bo usojeno, bom seveda športala še naprej ter si našla poklic, ki mi bo všeč.

Sporočilo za učence, ki se začenjajo ukvarjati s športom: Sporočila bi jim, naj se ukvarjajo s športom, če jih to resnično veseli in ne, ker jih v to silijo starši. Ko najdejo svoj šport, naj predvsem uživajo v tem, kar počnejo in se ne predajo, ko pride kakšen slabši rezultat, saj je trdo delo vedno nagrajeno.

ABECEDNO KAZALO AVTORJEV

1. Bergant, Domen: 246–247.
2. Brovč, Alenka: 116–125.
3. Burkeljca, Sabina: 70–76, 128–129, 130–132, 161–165.
4. Cerar, Ema: 135–139, 159–160.
5. Črne Ivkovič, Anica: 212–214, 231.
6. Debeljak, Luna: 203–207, 208–212.
7. Dešman Senčar, Petra: 56–57, 181–182.
8. Drobne, Marko: 157, 158, 161.
9. Fidler, Žiga: 108–115, 248–249.
10. Gačnik, Katja: 140–141, 175.
11. Gale, Ani: 177–180.
12. Gasparič, Zlatka: 187–188, 196–198.
13. Gomboc, Simona: 218–219.
14. Gorenc, Tamara: 172.
15. Gostinčar, Teja: 58–61.
16. Grabar, Andreja: 147–151.
17. Grilj, Maruša: 232–233.
18. Grobin Kham, Tjaša: 223–224.
19. Hafner, Marija: 229–231.
20. Hrovat, Eva Zarja: 239–240.
21. Hrovat, Živa: 244–245.
22. Huth, Tjaša: 134.
23. Jeretina Anžin, Draga: 130–132, 161–165.
24. Jerman, Gaber: 242.
25. Kancilija, Miha: 253–254.
26. Klemenc, Saša: 173–174.
27. Kokot, Sofia: 235–236.
28. Koncilija, Janez: 6–7.
29. Kos, Andraž: 249–250.
30. Kos, Klemen: 20–23, 227–228.
31. Kosanovič, Aleksander: 245–246.
32. Kovač, Ana: 127.
33. Koželj Juhant, Sonja: 152–153.
34. Kranjc, Tjaša: 77–79.
35. Krempf, Maja: 64–69.
36. Lapanje, Irena: 104–106.
37. Leben, Nejc: 252–253.
38. Leben, Neža: 233–234.
39. Lemut, Nadja: 64–69.
40. Logar, Tanja: 107, 189–192, 193–196.
41. Maček, Meta: 199–201.
42. Markič, Brina: 256–257.
43. Markič, Živa: 257.
44. Matzele, Klara: 240.
45. Matzele, Teo: 244.
46. Medved, Tjaša: 175.
47. Mučibabič, Irena: 220–222.
48. Pepelnak Arnerič, Marija: 140–141.
49. Petek Tomšič, Maja: 77–79, 184–186.
50. Peterlin, Tinkara: 247.
51. Pirc Jenko, Simona: 228–229.
52. Podpeskar, Neža: 241.
53. Podpeskar, Nika: 236–237.
54. Pogačar, Eva: 250–252.
55. Ramovš, Štefka: 216–217.
56. Rovanšek, Maja: 14–18.
57. Ručigaj, Maša: 258–259.
58. Smolé, Dušan: 80–86, 172.
59. Stančič, Jana: 133, 142–144.
60. Stražiščar, Katja: 238–239.
61. Šarc, Tatjana: 226.
62. Šere, Jakob: 243.
63. Škofic, Katarina: 145, 170–171, 177–180.
64. Škorjanc, Aljoša: 237–238.
65. Šmit Bahčič, Darinka: 62–63, 126, 202.
66. Šuštar, Petra: 154–156.
67. Švigelj, Jon: 257–258.
68. Tomelj, Jožica: 214–216.
69. Topič, Tina: 255–256.
70. Vidovič, Milena: 1, 8–13, 14–18, 208–212.
71. Vrtačnik Merčun, Vilma: 2–5, 14–18, 19, 24–55, 64–69, 87–95, 96–97, 98–103, 116–125, 166–169, 177–180, 196–198, 199–201.
72. Ziernfeld, Vanessa: 176.
73. Zore, Živa: 203–207, 208–212.
74. Zupančič, Kristina: 165, 166, 224–225.
75. Žavbi, Jure: 254–255.

Osnovna šola Rodica, Kettejeva 13, 1230 Domžale

Tel. št.: 01/72-19-530, 031 600 443

Oddelki Jarše: 01/72-43-080

E-naslov: os-rodica@guest.arnes.si

Spletna stran: www.sola-rodica.si